١٥٧٨

ترجمهٔ ابن وهبان دیر
عجمی باغچه‌نك تحریر اولنمشی

کتابك مجمعنده یالکز یازلمسی

منظومهٔ ابن وهبان ترجمه سیدر

٢٠٧

٢٥

فهرست ترجمه كتاب الوقايه

باب الدعاء ٣

باب الوضوء ٤ — باب التيمم ١٧ — باب المسح ٢٠ — باب فرض الغسل ٢٣

باب الحيض ٢٥ — باب النفاس ٢٦ — باب الانجاس ٢٦ — باب الاستنجا ٣٠

باب الاذان ٣٢

باب اركان الصلوة ٣٤

كتاب الصلوة ٣٠ — كتاب الزكوة ٤٩ — باب صدقة الفطر ٥٣ — كتاب الصوم ٥٤

باب النذر ٥٧ — باب الاعتكاف ٥٨ — باب الحج ٥٩ — باب النكاح ٦٠

باب الاولياء والاكفاء ٧١ — باب المهر ٧٤ — باب نكاح الكافر ٧٩

باب القسم ٨١ — كتاب الرضاء ٨١ — كتاب الطلاق ٨٢ — كتاب الظهار ٨٥

باب اللعان ٨٦ — باب العنين ٨٧ — باب العدة ٨٩ — باب ثبوت النسب ٩٠

باب النفقه

باب النفقه ٩١ — كتاب العتاق ٩٢ — باب التدبير والاستيلاد ٩٣

كتاب الايمان ٩٥ — باب الحدود ٩٦ — كتاب السرقة ٩٨ — باب قطاع الطريق ١٠٠

كتاب الجهاد ١٠٠ — باب العشر والخراج ١٠٣ — باب الارتداد ١٠٣

باب البغات ١٠٥ — كتاب اللقيط ١٠٥ — كتاب اللقطة ١٠٦ — كتاب المفقود ١٠٧

كتاب الشركة ١٠٨ — كتاب الوقف ١١٢ — كتاب البيوع ١١٣ — باب خيار الشرط ١١٨

باب خيار الرؤية ١٢٢ — باب خيار العيب ١٢٣ — باب البيع الفاسد ١٢٧ — باب الاقالة ١٣١

صنعت

باب التولية ١٣١ — باب الربوا ١٣٤ — باب السلم ١٣٤ — باب الصفة ١٣٥

كتاب الصرف ١٣٦ — كتاب الكفالة ١٣٦ — كتاب الحوالة ١٣٩ — كتاب القضاء ١٤٠

كتاب الشهادة ١٤٧	كتاب الوكالة ١٥٠	كتاب الدعوى ١٥٤	باب اختلاف الزوجين ١٦٧
باب الاقرار ١٦٨	كتاب الصلح ١٧٠	كتاب المضاربة ١٧١	كتاب الوديعة ١٧١
كتاب العارية ١٧٣	كتاب الهبة ١٧٥	كتاب الاجارة ١٧٨	كتاب المكاتب ١٨٢
كتاب الولاء ١٨٣	كتاب الاكراه ١٨٤	كتاب الحجر ١٨٥	كتاب المأذون ١٨٧
كتاب الغصب ١٨٨	كتاب الشفعة ١٩٠	كتاب القسمة ١٩١	كتاب المزارعة ١٩٢
كتاب المساقات ١٩٣	كتاب الذبائح ١٩٣	كتاب الاضحية ١٩٤	كتاب الكراهة ١٩٥
فصل في الاستبراء ١٩٦	كتاب الاحياء الاموات ١٩٨		
كتاب الاشربت ١٩٨	كتاب الاشربة ١٩٩	كتاب الصيد ١٩٩	

كتاب

كتاب الرهن ٢٠٠	كتاب الجنايات ٢٠٢	كتاب الوصايا ٢٠٥

كتاب الخنثى ٢٠٦ تمت

اول نمازین ینه استیناف ایده — لیك مسجددن دخی چقماسه کس
اول نمازین باقی قلدن همان — کم ینه قلدی اودر هم اول زمان
بو امام اولسه ولیك ای ددم — کم خلیفه دکلدی اولسه کراودم
فاسد اولمز نمازی هم دخی — زیرا انك عذری یوقدر ای اخی
شول کم مسجددن چیقوبدر کمان — بو دخی انك کبی اولدی همان
بو دخی یعنی کم استیناف ایدر — چونکه نمازی فاسد اولدی باندر
هم دخی بر کیشی ظن ایتسه اگر — کم بره ابدست المدم دیسه مکر
دونسه ابدست المغیچون ای اخی — گرچه مسجددن اوچمادی دخی
اول نمازن ینه دوندرمك کرك — فاسد اولدی چونکه اولدوریکرك
هم دخی اغما جنون احتلام — گر حدث بونلر اولورسه ای امام
شویله کم غازی ایچنده یعنی کر — اویدی هم احتلام اولدی مکر

هذا الكتاب منظومة وقايه

استصحبه الفقير اليه عز شانه حسين بن ابو بكر الشوره قو بی الاصيل الت كی بادرنه ١١٨٤

الآ لآ آلآ، آلآ آلآ آ آ آ

الآ لآ آلآ، آلآ آلآ إ لآ ه

قال ابو منصور العلم ميت وحيوته الطلب ثم اذا حيي فهو ضعيف وقوته الدرس فاذا قوي فهو محتجب وكشفه المناظرة مع التخالف والتوافق فاذا انكشف فهو عقيم نتاجه العمل الصالح نقايه

قال ابو حنيفة ان يخلي الرجل من فهم خير من ان يعجب بغير فهم نقايه

قال الشافعي العلم ينهب اهله ان يمنعوه اهله لعله يبذله لاهله لعله نقايه

دنيا

كتب هذا الكتاب يحيى بن نصوح

١٥٢٢

K.1627

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Fatih
Yeni Kayıt No: 1533

قيل اليوم والليلة اربعة وعشرون ساعة فللانسان في كل ساعة يتنفس مائة وثمانين نفسا وفي الليل والنهار يتنفس اربعة آلاف وثلثمائة واثنين وتسعين نفسا وفي كل نفس يسئل له سؤالين وقت الخروج ووقت الدخول يعني قيل له اي عمل عملت في خروجه ودخوله يا ابن آدم

پس نمازك اولندن بشليا كم بنا اتمايه آنى اشليا

تمت تمت تمت

م م م
م م
م

١٨٠
٢٤٢
٧٢٠

٢٦٠
٤٢٢٠

٤٢٩٢ ١
٤٣٢٠ ٢
٨٧٨٤٠

١٢١٧٦
١٧٥٦٨
٤٤٠
١٨٩٨٢

بسم الله الرحمن الرحيم وبه ثقتي

اول اسم الله له بشلادق ایش
ایشه بسم الله له قلدق شروع

اشکه بسم الله له بشلنه کیم
عاقبت خیر له اوله معتبر

اشکه بسم الله له بشلنمیه
عاقبت ابتر قله اشلنمیه

بشلدق بز دخی بسم الله له
خیر له ختم ایلین الله اوله

حمد ادالوم اکا هم اولدر کریم
اولدر غفار رحمان و رحیم

شکر ادالوم هم دخی اکا منه
نعمتنوک خاصه هم عامنه

اولدر عالملری وار ایلین
فرش ساکن عرش دوار ایلین

اولدر کیم آدمه ویردی وجود
اندن ایردی آدمه هم لطف وجود

کلدی اندن بونجه یوز بیک انبیا
کلدی اندن بونجه دخی اولیا

اول حبیب الله اول کان صفا
اول محمد مصطفی و مرتضی

خاصه کیم اول عالمک فخر رسول
رحمة للعالمین اول اولدی اول

اولدر جمله نبیلر افضلی
قمو مرسل انبیانک اکملی

طغری یولی بزه اول قلدی عیان
حکم شرعی بزه اول قلدی بیان

الصلوة

الصلوة والسلام والدعاء
حق جلبدن دایما ارسون اکا

آلنه اصحابنه دخی یقین
رحمة الله علیهم اجمعین

مجتهدلره جانبنه دخی بنم
دخی مؤمنلر کیم اولمشدر امم

دکله امدی ترجمه بو منظوم کتاب
اتدیکجون سز بکا قلمک عتاب

ای بنجا کوردک اولو عالملری
علیله عامل و کامللری

ترک دلنجه دزدلر بونجه کتاب
معنی یوزندن کوتردیلر نقاب

کسه انی کوردب اکا رد ایتمدی
هم ایدنلر دخی هیچ عار ایتمدی

عذری هم ایتدی قلدیلر بیان
خیر الناس اولمق دلادیلر همان

پس بولار کلّه بنم عذرم بتر
نظمیچون دخی منظومه یتر

یعنی کیم منظومه درلر بر کتاب
نقل اتک نظمله اولمشدر صواب

انی منظومله دیب تألیف ایدن
اکا طعن اولمدی هیچ کسدن

قمو عالملر انی قلدی قبول
جمله خلق ایچنده مشهور اولدی اول

ترکی اولمق منظوم اولمق بس کتاب
اکا هیچ عیب اولمامش والصواب

ترجمه ایدردیسی مدرسلر دخی
هم محدثلر مفسرلر دخی

بو حنیفه کیم اودر صاحب اصول
معنیدر قرآن دیدی بو قول اول

پارسیجه قرآن جایزکو دیسر
کیم نمازده اوقسک قلسک هنر

ایله اولسه هر نه دلجه اولسه کر
لفظ آلت معنی اولو معتبر

پس نچون سز اوله معنیلو کتاب
نوله ترک اوله انی دین یا تتار

خان مراد بن محمد خان ایچون
جمله اقلیملرک اول سلطانیچون

اول مطهر اصل عثمان اوغلیدر
کیم اول سلطان ابن سلطان اوغلیدر

اولدر رستمدی سلیمان زمان
تخت و بخت ایسی شهنشاه جهان

هم کمال الخلق الحسنده مجتبی
هم شجاعتده علیدر مرتضی

عدل الله عالم اچنده فرید
هم سعادتده اولدر بو سعید

منبع خلق حسن حسن عطا
معدن انعام احسان سخا

اکا تحفه کیب قلدم بنی اوش
منفعت دولته اوله اندن درویش

دولت اوغلی یوسف اول عاصی حقی
بنجه درلو عذر ایله اول نقصان حقی

بالکسر اولمش انک مولدیدی
هم سکز یوز دخی یکرمی یدی

هجرت تاریخ اکا ارمشکن
هم یکرمی سکز کورمیشکن

بو بنی نظم ایدی اولکلرده همان
کیم حقیقت مقصود اولدر

اوله کیم انی کوره هر کشی
اوقیا بو لحظ اول اوله اشی

بیله کیم احکام شرع اولمش تمام
انی بلمک فرض اولمشدر خاص عام

خاصه کیم بر کمسنه ناکهان
بربنی قاضی قلالر بو زمان

چون بلا بو کتابی ای آتا
دکمه کز حکمنده انمیا خطا

بس اکا باری کرکدر بو کتاب
ترکجه درهمنده هیچ جکمی عتاب

نظم ایدادی هم دعا ایله اکا
دیا کیم حق رحمتی اولسون اکا

هم دعا سندن اکا خیر ایرشه
چون سبب اولور یقین اول خیر اشه

بر قولی بر قولینه قلسه دعا
فضل ایدر انی قبول ایدر خدا

اول کریم و اول رحیم و اول غنی
فضل ایدر بر لغیا قولده دینی

بس اکا قلدم هوس ایتدم تمام
کیم سکا حاصل اوله علم فروع

بو حنیفه مذهبی اوزرن همان
یعنی انک قولنی قلدم بیان

هم امامین قولنی دخی مکر
بعضی یرده کیم کرکدر رای بسر

هم فتاوادن دخی نقل ایلدم
حق دکلدر هم دخی ازسیلدم

لیک بنم بوندن غنیم جوقدرر
زیرا بند اول بضاعت بو قدرر

هر بری موزون مقضی سیلم
بنجه درلو مسئله حل ایلیم

بو کشی کیم مسئله قلسه بیان
کندودن سز سیله اولمز همان

مسئله صورتی نیسه همان | نظمیله انی دیبیسر والسلام
آیله اولسه ترک دلدر طاعت اولدر | بونجه الفاظ بسی انده تکرار اوله
نیتکم بن دیمشم بونجه آخی | هم انک کبی عبارتلر دخی
شویله کیم ای یار وای جان آخی | چون ضرورت اولجق یا پس لکم
بوله کوچه عیب نقصان چقدر | حالیا باری زیان یوقدر
آخی المدن کلر ایرق نکم | مقصود اولدر مسئله معلوم ادم
معنی نظمنده اولمسه صواب | انی تصحیح ایلین بوله ثواب
بو دخی اولور که یازنلر مکرر | ناکهان سهو ایلر اول کلش یازر
بر خوذ بیت موزون اوقمالر | یا دخی ارتق بیر خوذ اکسک قلر
بوله هم دخی انی بیلن کشی | کراده احسان ایده اول کیشی

باب الایمان

دکله اول فرض اولن ایمان اولدر | حق جلکیدن اولن احسان اولدر
بردر الله رب العالمین | هم محمددر رسول الله امین
دیلکله بونی تحقیق ایده سین | کوکلکیله دخی تصدیق ایده سین
مؤمن اولدک سکا فرض اولدی نماز | انک حاصلدر بنم درلو نیاز

هم زکوة صوم له حج ای اخی | بیلکه فرض اولدی قموبلر دخی
یعنی کوچک بتر اولورسه اکا | اشلیاسن انی فرض اولورسکا
لیک بونلردن نماز اولدی اهم | حق تعالی حضرتنده ای ددم
قوسیده نسوکلو بودر همان | و قبیله انی نهاری بی کمان
پس قلاسن انی ترک اتمیان | کیم صلاتک بولینه کتمیاسن
هر کیم انی ترک ایدرا اولورسه کور | برانک اسلام اولمز معتبر
فاسق اولور دکله انی بیلکلر | اکا تعزیر ایلیب حبس ایلیه
تا که اول توبه ایده همان | کاهل اولدی کندی نقصان
شافعی قولنده کوری کیم هم دخی | بر وقت نمازی ای اخی
ترک ایدرسه قصدیله اول | کافر اولوری اولدر همان
هم رسولک قول اولدری اخی | کیم مسلمان اوله بر کیشی دخی
قصدله بر وقت نماز ترک ایلین | کافر اولوردیدی مطلقا ددہ
بوندن اکلندی که اول دردر | آخر ترک ادب دینوک یقیندر
پس کرکدر اول انی تمام | بلدوردم سکا اکلا ای امام
دخی بوندن صکره فرض اولدری | بلدرایی سکا بو برا اندیکی

باب وضو

چون نمازك شرطی قلندی وضو — پس اکا دخی کرك البته صو

پس صونك اوصافنی ذکر ایلروم — صکره ابدستك دخی فکر ایلروم

چون مقدمدر طهارتدن ذکر — بز دخی قلدق مقدم آنی اوش

شول فی نفسه طاهر اوله — دخی بر نسنه هم طاهر قله

پس طهارت اوله انکله روا — چون مطهر ایلدی آنی خدا

کلدی امدی شول صوکیم کوکدن — کرچه طهر اقدن یر ذلون دنر

دخی دکزلردر آقر صولری — هم بکارلر صولری جمله ای

غسل ابدست اوله بنلردن روا — چون مطهر قلدی بنلری خدا

صو کیم اغجدن یمشدن صقلره — صو دکلدر مطلق انلر جهله

پس درست اولمیه انلردن وضو — کیم تیمم ایلیه بولمزسه صو

لیک شول کم باغ اغجندن طمره — هم وضو انکله اولر معتبره

صقمدن یمشدن اغجدن دخی — کیم صو چقب اقریسه ای اخی

انکله دخی جایزدر وضو — ماء مطلق کبی اولر هم بو صو

قادرلر هم دخی ابدست ای اخی — اذکی اولرسه روادر اول دخی

یعنی اعضادن اقار اولسه اکر — صو کبی اولر همان اول ای پسر

شول صوکیم بر نسنه اکا قارشه — شویله کیم اول صودن اول غالب اوله

یعنی شولکم قارشه اول ماء ایله — غالب اولورسه اکر اجزا ایله

کیم طبیعتدن انی اخراج ایده — رقت سیلانی اول صونک کیده

یا خو پشماکله غیر اکا همان — شویله کیم غالب اولورسه نه کمان

ماء بقلا و مرق کبی دخی — هر نکم بونلر بکزرسه ای اخی

پس روا اولمیه انکله وضو — ماء مطلق اولمدی زیرا بو صو

یا خو بر طاهر قرشه ناکهان — کرچه تغییر ایله بر وصفن همان

شویله کیم صابون یا اشنان اوله — بونلره بکزر دخی زعفران اوله

یعنی بونلر کله جایزدر وضو — ماء مطلقدر زیرا جمله بو صو

دکله شول نسنه که صویه قارشه — جامد اوله اول یا خود مایع اوله

مایع اولدر اقر اوله روان — جامد اولدر اقمیا دوره همان

اول صودن اول غالب و المعتبر — مایع اولب جامد اولمزسه اکر

لونی صو لونی کبی اولسه اخی — قنقسی غالب اولورسه هم دخی

لذتنه قلدلر بونی نظر — پس بونلرك طعم اولور معتبر

یعنی صونڭ طعم غالب اولسه گر
پس وضو انکله اولور معتبر

طعم غالب اولمسه صونڭ همان
پس وضو جایز دکلدر بی‌گمان

لونی صو لونی کبی اولمزسه هم
کیم وضو اندن روا دکلدر

شویله کیم شرهٔ کبی یا خوذ لبن
بودر دکلرمی کی فهم ایله سن

شول کیم انگ لونی طعم اولمیا
صو ایله قارله اول بالورمیا

قاتور آرتغی کبی یا خوذ خمار
بونده اجزا معتبردر ای یار

یعنی صو اجزالری چوق اولسه همان
بنه صو حکمنده در اول نه کمان

لیک صو اجزالری اولمزسه گر
اندن ابدست المق اولمز معتبر

یعنی وزن اولنسه ایکیسی دخی
وزن صونڭ آرتق اوله‌یی

جامد اولسه قاردن صویه بو گز
رقت غلظت اولور بونده کلز

یعنی اعضا اوستنه اولسه روان
کیم وضو جایزدر انکله ای جان

اکثر اولسه اعضا اوستنده
جایز اولمز صو طبیعتدن چقر

بودر وایتدر امام ثانیدن
کیم محیطدن نقل قلمش نقل ایدن

بنده عالمدرك اقوال اخی
نقل اولنمش وار دیرنج دخی

بنده ذکر اولنمدی اول ای پسر
کیم مطول اولمیا بو مختصر

شول

٦

شول صو کیم دایم طورن اقمیا اول
کلیکی طاردر هم اولمیه بول

گر نجاست واقع اولسه اکا هم
اول نجس چوق اوله یا خود اولم قلیا

هم عشر فی عشر اولمیا
چون نجاست ایردی طاهر

یعنی درت یاندن انی احبلر
هر یانی اون آرشون اولمسا

پس وضو اندن دخی اولمز روا
غسل قلمق هم دخی اولور خطا

لیک اول عشر فی عشر اولسه هم
اوج کیله صونی السل

یری کورنمیا انك ای پسر
اول نجاست اکا هیچ اثر

غسل له ابدست اندن روا
قنقی یاندن دلرسڭ ال اغا

حاصل اولدر کی قرق آرشون اوله
یا دکزمی یا اوزن اولسه نوله

بو اولو صویه نجس دوشسه مکو
قودرسه ازقلسه انك صوی گو

یعنی قرق آرشوندی اول اولو
بنه طاهردر قلانی والسلام

گر بو صو طوردمایب اقسه روان
هم نجاستدن اثر یوقدر عیان

قوقسی یا لذتی یا لونی هم
اول صویله بیر اولمیا بهم

اول صودن دخی اولور ابدست روا
غسل قلمق دخی هم اولمز خطا

شول صو کیم دیدلر اکا اقر دوان
بر صمان الب کدرسه اول همان

بوصو اچندكه بر حيوان اوله   طغدغى اولدغى اندن او لا
ياخود اول حيوانك اولمايه بقى   اول صو مردار اولميا اكله انى
شبله كيم بكاج وقورباغه بالق   هم سكاك و وزعقرب بل بانى
كلبك كبى اردوكبى دخى   هم طوكزلن قودى كبى اى اخى
بنلرك بوقى دخى كوزين كم   يعنى مردار اولمدى اولدخى هم
بو اقونهر ايچنه براث مكره   يعنى اندن دشه اولسه اول اكره
يا الو برقسلر اندن انى   بو دخى انك كبى دزبل بونى
شيله كيم اينه دشه اول همان   صوانك اوستندن اقسه ولد زمان
اول اينه دكب اق صواى بسر   دكمين صودن ازاولو رسم اكو
انك اشغا بندن هم دخى   كيم روا اولمشدر ابدست اى اخى
ليك صونك جوغ اينه دكسه هم   پس بوكز ابدست روا اولمز نعم
كلدك اول كيم ماء مستعمل دردر   طاهر اولمز يعنى مستعمل دردر
شول صو كيم قلدى نمازى اول احلال   زيره حدث انكله بولمز زوال
يعنى كيم بركشى ابدست سز اوله   كيم نماز قلمغون ابدست اله
ياخود ابدست المشكى اى اخى   انك اشتننه هم بر دخى
كيم ثواب اولمغچون ابدست اله   قمو بنلر ماء مستعمل اوله
بونلركله زايل اولمايه حدث   اوندن ابدست المق اولمز عبس
بو روايت نجس در اول يقين   اختيار طدرطونلكى قلما يقين
بوحنيفه يعنى انى اول امام   خمس كبى قلدى هم انكله تمام
خمس يعنى كم نجس در مطلقا   كيم طهارت اولمز انكله روا
پس طونه درهمدن ارتق دكسه كر   كيم نماز انكله اولمز معتبر
هم امام ثانى قولى اى اخى   بول شاة كبى قلرهم اول دخى
يعنى طونك ربعنه ايرسه كر   كيم نماز انكله اولمز معتبر
كرطونك ربعنه ارمزسه اخى   كرچه ارتق اولسه درهمدن دخى
انكله اولسه پس روا اولا نماز   چونكه ربعه ارميه بولر جواز
هم محمد قولى بودرنى كمان   بركه كبى قلدى اول انى همان
يعنى طونه نقدر ايرسه كر   مانع اولمز چونكه طاهردر نذر
ليك طهارت انكله بر دخى   كرچه طاهردر روا اولمز اخى
ليك انكله اشربشر سكر   يا دخى انكله طون يوسكر
بو دخى يعنى روا اولمشدر   هم دخى فتوا بكا كلمشدر

برجنب بر صونك اچنه مكر | الني صوقر اولرسه اي پسر
كوبخس بولشمسه الني هم | اول صو مردار اولميه پس اي حكم
بعضلر ديمش اني مردار اولور | طاهر اولمز يعني مستعمل قلر
بركشي ابدست الب قصد ايتسه | كيم نماز قلمغيچون اولمسه اگر
مسجده كيرمكيچون هم اي اخي | ياخود قرآن اقمغيچون دخی
بنلرى اول اشلمك اولورسه وا | هم بو ابدستدن ثواب وله
پس بو ابدستيله صو اي امام | ماء مستعمل در اول وسلام
هم بركشي ابدست سز اوله | نيت اتمادن اگر ابدست اله
هيچ نماز قلمق اولنه كلمدي | انلكيچون يعني ابدست المدي
گرچه قصد اتمادي ابدست | يعني انكله عبادت قلمغه ٥
بلكه اعضاسن صوويندي اول | ياخود ابدست اگر تزد اولدر
اول همان ابدست اولور انكله | كيم نماز قلمق روادر هم اوله
زيرا انكله نماز اولور روا | طاهر اولدي لايق اولدي وله
بو دخي ابدست ليكن همان | كيم ثواب اولمز اكا بلنه كمان
پس اول ابدستك صوي دخي | ماء مستعمل در اول والسلام

بعضلر

بعضلر ليكن ديمشلر اي اخي | كيم محمد قولدر هم اول دخي
يعني كيم اولكي ابدستك تمام | شيله كيم انك صوينی اول امام
ماء مستعمل در ديدي همان | صنكي ابدست صوينی گمان
ماء مستعمل دكلدر اول ديدي | زيرا اكا نيت شرط ايلدي
اول دخي ابدست اولوردر اكا | صوي مستعمل دكل ديدي همان
بر كشي بياسي بيما كه ملك | سنجون الني يوسه اگر
هم يوردقدن صنكره بنه يو دخي | اجلابن يورسه الني اي اخي
سنت قصد ايلدي يعني يودي | كيم ثواب اولسون بكا بندن ديدي
اول صو مستعمل اولوردر بعضلر | چونكه انكله قربت اولور بس ندر
بلكه كيرن كيدن اجنی همان | سنت اتمدي نيت اول زمان
اولكه مستعمل دكلدر اي اخي | طاهر اولور شيله كيم اول دخي
قوغه استركن قيودن بر جنب | قوغه الموق استدي الن صوب
ناگهان طايندي دوشدي اچنه | قصد له اولمادي انك صوچنه
يعني نيت اتمدي غسل اتمكه | طاهر اولب كيم جنابت كيتمكه
شيله كيم هم دخي غر يانديه | هم قيونك صوي دخي اوله بول

بتدی صونک بو زنده بدن تمام — اصلنوبن بنه چقدی والسلام

یعنی طوغدی اغزی برنی صو ایله — باقی اعضاسی دخی بوندیله

بو حنیفه قولی بودر رای دخی — صو دخی [illegible] اول دخی نجسدر اوله

طاهر اولدی اول جنب اول صو ایله — هم نجس اولدی بنه اول صو ایله

یعنی قرآن اوقو اولورسه روا — چون جنابت گیتدی اندن ای آ

لیک بنه جمله اعضاسین تمام — بر دخی یومق گرکدر والسلام

زیرا کیم اول نجس اولدی اخی — اول صودن اکا بلشدی هم دخی

دکله اکنجی امامک قاولنی — تغییر ایتمز هیچ بونک حالنی

دیدی اول بو کره بللو عیان — اول جنب مرداره صو طاهردر همان

گر محمد قولنه قیلسک هوش — اکسن اخی و طاهر دیدی بس

هر دری کیم اول طباغتلو اوله — طاهر اولور اول قجن بیللو اوله

لیک خنزیر بر له ادم درسی — طاهر اولمز بنکرک هیچ برسی

طوکزک عین نجسدر چونکه هم — ادم اولمشدر مکرم محترم

مرداردن اننک سنکوکی قیل هم — سکیری بینوزی طیناغی هم

ادمک سنکوکی هم قیل دخی — طاهر اولمشدر بولرک هم اخی

بوکسنک

٩

بوکسنک دخی چقسه هم اگر — چقدغی یرده بنه قوسه کلر

ایلدی یکن اول نماز قیلسه اخی — گرچه بیمار تق اولسه در همدن دخی

مانع اولمز اول نمازه اولور روا — یعنی اول دشدن اکا اولمز خطا

فقی حیوانک درسی بنام — طاهر اولورسه طباغتدن تمام

هم بغرلنمه غله دخی همان — طاهر اولور انجلاینی کمان

اتی دخی طاهر اولورسه نه وار — لیک یمک کل روا اولمز ای یار

کل بو کرشهرلرده صولر بیرنه — گر نجاست واقع اولسه بیرنه

جمله اچندن صوین چکمک گرک — حکمی شرعیدر یا پس نیتمک گرک

بر قیونک اچنه گر بر صچن — دوشبن اولسه اچندنی کمان

انی چقرسلر اندن ای امام — ششمدن طاغلمدن اخی تمام

جکلر اندن یکرم قوغه بس — مستحبدر اوتز ازکرده کس

جسد بونجلاین اولسه همان — حکم انک دخی اولدرنی کمان

بر بوک قوغه اولورسه ای اخی — کیم یکرم قوغه الله هم دخی

بو گزان کله چکرلرسه اگر همان — طاهر اولور اولقیو انجی بیز

درت اولورسه گردشن سجان — دردنک حکم بودرنی کمان

لیك بش اولسه دوشن سجان بوكز | جکلر التمش قوغه اولر كلز
اونه ارسه دوشن فاره تمام | مجموعی صوین چکالر والسلام
بوروایتدر امام ناییدن | بونی بویله نقل قلمش نقل ایدن
شیشمش اولسه یا طاغلمش اولسه | واجب اولور کیم صوین هپ چکلر
بویکنده کیجنده فرق یوق | ذکر کیم اندن صویه بلنسه دخی
الی بولنسه قیوده بر سجان | دشدکی وقت بلنمسه قچان
شیشمش و طاغلمش اولسه اوکا | بر کون بر دون تمازن ای پسر
دندرالرینه قلالر اکی | شیشمش اولرسه اوت الکه بنی
اوچ کون اوچ دون تمازن | دندرالرشیله بویرمش امام
بوغش اولسه اول صودن | یوبالر طاهر اولالی دخی
امسه وقت دشدکی بیلنسه | اول نجاست انده اولر معتبر
شیله کیم اوچ کوندن ارتق | اوجدن اکسك اولورسه ای اخی
اول قدر کونلر تمازن | دندرالر معلوم اولدی چون زمان
بو دشن بوکز کوکرجن یا اونك کبی | اولرسه اول قدر
شیله کیم تا وقی اوله یاخوذ کده | هم حدیث کلدی بن شویله

قرق

قرق قوغه چك اللی اولرسه اخی | مستحبدر التمش اولورسه دخی
هم یا سزچه یا کوکرجن ناکهان | بر قیونك ایچنه سجسه همان
مرداراولمز اول قیو ای امام | چونکه حرج وار استی ایلمز تمام
قوین ایشر اولسه بو قیویه کو | بوکز انده صوینی هپ چکلر
ادی اولسه یاخوذ دشب الو | یا بیوکلکده انك مثلی اولن
صوینك مجموعنی چکمك کرك | طاهر اولور کرچه اولرسه اکی
قوغه لرده کیم اولر کیجی دشر | هر قیونك قوغسیدر معتبر
یعنی سا غشله صوچکمك اولسه کر | هر قیونك قوغسنله چکلر
کر معین اولسه بر قوی بکار | کوزی وار در یعنی کیم طوتر
شیله کیم صوین هپ چکمك همان | ممکن اولرسه چقرمق ای امام
چکلر انك صوینی اول قدر | کیم بصیرت اهل اکی کشی کیده
یعنی صو حالنی عالم اولر | هر صونك مقدارن انلر بیلر
دیرلرسه بو قیونك صوی | نقد دواورسه شمدی حقدی خوش
ایله اولسه طاهر اولر اول همان | چونکه هپ صوی چکلدی
بعضیلر دیکن دمشلر ای اخی | کیم اکی یوز قوغه هم اندن دخی

١٤ المذهب محمد رحمه الله الاعلم كذا في المنية

جکلر اوچ یون وار دخی تمام / طاهر اوله اول قیو هب والسلام
شول یباندغی بکارلر ای اخی / کم طورلر اوتلر آنی هم دخی
درت یاشندن ترسلر اندن تمام / هم بر زیل اندن اول زمان
اول بکارجنه اندن / لیک ازدرجق دکلدر ای بشر
شویله کیم هر بر کشی کورسه اگر / جق دکلدر بارلر اکله بنی
بش دوارندن یاقیوندن ول / شویله کیم بر بعر یا خود بعرتان
یعنی بر قیغ دشسه انه ای اخی / یا اکی قیغ اولورسه هم دخی
فاسد اولمز انکله اول بکار / اوستی اورتلمز ضرورت اندن وار
هم قیون سغارلرکن کولکه کو / شویله کیم بر یاخود اکی قیغ دوشر
انکله مکروه اولمز اخی / کیم ضرورت وار در اندا دخی
دشدکی دمده ولیکن نی کمان / کیدرلر آنی فی الحال اول زمان
لیک اوده قب تحق اولسه اگر / بو تخلاین انلر دشسه گر
فاسد اولورلر کیم اجتناب وار / جون ضرورت یقدر اندن ای یار
فاسد اولور جون ضرورت یوق اخی / یقدر اولورسه هم دخی
نا کهان کر یاغه دشسه بر سجن / اولمش بولسلر انی همان

یاغ

١١

یاغ اگر طوکمش اولورسه بیلورلر / واجب اولدی بش انی کیدرلر
اول سچانی دکدکی درت یانن دخی / آلورکیدرلر اکله اخی
بو حنیفه باقیلن طاهردر دی / زیرا اما اول نجاست اردی
لیکن اول یاغ ارکن اولورسه اگر / قموسی انک نجس اولدی مکر
بیماکونی صتمقلق روا / منفعت انجون بلر اولمز خطا
یاقیجون کیم چراق یاغی کبی / درلرک دخی طباغی کبی
یاقلر یعنی چراق یاغی اولا / درلرک دخی طباغی اوله
بردوا ایتنه دخی یمک اولو / یعنی اوجکز بو صلرطاهر اولور
شویله کیم یاغ اوستنه صوی تمام / دوکسنن قرشدرسن ای امام
جونکه انی ایله اندلر ای اخی / اول صونک اوستینه کله یاغ دخی
النی یاغی صوی فاکهما / بر صویله ینه انی همچنا ۵ ۵
اوچکز ادک انی ایله ایدرسن / طاهر اولورچونکی یا بسن بیدرسن
بو نجس اولن اگر بال اولسه هم / بو مق اولور انی دخی هم دم
شویله کم اول بالیه دخی صوی تمام / اول باله قاردشدرسن ای امام
قیندن تا شوکه دکی هما / صوکیدن باقله نجسی کمان

یعنی اوکله قدر قالنجه باد | قینیا هب صوکیدن بودر مجال
اوچکزادک بویله بو بابا | طاهر اوله اول دخی هب والسلام
شول صوکیم آدمی اجدی خود | قالنی قلدی انک طاهر اولت
اتی ییغجانورلر ارتغی | آت کبی در انلر شرعک بیرغی
یعنی انلرک دخی طاهر در | انله خود آدمک طاهر دردر
هم بولردلا دکی دری | ارتغی کبدر هم اول دخی
بنلرک دخی هم نی کمان | یعنی طاهردر اول دخی همان
زین صلیاری بولارکم | کیم اتندن حاصل اولور همبریسی
چون بلاردک انلری طاهردر | درلری صلیاری هم طاهر
کافرک دخی جنبک نی کمان | حیض اولمش عورتک دخی همان
یعنی ارتغی بولارک دخی | کیم حقیقت طاهر اولور ای حکیم
کدینک ارتغی کا دخی عموه | اوده هم ساکن اولنلرک
شله کیم سچان یاخود یلان | هرنکم وارسه دخی همچنان
لیک بو کدی سچان یسه اکر | هم بر زدخی اکلمدن بکره
شله کیم اغزن سلمادن دخی | یعنی بر یردن صو اچسه ای اخی

سوری اچن دخی اغزن اکر یومایه بر دقدن اچه نجس ایدر

١٧

پس نجس اولور صو بلکل همان | چونکه اغزن سلمامشدر اولدر
لیک اغزن لعابله تمام | یوسه هم صو اچسه والسلام
اولنجس اولمایه اول مکروه | جون نجاست کندی اغزندن
بو کراهت بلمکا قلسک هوس | پس اصح اولدر که تنزیه اوله بس
شول صوکیم مکروه دنلمشدر | دکله انک حکمیدر ای آغا
انکله بو کشی ابدست الا | غیری مکروه صو دخی اولسه بله
اول همان جایزدر ای ادم | یاخود بندن غیری صو اولمزسه هم
انکله دخی ابدست الیسر | پس تیمم اولمز ای پسر
چونکه تنزیه اولدی حکمی کان | پس بو طاهر صو کبی اولور همان
جانورلردن شوکیم یرتر اوله | انک ارتغی یابق مردار اوله
ایت کبی هم قورت کبی دلکو شغال | دخی نکم بنلره واردر منار
هم نجسدر طوکز ارتغی دخی | زین کیم عین نجسدر اول اخی
یرتجی قشلردک ارتغی تمام | اول دخی مکروه اولور بل ای امام
شول کیم اتماجه یا شاهین طوغان | دخی نکم بنلرک بکزرهان
لیک بنلر اهل اولورسه اکر | یعنی مردار نسنه یمزسه نکو

مکروه اولمز بنلرك آرتغی هم　　صوی منقاریله اچولونجم ٥
شول تاوقکیم اوده بولنش بو زرد　　سقلمز نجاستدن بولنن دکو
آرتغی مکروه اولور انك همان　　لیك بغلو اولورسه نی کمان
شویله کیم بولن اباغنه تمام　　کیم آرشمز اولسه انك ای امام
مکروه اولمز انك آرتغی دخی　　هم حمارك قاترك دکله اخی
بنلرك آرتغی مشکوك اولدی　　نجدر بولمز قلسك هوس
شویله کیم ابدست تیمم ایکسی هم　　جمع اوله هیچ برسی اولمیا کم
یعنی قصد ایلسك ابدست المغه　　بنددن صو بولنمسه اغا
بنلرك له الغل ابدست ای امام　　هم تیمم دخی اداسن عام
قنغیسن اول ادرسك ای اخی　　جون اوله اول روادر اول
مشربه بودق بدج اولسه اکر　　یعنی اوج درت قبقجی اولسه نکر
بنلرك اجندن صو اولسه اخی　　بعضنه انك نجس ارسه دخی
یعنی انك جوغنه ارسه نجس　　شویله کیم اقل طاهر اولسه
لیك اول طاهر بلنمز ای امام　　کیم نجس قنقیسی اولمشدر تمام
یعنی کیم قرشدی فرق اولمدی　　قنقدر نجس طاهر بلنمدی

الکری چونکم نجس اولدی همان　　جمله سینه حکم اولینور بی کمان
کیم نجسدر قموسن دکلك کرك　　چونکه غالب اولدر نتمك کرك
قبقجی ایکی اولورسه هو دخی　　انجلاین دکلر ایکیسن دخی
یعنی بونه نجس ارددی مکر　　برسی طاهر قلبدر ای بسر
پس تیمم آلسردر بی کمان　　چونکه صو نقددر بولنمز اول زن
لیك انك آزنه ارسم نجس　　شویله کیم الکری طاهر اولسه پس
بنده هم قارشدی فرق اولمدی　　قنقدر نجس طاهر بلنمدی
پس تحری ایلیه انجق همان　　ظن غالب اولدغنه اول زمان
یعنی انی کیم نجس ظن ایدی هم　　پس کدن انی دوکه کیم اودم
باقی قالن صوهان طاهر قله　　هم دخی انوکله ابدست اله
هم بونسنه کیاجکن اولسه کر　　اول دخی هم بو نجلاین اولسه
یعنی برقج کیاجك اولسه اخی　　بعضنه انك نجس ارسه دخی
یعنی انك جوغنه ارسه نجس　　شویله کم اقل طاهر اولسه پس
لیك اول طاهر بلنمز ای امام　　هم قنقسی اولمشدر تمام
بنده دخی پس تحری ایده هم　　ظن غالب اولدغنه اودم

یعنی شونکم ظن ایده طاهر دیه | پس نماز قلمقلغه انی گیا
اول قلانی انک ترک ایلیه | چونکه طاهر اولمیا پس نیلیا
چونکی طاهر اولورسه هم دخی | حکم انک دخی بودر ای اخی
یعنی بنده دخی اولنی کمان | کیم تحری ایلیا انجق همان
صوکی اولمادی پس بوای امام | کیم تیمم ایده ایدسه تمام
طونده انک کبی چو یقدر تلف | انجون بونده فرق ایتدی سلف
یعنی بنلردن زیاده ای ددم | نسنه یق کستر عورت ایدن
برکسنیه که فرض اولدی نماز | دلدیلم اودیه ایده نیاز
هم محدث اوله کر اول زمان | یعنی کیم ابدستی یقدر همان
کیم کورک البته ابدست آله اول | کیم نماز قلماغه اندن بوله یول
پس شروع ایده بونک اکا | دیمیم بربر انک ارکانی نه
اول اول یوزن یومقدر پس اهم | قللرین دیرسکلریله دخی هم
باشنه مسح ایده اباغین یویه | یومغه طوبقلرین بله قویه
یاشنک ربعنه یعنی مسح ایده | فرض مسحک اول قدردر ددای
اندن الکسنک ایده اولورسه اکر | مسح انک جایز اولمز ای پسر

بوکشینک

برکشینک ساچی چوق اولسه اکر | انک اوستنه اورسه مسح ایتسه اکر
صکره اول ساچی یولیسه ای اخی | مسح زایل اولمدی انک دخی
یعنی مسح باقی در انک تمام | کرچه ساچی کیتدی انک اول زمان
برکشی یوزن یومقده هم داخی | شیله یوسه بونی کیم هم ای اخی
باشنک ربعنه پس اندن همان | کیم بلل ارسه اکا هم اول زمان
یعنی باشنک ربعنه صو ارسه کر | اولدهمان مسح ایتمش اولور ای پسر
هم دخی مسح ایتمکیچون ای اخی | باشنی یغمور دوکنسه اول دخی
باشنک ربعی اول یغموردن همان | کیم بلل ارشسه یونسه اول زمان
مسح بونک دخی هم اولور تمام | قمو جایزدر بولور مذهب والسلام
برکشی بر ماغن باشنه کر | مسحیچون قوسا دخی اول اکر
کوچه باشنک ربعنه مسح ایتسه هم | مسح جایز اولمز انک ای حکم
اکی برماغله دخی هم تمام | اول دخی جایز دکلدر والسلام
هم صقالک ربعنه مسح ایلیا | بو دخی فرض اولدی یا پس نیلیا
فرض انجق بونلر اولمشدر همان | ارتق اکسک اولمیا هم نی کمان
برکشی باشنی یا ادوکنی | مسحه نیت ایلدی دکلد انی

سڭدی بونسنه اجندکی صوبه | یعنی مسح ایدی دخی انی قویه
مسح جایزدر هم اول صو دخی | بنه طاهر هم مطهر ای اخی
بو امام ثانیدن نقل اولدی خوش | هم محمد قولنی بلدکله اوش
مسح جایز اولمز انکله ای اخی | یعنی مستعمل اولور اول صو دخی
لیک مسحه نیت ایتمزسه همان | هم محمد قول اولدر ذنی کمان
یعنی جایزدر مسحی اخی | یونسه طاهر هم مطهر صو دخی
هم اوبیندن یوزک حدی کمان | کیم یوق فرض اولدی [illegible] کمان
ساچنک بتدکی یردن هم تمام | اکر کینک ایسته دک والسلام
هم اندن دخی دکله ای پسر | کیم انی فرض اولدی یعنی یوینسر
ایکی بانک قولاغندن تمام | یعنی شول یمشق یردن والسلام
ارشندن یوزک هم اندن اوتر | حد بلندی تمام ذکر اولدی خوش
انلر آدک یوزنی یوق کورک | یعنی عقد بولور اولمق کرک
پس عذار بین یوزک دخی همان | کیم یوزک حدندن اولدی کمان
لیکه قولاغله دخی هم عذار | ایکیسنک آراسندن کیم ای یار
انجه یر وارانده قیل بتمز تمام | اول یوندن داخلدر بلو تمام

پس او فرض اولدی انی یومق کرک | چونکه یوزدندر اولدر بکرک
لیک شول قیل بتدکی یونی کمان | ساقط اولمشدر انی یومق همان
کیم مگر اوغلان اوله یاخود کوسه | یعنی بولار سقالی بتمسه
فرض اولور انی دخی یومق کرک | چون سقال بتمایجق یتمک کرک
هم امام ثانی ایدر ای اخی | کیم قولاغیله عذارک هم دخی
اراسندن بولارک اقیر کوار | کیم انی دخی عقلک ای یار
واجب اولمز ساقط اولدی بیکمان | کیم شول قیل بتدوکی یربی همان
ساقط اولدی چون انی یومق دخی | بو همان انجلاین در ای اخی
دکله سنتلرینی دخی بنام | قبله لم بر بر انی دخی عیان
اولدر بر سیدر تسمیه | بر دخی مسواکدر هیچ کسمیه
لیک بولمسه مسواک ای اغا | برمغیله مضمضه قلسه روا
یعنی مسواکک ثوابی ای اخی | حاصل اولور پس همان انده دخی
اغزنه بونسنه صو ویرمکدر | بشکری بلبند سنتدن کر
لیک غسلده ایتمکه فرض اولدی همان | شبله کیم انده انی قلدق بیان
مضمضه یعنی هم استنشاق | نیجه در انی دخی بل ای دده

ولا بأس بان يمسح اعضائه بالمنديل لانه فعل النبي ... ولا يستنفض ليبقى اثر الوضوء على المضانة

اغزاجندن صوی ایچمغا مضمضه اولدر حقیقت ای اغا
غرغره دخی ایدرسک هم بوله مضمضه انکله اولور ا تم
صوی بورنک ایچنه چکمک دخی اکا استنشاق دیرلر هم دخی
باشوکک مجموعنی مسح ایدن بو صویله قولغوکا کیدن
دخی سنت اشلمکدر بونی ساقلک هم برمغین تخلیل ایدن
فرض اولنلری دخی وجکرتیق اوچدن ارتق اکسک اتماک
بریسی دخی ولادر بی کمان سنت اولدی ترتیب نیت همان
ترتیب اولدرکیم یوزن اول بعده هم الی قلارن دخی
یویه اندن صکره مسح ایدن تمام صکره ایاغن یویه هم والسلام
هم ولا اولدرکیم اعضای همان متصل دوته یویاسن بی کمان
قورمدن برینک صوی اکچی انک اردنجه یویه برن دخی
بنلری اشلمایب اونتسه کشی ترک سنتدر بوانجق ای بسر
مستحبدرکیم ساغدن بشلیه بوینه مسح اتمکی هم اشلیا
برکشی کم اویقوسندن اویانا کیم اول ابدست الماسسه تینا
النی بلا کناه دکل ای امام اول دخی سنتدر دیانا تمام

ضح دم من القرحة بالعصر لولاه ما خرج نقض في المختار لان في الاخراج خروجا ...

فرض یرسنه دردی اولدخی هم کیم الن بمقدی یعنی ای حکم
فاتحه دخی نتاکم ای پسر اوقملق واجب اولمشدرکمو
فرض یرینه دردی سردر اولدخی شیله کیم انجق بو اتسه اخی
یالکوز یعنی بو اقسا همان فرض یرینه کالسردرنی کمان
بندن ارتق نسنه اوقمزسه کو اوقمقدر بوهمان انجق بیتر
ذکله ابدستی صبیان ای اخیا شول الی حاجت بولندن کیم اخر
کزدکزدن یل چقرسه هم دخی یا دبردن قرد چقرسه ای اخی
داخی کوزدن چرک ایرک یا قان کیم بولر ابدستن صرلرنی کمان
لیک قوردجقسه جراحتدن اکر یا ذکردن جقسه صنمز ای بسر
اغزی طولی قصمق اولدر ای هیچ سزی شیله یمز اوله دخی
یا خود اغزندن قصدرغی یملم اغزی اجندن طوتامز ای الم
یا خود و ترسه دخی زحمت کو بلغم بوبله دمشدر ای پسر
هم دخی بولنسه اغزندن کمر اغزی یاریله قان جقسه اکر
تکوکی قرلجه اولسه بی کمان قان ارتق اولدی نا قصدر همان
لیک صارودق اولرسه تکر تکوک ارتق اولدی ابدستی صنر

هم دخی اکسی برابر اولسه کر ... احتیاطده بو دخی صح دیدیلر
هم دخی بر کیشی شمکوسه همان ... مرحمت دکلیجه بدنندن چیقان
حقر اولورسه کی اکله ای اخی ... یعنی ابدستی صیمز هم اول دخی
ارقسی اوستنه یاتب ای امام ... یاخود بر نسنه‌یه سیکلنسه تمام
شیلکم سویکاکی زایل اولسه کر ... کیم سویکن کیشی همان اولدم دشر
اویمق بو حالده هم نقض ایدر ... یعنی انکله قلمز ابدستی کیدر
لیک بر قیامده کیسه اویسا ... یا رکوعده و یا سجودده اویسا
اوترکن دخی اویسا اکر ... نسنه‌یه سویکن ممکن اولسه مکر
بونده ابدستی صیمز هم دخی ... بس نمازی جایز اولور ای اخی
یعنی ایقودن اویانسا اول آن ... هم تمام اید نمازنی همان
دخی اغما و جنون صرعی هم ... کیتسه دن چونکم کیدر قوتی اودم
بو دخی ایقو کبی اولور همان ... بلکه سستلق بدندن چقدرنی همان
بر کیشی کلسه نمازده اشکار ... قهقهه درلر اکا ای اختیار
یعنی یانداغی ایشتسه اکر ... قهقهه اولدر کی اکله ای پسر
باطل اولور بونده ابدست نماز ... لیک بندن غیری یرده اولماز

شویله کیم اول نمازن قلسه هم ... قهقها یله کولرسه ای ددم
هم نمازجنده بر کیشی اکر ... ناکهان اویوسا دخی ای پسر
قهقها یله اودمده کلسه هم ... یاخود اوغلان اولسه کولرسه هم
یاخود غسل اجنده کی ابدست اوله ... شویله کیم اول غسل‌له اوله بله
بونلرک ابدستی صیمز اول زمان ... کیم نمازی باطل اولور بس همان
قهقهادن غیری دکل ای اخی ... ایکی درلو واردر کلمک دخی
بیریسی ضحک اولدی انک بیری هم ... کیم تبسم درلر اکا ای ددم
ضحک اکا درلر که کندو اشده ... بس نمازی بو دخی باطل ایده
یعنی اول کلمکلک ابدستی صیمز ... باطل اولور بس همان انجق نماز
هم تبسم اکا درلر کمان ... کوره بر دیشلری صونی یوق همان
فاسد اولمز انده جایزدر نماز ... هم دخی بونده کز ابدستی صیمز

باب التیمم

شمدی کلدک اوش تیمم کلمنه ... هم شریعت حکمنه ده کله بنده
صو برینه در تیممده تراب ... بیله کلدی چون بن حقدن خطاب
بر کیشی کوقادر اولمسه صویه ... کلم اله اندن اعضاسن یویه

ایسه صودن اول میل قدر ایره اوله   یاخود ابدست الجق صبی واوله

هم دشمندن یا عطشدن قورقه   یعنی صو الماغه بولمیا اویوله

بنده ابدستسز جنب بولنه اول   بنده واجب تیمم در همان

برکشی شارده جنب اولسه اکر   هم دخی قاتی صووق اولسه مکر

قورقه اول صووق صو ایله غسل ایدن   کیم اکا نقصان ایرشه ای دده

هم الجق صو بلمزه ای اخی   کیم انکله غسل این هم اول دخی

اول تیمم الجق اولور روا   هم نماز قلمق اکا اولمز خطا

لیک ابدستسز اولورسه اولکی   شارده بنک کبی عذرله مکر

کیم تیمم ایلمک اولمز روا   چونکه اول شارده مقیمدر ای اغا

بس مسافر اولسه جایزدر بوهم   محدث اولسون یا جنب ویا نفس

برکشی صو بلمغه دتسه امید   آخر وقتدن بولم درسه اشد

مستحبدر تیمم ای دده   آخر وقتا دکن تأخیر ایده

صو اله کورسه خوش ابدست اله   اله کورمزسه تیمم قیله

یول اشنده برکشی صو بلسه کو   اندن اول صوی دلامدن مکر

اول تیمم ایلدی قلدی نماز   اول روا اولدی همان بولوجادم

لیک یکوک اولدر کیم ای اخی   یولداشندن صوی استایه دخی

ویرمزسه بس تیمم ایدسه   صو الده کر مادی یا نسی یدسه

برکشینک کیم یوکنده صوی وار   انی اونتدی مکر اول اختیار

بس تیمم ایلدی اول قلدی نماز   چونکه اونتدی صوین بلدی جواز

صکره صوین اکسه دندرمز اخی   کرچه وقت اچنده اولورسه دخی

لیک ایکنجی امام ایدر همان   اول نمازی دندریسر

برجماعت کور تیمم السه لر   یعنی صو بلمقدن عاجز اولسه لر

صکره بر ابدستلک بوله صو دخی   برکشی بنلان ویرسه ای اخی

یعنی درسه کیم بو صوی نیکمان   قنقو کزدیلرسه انکله همان

بن مباح ایتدم سزه انکله سز   قنقو کز دیلرسه ابدست الهسز

هر برینک بس تیممی همان   منتقض اولدی بزلدی اول زمان

بلدک هر برسی جون ای اغا   قادر اولدی اندن ابدست المغا

بس اباحتله اولور قدرت تمام   صویه قادر اولدی بلدوم والسلام

هم بری ابدست الهکه انکله کر   قالنی ینه تیمم ایدسر

زیرو بلدندن تیمم هم دخی   منتقض اولدی اودم ای اخی

بر تیمم المش اولن کیشی کی | کیم حقیقت ایمز اولسه اول کس
هم بکا ایغز غمتش اولسه اول همان | بر صویه اوغرسا بحسبه اول آن
هم صونور تیمم آنک تمام | اول او یاتقلی اولور والسلام
وقتدن اوکدن تیمم ای اخی | کیم روادر آنی ایتمک دخی
صو طلب ایتکدن اولدن دخی هم | کیم تیمم ایتمک اولور محترم
کیم نکر ظن اوله صوی بلمغه | تیش طلب البته کرک اولمغه
اوق اتم بر یعنی صوی استمک | واجب اولور کرچه اولورسه لک
برکیشی زندان اچنده کیم نکر | شیله کیم محبوس اولورسه اول اکر
کافر الند اسیر اولسه یا اولک | کیم اول ابدست المغه بولمایه یول
یا خود اکراه ایتسلر اکا اخی | کیم نماز ابدست الورسکز دخی
اولدرزینی دیسالر هم آن | کیم تیمم ایتسه بنلر اول زمان
اول تیمم نماز قلسه بولر | بودخی جایزدر اولدی ای پسر
لیک بوجمله موانع ای اخی | زایل اولورسا همان آنلردخی
یعنی قادر اولسه ابدست المغه | اکا دخی تیسه نه مانع اولمیه
اول نمازین ینه دوندرمک کرک | هم ینه دوندرمک اولور کرک

نیجه درکه تیمم ایتمکی | جم اکلیاتی نیلیوبن تیمکی
ایکی الکرینی طپراغه اوره | سیلکدکدن صکره یوزینه سوره
بودخی تحلاینی این همان | قوللرین درسکلرین هم بجا
جنس ارضدن هرنکیم بلسه ایده | کوجه اسندن انک توزکیدم
شیله کیم قم اولسه یا الجویا طاش | یاخود زرنیخ کم بولر اولمیا باش
هم یا کوز توز اولسه دخی کر | کیم تیمم آندن اولور معتبر
ابند بنیت شرط اولبدر ای امام | ان سز اولمیا تیمم بس تمام
یعنی برکیشی تیمم ایتسه کر | نیتی انجق اکا اولسه مکر
طاهر اولور اول تیمم همان | لیک انکله نمازی اول زمان
قیلورسه جایز اولمز ای اخی | جونکه نیت ایتدی اکا دخی
بس نماز قلمقلغا دخی بله | نیت ایتمک کرک جایز اوله
یعنی انکله روا اوله نماز | نیت ایتمزسه اکا المجواز
محدث اولسه بس جنب وکیشی | کیم تیمم المق اولورسه ایشی
هر بریچون کرک نیت ایده | بو بنی ایتمز اولورسه ای دده
بربیچون بس تیمم بودخی | ایمدی نیجه جایز اولمز ای اخی

بو تیمم ایتسه اکله ای آغا　　اکسی جون همان اولور روا

کو تیمم ایتسه بر کافر اگر　　کیم مسلمان اولمغه استادی مکر

هم دخی اولدی مسلمان　　اول تیمم باطل اولدی بس همان

لیک ابدست المش اولسه بو نکر　　کیم مسلمان اولمغیچون ای پسر

بس مسلمان اولدغندن صکره　　باطل اولمز انک ابدستی نعم

بر مسلمان هم تیمم السه گر　　صکره مرتد اولسا ناگاه اول

اول ینه دونسه مسلمان اولسه　　انک ایتدکی تیمم کیم اودم

باقدر صنمز انکله بس همان　　کیم نماز قلمق روادر اول

گر مصلی یه اولو حاضر اوله　　خلق دیلدی کیم اول دم نماز

کیشی وار ابدست الورسه فوت　　جون اکا کیمزلر اشدکیم

بس تیمم ایلیب قلسون نماز　　فرض اوندی باتو بولدی جواز

لیک میت والیسی اولسه اگر　　اول تیمم اتمک اولمز معتبر

بس ابدست السه دخی گماه　　جون کویرلر اکا فوت اولمز

برا لواسته دخی بس همان　　فوت اوله درسه انی اول

اول تیممله همان انی دخی　　کیم روادر قلریسه ای اخی

هم دخی بیرام نمازن ایله بل　　فوت اوله درسک تیمم بوله قل

یا خود ابدست المش اولورسه اگر　　هم شروع ایتسک نماز قلمغه گر

یا تیمم المش اولسک ای اخی　　بس همان انک کبیدر بو

گو حدث ایرسه صکره بس همان　　کیم بنا ایتمکیچون بس اول زمان

هم تیمم ایدرسک ای اخی　　بس روادر بو تیمم هم دخی

جونکه قورقدک فوت اولور اولدی　　یعنی ابدست الورسک اول زمان

بس تیمم ایلیب قلدک تمام　　کیم روادر بو تیمم والسلام

بو قمو بیرام نمازندر تمام　　یعنی جایز اولدی الحق والسلام

لیک وقتیه نماز اولسه گر　　یا خود جمعه اولورسه ای پسر

بونلری فوت اوله دیو ای امام　　کیم تیمم جایز اولمز والسلام

بو تیمم بوله قلسک ای اخی　　گر فوائت گر نوافل هم نوافل

یعنی گر بونلری قلورسک روا　　بو تیممه بوله هیچ اولمز خطا

هر نکم ابدستی نقص ایلر همان　　بونی دخی نقص ایدر اول

بو دخی بو کیم صو یا قادر اوله　　یعنی مانع اولمیا حاضر اوله

بو کیشی ابدستله اولسه مگر　　بو تیمم ایلمش کیشیه گر

کیم نمازه قلمغه اویدی ناگهان | قلدیکن هم صو کوردی اول زمان
یعنی بو اوین کیشی ابدستیله | چونکه اول صو کوردی ایدی نیلیا
باطل اولدی اویدخی انکهمان | هم نمازی فاسد اولدی اول زمان
اول تیممله قلن یعنی امام | کیم نمازی جایز اولور والسلام
زین اول صویی کورمدی اکرچی | باقیدر انک تیممی دخی
هم نمازن دخی اولمسندر روا | زیرا نیغ یقدر اکا ای آغا

باب المسح

برکیشی ابدستنی الدی تمام | هم ادکلرینی کیسه ای امام
صکره ابدستی صنب کوردی کیره | ینه بر ابدست دخی کیلیه
اول ادوکه ینه مسح ایتمکه روا | بیله قلدی اول رسول مجتبی
غسل واجب اولنه لیکن همان | مسح جایز اولمز انک بی کمان
شیله کیم برکیشی ابدست السه کر | هم ادکلرینی کیسه اولکر
هم مسافر دخی اولسا اول همان | مسح ایدرا کاینه اول بی کمان
هم ینه دخی بر وقت دخی کوردی همان | تبس نماز قلمق دلادی بی کمان
صکره اسفا کوجنابت ارسه هم | غسل ایتر صو بولمزسه بهم

اول

اول تیممله نمازی قلدی اخی | هم حدث ارشدی ینه اکا دخی
تیمدی ابدست ایتر صو بولسه کر | اول صو ایله اول جنب ابدست ایدر
چقره بها ادکلرینی تبس تمام | یعنی بو تیسردر والسلام
کرچه ابدست الدی بو اول کچی همان | هم ادکلرینی کیدی اول زمان
تیمدی کیم ینه اول ابدست الدی اکر | اول ادکلرن ینه چقره خوش
یعنی مسح ایتمک اولمز اکا روا | زیرا واجبدر اکا غسل ای آغا
ونیا ویج بر متو قدردر بیلسن | کیم الک بر مقداردن قیلسن
هم دخی بر مقداری اچق کورک | یعنی کیم یوق دن اولدزیکرک
الکی ایاغکا وضع ایدسن | چاکه سن بلدی لرو که کیدسن
ایاغک بو مقداردن بشلغل | شیله کیم دیدک هم انی اشلمک
الینی بلدر ینه حکمک همان | بند اولسندر بلی بی کمان
بر کون و بر دون مقیم اولن کیشی | اوچ کون اوچ دون مسافر ایشی
بو قدر مدت بوکه مسح ایدکر | تبس تمام اولسون اشکم ینه لر
کرانک وارسه ابدست تمام | مسح باطل اولدی ای خوجه والسلام
چقرس ادکلرینی ینه همان | تبس ایقلرن بو ینه ایخ همان

بوکیشی ازنه نمازنده مکرر ... کیم تمام ابدست الب قلسه اکر
هم اداکلوبنی کیسه اول زمان ... یکیجه دک صنمسه ابدست همان
قلسه اول اخشام نمازینی تمام ... هم او وقت ابدست صندی والسلام
مدتی مسحک اودمدن دخی ... یا مسافر یا مقیم اولسه دخی
یعنی بر کون بر دون اندن صکره هم ... کیم مقیمک مسح بود درینه
اوچ کون اوچ دون مسافره الا اخی ... مسح اندن صکره ایدر اول دخی
مدتی مسحک اندندر بس اغا ... ادکی کیدکی وقتدن اولمیا
یعنی ابدستی نه وقت صنسا همان ... مدتی مسح اندن اولور کمان
کوردکک اولسه کیشنک ادکی ... بوددربنده ایا ملر دیدکی ۵
ظاهر اولسا اوچ بکی برمق تمام ... کیم ایاق برمقلرندن ای امام
اکا مسح اتمک بو کزجا یردکل ... انی اول دکمک کرک عاجل
لیک اندن اکسک اولرسه اکر ... اکا مسح اتمک روا در ای پسر
برکیشنک بر ادوکندن اکر ... ایکی اوچ یرده دلک اولسه کر
جمع اولسه اول دلکلر ای پسر ... شویله کیم اولسه هم اوچ برمق قدر
یعنی اوچ برمق صغر اولسه تمام ... اکا مسح اتمک روا اولمز بنام

لیک اوچ برمق قدر اولمزسه کر ... اکا مسح اتمکلک اولور معتبر
هم ادکلرک اکسندخی ... کم دلکلرجق اولرسه ای اخی
بونده جمع اولمز انلری کمان ... بر ادکده جمع اولور انجق همان
یعنی انلرک دلکلری اخی ... جمع اولنب جوق اولوریسه دخی
مسحه اول مانع دکلدر نی کمان ... بر ادکده جمع اولور انجق همان
بر ادکده شویله کم دلک اکر ... کم ایکی برمق صغر اولسه مکر
اول قدر اولسه برنده هم دخی ... اول دلکلر جمع اولنمز ای اخی
لیک برنده دلک چوق اولسه هم ... اکا مسح اتمک روا اولمز بهم
بر ادوکندن ایاغی چقسه کر ... حکم بردر اکسند معتبر
مسح باطل اولدی چقرمق کرک ... اکسندخی بله یومق کرک
بلدرادک اوکجنه چوغی اکر ... کم چقر اولورسه اکله ای پسر
مسح صنور ادکی چقمش اولور ... کرچه اوکجانک ازی اندن قلور
برکیشی قان الدررعادت اولو ... بویله بغلر انی راحت اولو
قوقو ابدست الجق انی شستیه ... یا کری قانی اقه یا خوذ شیشه
بس اکا نقصان اولرتمک کرک ... یومیوب اکا مسح اتمک کرک

اول بز اوستنه اراسینه دخی　　مسح ادرسون تمام درای اخی

اندن اشغا الن قمو یو یه　　زین انلا ضرر یوق کیم قو یه

بنجلاین درجراحتلرهمان　　شویله کم مسح ایتملی قلدق بیان

بر کیشینک جورنی اولسه دخی　　اکا مسح ایدر اولورسه ای اخی

هم سق اولسه یا مجلد اولسه کر　　یا منعل اولسه اولر معتبر

یعنی بویله اولسه مسح ایتمک روا　　زین اول ادک کبیدر ای اغا

بر کیشی مسح ایدجک ادکنی　　الدی ایدستی تمام کیدی انی

انک اوستنه انک کبی دخی　　یا ادک یا خوذجزمه ای اخی

کیمش اولورسه انکله بیله هم　　اکا دخی مسح ایدرسه هم اودم

جایز اولر یعنی اول دخی همان　　اکسنک حکم بردرکی کمان

شویله کم اوستندکی چقرسه کر　　یا ادکدر یا خوجزمه ای پسر

اول درآن ادکه مسح ایتمک روا　　زین اول دخی ادکدر ای اغا

لیک اول ادکک التنده مگر　　یا چوضه جاغنیر یا بزدن اولسه کر

اول ادک اوستنه مسح ایتمک اخی　　بعضلر جایز دکلدیمش دخی

بعضلر جایز دیمشدر ای دده　　احتیاطدر بس انلری ترک ایده

لیک بر یان بز اولورسه اگر　　کم انی اباغنه صرهسه مگر

اوستنه انک کیسه همان　　اکا مسح ایتمک روادرکمان

یعنی بو جاغنیر کبی اولمادیغی　　اتفاقی بنده جایزدر نه غم

بر کیشی ادکنه مسح ایتسه کر　　هم مقیم اولسه هنوز دخی اکر

بر کون بردون تمام اولماسه هم　　کم سفر ایتسه اول کیشی کم اودم

اول سفر مدتی مسحین تمام　　یعنی اوچ کون اوچ دون ایدر والسلام

هم مسافر اولسه دخی بر کیشی　　هم دخی مسح ایتمک اولورسه ایشی

لیک بر دون اولمادن تمام　　کم مقیم اولدی مسافر ای امام

بر کون بر دون تمام مسح ایده لو　　چونکه مقیم اولدی یا بس بنده لو

شویله کیم بر کون تمام مسح ایتسه کر　　صکره بنه اول مقیم اولسه مگر

هم دخی بر دون تمام مسح ایلیه　　مدتی بتدی بس ایرق نیلیه

لیک بر کون بر دون اولسه هم تمام　　کم مقیم اولدی مسافر والسلام

بس ادکلرن چقاره اول همان　　چون مقیم اولدی بر لدی اول ازمان

هم مسافر اوچ کون اوچ دون دخی　　مسح ادب صکره مقیم اولسه اخی

ادکی اول دخی چقرمق گرک　　مدتی بتدی چقرمق یگرک

باب فرض الغسل

فرضنی غسلك دخی دکله تمام | نیجه بو بوردی انی فخر الانام

اغزکه بورنکه صولر قویاسن | هم بورن بر صو بله خوش یویاسن

بتجلادین قمو اعضای تمام | یویب اکسك قومیاسن ای امام

کواجق بر قلسه قورودکن بر ز | بس تمام اولمزسنك غسلك کز

اول بر ز یری کرکیم یویاسن | باقسن بس بو میاسن قویاسن

بو غسلك انکله اولدی تمام | چون روایت بویله اولدی ای امام

باب سنة الغسل

سنت اولدر اول الکن یوه | کوده سنده هم نجاست قومیه

بو دخی ابدست اله فرجن یویه | اوستنده هم صوی اوچ کز قویا

دکله کل هم غسل واجب الندی | دفق شهوة بر له انزال منی

شهوة اولدر که ازدیر اوله | دفق اولدر کیم اتا اتا کله

لیك بو شهوة که شرط اولدی اخی | کیم نه وقت اولسه کوکدن اول دخی

بو حنیفه قولی بودر ای امام | کیم مقامندن منی قوپه تمام

هم یرندن چونکه قوپدی اوله | شهوة بله اولدی یعنی اول زمان

چقدی لیك ذکردن ای اخی | شهوتی ساکن او لورسه هم دخی

واجب

واجب اولور اکا غسل اتمك | هم محمد قولی اولدر یکرك

هم جماع اتسه دخی بر کیشی کر | کم اشنا مدن او غسل اتسه کر

هم منیدن نسنه قلمش نیکمان | کم ذکردن صکره چقسه اول امان

بو دخی انجلین درای اخی | غسل واجب اوله هم بونده دخی

لیك امام ایدر همان | غسل اکا واجب دکلدر اول زمان

چقدغی دمده ذکردن هم منی | شهوتی شرط اتدی اول دکلدن انی

یعنی اول دم چونکه شهوة اولمدی | انکچون غسل واجب قلمدی

شهوة اولدر ازدیله اوله | دفق اولدر کم اتا اتا کله

فرجه کرسه کوزکر باشی تمام | غسل واجبدر کی انکلدای امام

منقطع اولسه دخی حیض نفاس | واجب اولدر غسل هیچ اولمز قیاس

دیلسه عورت کم اول غسل الیه | کم هیچ بولکلر بنی بیلیه

جز مدن دکلونه صو ارسه کر | غسل جایزدر انك بل ای پسر

اکی بیرام غسل بر جمعه دخی | سنت اولمشدر حقیقت ای اخی

بر کیشی ابدست نیز اولسه یاجنب | مصحف الما به الیه اول صوب

حیضله دخی جنابت هم نفاس | بر دردر کمنده بنك جلس

اولتوق قوپب كرمك مسجده | بس حرامدر بنلره الله ايدده
ذكر تسبيح اوقوق هم اي اخي | مسجده كرمك ضرورتدن دخي
يعني بنلره جايز اولدي بس همان | اشلينلره اثم اولمز بي كمان
دوشكندن بركيشي اويننده هم | كم منى يا وذي بولسه اي ددم
دوشكنده يعني بولسه اولاني | چونكه بلمز احتلام كوردوكني
واجب اولور اكا غسل اتمك | چون جنابت اولدي بس تمك
مذيده هم وديده ليكن همان | غسل واجب اولميسر بي كمان
ليك ابدستي صيني انجق اي اخي | واجب ابدست اولسردر هم دخي
وديكادر لو بركيشي سكر | بول اردنجه دخي هم واي بسر
قويرق صو كيم چقر اولدر همان | مذي دخي بنجه دربلني كمان
اهليله بركيشي هم اي اخي | اوينركن اهر نوره هم اولدي دخي
صوجغز چقر درو دن بس اودم | مذي ديدكلري اولدر اي كرم
اريله عورت اكيسي دخي هم | كم تلنجق اولسلر بنلر اودم
منتشر اولسه ارك الثي كر | يعني قايم اولسه اول دم اكر
هم ختانين بولادك اي اخي | بربرنده كورسه هم دخي

٤٥

شويله كيم يعني اولنسه اول زمان | كوميه بربرنده انجق همان
جونكه ذكر كومادي فرجنه | انجق ابدستي صينر بس والسلام
يعني جنابت بنكلده اولمدي | جونكه منى اني بولندي كلمدي
يا ذكر باشي دخي كرمادي هم | بس جنابت اولماسر دراو دم

باب الحيض

شول كه عورتلردكور طوتون حالي | ديكله انك دخي هم احوالني
بزقوا وغلادن كيم طقرينين اوله | قانك دخي احبندن بلسه بولك
يعني انك دخي دوكرسه قني | هم جراحت اولمسه اكلاني
انكادرلر حيض قاني اي اخي | بالغه اولرهان عورت دخي
اكثري بنك اقلي هم بنام | شرع اني اتابسله قلمش تمام
اوج كون اوج دوندر اقلي كما | اكثري اون كن اون دندر همان
دوتميا اورج نمازن قلميا | ليك اوروجن اودبه قلميا
جون نمازي ساقط اولميدر همان | بس قضاسي واجب اولمز بيكمان
هم جماع اتمك حرامدر ركي | طاهر اولمايجه بس وارما يقين
هم تمتع ايلمك تحت الازار | بودخي جايز دكلدر بلي يار

مسجده کیرمک طواف اتمک دخی | هم دخی قرآن اوقومق ای اخی

هم دخی اوقومق مصحف طوتمیا | بونلری جایز دکلدر اتمیا

کر اقلندن بونک الکسک کوره | اکثرندن یاخود ارتوغه اره

دخی یکلو عورتک کورده کی قانه | اکا دیرلر استحاضه بس همان

اول صلوة صوم منع اتمز کشی | قومکا زنهار بلدر بونی

هم جماع اتمک دخی دکل حرام | حکم معذور کبیدر هم والسلام

بر کیشنک سیدکی طورمز اقر | یاخو بورنندن قنی طورمز جقر

یا جراحتدن ارک اقسا دخی | یاخو ابهام اوله ایسه ای اخی

یاخو معذور اولسا بردرلو دخی | دایم اولسه انک اول عذری دخی

یعنی وقتک اولندن بشلیا | طرمیا اخرینادک اشلیا

بس کرک بو عذر اولمیه دیکمان | وقتک اخرینه دک کوره قالمه

جونکه کوردی کم کسلمز اول تمام | بس نماز قلرسه اولور ای امام

کرچه اول عذری اقرسه دخی هم | اول نمازه مانع اولمز کم اودم

جونکه بونلر بویله معذور اولدلر | هم بونلر بو ایشه مجبور اولدلر

صکره غیری وقتده لیکن ای دده | شرط دکل کم اخرینادک کیره

بلکه

خلوة نا للشافعي لقوله تعالى لا تقربوا الصلوة اي المسجد وانتم سكارى ولا جنبا الا عابري السبيل قلت ان الا ههنا بمعنى ولا او المراد بالصلوة حقيقتها فافهم

٢٦

بلکه دردنت بش کز اولورسه ای اخی | وقت اچنده عذر اولورسه اول دخی

هم اودمده اول اقن ارکیه | توبته دخی بلنسه اول زمان

انی یومزسه دخی اولور روا | بو نجس اولمادی اکا ای اغا

بس کرک هر وقتیچون ابدست الا | فرض نفل هم قضا دخی قله

وقت چقیجق ینه ابدستی سنه | ینه بو وقت کرسه ابدسته صونه

طهرک اون بش کون اقلدر همان | اکثرینک حدی یقدر نی کمان

بر دخی عورتلرک حالی نفاس | بونی حیضه بلزمن قلمک قیاس

باب النفاس

عورت اوغلان طغردغندن صکره قان | کوردکی انک نفاس اولور همان

اکثری قرق کون اولور انک تمام | حدی یوق انک اقلندن بنام

اکثرندن هر قچن ارته اوقن | استحاضه حکمدر ارتن همان

کر ایکی اوغلان طغرسه هم دخی | اولکندن بل نفاسن ای اخی

شویله کیم قرق کون بدی اولکیسی | قوسی بس اندن اولور معتبر

یعنی قرق کون اولدی قان کوردی | مدتی بتدی نفاسک والسلام

صکرکی اوغلان صوکلندن کرسه | استحاضه قاندر بس اول همان

لیک عده بتمه اول بسر تمام | زیرا حملی شمدی وضع بتام

دشر اوغلان کیم انک اعضاسی کور / بعض ظاهر اولورسه ای پسر
شیله کیم صچی یا دیرناغی گبی / یا دخی عضوندن برماغی گبی
بو دخی یعنی ولد دیرلر کمان / کیم بونک صوکنده عورت کورسه قان
اول نفاس اولور وهم عدت دخی / بس تمام اولور بونکله ای اخی
هم طلاقی دخی اولورسه اوت / اول دخی اولورسه همان ام الولد
یعنی اگر مولاسی دعوی ایدر / اول دخی ام الولد اولسه بن
بو دشر اوغلانله بس ای اخی / کیم معلق واقع اولور هم دخی
شیله کیم برکشی شرط اتسه اگر / عورتنه شیله دیرسه اول نکر
هر قچن اوغلان کتورسک نی کماه / بائن اول بندن دیرسه اوازه
بائن اولور اندن اول عورت اوق / زیرا شرط بولندی کتوردی ولد

باب الانجاس

هم نجاستدن نماز قیلن کشی / کندی طاهر قله خوشدر راستی
ایکی دورلودر نجاست نی کماه / بر غلیظ بر خفیفه در همان
شول نجاست کیم غلیظ اوله اگر / بر درمدن ارتغی هم اولورسه
انکله بس درست اولمز نماز / یعنی مانع اولور اول بلمک جواز
ایه مقدار درهمه اولسه مانعی / هم بودر بولنده بنک مانعی

شیله

والنجاسة المغلظة ما ثبت بدليل مقطوع به بغير دليل لا معارض له عند ابي حنيفة او بطريق ثبت بالاجماع عندهما والمخففة ما خلف ما ذكر هدايه

٤٧

شیله کیم یعنی صوق اولسه اگر / کیم یرندن طورمز اول اقر گیدر
بس گیدر مشکل کورنده طونده اخی / هم بدندن هم مکانندن دخی
تا درست اوله نمازی کمان / قیلمز دکله انی بر تربیان
شول ایکی حاجت بولندن حقه / بر دخی قان بر دخی بول حمار
بر دخی قازک تاوغک خرؤنی / روثله اخثاء وهم خرؤ ومنی
یعنی صغیر تاوغی ات ترسی هم / کیم تاوغک داخی قازک ای کلم
کیم بیانه بیر اغزلر اول دخی / بس غلیظ اولدی بنلر ای اخی
هم حمارک قاترک ترسی ای جان / بنلرک کیدر اول دخی همان
کدنک بول سچانک بول هم / خرؤ دخی بنلرک کوبیشن کم
اتی یماز ک دخی بولی همان / اول دخی بنلردن قلندی ای ملم
بس نجاستدن غلیظ اولنی / ذکر قلدق اوش بو بر هم انی
کر اوله درهم قدر عفو اوله اول / مانع اولمز زیرا که اولمادی بول
اشد ایدی هم خفیفه اولنک / اکله دارم حکمنی د اخی انک
چون طونک دبعنه اندن ارشه / کو نماز لیجن اولورسه شه
زیرا بنکله درست اولمز نماز / چون مصلی نک طونی طاهر

بوسی بول قوسدر بر دخی / اتی بتمز قسلرک خروی دخی

اتی بتر هم جناور بولنی / بو نجاستدن قلندی بل انی

اتی بتمز قسلرک یعنی دخی / کم بیانه بیدغ لرای اخی

اتی جانور لرک بهم / بنلرک سدکی انک دخی هم

بس طونک دبغنه ارماسه اگر / مانع اولمز چون دکلدر معتبر

شبله کم بیشی تر یدیکی هو / طون اکا درلکی اکله

بنلرک دبغی اولور بس معتبر / کم نجاست اکا اررسه اگر

کو نجس اررسه کیشنک طوننه / دگدکن اونتسه قنقی یاننه

مطلقا بر یانی انک یوسه / هم تحری دخی اتماسه قسه

طاهر اولور اول طون بنه سقین / زایل اتشکله اکله یقین

شیله کم اوکز کبی حز منسمع / کم اشابه بول بغدایه ار

ایله اولسه بعض بغدایی انلر / کم نجس اولدی اربدی چون نجس

چون قولدی بر نجس اولدی قموسی / اول نجس بغدایی بلنمز قنقیسی

ایدی بو نجس نجا طاهر اوله / کم مگر بو اکی بولک قلینه

ایله اولسه اول اکی بولک دخی / طاهر اولور اکله انی اخی

از اگر جوق چونکه بولندی نجس / قنقی بولک نجس و اراندی نجس

چون نجاست سن بولا رلک هر / بس کیدر شکی قلسون یقین

مطلقا هم بعضسین یوسک دخی / طاهر اولور قموسی بنک دخی

هم نجاستدن بری اررسه مگر / قورمش هیچ انک قلمامش اثر

انک استنه نماز قلمق روا / لیک اندن بتمدر خطا

کو نجاست اررسه بر طونه اگر / هم نمازن مانع اولسه اول مگر

شیله کم درهمدن ارتق اولسه / یا ربعی توبه ایوب اولسه بول

یعنی طوندن طهارتنی کماهی / ساقط اولدی کتدی اندن

انکیله بس نماز قلمق خطا / زیرا مانع اولدی انک ایاته

لیک قوم معغله اکسلسه اول / یا بوز بو معغله اکسلسه اول

شیله کم درهم قدر قلسه مگر / یا خود ربع توبدن اکسک اولسه

یعنی کم اول ارتسه اول قدر / مانع اولمزدی نمازن اول مگر

شمد دخی مانع اولمز دیدلر / بس نماز انکله جایز کوردلر

زیرا اکسلمکله ازلدی اول / کرچه اول اولمشدی یعنی بول

شونکه بکزر بو کم بر کیشی اخی / کم او صاحب ترتیب اوله هم دخی

اگر وقتی اول کیشنک ناگهان   کیم نماز فوت اولنسه بو زمان

اولدي مو ترتیب اندن ساقط اشمدی اوش   انی اگر کی نمازن قلدی خوش

اول قضایه قلمشی بکزر اکو   بعضسنن اوده سه از قلسه مکو

سنبله کیم اول اگر وقتی بوسنین   قلدی و اودادی یا خود اکسنین

بنه صاحب ترتیب اولدی بو گمان   زیرا از قلدی قضاسی اول زمان

یعنی مانع کتدی بندن دخی هم   بو دخی انک کیدردی ای حکم ٥

بعضلر انی بوکا قلدی قیاس   طاهر اولدی یقید زبنی التباس

بوکه بکزر بو کیشی داخی مکر ٥   بیع قلسه بولمسنیله اگر

هم دخی مفسد اجل شرط اندلر   بیع فاسد ایلده یلدکتدلر ٥٥

صکره دندیلر او مفسد اولنی   یعنی کیم شول بیع فاسد قلنی

انی اسقاط ایلدی بنلر بنام   یعنی صحت بولدی بیع اولدی تمام

بو صورتلرده کی اکله ای دنم   یعنی مانع کتدی ممنوع کلدی هم

بعضلر لیکن دیمشلر ای اخی   شول که ساقط دردینه کلمز دخی

یعنی اول طوندن طهارت ای امام   چونکه ساقط اولدی کتدی والسلام

گرچه اکسلدی نجاست شمدی هم   طاهر اولمز بنه اول طون کیم او دم

بلکه

بلکه انک قموسی کیتمک کرک   چون نجاست اردی بس نیتمک کرکه

یعنی اول مقدار یله دخی نماز   مانع اولور بو قلمجق بلمز جواز

بو شکا بکزر که بر کیشی مکر   شرط فاسد له نکاح انسه اگر

گرچه اول فاسد اولانی ای امام   کیم کیدرسلر نکاح اولمز تمام

چونکه اول فاسد اولدی اول کمان   بنه صحت کلمز اکا نی کمان

بلکه عقد اتمک کرک بو داخی هم   زیرا اول فاسد اولدی ای حکم

بنجلاین بر کیشی داخی مکر   شویله کیم بیع ایدر بر قلسه اگر

یعنی ایکی اقچی بر اقچه یه   صاته بر کیسنه کیم بیع ایلیه

بیع باطل اولدی بو اولمز روا   گرچه بنلر صکره دنسه ای اغا

اول بر ارتق اقچی استنه هم   بنه ویرسلر انی ای بر کرم

بس صحیح اولمایه اول بیع ای اخی   گرچه زاید در بر اقچه هم دخی

مانع یدی زایل اولدی اول همان   بس صحیح اولمز بنه اول

اکثریلر قولی بودر ای لطف   هم بکا کلمشدر فتوی دخی

قول اول لیک اظهر دیدلر   اما قایل اولدلر بس بعضلر

مجتهدلر رای قلمه کمان   بنلرک سن قولنه ایغل همان

[illegible]

ایکی درلودر نجاست بیله هم | جسمله فوق اولور بوندر اهم
بونسنک عینی کورنور همان | هم کورنمز بوسی بللو عیان
اول کورنن عینی زائل اولسه هم | پس محلی طاهر اولورکم اودم
کوجه اندن باقی قالورسه اثر | کم زوالندن مشقت اولسه گر
بو ادکنه نجس نم ای ددم | قدر درهمدن زیاده ایسه هم
قورمش اولسه بونسه همان | عینی گیتدی طاهر اولدی نتکمان
هم منی بنک کبیدر رای امام | قورسن اوغماغله کیدر تمام
یعنی صو یله یونمسه دخی هم | عینی زائل اولدی طاهردر نعم
لیک یاش اولورسه یومق کرک | پس یونسهکده قورتق کرک
یاشنی دخی امام ثانی هم | یونسهکده روا دیمش بهم
شنیله کم اروات اخشنا و قذر | بو که بکزر هرنکم وارای پسر
یعنی انک صغرک هم ادمک | یا بنا بر قدغی هربونک ٥ ٥
اول کورنمزنی اوج کز یویالر | هر بریندن صقلرده قویالر
شقیسی ممکن دکلسه ای امام | قطرسی قطع اوله هر صوینک تمام
شویله کم بول اوله خمر اوله دخی | هرنه کم بونک کبیدر رایا خی

٣٠

هم نجاست زائل اولور ما بیله | داخی هر طاهرکه اول طاهر اوله
شویله کم سرکه کبی کل صو یله | زائل اوله عینی انک بو یله
اتی ینور جانورلر بولی هم | انکیله دخی یعنی ای حکم
زائل اولور اول نجاست نتکه | لیک ربع توبه ارمایه همان
شنیله کم صغر یاقوین سیدکی | بیله درینک اما ملردیدکی
بوحنیفه هم امام ثانیدن | بونی بیله نقل قلمش نقلدن
کومصیقل نسنه اولورسه اگر | هم نجاستدن اکا ارسا مگر
سلمکیله طاهر اولور اول همان | چونکه هیچ نسنه قلمز نتکمان
شیله کم کوزکو کبی قلج بچاق | هم مصیقل اوله بلنه نجاق

باب الاستنجا

دکله استنجای سنتدر بلک | کم بیانه وارجق ای قلک
طاشیله سلنسه ایدیه تمام | مقصود ارنقدر راول وم
طاشیله ارندغندن صکره هم | صو یله یونسه دخی اولورا تم
مخرجندن چون نجس بول بولجق | قدر درهمدن زیاده اولجق
واجب اولور انه استنجا کرک | صو یله اولورسه اولدر یکرک
صاغ الیکیله دخی سیلنمیا | هم تنا کره سولکله ایلنمیا

باب الصلوة

قبلیه قرشو دخی طورمیه اول … قبلیه هم آرقسین ویرمایه اول

هم كناشه آیه قرشو طورمیا … عورتن صقلیا كلسه كورمیا

عورتن كسترمك اول دخی … كم روا اولمز كي الله اي اخي

كلدك آكا كم اولدر مقصودمز … بز فرض ایتدي اني معبودمز

كم نماز اولدي اوبش وقتده تمام … بز برج اولدي قلا وزاي امام

دكله اول بش وقت اول نیجه‌در … كم بلادرك وقتي كوندز كیجه‌در

صبح صادق فجرك اول وقتیدر … تا كنش طوغمیادك وقتیدر

بس كنش طغدي انك وقتي چقر … جونكه بیله قلدي شارع اضیار

وقتي ظهرك اول وقتي زوال … یعني جونكه اندن این انتقال

آخري اولدر كه هر نسنه‌نك … كلكه سي واركن بله كم بنم سنك

كلكه سي كندو قدراكي اوله … هم زوال كلكه سي اولمیا بله

بو حنیفه قولدر بو اي اخي … هم امامینك ایشد الله داخي

شیله كم هر نسنه‌نك كلكه سي كر … بو دخي كندوكي اولسا مكر

اویلنك وقتي اولوبند تمام … یعني آخر وقتي بودر والسلام

كندنك آوقلي بندن درتمام … آخري تا كم كنش اوله تمام

جون كنش طولندي كوردي وقت شام … تا شفق غایب اولنجادر تمام

یعني جون كنش طولندي اي ددم … كوك كنارنده قزللق اولدي هم

اول كدیجك اقلق اولور بو دخي … كم شفق اندن عبارتدر اي اخي

بو حنیفه قول بودر اي امام … كوك كنارنده كن اقلق تمام

بعده كوردي عشانك وقت بس … آخرن تا صبحه ادكورر داخي كسر

بس ایماميك قول بودرني كماه … اول قزللقدر عبارتدر هما ن

اول قزللق زایل اولسه یعني كز … یتسنك وقتي كیمدر دید بوكز

مستحبدر كم بولت كون یا اني … تا خیر ایتمك فجر ظهر مغربني

بس كوك عصر عشاي ایدده … مستحبدر انلري تعجیل ایدن

یعني بولت كون اولوسه اكر … بیله قلمق مستحبدر اي پسر

یاز كوننك ایله سن دخي همان … تاخیر ایتمك مستحبدر اول زمان

هم دخي كندو نمازن اي اخي … تاخیر ایتمك مستحبدر هم دخي

تا شكادا كن كه كنش اي امام … كم تغیر اولمیا دخي تمام

ثلث لیل اولنجه یتسینك دخي … ادتي اخردي قل ایمدي اخي

قیش كوننده ایلنك هم اخشامك … مستحب تعجیل اولدي انلرك

چون گونش طولندی گوردی وقت شام | تا شفق غایب اولنجه در تمام

~~یعنی چون گونش طولندی ای ددم | کولکه کنارنده زیادلق اولدی هم~~

دخی شول وقتلر کم اکده نماز | کم قیلرسه اکا یوقدر جواز

بری اولکم بشلیه گونش طوغه | بر دخی وقت زوال اوله اغا

بر دخی وقت غروب اولدی همان | کم نمازلر مکروه اولمیه کمان

لیک اول گوننک صلوة عصرینی | هم او وقتده جایزدر دیدیلر انی

هم الواوسنده بو وقتده نماز | یعنی کیم مکروه اولورشیله قماز

کم تلاوت سجدهسی داخی همان | بنجلاین مکروه اولور بی کمان

لیک بو اوقات ایچنده ای اخی | بنلر اشلنسه روادر اول دخی

مکروه اولور نافله قلمق دخی | هم خطیب خطبه ایچون چقسه اخی

اذنه طوغنجق دخی صکره همان | تا گونش طوغنجیا دک بی کمان

یعنی سنتدن دخی ارتق اخی | مکروه اولور نافله قلمق دخی

هم صلوة عصر بر کشی قله | مکروه صکره قلمق نافله (اولور)

شافعی المذهب بر کشیه هم | گر اویه اولرسه اکا کم اوددم

مکروه اولور دیدیلر انی دخی | لیک اوین انی بلسه ای اخی

وان صلی فی قمیص محلول الجیب ان وقع بصره او وقع بصر غیره فی الرکوع علی عورته لا یجوز وحقیقة الرؤیة لا تشترط بل امکانها بل [illegible] یکفی بزازیه

کم او قاندن الدردی ابدست (انمدی) | یا انی ایردی طوپنه گتمدی

یعنی کدرمدی اول یوما غله | تا قورسن دخی اول اوماغله

یا خوذ اول عورتنه یا بشدی (همان) | لیک ابدست المدی هم اول (زمان)

یا دخی بر نسنه اشلادی مگر | هم اول اوین کیشی قاتنده اکر

اول نمازی فاسد ایدر ای امام | جایز اولمز اویدوغی انک تمام

باب

سنت اولمشدر صلا ایچون اذان | هم اقامت انجلاین در رحمان

مشهور اولمشدر بولارک وصفی | بزده ذکر اتما که قلمادق (هوس)

شول نمازدن اولکی اولن شرطلره | واجب اولمشدر کم اشد اندره

کندوبی هم طونی هم بیرنی | طاهر اتمک لک گورک هر برنی

بر دخی ستر عورت ایلیا | بر دخی تعیین نیت ایلیا

یعنی نیت شیله این ای ددم | کم نه وقتک فرضدر قلدوغی هم

بر دخی دوته یوزنی قبلیه | بلدر اولمانجه هرگز قلمیه

بو کشی قبلیه قرشو طرمغا | قوتودن قدرت لولماسه اغا

قدرتی قنقی یکا اولرسه هم | قبله اکا اولدر اوددم ای حکم

هم دخی بر یرده بولنسه اگر | قبله قنقی یا که درپلمسه گر

صوفه دخي هم كمسه بلمسه / يعني قبله قنقدر بلمسه
اول تحري ايليه قلا همان / كوره خطا دخي ايدرسه اول زمان
اول نمازن او دندرميه هم / كرچه بلدي خطاسيني اودم
اركيا كندن دزنا دك تمام / نزلمك كورك ايني اچمق حرام
اچق اولورسه نمازن ايي دده / جايز اولميه بايق باطل ايده
عورتك مجموعي اعضاسي تمام / عورت اولور ديدلر بللو بنام
ليك بو زيله اياسي اياغي / حق عورتن بودر حق يساغي
يعني بنلر اچق اولورسه دخي / كم نمازي جايز اولور اي اخي
هم نماز قيلورسه بر عورت اگر / بلدرينك ثلث اچق اولسه گر
باخود بطني اولورسه همان / بس روا اولمز نمازيني كمان
اول نمازينه دندرمك كرك / جون روا اولمدي اولدر ديكرك
حق اولمسه قراوش اولسه گر / شولكه اردن عورت اولمشدر مكر
عورت اولمشدر قموبندن دخي / قرن ارقاسي بله در اي اخي
باقي اعضاسي انك يعني همان / اركبي اولمشدر بس بني كمان
شيله كم انلن بقمقلق كشي / بس حرام اولمز ايدرسه بو ايشي

بوكشنده

بر كشينك گر نجس اولسه طوني / صوبلو ماسه كدرما كدا اني
اول طوننك ربعي يا دخي ربعي / طاهر اولورسه بودر حق بيرغي
انكيله اول نماز قلسه روا / ليكن عريان اولبن قلمق خطا
طاهري ربعندن اولورسه اگر / اول مخير اولدي بلكه اي بسر
ديلرسه يعني انكله قله / يق اگر ديلرسه عريان اوله
بنده هم ايما بله قلمق كرك / ليك افضل طونيله اولمق كرك
يعني عريان اولبن قلسه اگر / بس اشارت ايليوبن قيلسه
جون مخير اولدي ايكي نسنه ده / قنقسين ديلرسه اني ايده
بر كشينك طوني اولماسه اگر / اوطورركن نماز قلسه گرك
اول دخي جايزدر اولور اي اخي / مستحبدر اوتوركن هم دخي
اوتوركن يعني اول ايما بله / مستحب اولدر كم اول ايله قله
بركشي هم قادر اولسه طورمغا / اوتوركن نافله قلسه روا
هم دخي اول شروع اتسه مكر / صكره عذري يوغيكن اوتورسه گر
جايز اولور مكروه اولمز اي اخي / هم مسافر اولسه بر كشي دخي
ات اوستنده اوتوركن همان / نافله قلمق ديلادي اول زمان

جایز اولور قلسه اول ایما یله　　کوکل قنقی یاکه اولورسه قبله
شویله کیم یعنی انک یوزنی مکر　　قبلەدن یکا دخی ولمزسه کر
بغلاین قوسنتلر دخی　　اوتورکن قلسلر انی دخی
یعنی عذری دخی اولمزسه اکر　　اوتورکن قلسه اولور معتبر
لیک ارە سنتنی بس همان　　اوتورکن قلمق انی بی کمان
چونکه قادر اوله عذری اولمیا　　یعنی انی اوتورکن قلمیا ۵
شارابجنده دخی اولورسه همان　　هم ایام ایان انی بی کمان
یعنی بینمسه قله کونافله ۵　　جایز اولور دیدی اول ایمایله
هم مسافر اولسه داخی بر کشی　　کیم فرایض قلمق اولورسه ایشی
هم انک عذری اولورسه ای اغا　　اول دخی ایما یله قلسه روا
شویله کیم بندکی یاوز اولسه کر　　کیم نماز قلماغه اینسه اول مکر
بنه بنمک ممکن اولورسه دخی　　بس اکا اول عذر اولیسر ای اخی
یا خود دشمندن انک قورقوسی وار　　یا قورد یا دخی بلمز اول ای یار
یعنی یر بالحق یاصو اوله همان　　بو دخی عذر اوله اکا بی کمان
بغلاین هم دخی کو عذر اوله　　فرض قلمق بس روا ایما یله

بریوز

بریوزلکی اچنده ای اخی　　بر کشی کیم عذری اولمزسه دخی
یعنی اوتورر ایکن فرض همان　　جایز اولور قلورسه بی کمان
لیک اول لکی یوردمق اولمسه کر　　اوتورکن جایز اولمز ای پسر

باب

دکله ارکان صلوة ای امام　　ذکر ادام انی دخی بس تمام
اول تکبیر ایکنجی قیام　　اوقیا قرآن بر آیت تمام
بعده درد نجی اولدی رکوع　　یکرک اولدر کیم اوله اول بالخضوع
هم بشنجی سجود اولدی همان　　دکله التنجی ندر بلور عیان
آخرنده اوتوره اولمایه کم　　کیم تحیات اوقیاجق دکلوهم
هم مصلی کندو فعلیله چقه　　بونلری ایشله مطیع اول حقه
فرض بونلر درد نماز بس همان　　بس کرک ایشلیه بونلری کمان
بونلرک کر بری فاسد اوله　　کیم درست اولمایه اول باطل قله
هم نمازن اول بینه ایتمک کرک　　چون درست اولمایجق نتمک کرک
بر کشی دلبندنک عقدنده کر　　سجده قلسه اتاکنه اول مکر
یاخود بر نسنه یه سجده قلسه هم　　الینی انده قیوجق کیم اودم
کیم قرار اتمز ایلر اتا کتمز دخی　　تمو بونلر جایز اولور ای اخی

لیک آنی قوادتمزسه اگر کم اوله سجده هرلری اولمز معتبر
شویله کم یمشق دردك قانکم یا اتلمش یا نبق اولسه ای حکم
سجده قلسه انده بر کشی ای یار باشنی انده قویجق اتمز قرار
بر کشی هم بر کشینك ای اخی سجده قلسه ارقاسنه هم دخی
بو نمازه قلسه ایکیسی دخی هم ازدحام اولسه روا درلر کم اودم
لیک بو نك نمازی ای اخی غیری اولدیسه بونك هم دخی
شویله کم بو سی اویله قلسه هم بر ایکندو نمازین ای حکم
جایز اولمز سجده سی انك همان مشترك اولمز نمازده بی کمان
یا لوکز بو نویله هم ای اخی یعنی ایکیله اولمزسه دخی
سجده ایدرسه کشی اولوروا گرچه ایکنده انك عذر اولمیا
بوحنیفه قولی بودر ای امام هم امامینك قولی دکله تمام
یالکز بو نویله سجده ایتسه کر عذر اولمزسه بلا اولمز معتبر
یعنی گر ایکنده عذر اولمیه یالکز بودلیله روا اولمیا
هم بنك واجبلرین ذکر ایدیلم هم اکا بر سوره ضم ایت ای اعلم
هم رعایت اوله ارکانی دخی اولمیا تقدیم تاخیر ای اخی

فاتحه اوقیه اوکر بری تمام

شویله کم اول تمام اوله قیام پس قیام اولمق کرك اول تمام
دخی اندن صکره قران بشلیه اول تمام اولسه رکوعی اشلیه
کم بو ترتیب اولمیب بو عکس اوله ترك واجبدر انی ایله بله
یعنی اول بشلدی قلدی قیام کیم دخی قرآن اقمادن تمام
پس رکوع ایلدی اندن صکره هم دندی قرآن اوقدی اول محترم
گرچه ارکانی یرینه کلدی خوش لیک ترتیب واجبی قلدی
باقی ارکاننده بو ترتیب همان واجب اولمشدر حقیقتده کمان
واجب اولمشدر بلرقمو تمام آخرنده هم دخی لفظ سلام
واجب اولدی تعدیل ارکان بر بیره اولیننده تعیین قرآن ایدم
تعدیل ارکان ندر بله سن دایما انی البته انی ایلیه سن
درت دردر تعدیل ارکان ای اخی دکله بر بر بیانیم انی دخی
بری اولدر کم رکوعنده تمام هم ایکنجی سجده سنده ای امام
یعنی بونلرده طمانینت کرك هم نمازك انکله اولر کرك
پس رکوعنده سجودنده همان ایکلنه تسبیح قدرنجه زمان
بو ایکیسی پس امامین ای اخی یعنی واجبدر دیمشلردر هم دخی

هم رکوعك سجده نك دخی تمام | ارهیرلرنده اولهسن قیام
ایکی سجده نك اراسنده دخی | هم اوتورمقلق کرکدر ای اخی
بو ایکی دخی سنتدر بولار | دیگله ایکنجی امامی ای اختیار
تعدیل ارکان یعنی اول امام | شیله کم سویلدردن دخی هم والسلام
فرض قلمشدر نمازده بنلری | یعنی فرض اولدی بلا رکن هر بری
هم بلا رکن برینی ترك اتسه کر | بس روا اولمز نمازی ای پسر
لیك اولکی ایکی سنی کمان | کم امامین واجب اتمشدر همان
صکره غی ایکسندن دخی ای پسر | اکا سنتدر دیمشلردر مگر
یعنی ترك ایدرسه انی بر کشی | جایز اولور باطل اولمز هم ایشی
بو روایتدر امام کرخیدن | شیله کم اول ایکسینی واجب ایدن
هم روایت قلدی جرجانی اخی | کم او سنتدر دیدی دردخی
ارتده اخشامده یتسوده ای | واجب اولور اوقمق اشکار
هم دخی جمعه نمازنده اخی | هم الخلافین ایکی بیرامده دخی
اولیله کندده اخفی کرك | کر امام اولسه بودر دیکرك
منفرد اولن دخی بنده همان | واجب اخفی درحقیقت بی کمان

جهر ایله اوقیجق یرده امام | منفرد اولسه مخیردر تمام
یعنی ارتده هم اخشامده دخی | هم دخی یتسو نمازنده اخی
جهر له اخفا اراسنده همان | منفرد اولدی مخیرلی کمان
لیك البته امام ای اختیار | واجب اولمشدر اوقیا اشکار
بو ادا ایدر اولسه نی کمان | هم قضایه دخی همچنان
یعنی بنلرن قضا اتسه امام | کر جماعتله قلسه تمام
کندوز اولسون یا کیجه اولسون همان | جهر ایله اوقر امام هم بی کمان
یعنی جهر ایله اوقمق بنده هم | کم امامه واجب اولور ای امام
یا کلپ اخفا ایله اولورسه کر | سجده سهو واجب اولور ای پسر
منفرد لیك قضا اتسه همان | اکا اخفا واجب اولور بی کمان
یا کلپ جهر ایله اوقرسه اگر | سجده سهو واجب اولور ای پسر
جهرك ادناسی اودرر ای اخی | کم سنك غیرك اشیده هم دخی
هم دخی اخفانك ادناسی تکلم | کم سن اشیده سن انجق والسلام
هر تکلم نطقه تعلقدر همان | بو دخی الخلافیندر بی کمان
شیله کم عتق طلاق کبی دخی | تسمیه تعلیق استثنا اخی

بر کشی عورتنه ویرسه طلاق   انجلاینی قولنده دخی عتاق
هم دخی قوین بغرلیکن همان   تسمیه قلدی بابقی اول همچنان
هم دخی انده اجر اولورسه اکر   صکره استثنا ایدرسه اول نکاح
بندع ایش جهر یله اخفا هم دخی   معتبردر شیله کم بلدک اخی
اشبو لقو واجب اولنلر اکر   قصدله بر کشی ترک اتسه اکر
کرچه نماز جایزدر بی کمان   لیک نقصانله جایزدر همان
سهو له ترک اولنورسه اول اکر   سجده سهو واجب اولور ای پسر
ایش کورکدر سجده سهوین قلدسن   سجده راتی بو ایش بیله سین
انده اتمز اولورسک ای امام   بنده نقصانله اولور ایش تمام
اشبو ذکر اولندن ارتغی تمام   مستحب وسنت اولنلر والسلام

باب

سنت اولسندر سوکدایش همان   کم جماعتله نماز قلمق امام
کرچه اولور باشنده قلمق روا   ایش اکا فضل جماعت اولیا
هم امام حنبلک قولنجه شنید   احتیاط طدرسن اکا کورن
باشنده قلمق نماز هر کشی   اول روا دراکل دشتدر بو
فرض اولور یعنی جماعت ای بسر   برج اودنمز اتسز اولورسه اکر

علم وتفسیر وحدیث اوله ایشی   بکرک اولدرکم امام اولن کشی
هم ورع اهلی اولب عالم اوله   قرآن اوقمقده هم کامل اوله
مبتدع باکوزنز اولسه ای همام   قول اولب یا فاسق اولورسه اولمه
مکروه اولور بو امامه اقتدی   یا اذان قلسه نماز ای عمو
بر کشی ادکنه مسح اتسه   بر کشی ایاغنی یوسه مکر
یعنی مسح ایدنه اویرسه روا   اول ایاغنی یوین کسنه اکا
بر تیمم اتنه اویسه روا   هم دخی بدسته الی کسنه اکا
اوتورانه اویسه جایزدر اخی   براوطوروب نماز قیلن دخی
برامامله قلنه همچنان   هم امامیله قیلن دخی همان
بر فریضه قلنه اویمق روا   نافله قیلن کشی داخی اکا
اقتدی هم امیه دخی مکر   لیک طاهر کشی صاحب عذره
اویر اولسه جایز اولمزای حکیم   کیاسی کاین دخی عریانه هم
بر امامیله قیلن کسنه   هم رکوع سجده ایدن ای بسر
نافله قیلن کسنه یه بی کمان   فرض قلسه بر کشی دخی همان
شول که جایزدر اوذکر اولدی   اویر اولسه جایز اولمزای علیم

بر کشی اتی اولورسه اول مکر | اوقین یا بر دخی اتمیه کر
کم امالق ایدرسه ای اخی | جایز اولمز اول امالق هم دخی
قو بنلری بنه قلق کرک | جایز اولمدی یا پس قلمق کرک
اقتدا یعنی اتمینک دخی | کم نمازی جایز اولمز ای اخی
شفع اولن اقیسه هم امام | صکره غی شفعنده انک والسلام
دخی برآقی تقدیم ایتسه اوله | اکا جایز اولمغا اولمدی بوله
یعنی بنلردک نمازی ای اخی | جایز اولمز انجلاین بو دخی
بر کشی اویدی امامه نیکمان | هم نمازن قلدی انکله همان
صکره بلدی کم امام ای اخی | انک ابدستی یوغیمش هم دخی
بو نمازن یوده دندرمک کره | چونکه جایز اولمز اولدی ریکرک
لیک بلمزسه امامک حالنی | یعنی ابدستسز قلدیغی اول انی
پس انک قلدوغی جایزدر همان | زیرا بلمدی اول انی اول زمان
هم دخی واجبدر امامه ای اخی | اول نمازن ینه دندرمک دخی
واجب اولمز لیک اعلام اتمک | قلدوغی کزینه دندرکدمک
یعنی ابدستسز نماز قلدیغنی | واجب اولمز اکا بلدرمک انی

دکله عورتلری کم نیلیلره | اولورن مسجدلرن ایلیلر
پس بلو مسجدلرن کلمیالر | کم جماعتله نماز قلمایلر
قارعورتلر اولورسه ای اخی | ارتن اخشامدن یتسودن دخی
هم اکی بیرام نمازنده همان | کم مصلایه دخی هم نیکمان
حاضر اولورسه بنلر ای اغا | پس جماعتله نماز قلسه روا
لیک یکد عورت اولورسه اگر | حاضر اولمیه جماعتله بلره
قارسیدخی یکدی بو زمان | حاضر اولمیه جماعتله همان
شیله کم مسجد کلتلمک اخی | جایز اولدی بو زماندن اول دخی
هم دخی بر یرده عورتلر مکر | کم نماز قلمغیچون جمع اولسلر
بنلرک اچنده اراولماسه هم | کم امام اوله بلانه هم اودم
پس جماعتله بلر قلسه همان | مکروه اولور بو جماعتنی کمان
لیک عورتلر بو رسمه قلسلر | بر یره جماعت جونکم اولسلر
کم امام اولورسه بنلردن همان | صفک اورتسنده اوله اول زمان
یعنی بنلردن مقدم اولمیه | یکرک اولدر بنلر ایله قلمیا
هم دخی بر کشی عریان اولسلر | کم جماعتله نماز قلسه بولر

باب

مكروه اولور انجلاين اي اخي | باشنو باشنه قيلدبيلر دخي
ليك بيلر اوتوركن قيللر | يعني اوده طورين قلما يلر
مكروه اشدن قچمغيچون اي آغا | سنتي ترك اتمك اولورلس روا
گرچه سنتدر جماعت اي اخي | ليك اول مكروه اولورسنده دخي
بر كشي اويسه امامه اي ددم | كم امام بويندن انك بوي هم
گر اوزن اولورسه اكله اي اخي | سجده قيلسلر اكسي هم دخي
هم مقدم اولسه اول اوين اگر | مانع اولمز اول روا در اي پسر
چون سكاندن تقديم ايده همان | سجده ده تقديم جايزدر اي جان
گر نماز ايچنده يكن ناگهان | بر كشيه كم حدث ارسه همان
وار ابدست اله دخي يليا | ينه گله اول آرا ده بتشلميا
باطل اولور گر گلدركن سيليا | هم امام اولسه خليفه ايليا
يا بشده انك طورينه چكه هم | كندو يرينه الدكم اودم
بر كشي اويسه امامه پس همان | كم حدث ارسه امامه اول زمان
اول معين اامام اولور تمام | گرچه دگمدي امام اني امام
منفرد اولن كشي ديلرسه هم | منزلنده كم اول نمازن كم اودم

[illegible]

يعني اند اليا اني تمام | ديلرسه ينه گله والسلام
قله اوكلي مكاننده همان | پس مخير اولدي باقي كمان
گر امامه اويمش اولورسه اي اخي | واجب اولور ينه گلمك هم دخي
يعني اوكلي مكاننده همان | واجب اولور انده قلمق اول زمان
منزلنده قلسه اني گر تمام | كم نمازي جايز اولمز اي امام
ليك مگر كم امام هم اي اخي | كم نمازدن فارغ اولمش هم دخي
منزلنده قلدغي انك بو كون | فارغ اولدي چون امام اولدي گكز
ليك افضل اولور استيناف ايده | تا حقيقت شبهه سي انك گيده
بر كشي دخي چون ظن ايتسه اگر | بكا كم حدث اردي بگا ديسه مگر
همدخي اول مسجددن چقسه تمام | صلاتي بطلسه كم حدث يوق والسلام
همدخي بر كشي بشلاسه مگر | كم نماز اركانلرندن قلسه گر
هم تشهد قدر اوترسه تمام | كم حدث ارسه اكا تكميل السلام
قصد اولماسه هم اولسه ناگهان | اوز دن قلدي بر فرض همان
يعني فرض اولدي مصلي اي پسر | كندو فعلي ايله چقمقلق مگر
پس ينه ابدست الب و درسه لا | كم تمام اولدي نمازي والسلام

قصد له اولسه تمام اولدی نماز
زین اوستنده دخی فرض قماز

همده شول نسنه لر کیم اوله مکر
واقع اولورسه نماز اچنده کر

اول نمازی باطل ایلر ای اخی
واقع اولورسه بو حالتده دخی

یعنی کیم بعد التشهد ای امام
شیله کیم دخی اوله قبل السلام

باطل ایلر یعنی بنده دخی هم
چون نماز اچنده بولندی اودم

بو نماز اچنده در زین دخی
کندو فعلیله چقادی ای اخی

بنده صورتلر اولور اثنی عشر
بو حنیفه قولدر بل ای پسر

بری اولدر که بر کشی مکر
کم تیمم له نماز قلسه اگر

صکره اول دمده صو کورسه کمان
صویه یعنی قادر اولسه اول زمان

یاخو عریان ایدی وطون بولسه کو
یاخو امی ایدی سوره اوکرندی مکر

یعنی بر کشی اقتدی اول همان
انی ازبر قلدی درحال اول زمان

زین تعلیمله اوکرنسه اگر
پس تمام اولور نمازی ای پسر

چونکه تعلیم ایدی اوکرندی اودم
کندو فعلیله چقمش اولدی هم

یاخو ایماله قیلن ای امام
قادر اولدی قیله ارکانن تمام

یاخو صاحب ترتیب ایدی اول همان
اکدی بر قلمش نمازن اول زمان

یاخو

یاخو بر اوقورکشی اولدی امام
بر ینه بر امی قلدی امام

یاخو اذنه قیلورکن همده خی
کونش طغدی اودمده ای اخی

یاخو معذور ایدی عذری دخی هم
زائل اولدی کندی اودم ای حکیم

یاخو جمعه قیلورکن ناکهان
کندی وقتی کردی اول دم پس همان

یاخو بر کشی بجر وجدی هم
بغلودی اول جراحتلم اودم

مسح ایدردی انک اوستنده دخی
بغی دوشدی و اوکلدی ای اخی

یاخود کنه مسح اتمش کشی
ایاغن چقردی اتدی بو ایشی

شیله چیقردی ادوکن یعنی اول
چقرمده یعنی عمل اولمدی بول

کو عمل چوق اولورسه ای اخی
پس تمام اولور نمازی همده خی

یاخو مسح مدتی کچدی تمام
تمو بنلر اولدی چون قبل السلام

یعنی ارکانی قلدی هب تمام
لیک ویرمامشدی دخی سلام

چون بو نسنه لر اودم ایردی اکا
قصد اولمادی هم انک ای اغا

پس نمازی فاسد اولدی کمان
اولندن بشلیه هم همان

لیک امامین بنده ای امام
چون نماز ارکانن ایلدی تمام

کندو چقمقلق کشی فعلیله
چونکه فرض اتمدی بنلر بو ایشی

فاسد اولور بس تمام اولور نماز — زین دخی اوستنده فرض قماز

کر نماز اچنده برکشی تملم — سویلسه یا کمسنه ویرسه سلام

برکشینك هم سلامنی دخی — کم انی رد ایلسه اول ای اخی

شیله کم رد ایلسه اول دلیله — یا دخی رد ایلیه الیله

فاسد اولور نمازی بس ای اخی — قصد له یاخود اونتسه هم دخی

یا اکلرسه یاخود آه ایلسه — یا دخی صوتیله هم اول اغلسه

هم مصیبتدن اولورسه اول اکر — یا جهنمدن اولورسه اول مکر

بیله دخی فاسد اولور بس نماز — سویلمك کبی اولور جایز قماز

لیك اخچق یا طو اکسکمق دخی — ابله اولسه فاسد اولمز ای اخی

کر تنحنح ایلسه برکشی هم — عذر اولماسه انك هم ای ددم

یا کلور صوت اولمیه هم ای اخی — ظاهر اوله کم حروف اندن دخی

یعنی صوتیله بله حرف اولسه کر — یا کلور صوت اولمیه بس معتبر

اول دخی مفسددر اولمز روا — کم مکر عذری اوله اندن اغا

شیله کم دفع ایده مدینی کمان — کم اول اغزمق کبی اولدی همان

هم نماز اچنده بسم اچسه کر — بس نماز اول دخی باطل ایدر

٤١

هم دخی قرآن مصحفدن اخی — کم نماز اچنده اوقوسه دخی

سجده ایتسه برنجس یره هم — مفسد اولور قموبلر ای حکم

باب

وتر دخی واجب اولمشدر همان — رکعتی اوچدر انك بللو عیان

هم اوچنجی رکعتندر قنوت — اوقیه هر یرده ایتمیه سکوت

رفع ایده اللرینی تکبیر ایده — بس قنوت اوقیه اندن کیده

هم رکوع اتمزدن اکدن اوقیه — بس رکوع ایده انی چونکم قیله

کر قضایه قلسه فوت اولسه همان — هم قضاسی دخی واجبدر ای جان

باب

شول سنن کم فرضله قلندی اول — هم رسولك فعلیله بلندی اول

اول ایکی رکعتدر اول ارته کیجه — قل انی ترك ایتمه زینهار ای ضوم

ارته وقتنده ایکی درت ایلدن — الت اولمشدر یاتی بل ای دده

ایکی اخشامده یتسوده ایکی — مستحبدر باقی قلدی هرنکی

کندو اوکنجه قیلنی درت در اول — درت دخی یتسودن اوکدن اول

باب

سنت اولمشدر تراویح بل همان — کم اوروج کیجه لرنده قل هما

اول یکرمی رکعت اولمشدر تمام — ایکی بر دخی اون اولور سلام

سنت اولمشدر جماعت بنده هم — وتر دخی جماعتله بهم

قیلدرا دوج اینه بس همان — بنده ارتق اینه یقدرنی کمان
هم ایکی دردك اراسنده كرك — دكلنده ردی قدر اوله بکرك
هم تمام ایله یجك انی ایده — اوتق انده طوره وتره کیده
بر کیشی ارتق نوافل قلسه كر — ارتق اورزنه زیان ایله یسر
شیله کم کندز قلور اولسه همان — ایکی شرقله یاخود دردر ای جان
دردن ارتق اولسه مکروه اولور بس — یا ایکی قل یا دخی درت قلنه کس
کیجه قیلرسه بکزانی هم — بو حنیفه قول بودر محترم
ایکشر قیله یاخود درد قله — یاخو التی یا سکز دخی نوله
بیله قیلرسه روا دردی لوله — بنده ارتق قلمغه ورمادی یوله
ارته کیجه لیکی بر بکرك — دیدی جون قیلرسه دردر کرکه
هم ابا مین قولنی بل ای اخی — کندزن قیلرسه هم اندر دخی
یعنی درت قیله دمشلردر کمان — یجه الحق اکثر والسلام
هر برنه رکعتك هم اقیه — فرض اولندر بس انی بنه قیه
صنکره غی سنفعنده فرضك ای دده — کردلرسه اوقیه کر ترك اده
بر کیشی کیتسا در اولسه درمعنا — اوترركن دخی قلرسه روا

هذا في النوافل لا في الفرائض

باب

بکزمدی هم بو فرضه تقلیده — فهم ادا من کمسه انی تقلیده
نافله قلمق دکلدی بر کیشی — جون شروع ایندی هم اول اولدی ایشی
لیك انی اشلیومدی تمام — بس قضاسی واجب اولدی ای همام
یعنی انی بنه اوده مك كرك — جونکه برج اولدی یا بس تمك کرکه
بو سبب برله کیسنك ناکهان — کم نمازی فوت اولنلدی بر زمان
الحق انی قضا اتمك كرك — برج ادا نرکوجه اولورسه امك
هم قضای تقدیم اتمکدر اهم — کم مکر وقتیه سن فوت ایده هم
بس قله وقتیه سن فوت اتمیه — انی قوب ایرغنه کتمیه
هم حضرده اولسه فوت ولی نماز — بنه درت قلمق كرك اکسندکه ماز
یا سفرده اولسه فوت اولن همان — ایکی بنه قضاسی بی کمان
التی وقته کوارشمزسه قضا — انی اکرکی روا اولمز اکا
شیله کم بر کشینك بش وقت كر — عمری اجنده نمازی ای پسر
کو قضایه قلنسه اکرکی انی — وقت نمازن قلسه کی الکلدنی
بس بو وقتیه نمازی اولمز روا — کم مکر التیه ارشه قضا
جون قضا التیه ارشا همان — انی اکا دوردی اولی زمان

وقت نمازی جایز اولور ای اخی / یعنی ترتیب ساقط اولور هم دخی
لیک اول قلمش نمازن هم مکر / کم اوداسه بشلسه انی اکر
بوسنی یاخود ایکسنی ای امام / آلت سنی دخی یاجق اولسه تمام
اوددر اوتوزینه اولنی کمان / کم او صاحب ترتیب اولور بس همان
شمدن صکره بنک یعنی اکر / بر فوت اولسه نمازی ای پسر
آنی آلتیه ایرشمز اولسه تمام / آنی اکا بوررکن والسلام
شیله کم فوتیه سن قلسه ادا / هم انک وقتیه سی اولمز روا
کم مکر آلتیه ایرشه قضا / آنی اکرکسن روا اوله اکا
بعضلر بیله دیمشلر بونی هم / یعنی ترتیب عودت ایدر ای ددم
کر مصلی سهو قلسه ای امام / هب نمازن قیله هم وین سلام
بعد نیلیه بین ای دده / ترک ایلیب اکی سجده
هم تشهد اوقیه وین سلام / لیک نقصانی بکر اوله تمام
ترک واجب ایتسه انتسه کیشی / واجب اولور اشلمک بس بو ایشی
شیله کم ناکهان انتدی اخی / اقمادی فاتحه اول هم دخی
قعده اولا تشهد یا قنوت / قلمدی اوقیمدی قلدی سکوت

وفي الخانية مشايخنا قالوا لا سجد للسهو في العيدين والجمعة لئلا يقع الفتنة في الناس ت

43

یا خود ارکانی تعدیل ایتمدی / یا قیامندن رکوعه کیتمدی
بلکه عکسن ایتدی ایشت ناکهان / ترک واجب در بلر قوم همان
تعدیل ارکان ندر انی دخی / سکا بلدردکدی اکلی اخی
بچلاین یا خود بر واجب همان / سهو ایله ترک ایتمش اولور ای جان
قصد اولسه اولمسه نسیان ایله / قلدوغی جایز اولور نقصان ایله
عاجز اولسه بر کیشی دورمقلغه / دستور اولور اکا اوتورمقلغه
بس اوتوررکن قلاسنی ای امام / ساقط اولدی عذر ایله جونکم قیام
کر اوترمق دخی اولمزسه کلکز / ارقسنک اوسته یاته بوکز
آیاغن قبلیه قرشو ایلیا / دکله اذن صکره دخی
کم رکوعن سجده سن ایما بله / یعنی باشیله ایشاره قیله
کرکی یتمزسه اکا هم دخی / کوچ بیورمادی طلب تکری
دکله ایتدی هم تلاوت سجده سن / واجب اولمشدر بس انی ایدن سن
اقیجق ایشیدمک ای امام / شیله کم اون درت در تمام
بیری اعراف آخرنده ای اخی / سوره رعد ده در برهم بیر دخی
بر ده سوره نحل ده ای ددم / هم بنی اسرائیل ومریمده هم

سوره حج اولنا بر دخی هم دخی فرقانده نمل ای اخی
هم الف لام تنزیل اولمشدر بنام بر دخی حم سجده ده تمام
سوره صاد اولدی بر دخی مکر هم دخی والنجم اقرا ای پسر
سوره لوکم وار قوسی ای اخی انشقاق اولدی انک بری دخی
تم اون دردده ارشدی بس تمام بنده ن ارتق یرده یقدر ای امام
یعنی اشبو سوره لرده وار همان سجده ایتلر انجقنی گمان
هر قچن انک برسی اوقنه بر کشی قلاغنه هم دوقنه
قصد دخی اولمز اولورسه اکر چون اشتدی سجده واجب اولسر
اشدانی هم سجده ایتمک کرک تکبیر ایدب سجده یه کیتمک کرک
سجده تسبیحین اوقمق کرک تکبیر ایدب هم ینه طرمق کرک
ال کتورب یا تشهد یا سلام بنده بنلر یقدرر بل ای امام

باب

بر کشی قصد سفر ایتدی اکر اوچ کون اوچ دونک یوله قلسه سفر
یعنی بر کشی یا یورسه کر یادق یورسه ای پسر
شول کم اوچ کونلک یول اوله هم اوزن اولمایه اول کونلر دخی
بلکه اورته کونلر اول تمام بس سفر مدتی بودر ای امام

لیک

قال صاحب النقاية لا رخصة في ترك السنة ولا في قصرها في السفر قيل يترك السنن عند البعض

لیک لجاسیله اولمز حساب بویله کلمشدر بونی نقل کتاب
نعضلودر مشی قصا کونلر دخی اول قدر اوچ کونلک اولورسه اخی
اول دخی جایزدر اولوروا یعنی بنده رخصت ایتمشدر رضا
اولمینک هم کندونک هم بیتنو ساقط اولدی صکره عنی شفع انکه
اکثر قلمق کرک هر دردی بس درده ارکومه ایکی قل دخی کس
کسمیب کر دردنی قلسک تمام قعده اولا یله بولسک نظام
کر تمام اولدیسه فرضک نه وار هم اسأت قلمش اولدک اختیار
قعده اولا بولنماسه اکر هم درت اولمادی فرضک ای پسر
ینه دندرب ایکی قلمق کرک ایکی قلمقدر همیشه بکر
درده نیت ایتسه اولدن دخی هم دخی درت قلسک انی ای اخی
جایز اولور فاسد اولمز بی گمان قعده اولا دخی اولسه همان
لیک نیت ایکیه اولسه دخی قعده اولی بخله ای اخی بلنسه
صکره ایکی دخی ضم ایتسک اکر فرض اودندی ولیکن ای پسر
تا خیر اولندی جوسندن بل سلام بس اسأت ایتمش اولدک ای الهام
چون سکا باغشلدی اکرم جلب سن قبول ایتمدک اولدک ادب

بو مسافر شارده یاخود قریه ده / نیت اتسه طورمغا انده ینه

نیت اون بش کون اولسه درمغا / اول مقیم اولور همان انده اغا

نیت بوندن از اولسه درمغا / اول مقیم اولمز مسافردر اغا

شویله کیم بر کشی اون دردکن تمام / نیت ایتدی دردی اون دردکن تمام

کیتدی هم دردی اون دردکن تمام / کیم بو رسمه بر یل اولدی ای اخی

اول مقیم اولمز بایق جوق ای امام / نیت اون بش کون اولمادی تمام

نقدر درسه بو رسمه جق زمان / اول مقیم اولمز مسافردر همان

هم دخی جمعه کونک ظهرن قضا / ایکی قلمق قلمشدر روا

شرط اولمشدر جماعت مصره / کیم درستی اوله نمازلک قصرله

مصر اکه دیرلر کیم انک خلقی کر / بر الو مسجدلرینه کلسه لر

صیغمیالر جمعی قلمغا هم / مصر اولور اول اکا کله انی ای حکم

بعضلر لیکن دیمشلر هم دخی / مصر اکا دیرلرکه انده ای اخی

بک اوله قاضی دخی بهم / بولنه انده شویله کیم هم ای حکم

یعنی جمله حکم شرعی ای اخی / هم حدودیله قصاص اولسه دخی

انلری اجرا ایده لر والسلام / شرعله اوله تمواشلر تمام

چونکه مصرک تفسیرنده نی کمان / مجتهدلر اختلاف ایتدی همان

پس نجه یرلرده شک اوله دخی / کیم انک مصر اولماسنده ای اخی

مصر اولورسه هم اوله جمعه روا / لیک مصر اولمز اولورسه ای اغا

جایز اولمز جمعه قلمق انده پس / شرط بولنمایجق قلمک هوس

پس کورک انک کبی یرده کشی / احتیاطا الیه اول اوله ایشی

اول کونک اویله نمازن ای ددم / نیت ایده انی دخی قبله هم

جمعه سی انک روا اولسه اگر / شرط بولنسه انده یعنی مکر

صکره غی قلدغی اولا ظهری تمام / جمعه نک دردت سنت اولور والسلام

لیک جمعه جایز اولمسه بو کز / اول کونک هم فرضنی قلدک کلر

بعضلر بونی دیمشلر هم دخی / اول کونک اویله نمازن ای اخی

کیشی اوینده قله بعد الزوال / جمعه دن اندن ایده انتقال

واره اول جمعه نمازن دخی هم / کیم قله انده انی اول محترم

قلدغی بو جمعه جایز اولسه کر / شویله کیم شرط بولنسه ای پسر

پس انک اول انده قلدوغی نماز / شمدی بو جمعه انی جایز قماز

یعنی فرض اولمقدن چقدی همان / نافله اولدی ولیکن اول زمان

جمعه نك شرطى بولنمزسه اگر / يعنى كيم مصر اولميه اول يرمگر
جمعه جائز اولمه يسه هم بو گون / اول اويله قيلدوغى اولدى گرگن
اول گونك اويله نمازن اى اخى / جمعه دن صكره قيلورسه هم دخى
احتياطا انى كچوندر بونده هم / ليك اول قيلسه انى كيم اودم
يكدر اولدر زيرا كيم اول همان / كيم ياوز ظن اولمز اكله انى گمان
صكره قيلمقدن ياوز ظن ايدرسه / جمله خلقك جمعه سى هب كيدرسه
اوله كيم اول جائز اولميه تمام / اول گونك بن ظهرنى پس والسلام
بن قيلايم خلق كب اولمايين / اول گونك ظهرنى يا قيلمايين
هم جماعت اوچ كشى اولسه اگر / كيم امامدن ايرو اولور معتبر
بر دخى خطبه اوقيلق امام / اويله وقتنده گرك اوله تمام
بر كشى اونده قيلسه ظهرنى / بعده اويله قيلسه ظهرنى
يعنى جمعه قيلمغه سعى ايلدى / جمعيه ارشمدى گورنيلدى
باطل اولدى اول قيلدوغى نماز / سعى قيلمقلق انى جائز قيلماز
بينه دوندرمك انى دخى / چون ادعادى انك برجى اخى
سعى وقتنده گركدر هم امام / كيم نماز قيلمامش اولسه اوله تمام
اول

اول نمازدن فارغ اولمش اولسه گر / پس بنگده سعى اولمز معتبر
يعنى اول قيلدوغى ظهرى دخى / باطل اولمدى بو سعيله اخى
ليك دخى قيلمامش اولسه امام / باطل اولور سعيله ظهر تمام
هم ايكى بيرام نمازينى كمان / واجب اولدى ايكى ركعتدر تمام
وقتى انك كيم گونش طوغا تمام / تا زوال ارشنجه اى امام
هر بريننده ركعتك تكبيرنى / دكله انك نيجه‌در تدبيرنى
چون امام باشلر همان تكبير ايدر / پس شروع اتمكله تدبير ايدر
بعده باشلر ثنا ايدر تمام / اول تمام اولنجه باشلر امام
يعنى اوچ تكبير دخى ايدر همان / اللهدن رفع ايلر اول دم نى كمان
اقراندن صكره قرآن دخى / چون تمام اوله او ركعت اى اخى
هم ايكنجى ركعتك حالى بودر / ليك قرآن بونده اول اوقور
يعنى تكبيرات اتن صكره ايدر / پس ركوعه انكرى ايدنى كيدر
اوچدر انك دخى تكبير هم / بر ركوع تكبيرى در دخى بهم
جمعه نك شرطلرى بنده اى امام / خطبه دن ادنغى شرط اولدى تمام
يعنى مصر يله جماعت اى اخى / شيله كيم ذكر ايلدك انى دخى

باب

هم کچی بیرامده بر واجب دخی — اشلیاسن واجب اولمشدر اخی
یعنی تکبیرات تشریق اشلکه — عرفه کوننک ازنه سندن بشله
کچی بیرام کوننک عصرن دخی — کلمسکز وقت اوله انجق ای اخی
کو جماعت اوله ارنلر تمام — فرضنی قلسه بلا ترکله امام
بعده واجب در دربنلره قمو — جهر ایله تکبیر ایدالر ای عمو
کو بو تکبیر فوت اولب ایمیالر — صلوة هم اوده که کتمیالر
جهر ایله تکبیر اولمدی جون روا — بس خلاف یوق واجب اولمادی قضا
بو حنیفه جهر ایله ذکر همان — بدعت اولر دیدی مطلق بی کمان
یکرک اولدر انی اخفا ایده لر — بس شریعت بیر غنجه کیده لر
لیک بعضیلر انی کورمش روا — بیله نقل ایتمش فتوای ای فتا
بو حنیفه جهر ایله ذکر اخی — اول روا کورمادی چونکم حمدی
بعضیلر چونکم روا کوردی انی — شبهه اولدی بنده بس اکله بنی
بو ایله اولسه بسن ورع اهل کرک — ذکر اخفا ایله ایتمک یکرک

باب

دکله کنش طوتلیجق بنده لر — جمله خلق بر یره جمع ایده لر
جمعه امامی اکی رکعت نماز — کلم جماعت اولبن قیله نیاز

شنیله

47

شنیله لم یعنی قیله لر نافله — قرآن هم اوقیه اخفا ایله
لیک اوزون اوقیه قرآن هم — اول ایکی رکعتده لم او دم
حاضر اولمزسه اکر اشبو امام — بنلو باشنجه لر و السلام
هم نمازدن صکره بنلر ای دده — ذکر تسبیح دعا لر جوق ایده
تا که ینه اچله کونش تمام — خطبه یقدر بنده بلکل ای امام
ای دکلسه یا خود اولسه قتی — یا دخی جوق اولسه ظلمت زحمتی
بس نماز قلمق یلوکز قیلالر — بنده یقدر هم جماعت بیلالر

باب

دکله استسقا دخی همزار ایله — اول دعادر انجق استغفار ایله

باب

هر قچن دشمن قتی اولسه امام — خلقی ایکی بلک ایلیا تمام
بر بلوکنی دشمنه قرشو اده — بر بلوکی اشدابدی کم بیله
بنلو کله هر نمازک نصفنی — یا مسافر یا مقیم اکله انی
قلدوغندن بو بلوک همان — دشمنه قرشو دونه بلوعیان
اول بلوک کله و انلر ای امام — باقی نصف قلاورع سلام
بعده بنلره قرشو کیده لر — کلور انلر باقیسین اتمام ایدر
جون نمازی بنلرک اولدی تمام — بس بولر دخی همان ویره سلام

بنه بلور دشمنه قرشو کیدر | کلور انلر اولی اتمام ایدر
بلورلك دخی نمازی همچنان | چون تمام اولدی سلامه وردر همان
بلوا قولیلک انلر او قمازن | لاحقك مسبوقك اولورچون نماز
زیرا اولکی بولك لاحق قلور | صکرغی بولك همان مسبوق اولور
بس قلانده مسبوق اقور کورك | لاحق اولن هم انی قومق کرکه
هر قچن قورقو ایکن قانی اوله | شول که بنمشدر انک اتی اوله
بنشلو باشنه قله ایما یله ۵ | ینلوی نیه اولورسه اولا

باب

کعبه اچنده اکر قلسک نماز | یا خو استنده اولب قلسکینه
فرض اوله قلدغوك یا نافله | قبله در هم قلدغوك جایز اوله
کعبه اچنده اکر دورسه امام | حلقه اولسه طوغری جمله تمام
اورتسنده اولسه بنلارك امام | اورتیه النسه بلار یعنی تمام
کمینک یونی امامك یوزنه | کمینک یانی امامك یاننه
کمینک ظهری امامك ظهرنه | اولسه جایزدر اولورجمله وارنه
یعنی اردی اولسه امام اردنه | یا خو امام اردنه یوزن دونه
ظهری کر اولسه امامك وجهنه | قیلسنده قلدی تقدیم وجهنه

یعنی

٤٨

یعنی امامك یوزینه اردنی | ایدرسه جایز اولمز بل انی
جایز اولمادی بونك ایچون همان | باقسی جایز درر قلدك بیان

باب

برکشی خسته اولورسه ناکهان | طالوك اولدر عاقبت بلمك همان
شویله اولسه اولمکه اولسه یقین | صیغنوبن هم حقا انده سقین
یونی قبله تعیین ایده کوره ۵ | هم شهادت تلقنی ایده لر
اولجك کوزن اغزن یومله | حق جلیدن اکا رحمت وملر
بعده یویلر انی صو بله | قیله لر اول صوی هم خوش بوله
بندغندن صکره تکفین ایده لر | بس مصلی یه الالر کیده
سنتی تکفینك اوچ اولدی یار | بر قمیص بر لفافه بر ازار
هم نمازی فرض اولندی ادم | شویله کیم فرض کفایه اولدی هم
عورتك درع لفافه هم خمار | انجکی بغلا بخی خرقه ازار
یعنی برجی کیشلو قلسه تمام | ساقط اولور جمله طلقدن وسلم
یکدر کیم امام سلطان اوله | حاضر اولمزسه اکر سلطان بله
قاضی حاضر اولورسه هم دخی | کیم نمازن اول قلیسر ای اخی
قاضی دخی حاضر اولمزسه اکر | بس امامدر انده دخی معتبر

برالوی دفن قلسالر اگر کہ نمازن قلمسه در مکر داخی اوچ کون کچمش اول تمام
پس نمازن قلمق اولور والسلام

يعنى ميت مسجد ايچنده كى امام درلكنده اكا اويردى قوم
بو امامى حى اولمزسه صحاكر پس ولى قلمق گركدر
بوده حى قيلمزسه هم اولور روا پس جماعت بنده شرط اولميه
ليك اولورسه جماعت اى اخى نقدر چوق اولسه يكدر هم دخى
زينكم عالملرك فخرى رسول بو نماز ايچون بيورمشدر كم اول
قورق كشى اولسه جلب ايدر كرم نعمت ايدر اول الويه ديدهم
صدرينه قرشو دورن انك امام ار اولورسه ياخود عورت والسلام
يعنى قبرى اوستنه قلمق گرك اوچ كون اولمدن پس اولدز بكرك
شنبله كم اوچ كون يا آرتق اولسه هم عفو ايده غفار عالم اى ددم

باب

بر كشى ظلمله اولدرسه‌لر معركدن يا الوقلدرسه‌لر
شرعله درلر اكا سن بل شهيد نجه در ظلم بنك دخى اشهيد
اتانى طوتمز چقروب يا يلو هم كفن دكلو طوتندن قيالب
يتمزسه طونى اولماغه كفن بيته لر يرينه كلسن
اولميب مجروح بلمنسه اول همان يمسه اچمسه ديرى اولسه بر زمان
يا وصيت ايتسه دنيا وى كلام سويلمسه بيع شرى قلسه تمام

پس ايكى ايلده اوليجق يويالر بعده تكفين ايدلر قيالر
قبرينه كم اولدرر اول مقام انده اولور كسنك حالى تمام
گو حرام اولسه اولن يا بغات قلميلر نقدر انلر صلوة
جون تمام اولدى بابى ذكر صلوة دكله ايدى نجدر ذكر زكوة

كتاب الزكوة

باب

بركشنك جونكه مالى چوق اوله هم دخى كمسيه برجى يوق اوله
حاجت اصليدن ارتق دخى كم نصابه مالك اولسه اى اخى
ايكى يوز درهمدر يعنى نصاب كوجى يترسه اكا اولدر صواب
هم كچرسه اوستنه بر يل تمام نسنه اكسلميه انده والسلام
پس زكوة اول كشيه فرض اوله هم فرضكى قلغل اونه اى پر كرم
بنده دخى نيت اتمك كرك هر عبادتده اولدر بكرك
بر كشى مالن تصدق ايتسه كو هم زكوة نيت اتمامش مكر
ساقط اولور پس زكوة اى امام جونكه جمله مالنى وردى تمام

باب

بر كشنك بشيودر واسى وار ايسه بر يلك تو اكنون اوتلارسه
بوقيون ورسك كرك انده زكوة يل تمام اولنجه كو بلسه ثبات
يل تمام اولمادن انك برى كو الوبن وردى قلسه عوضى

ایله اولسه اکا بوج اولمز کوه　　کم روایت بیله قلمشدر ثقات
کر دواسی اونه ارسه ای امام　　ایکی قیودن ویریل اولسه تمام
اون بش اولیجق ویرر اوچ قیون　　حق جلب حکمنه سن ورکل بیون
دردن ویرر قیون یکرمیدن　　تا یکرم بشه وارنجه کیدن
انی بر بنت مخاض ویرمک کرک　　اتوزه الیته تمام ارمک کرک
بر یشنی اول تمام اتمش اوله　　هم ایکنجی یاشنه کیرمش اوله
اتوز التیه ارشه جون تمام　　ویرر بنت لبون والسلام
اول ایکی یاشن تمام اتمش اوله　　هم اوچنجی یاشنه کیرمش اوله
تا بنه قرق التیه وارنجه هم　　انی بر حقه کرک ای بر کرم
اوچ یاشن اوله تمام اتمش اوله　　دخی دردنجسنه کیرمش اوله
جونکه اول التمش بره ارن تمام　　جذعه ویرمک لک کورک انی بنام
دردن یاشنی اول تمام اتمش اوله　　هم بشنجی یاشنه کیرمش اوله
ارسه یتمش التیه اندن جمله　　ایکی بنت لبون بس امل
ویرسه طقسانه بره ارسه بس تمام　　ایکی حقه ویررلر والسلام
یوز یکرمیدن ایکی حقه همان　　واجب اول اولدی مقرر کل

بو ارا لوح لودغی ازلق ای یار　　عفو اولور شرع ایله قیلور اختیار
بشله ایندی یوز یکرمدن　　بش دوادن بر قیون دونه
الاستیناف الاول
جونکه یوز قرق بشه این موهب　　بل تمام اولسه تمام اولور سبب
ایکی حقه ویرمکی انش ایلککل　　بر دخی بنت مخاض ایش ایلکل
ویرینه بو اوچ یوز اللی یه دکین　　حقه بو کز اوچ اولور انی یقین
کینه بو نصاب یوز اللیدن نجسه　　اقلندن بشله ینه اولدر صواب
الاستیناف الثانی
بش دوده ینه بر قیون همان　　تا که یوز یتمش بش اوله نی کمان
حقه اوچ بنت لبون ایکی دخی　　ارشه یوز طقسانه الیته دخی
بنت لبون ویرسه تمام دردن حقه لر　　ایکی یوز اولدی تمام حقه ویرلر
ینه لبشدن بر قیونه بشلیه　　اشبو ذکر اولنلری هب اشلیه
الاستیناف الثالث
دایما بو رتبه استیناف ایدر　　شویله کم یوز اللیدن صکره کدر
بر ددر بخت عرانی ای ثقات　　کوشکدن لازم اولمز هم زکوة
یعنی کوشکل اولورسه اکر　　بنده نسنه واجب اولمز ای پسر
دکله بندن صکره هم ملم بقر　　کم نصابندن اتوز در معتبر
باب
بر کیشیه کر اوله اوتز بقر　　ویره حق کوتیه اول هیچ سقر

هر یلك چوغن یباننده اوتلانه / واجب اولور بریسنده بر طنه
قوقه ایرسه اول اتوز جمله تمام / اکی یاشر واجب اولور ای امام
بریشو اولسه تبیع درلر اکا / اکی یاشنده مسنه ای آغا
بر دخی ارته قچن قرق بر اوله / ربع عشرن ورمکه تدبیر اوله
یعنی قرق بخشنده بر بخشی ای اخی / اول مسنه ایله بله ورنه دخی
التمشه وارنجه هر بوده حساب / بیله بلدردی بن نقل کتاب
التمش اولسه بریشر اکی ون / یاشنه دکن که یتمشه ایرن
بر مسنه بر تبیع ویرن / واجب اولور چونکه سکسنه ایرن
اول دخی ارتق تمام سکسن اوله / اکی یاشنده اکی ورمک تو که
هر بر اوننده فرض دور عقل قل / بر تبیعدن بر مسنه نقل قل
ایله اولسه سکسن اوله رسه / بر یاشنده ایچ بر بچ اولونه
پس یوز اولسه اشبو تقدیرده / بر یاشر ایکی و ایکی یاشن سی
هم اتوزدن قرقدن ایلمه حسا / چونکه اوندن اون آرته بو اولور
بردر بنده جاموش هم بقر / اکلیه کیم کوکل کوزیله بقر
بونی غولرده زکوة یقدر ای یار / عفو اولندی دخی بودر اختیار

لا زکوة فی العجل الا تبعا لکبیره عند ابی حنیفة ومحمد وعند ابی یوسف

٥١

دکله بندن صکره قیون حالنی / کیم ندر زکوة هم احوالنی باب
قرق قیوندن بر قیوندر ای امام / تا که یوز یکرمی بر اوله تمام
اکی قیون لازم اولدی بنده هم / اولیه بر ایل اچنده بوی کم
اره لقده عفو اولونسه دخی / هم یباننده اوتلیالر ای اخی
چونکه بندن اکی یوز بر ایره / واجب اولدی شمدی اوچ قیون
پس قچان درت یوزه ایرسه نصاب / درت قیون ویرر بوده زبنده حساب
یوزده بر قیون ویرر پس بلهان / شمدن کیرو بودر الله عیان
نقده دار تو نسه ویر و یوزده بر / بیك قیونده اون پس کرك اون
فرض اولندن بر لیتر ویرسه روا / برینشندن اشتغا ورمک خطا
کاجی قیون بر دری کمان / قوزیلرده زکوة یقدر همان

فصل

اتکه قاتره ده زکوتك فرض یوق / هم اشکدن نقد اولورسه حق
لیک مکر اتنه زکوریله اناث / مختلط اوله رباع و یا ثلاث
یعنی اتنه کیم دشیسی ارککی / بله قاتشمش اوله اولدر یکی
ویر بو دنیا دهقانت باشنه / ارکاکن ضم ایده بلدا شنه

یا قیمه دوته نکم ویردر بهم ‖ ایکی یوز درهمه وین بر درهم
بنلرک یوک کوتورن یعنی علف ‖ بربیل اجنده یاخود اولسه تلف
بنده دخی بلکه یوج اولمز زکوة ‖ کیم روایت شویله قلمشدر ثقات

باب الزکوة الذهب والفضه

کلدک اولکم دنیانک وارلغیدر ‖ اولیجق کوکلده طورلغیدر
برسی التونک انک بری کمش ‖ ویرمه کوکل بنلکه هردم
ایکی یوز درهم کمشده بش درم ‖ واجب اولور ویر زکاتن خوش
شمدن صکره کم ارته قرق دخی ‖ بر درم دخی ویراسن ای اخی
ارتدیغنجه قرقدن بر درهم نصاب ‖ بونده ذکر اولنه بودر بللو حساب
بونده دخی بیل تمام اولمق کرک ‖ ضایع اولمایب قمو قلمق کرک
کر حلی اولسه ویا تبر اولسه بو ‖ یا جنون تبسی سنی اولسه قمو
یاخود اسنکف یا یوزک اولسه ‖ یاخو بر بانه اولورسه ای اخی
کیم زکوة برج اولور بلسنه کمان ‖ دیدی التونی قلالوم هم بیان

فصل

کر یکرم اولسه مثقال هم بنک ‖ نصف مثقال درهمان برملک

نصف مثقال اول یکرمنک علم ‖ ربع عشر اولور بایون بل ای امام
انکله بر مثقال یکرمی قیراط ‖ هم قیراطی ارپه قیل اختلاط
یعنی کیم وزنینی قیراطک بلسن ‖ هر برین بش ارپه دکلو قیلسن
اول یکرم مثقال ایله اولسه هم ‖ ایکی بیک ارپه قدر قیل قلمه کم
~~اول یکرم مثقال ایله اولسه هم ‖ ایکی ارپه قدر قیل قلمه کم~~
ربع عشر اول ایکی بیک ارپه‌نک ‖ اللی ارپه دکلودر کلمی انک
هر قچن ارتسه درت مثقال دخی ‖ بس ایکی قیراط اولور واجب اخی
زیرا بو اون ارپه دکلودر تمام ‖ ربعی عشر اولور بودخی ای امام
درددن اکسک اولسه واجب اولمیه ‖ کیم مکر ارته کسوری کلمیه
ارتدیغنجه کورکرجه نصاب ‖ ربع عشرن ویرلر بودر حساب
هر قچن ارته نصابندن او مال ‖ ضم ایده هم جنسنه اولسه حلال
ویره‌لر انی دخی کیم فرض اولور ‖ غنمیه ویر بنلری کیم فرض اولور
بر کیشیه کر تمام اولسه نصاب ‖ ییلک اوّلنده اولسه هم حساب
ییلک اورتسنده اول جنسدن دخی ‖ کیم نصابک خمسی ارتسه اخی
اول نصابله زکوة ویره هم ‖ انکا ضم ایده انی دخی بهم

کم نصابندن اولوفرض تمام | عفو جون فرض اولمیا نبی الهمام
شیکم یعنی اولمادا اولسه هلاك | باقی قلسه نصاب ویر زکوتناك
زیرا کم برج نصابندن اولور | عفو جون هیچ نسنه یوق شیئه قلور
برکشینك دوه سی اولسه طقوز | بر یل اوستنه کچوب اولماسه اوز
دردی کتسه بیش قلسه بر زمان | باقیسندن برقیوندر سبس همان
واجب اولسه ویرمسه اول بش | نصاب هم زکوة ساقط اولور بی حساب
شیله کم برکشی هالك اولسه کو | یعنی کم بیش دوه سی اولسه مکر
بر یل اوستنه دخی کچسه همان | کم زکوتن ویرمیا کو اول زمان
صکره انلر کرهلاك اولسه تمام | ساقط اولور برج انك والسلام

باب مصارف الزكوة

برکشینك مالی یوق درویش اوله | یا تمام مالندن ایرلمش اوله
یا مکاتب قول اوله کم دینی وار | یا غزادن منقطع اولمش بچار
یا خومدیون مال وار قلسه حاصل | برجدن ازتوق مال هم اولمز نصاب
بنلره ویرمك زکوة اولردروا | اوغلکا قولکا ویرمکلك خطا
کو فقیر اوله دیو ظن ایلدی | کم زکوتن ویردی کورکم نیلدی

صکره طاهر اولدکم اول بایمش | برج اودندی اکا ناقایمش
یا اکهادن اوغلنه ویرورسه اکر | یا اتاسنه بلمادی مکر ٥
بنده دخی برج اودندی کمان | لیك قولنده بو اولمز بل همان

باب زكوة الزروع والثمار

هم دخی اشبو زروعیکه تمار | کم انی سقی ایلیه یغمور رای بار
یا خوسیل صوی انی سقی ایدهم | واجب العشر جوق اولسه یه کم
ارض عشریه اولورسه یاجبل | از اکرجق اندن بولنسه عسل
واجب اولور عشر هم اندن تمام | حضر و اندن دخی واجبدی امام
شیله کم ترخون یاقاون یاخیار | بنلرك کبی دخی هر نکه وار
سقی اولنلرده بل دولا بله | نصف عشر هم انك واجب اوله
بوخراجی یرده یا خوعشریده | معدن النون کمش اولسه نه
یادمر یاخود یاقر یاخوقلای | بلد غك هم بنلر اولورسه فلا
خمس انك فی لله اولور المق کرك | قالی قوسنك اولور کرك
کز اوکده یا یرکده بولسه | خمس نقد زقوش سن اله سن
لولو وفیروزج وعنبر دخی | خمس نقد زبنلرك بل ای اخی

تمه سی بش بولنک اولمی کرک | خمسی الیمیز دخی تلمی کرک

باب العاشر

بر کیشی یلن نصب ایله امام | اکا عاشر دیدیلر بللو بیان

هم زکوة اله تاجرلر کچه | هرندن المقلغی ییله بحجه

کوروبی تاجرلرک انکاری ایله | ییلی تمام اولمادی دیه ای دده

یاخو بر عاشر دخی الدی دیدی | یاخو برجم واز دیوبن سیلدی

یاخو شاردن دروینه وردم | بودیتلب کوسوایم اولمسه

اند ایچنجک انی تصدیق ایلیلر | دستوری اولانلری تبش کیدیلر

کوسوایم اولسه یعنی ای اخی | شارده وردم دیو انداچنسه

انی تصدیق ایلمزسه تبش هان | بلکه الورلر زکوتی کمان

مسلماندن ربع عشر اولسه کرک | ذمیدن هم نصف عشر اولسه کرک

حربیدن تبش اله لر عشری تمام | خمری ذمیدن دخی هم والسلام

ذمینک یعنی خمری اولسه اکر | هم دخی خنزیر اولسه ای پسر

سوچیسندن نصف عشر المق کرک | طوکزیدن تنسنه یوق قلمق کرک

باب صدقة الفطر

هم الوبیرام کوننک فطره سی | واجب اولورچونکه طغدی رتبتی

کندوبچون دخی اولادی صغار | قلمق ایدن قللربچون نکو وار

کزبو قللر کافر اولورسه دخی | واجب اولور فطره سی بیلمی اخی

کوندبر اولسه یا ام الولد | واجب اولوربونلربچون اود

کوصغیرک مالی اولورسه هان | کندو مالندن ویررلر بی کمان

فطره بغدایدن ویررلر نصف صاع | کل شیء لیس فی الاحسان ضاع

یاخو ارپه دن ویا بر صاع اخی | یا تمر یاخو زبیب اولسه دخی

قیمتن دخی ویرورلرسه روا | کراوکن ویرمی واجبدر رضا

صاع اکا دیرلر که اوله بوقللر | کم سکز ارطال تمام بغدای اله

حاصلی بنک قرق اولور درهم قدر | نصفه دبش یوز یکرمی ای پسر

کتاب الصوم

دکدکبر دخی فرض اولنی | کم اوروج دعقد ارکلوسن

تبش اوروج ای کوزندکی بچه | فرض اولور انلر اسی ارج ای

مسلم و عاقل اوله بالغ دخی | هم صحیح اولسه مقیم اولسه دخی

طاهر اوله اولمیه حیض نفاس | فرض اولور اوروج بکزیی الناس

کوجنب اولورسه ایلکی ای امام — مانع اولمز اول اوروج هم والسلام
صبح صادقدن اکا ایده تمام — نیتی ابتماسن ای امام
سقلیاسن هم جماع ایتمیاسن — نیت ایداسن هم اوتمیاسن
نیت ایتمک اوروجه مطلق همان — فرض وقت اولسون دیمزسه اوروزمان
یعنی اوروج دیدی مطلق ای اخی — تعیین ایلمادی وصفین هم دخی
نیت انک صحیح اولور روا — کرچه وصفنده نولا ایتسه خطا
هر کیجه دن هم اکا سنده دخی — نیت ایتمک شرط دکلدر ای اخی
بلکه نیت کندزا ایدرسه اغا — کو اوله قبل الزوال اوله روا
هم دخی نذر معین ایدرم — کیجه دن کرک اکا نیت ده هم
لیک نیت کیجه دن اولمزسه کر — یعنی کم قبل الزوال اولسه کر
~~هم دخی نذر معین ایدرم~~ — فرض اخر اولورسه نی کمان
شیله کم کفارت اوله یا قضا — بونلره نیت ایدرسه ای اغا
فرض اوروجدن واقع اولور همان — جونکه اکا تعیین لوبدر اولور زمان
لیک بر نذر معین ایدرم — واجب اخر دخی اول کونده هم
نیت ایلیب اداقلسا روا — نبس او فرض اوروج کبی اولمیا

نذر مطلق دخی کفارت قضا — کم دلرسه بنلری قیله ادا
نیتی بنلرک البته همان — کیجه دن اولمیه کر کدر کما
بزکسنی اوروج دترسه نافله — کم زوال اولمزدن اکا نیت قله
بو دخی جایزدر اولر معتبر — هم مسافر صومی دخی ای پسر
افضل اولندر کوج یترسه تمام — کم اوروج دوته بایق اول والسلام
واجب اخر دخی اولورسه کر — نیت ایدرسه مسافر ای پسر
هم نفله قلسه نیت اول همان — اول دخی اولر اول زمان
نیتنده دخی خسته هم کیشی — شول صحیح ادم کبیدر ای ددم
هر نیه نیت ایدرسه اول همان — کم اوروج فرضندن اولر اولر زمان
اوروج اینی بلمسه کوبر کیشی — هم اوروج دتمق اوله انک ایشی
هر نیه نیت ایدرسه اول دخی — کم اوروج فرضندن اولور ای اخی
هم دخی شعباندن اینک ای ددم — کم یکرم طقزی کونده هم
معلوم اولورسه هوا اول کونده هم — کم اوروج ای کوردمسه اودم
شیله کم بولت اوله یا توز اوله — یعنی ای کورنمیا شیله قله
نبس تمام ایتمک کرک شعبانی هم — یعنی اوتوز اوله شعبان ای علم

لا اعتبار لرؤية الهلال بالنهار وقال ابو يوسف ان كان قبل الزوال فهو من الليلة الماضية
وقيل ان غاب قبل الشفق فهو من الليلة الآتية

لیک اوچ ایکی اول کیجه کر — بر کشی کم عادل اوله اول سکر
دیرسه بن ای کوردم بو کیجه — یعنی طانقلق ویررسه ای خوجه
چونکه مغموم اولدی اول کون هوا — بس انک طانقلغی اوله روا
بر دخی دعوی شهادة لفظ هم — بنده بنلر شرط دکلدر ای حکم
هم طانک قول اولسه یا عورت اخی — یا خوذ اول محدود قذف اولسه دخی
شیله کم هم تائب اولسه بی گمان — بلرک طانقلغی بس اول زمان
یعنی بلرک یوسی ای پسر — کم طانقلق ویرسه اولور معتبر
چونکه اوروج ایدر بو ای امام — بنده تهمت اولمز انلره تمام
بس کرک اول کنده اوروج دوتلو — چون اورضدن اولدی اول کون
چون طانقلق ویردی بر عدل ای اخی — هم اوتوز کون دتدلر اوروج دخی
هم بایرامنی کیجه دخی اگر — ای کورمز اولورسه ای پسر
بیرام ایتمکلک اولور اول کون حرام — اول کیجه ای کورمدی چون تمام
هم محمد قولی اولدر بی گمان — چون اوتوزکن دتدلر اوروج همان
بس برناسی انک بیرام اوله — اولندن هم اوتوز اتمام اوله
ثابت اولدی چون ارضک اول — آخر چون اوتوزکن اولدی بلی

لیک شوال ایکی کورسکر هم — کرچه دعوی شرط دکلدر لکم
بس کرک لفظ شهادت ای اخی — بنده شرط اولمشدر بلکه دخی
ایکی ارکشی طانقلق ویره هم — یا ایکی عورت بر ارکک دخی هم
بلرک طانقلغی اوله قبول — کم هوا مغموم اولمحق اولدی اول
لیک اچقلق اولورسه کم اوردم — اوروج ای بیرام ای دخی هم
بنده چوق کشی طانقلق ویرلر — تا کم اول طانقلر اوله معتبر
بعضلر فرق دیمشدر ای اخی — تقدیر اتمز بعضلر اکله اخی
یعنی طانقلق ویرنلر بس همان — چوق کشی اولمالی کورکدر اول زمان
شول قدر چوق اوله انلر ای اخی — کیم بنلار اتفاق ایتمز دخی
شیله کم یالانجون جمع اولهلر — بوجهله بز ای کوردک دیالر
اول محال اولورسه عقله همان — انلرک طانقلغی اولمز بلا
یعنی کیم جمع کثیر اوله تمام — ای کوردک دیه انلر والسلام
چون هوا اچقلق اولدی اولیای — اوروج ای بیرام ای نی گمان
بو قدر چوق طانقلق ای اخی — ثابت اولور حکم اولور اکا دخی
بیسه اجنسه قصد له قلسه جماع — کیم اوروج باطل اولور اول

واجب اولدی اکا کفاره قضا
بیله کلدی چون بنم حکم قضا

برکنی اوروج ایتسه کیم مکر
قصد له اوروجنی بوزسه اکر

هم دخی کفارت ویرسه تمام
بینه اولکیسی اول ایدی اتمام

بر دخی بیسه اوروج قصد له
اکا کفارت بینه واجب اوله

لیک اول ویردی کفارت همان
بکا هم کفارت اولورنی کمان

کوجه اوروجنی یدی ایکی کره
چون بر ایکی ایچن اولدی اولکره

نقد تکرار اولورسه بیلدیکه
بیلدر بنده اما ملو دیدکه

یعنی بر کفارده انده بس تمام
کیم کفایت ایلر انجق والسلام

لیک اولسه بر ایده اکی
صوکره بر ایده دخی بیسه مکر

چونکه ایکی یدی ایکی ایدهم
ایکی کفارده ویرربنده نعم

بعضلر لیکن دیمشلر بنده دخی
بر ویرر کفارت انجق ای اخی

یعنی بر کفارت ایدرسه همان
بو دخی انجلاینده ندر کمان

کو انو دوب بیسه اصبح ناکهان
اوروجی صنمز دوست اوبوهمان

یعنی برکنی اونتسه ناکهان
بیسه ایچسه یا جماع ایتسه همان

اوروجی صنمز انک دوستک علم
بیله بو بردی جون اول الخ

نافله اوروج دخی اولسه کره
حکم انک دخی بودر ای پسر

یعنی انده دخی صنمز ای اخی
بیسه ایچسه یا جماع ایتسه دخی

بنده کفارت ندر بلنی کمان
کیم ظهار ایتسه اولدر همان

کوجی یترسه قول آزاد ایلیه
کوجی یتمزسه ایشد کیم نیلیه

بس ایکی ای متصل اوروج دوته
کوجی یتمزسه بو کاهی اتا

اندن یکیدن التمش مسکینه
واجب اولور سنه دیکله انک

قرن طویرنجه بیسه اندن طعام
کیم بونیله کله کفارت همان

باب النذر

نذر قیلسک کر معین برکنی
کیم اوروج دوتق دیلرسک سن انی

واجب اولور انی اوداسک کره
نیتنی هم کیجه دن دیمک کرک

خسته اولسه اوروج ایتمکه کشی
کیم اوروج دوتریسه بولسته بشی

یا ضعیف اوله یا خوف ایدنه مرض
یعنی اوروج بینه بو در غرض

یکلو عورت دخی اوغلان امزدن
کند ویه یا اغلانه نقصان کورن

هم مسافر دخی یمکلک روا
لیک بنلر انجق ایدرلر قضا

بو کیشینک بغزینه ناکهان
کیم سحورک کوسه یا اوزر سه همان

رجل وطئ بهيمة فامنى في شهر رمضان قبل الافضاء عليه على قول اصحابنا وقال الفقيه هذا القول دلت في مكس اصحابنا يجب عليه القضاء ولا كفارة عليه وفي قول اهل المدينة يجب عليه القضاء والكفارة ابو الليث

احتلام اولسه ویا کی کندوزن　　قصد له باقمنك اویدی یوزن

بنده انزال منی اولمزسه کی　　کم یجوزدا ویمنك اولمز معتبر

حال بودر کیم ذاکر اولسه صومی　　صوم جائزدر بولورصیز ای اخی

کیجه صندی برکشی ییدی سحور　　ارتمش ایمدی قلدی اول غرور

اوروجی صندی قضا ایدر همان　　واجب اولمز اکا کفارت ای جان

برکشی دخی طلندی صندی کون　　بیجك ییدی چون انی صندی دون

کوزدیکم دخی کونش طوغمش　　اوروجی صندی انك بلنمش

اول دخی ایدر قضا انجق همان　　زیرا کیم سهو ایدنه اولدر همان

لیک بعضلر روایت ایلمش　　واجب اولمش بنده کفارت دمش

انکیچون کیم یقین کونه در　　بو اراده شك انك دونه در

اویله اولسه قصد ایتمش اوله　　بولنمز دین بو معنیدن دیمش اوله

بر مسافر ایکن بر خسته اکر　　اوروجی ییدی او برقاچ کون مکر

صکره کر صاغ اولسه خسته همدخی　　کیم مقیم اولسه مسافر ای اخی

اوروجن انلر قضا ایتمك کرك　　چونکه فرض اوله یا بس ایتمك کرکه

کر قضا ایتمدن اولورسه همان　　اکا فدیه واجب اولور بی کمان

یعنی اتلاردن ولیسی ای امام　　فدیه ویره انکیچون اول تمام

لیك بو شرط اولدر بل ای ددم　　کیم وصیت ایده انلری حکم

ثلث مالندن کوکدرس ولی　　انلرك اوروجن اودایه بلی

برکنیچون نصف صاع بغدای اوزن　　برکنیچون فدیه بس اکا اوی

باقی کونلرده دخی بودر حساب　　برکنچون نصف اولدر حساب

شویله کیم اوتوزکنی یدی تمام　　بنه صاع اولدی اتوزکی وسلام

یاخود اون کون صغلغه اردی همان　　یا مسافردی مقیم اولدی ای جان

بعد ایك قیمتی همدخی مکن　　ویرسه جائز اولور ای پسر

نصف صاعوك قدرن دخی همان　　فطره بابنده انی قلدق بیان

بخلاین ذمت ای اخی　　کیم قضایه قادر برقاچ کون دخی

اوداما ندن یعنی اولورسه کر　　بس ولیسی انکیچون ای پسر

فدیه ویرملك کرکدر ای اخی　　بنده شرط اولدی وصیت همدخی

کر وصیت اتمیا بنده اکر　　فدیه ویرمك واجب اولمز ای پسر

همدخی بر وقت نمازی دخی کا　　بر کون اوروج کبی اولدی بس همان

بعضلر بر کون نمازی تمام　　بر کون اوروج کبی قلمش والسلام

باب الاعتكاف

اعتكاف اوروج ايله اي اخي | سنت اولمشدر مؤكد اولدخي
بو كركي مسجد اچنده اي امام | نيت ايله اوت بوراي تمام
بولونه الكسك اولنجق بوقدر جواز | هم او مسجده قلا لربش نماز
بو دخي شرط اوروجي دتموك | دورلو كون مسجده اوتورمق
بنجه اولورسه سزي سيلميا | خير سيليا سكوت ايلميا
هم بياسي اچمسي اندن او لا | هم دخي بيع وشرى قلسه روا
ليك سلعه اندن حاضر كلميا | يعني اول مسجد اچنده اولميه
يعني صاتون الدغى نسنه تمام | اولميا مسجد اچنده اول زمان
معتكف دن غيري كوكنسه اگر | مكروه اولور اشلمك دخي بوني
يعني بيمك اچمك وبيع شرى | مسجد اچنده بولر اولمز روا
معتكفدن غيري كمسه اي كوز | ايلرسه مكروه اولور اي پسر
مسجدندن دخي طشره چقميه | لم چقوبن اعتكافي نقضيه
ليك مكر حاجت انسان اوله | كم ضروري چقمغا فرمان اوله
بر دخي جمعه يچون چقه هان | كو نماز حقر اولنسه ني كمان

اوندف با وطي قلسه اي خوجه | باطل اولور كرجه اولورسه كيجه

باب | كتاب الحج

كلدك ايمدي دكله ايمدي حجك فرض | ذكر ايدلوم هم دخي بو برائي
اوجدر اول اوجدن ارتق قدر | ليك واجب دخي سنت جقدر
اول احرام دوتمق كندويه | هم الكنجي دوردر دوقفيه
يعني اول عرفه كلدي اي اخي | وقفيه دورمق عرفاتده دخي
هم اوچنجسي طواف اولدي علام | لم زيارت ديدلر انكا بنام
بش دردر واجبلردن دخي اشد | هم دخي سقدر انكا كوندن اثني يد
بو صفادن مروه يه سعي ليك | اشدر اني كرجه اولورسه امكي
هم ايكنجسي وقوف جمع ايدن | سز دليفه دربري انك درده
باش يلمك هم دخي رمي جمار | درده ادشدي بايق بلوعبار
بش بشنجي طواف اولدي صدر | حج ايدن افاقي اولورسه اكر
دخي سنت لري اوجدر ايكم | لم طواف ايلكدر اول قدوم
هم ايكنجي مقام ابراهيم | لم نمازي قلمقدر انك سليم
هم اوچنجسي صفادن مروه يه | مروه دن دخي صفايه يوريه

بندن ارتق قلدی ادب ای دده — حج ایدن کشی دخی انی ایده

ایلری ذی القعده دخی (شوال) — عشر ذی الحجه کی اکله ای اخی

سنت اولمشدر موکد عمره هم — اول طواف سعی احرام در بهم

عمره بو ایلرده اشلنسه روا — باقی ایلرده دخی اولور خطا

زیره بو ایلره مخصوصدر کوله — حج کبی انده اول منصوصدر کوله

لیک بش کوننده روا اولمز اخی — ایکی بیرام کنی هم اوچ کون دخی

یعنی تشریق کونلرنده دخی هم — کم روا اولمز بو عمره ای حکم

بشلیب چو اول احرام ایدرسن — دکله امدی نیلیاسن نیدرسن

کاسنی هم درنغک هم بیغک — یولیاسن قاسیغک هم قولتغک

غسل ادب یا خود وضو المق کرکه — هم ایکی رکعت نماز قلمق کرک

بو ازار و بر ردا هم کیسه — بعده حج نیت ایدسه ۵

کوبا کیندن دیزی القنه دکن — بغلنا یعنی خوش اق یا ینی برن

بو ازار اولدی ردا دخی همان — اولدخی بغلا بیدر زنی کمان

انی امزدن اشغا برغه — کندی انجله ازنه ای اغا ۵

بو ایکی بز ازار ودن اولسه کهن هم — اولدخی جایزدر اولور محترم

لبيك

لبیک شیله اوزن اولنیه کم اوله — یرده سورنمیه تا کم اوله بول

هم نمازدن صکره ایت تلبیه — اخرندک تمام لبیک دیه

محرم اولدک شمدن کرو یقین — لبس فسوقله افاندن کی سقین

یعنی سقین کم جماع ایتمیه سن — هم یرامز اشلر ایتمیه سن

کسیله دخی هم ایتمه جدال — یلدا شکه ورمه ذهنک انفعال

دخی احرام بغلنا جق یرلری — ذکر ایده لوم دکله بر بر انلری

ذو الحلیفه در مدینه اهلنه — ذات عرق در عراقدن کلنه

جحفه اولدی اهل شامک هم دخی — اهل نجدک اولدی هم قرن ای اخی

هم بیلنجی یلملم ای بشر — اول یمن اهلنک اولدی ای بشر

یعنی دیلسه بنلر حج ایده لر — یا خود عمره ایتمکیچون کیده لر

بنلره احرام واجب در همان — کم بو یرلرده قلالر لی کمان

یعنی بو یرلردن احرام تمام — تا خیر ایتمامک کرکدر ای امام

بندن اشغا دخی احوالنی — تا تمام اولنجه حجک حالنی

دیما رزم نظم کلمز جقدرر — قافیه کلمز مناسب نقدر در

الله اولسه اصلنی قلدق بیان — فرض و واجب نیدکی اولدی عیان

باقیسین بلمک دیلرسک ای امام | وار کتابلرده نقلنی کور والسلام

النکاح

ذکر اولندی اوش عبادات تمام | باقی شرعیات ذکر ایله امام

کیم انکله در نظام عالمک | عالم اجنده معاشی آدمک

بری اولدر انک عقد نکاح | کیم حرام اولدی قمودینده سفاح

یعنی قمودینده اولمشدر حرام | بیری انک زنادر والسلام

برده ناحق بر آدم قتل ایدن | بیری یلان سویلمک ای حکم

یعنی بو اوچ نسنه لرده تمام | قمودینلردن اولمشدر حرام

بو کیشی کیم سقلیا کندوزنی | کیم زنا اتمیا اکلر اوزنی

هم دخی اوله نوزر اولورسه اکا | عورتن بسلمکا کوجی یته

اکا سنتدر نکاح اتمک روا | کوج یتسه چونکه هم اقتونا

کر زنادن سقلمزسه اوزنی | یعنی قرقودسه کندوزنی

هم کوجی یترسه دخی نکاحه | واجب اولدر اکا اولمق

بو کیشی رت عورت الورسه | بو دخی جایزدر ای اخی

لیک قول اولسه ایکی اولمق کرک | زنی خوفک نصف بو اولمق کرک

دکل ایجاب قبول اولدی همان | بس شهادت شرط اولدی کان

یعنی آندیسه جفتلندم سنی | بس قبول ایتدم دیسه عورت انی

هم او مجلسده طنقلر اولسه کر | کوجه مهرن دخی کرو اتماسه کر

لیک بنده مهر مثل اولسه کرک | مهرن اکا یحق اولدر بیلکک

چونکه ایجاب قبول اولدی تمام | هم دخی بیلندی والسلام

بس کرکدر کیم درست اوله | جده اولدیغی یاخود اولدیغی

یعنی عقد قصدیله اندی بوله | یاخود کلهک ایله یلدای پسر

هم طنقلر کسنر اولورسه اجی | جایز اولور فاسق اولورسه دخی

لیک ایکی ار کرک یاخود تمام | بر ار ایله ایکی عورت والسلام

حر مسلم اوله بونلر دخی | عاقل بالغ کرکدر هم دخی

هم طانقلر اتی عقدی بله | حاضر اوله بونلرک عقدن بله

بری غایب بری حاضر اولسه کر | حاضرک قاتنده عقد اولسه کر

صکره غایب حاضر اولدی هم جب | غایب اولدی حاضر اولور ای اخی

بردخی بو حاضرک قاتنده کر | عقد اولورسه جایز اولمز ای پسر

ایکیسی دخی بله حاضر کرک | بونی فکر اتمکله خاطر کرک

تملیك ایتدم ساكا نفسوم دیسه | یا دخی باغشلدم دیسه مكر
یا تصدّق ایلدم دیسه دخی | یا ساكا صتدم دیسه ای اخی
یا صتون آلدم سنی بن دیسه اده | هر بیری راضی اولسه ای پسر
بو عبارتلریله یعنی همان | عقد ایدرلرسه روا در بی كمان
متعه جایز اولماسه ای پسر | شویله كم بر عورته دیسه بو ار
ساكا بیك آقچه ویریم دیسه بن | یعنی بو فرجكن تمتع ایدین
راضی اولدی اكا عورت هم دخی | بو همان جایز دكلدر ای اخی
صورت متعه بودر بیلكل همان | بو نكاح اولمز روا بیل بی كمان
هم دخی بر كیشی عقد ایتسه اگر | یعنی بر عورته جفتلندی مكر
اون كونا دك یا دخی اندن هم | بیله شرط ایلدی بونلر كم اودم
بو نكاح اولدی موقت ای اخی | باطل اولور اكر كه هم بو یه دخی
ایریده عورت ذمیه اولد | بوطانقسز دخی بیوزن اكا
بو دخی جایز درر اولور روا | كرچه طانق دخی اولمزسه اغا
بر كیشی فاسد نكاحیده مكر | شویله كم بر عورتی جفتلنسه كر
هم دخی مهرین ذكر ایتسه بولر | هم دخول ایتسه دخی اكا اول

اول

اول مسمی واجب اولمز اكا | مهر مثل اولور اكا انجق همان
هم دخول ایتمزدن اكدن اكر | كم نكاحی هر بیرسی فسخ ایدر
هر بیرسی فسخ ایدبجك ای اخی | حاضر اولمق شرط دكل بو دخی
لیك وطی ایتمش اولورسه اركا | هیچ بو ینك فسخ بس اولمز روا
كم مكر بیرسی فسخ ایتسه اكر | هر بیری حاضر كركدر ای پسر
بس بیری حاضر دكلكن بیر هم | فسخ ایدرسه جایز اولمز ای حكم
مهر مثل بیلنرك هم ای اغا | اول مسمیدن زیاده اولمیه
هم دخی عده كرك بونده همان | اكا وطی اولندی چونكم اول زمان
هم ولد اكا تورسه اول عورت دخی | ثابت اولور هم نسب بیل ای اخی
بو سبب مدتنك اول هم | اكا نكاح وقتندن اولور ای حكم
هم محمد قول بودرر بی كمان | وطئك اقلندن ایدی اوله
عدتینك مدتی یعنی تمام | وطئك اولندن ایدی اوله امام
مهرنك مثل هم اودر ای اخی | كم اتاسی جانبندن هم دخی
عورت اولورسه اكر انكا شی | شویله كم اتاسنك قز قرداشی
یا اتاسی قرداشینك قزی هم | كندونك قز قرداشی دخی هم

هم بو اولمز اولورسه ای پسر / اجنبیه عورت اولور معتبر
یعنی بوچ نسنه‌لرده ای امام / کم بو اوچ اولورلر بونلر تمام
شویله کم کوچکلک اجندن دخی / مال اجنده یاشی اجندن هم دخی
هم دخی علم بشارتن تمام / عقل اجندن دین اجندن والسلام
عیبله عفت اجندن دخی هم / شین اولمقدن دخی هم ای حکم
بو ایکی عورت بو نسنه‌لرده گر / کم برابر اولورسه ای پسر
بس مماثل اولورلر بونلر همان / هم مهرنده برابر اولورلر اول زمان
هم بولاردن قمو جمع اولمزسه گر / بعضیسی دخی اولورسه هم یتر ۵
بر مسلمان بر کافر عورتی / آلمق استرسه دندی نیتی
ایکی ذمی کافرک قاتنده گر / عقد ادرسه اولور اول هم معتبر
اول مسلمان لیک انکار اتسه گر / اول طانقلر شهدی اولمز معتبر
عورت انکار ایدر اولورسه بکز / اول طنقلر معتبر اولورلکز
کافرک طنقلغی چون نه کمان / کافر اوزره معتبردر بس همان
بر صغیر قزجغازی آته گر / امر قلسه بر کشیه اول امکر
انی بر کمسنیه تزویج اتدرسه / اول انی هم دخی تزویج اتلیه

بر کشی قاتنده اولورسه اگر / هم آتا حاضر اولورسه ای پسر
بو کشی اول بر کشی دخی تمام / ایکی طانق اولدی بونلر والسلام
چونکه آتا حاضر اولدی نه کمان / آتا اورمش کبی اولدی بس همان
طانق اولدی یعنی اول ایکی کشی / آته ایتمش کبی اولدی بو ایشی
شویله کم بر بالغه قیزی آته / بر کشی قاتنده مکر کم اونا
انی تزویج ایلسه کمسنیه گر / اول قزک قاتنده بو اولورسه اگر
بو دخی انکله اولورلر همان ۵ / آتا هم اول کشی اولور شاهدان
یعنی عقد اول قزا اتمشدر تمام / طانق اولور ایجک اونلر والسلام
بونلر اولدم حاضر اولمزسه اگر / طانغی یوق عقد اولمز معتبر
قز صغیر اولدغندن یعنی هم / کم آتا حاضر کورکدر ای ادکم
بو صغیرک کزولیسی ای پسر / اکا حفتلندرسه بر عورت اگر
ضامن اولسه مهرینه انک همان / بو کفالت جایز اولوردی کمان
بو فصل نکاح حرام ۵ / اولنلری بلدرر والسلام

فصل نکاح حرام اولنلاری بلدرر

آناسی آلمق کشی قزن دخی / نقد زاراق اولورسه ای اخی
دخی قز قرداشنک قزنی هم / قرداشی قزن دخی ای محترم

اناسنك هم دخی اناسنك / یعنی قز قرداشلرین دخی بنك
قموسنلری نكاح اتمك حرام / باطل اولور یعنی اول اولمز تمام
كندو عورتنك اناسی دخی / وطی ایدن یا اغیه اكا دخی
دخی قزین عورتنك ای دده / شویله كه او عورته كر وطی ایده
بر كشی بر عورت آلسه ای پسر / اكا وطی ایلامدن بوشاسه كر
كوزه وطی اتمادی اكا اولعلم / اناسی المق اولور اكا حرام
لیك بر قزك اناسن آلسه كر / اكا وطی ایلسه بوشاسه مكر
اول قزی المق اولور اكا حرام / لیك وطی اتمامش اولورسه تمام
بلمز اولورسه روادر ای اخی / چونكه انایه وطی اولمدی دخی
پس انایه وطی اولورسه ای پسر / قزین المق جایز اولمز معتبر
یعنی یالكوز نكاحیله همان / كم حرام اولمز قزی اكا ای جان
لیك قزینه نكاح اولسه تمام / اناسی یعنی اولور اكا حرام
هم بر ادم بر عورته قلسه زنا / شهوتله یعنی یاپشسه اكا
یاخود انك فرجنه قلسه نظر / قزی هم انك اناسی ای پسر
اول ادمه انلر همان اولور حرام / كم زنا اتمش كبیدر والسلام

یعنی فرجی اچنه بقسه همان / شویله كم اچی كورنسه بی كمان
بیجلا بینده همان عورت دخی / كم انی یاپشسه شهوتله اخی
ذكرنه دخی بقرسه تمام / اناسی قزی اولور اكا حرام
هم دخی اول عورتنی اول اداكر / تصدیق ایلرسه اولور اول معتبر
یعنی اول ادم دیرسه بو عورت همان / بكا شهوتله یاپشدی اول زمان
لیك تكذیب اتسه ادانی تمام / اناسی قزی انك اولمز حرام
بلدك یاپشدغی دخی مكر / قصدله یاخود خطا اولسه اكر
حكمی قموسنك بردر همان / كوجیله یاخود اونتسه بی كمان
شهوته اولدر كم اولداك آلت / آرزو بله طورن اول اولدقجه
یاخود ذمشی اولسه اولدن همان / دخی ارتق اوله اندن اول زمان
پس مجرد ارزو اولورسه اكر / شهوت اولمقدن اول اولمز معتبر
لیك یاپشدوغی دمده اولا اكره / ناكهان انزال اندرسه اول مكره
یاخود اندن دخی جماع اتسه / كوره اول شرعی دكلدر ای اخی
هم صحیح اولدر دیمشلر ای ددم / عورتنك قزی اناسی دخی هم
یعنی بنلر اولان اولمز حرام / انلری اولا المق اولور والسلام

هم صغیره اولسه وطی اولنجی — مشتها اولمز اولورسه هم دخی

بو انکله کیم دکلدر بنده هم — اناسی قزی حرام اولمز نعم

مشتها اولمز صغیره هم دخی — اول طقوز یاشنده اولورایسه اخی

بش یاشنده اولورسه اول همان — مشتها اولمز دیدیلر اول زمان

بش یاشنده طقوز اراسنده هم — یاشی بیه انکله ازسه کلم اودم

مشتها اولمز دیدیلر اول دخی — کیم مکر بویکه اوله اول اخی

سبی اولنمش بر قوقاشی مکر — شیله کیم اول دکلو اولمشی

بر کیشی چفتلنمک انی ای اغا — فاسد اولور اول نکاح اولمزدوا

اوغلی اولمش بر قراوشی اکر — بر کیشیه دخی چفتلندرسه کره

بیکلو اولسه اول قراوش دخی هم — بو دخی جایز دکلدر ای حکم

بر کیشی هم قراوشی دخی — کیم اکا وطی اتمش اولسه ای اخی

انی بر کیشیه چفتلندرسه کره — اول کشی اکا وطی اتسه ای پسره

انکله اول وطی حلالدر ای ددم — استبرا دخی اتمزسه هم

شیله کیم بر عورتی کورسه برز — کیم زنا ایلر اول عورت ای پسر

اولدخی اول عورتی السه روا — کورچه استبرا دخی اتمزا کا

بر کیشینک ایکی اولسه عورتی — خیر اولورسه بوله انک نیتی

بریسی انک صغیره هم دخی — بریسی دخی کبیره ای اخی

اول صغیره اوتوز ایلق اولسه کره — یا دخی اکسکده اولسه اول مکر

اول کبیره شول عورت اولسه هم — اول صغیره عورتی هم اودم

اتوز ایلق ایکی انی ناکهان — یا دخی اکسکده یکی اول زمان

یعنی امزرسه انی اول ای اخی — کیم رضاعدن قزی اولور ای سخی

اناسی اولور اول عورت همان — کیم رضاعدندر بو دخی همچنان

پس بولادر ایکیسی دخی تمام — کیم حرام اولدی اریته ای امام

اول کبیره عورت دخی اول ار — هم جماع اتمش اولورسه اول مکر

ایکیسی دخی حرامدر تا ابد — بیله المق هیچ بونده اولمز اوقه

ار جماع اتمامش اولسه اکا هم — ایکیسی دخی حرام اولور نعم

اول کبیره عورتی لیکن همان — بیله المق جایز اولمزنی کمان

اول صغیره عورتی بیله بولار — الورسه جایز اولور ای پسر

بر کیشی بر عورتی چفتلنسه کره — هم جماع اتسه دخی اکا مکر

قزی انک اول ارا اولور حرام — یا نسبدن یا رضاعدن والسلام

بوشنسه لیکن انی قبل الدخول — کم جماع اتمامشی اولسه اکا اول
قزی انک اول ان اولمز حرام — یا نسبدن یا رضاعدن ای امام
لیک بو عورتک آنسه قزنی — هم جماع اتمسه بو شنسه انی
کرچه وطی ایلمادن اولسه تمام — اول قزک اناسی اولور بس حرام
بو ایکی عورتده ذکر اولن تمام — بونک اندن مبنی اولدینی کمان
بر کشی عورتنی قبل الدخول — ناکهان بوشنر اولورسه انی اول
اول کشی و غلنه اول عورت حرام — عکس هم بنجلاینده ای امام
یعنی اغلی بوشنسه بیله تمام — هم اتایه اولور عورت بس حرام
قراوشنه نکاح اتمک دخی — وارسه بدعورت اکا ای اخی
بودخی جایز دکلدر نی کماه — کم مکرر ادایده اونی همان
بر نکاحیله ایکی قز قرداشی — ایکی قز قرداشی اولسه قراوشی
جمع ادب المق یا وطی ایلمک — کم حرامدر بودخی جلمه امک
ایکی قز داشی بر عقدیله کر — کم تزوج اتسک انسک ای بسر
هر برن بر عقدیله انسک دخی — قنقسین الدی بلمز ای اخی
اکسی دخی درست اولمز تمام — هم اکسن دخی فسخ ایدر امام

٦٦

نصف مهر اولور بولان ازجی — لیک اول بر عقدیله اولنلر یقین
زینه انلر باطل اولدینی کمان — بیلمدی اولکی بلمز بس همان
هم اولکی اکثرلوک مهری دخی — قنقسی اناولورسه ای اخی
بس انک نصفن الور بونلر همان — زیره کم اولدر محقق نی کمان
یعنی بوری مهر بک اولسه اکر — بونک هم بش یوز اولسه ای بسر
بش یوزک نصفن الور بونلر همان — نصفنه تنصیف ایدرلر و الثلا
نسنه بیلمدن انلرسه هم بلکه یوق — زیره بش یوز ان اولور بیک اولور
تعصلو دیمش و لیکن ای اخی — شرط اولبدر بنلرک اکسی
کم بو لرهر بری دعوی ایلیه — کم بنم حقتلندر اول دیه
یا خود صلح ایلیالر بونلر مکر — نصف مهری یعنی قسمت ایلر
بس بولر صلح ایدلکی اولدر روا — کم بلمز مستحق کمدر اغا
لیک بنلر دعوی قلمزسه همان — یا خود صلح اتمزلرسه اولدنلر
نسنه دکمز بونلر بل ای اخی — قاضی حکم اتمز بولره هم دخی
وطی اولنماسه بولرهم مکر — اینجون نصف مهر الر بولر
لیک وطی اولنمش اولسه ای امام — هر بریسی مهرنی الور تمام

بر كشى بر عقد يله هم اى اخى — اكى عورت آلورسه همدخى
برنك عقدى حرام اولسه اكا — هم حلال اولسه برينك اى آغا
شويله كم بر اوله قز قرداشى — اجنبيه اوله انك بو لداشى
اول حرام اولور نكاحى بيكمان — كم روا اولميه انك بنى همان
اول برينك جايز اولور اى اخى — يعنى جايزدر نكاحى همدخى
مهر بنلرك بيك اقچه اولسه هم — اول حلالك مهر اولور اى مكرم
بر كشى بر قرواشنك منكر — اكا وطى ايلدكندن صڭره كو
هم انك بر دخى قز قرداشى — كم نكاح ايتسه دخى آلسه انى
اكسى دخى حرام اولورا كا — يعنى هيچ برينه وطى اولمز روا
برينى كندويه قيله اول حرام — يا بشيه يا آزاد ايده تمام
بر كشى بر عورته دعوى ايلدى — بن نكاح ايتدم سنى آلدم ديدى
هم بو عورت دعوى قلدى اول — سن بنم زوجم دا ايشم دخى همان
يا آنمى يا قريبى ديسه دخى — كم بولر حاضر دكلدر اى اخى
يعنى اول سن نكاح ايتدك اكا — ~~يعنى هيچ برينه وطى اولمز روا~~
~~نابرينه كندويه قيله اول حرام~~ — سن نكاح ايلمادك هرگز بكا

اكسى دخى طانقلر بولسلر — هم ارك دعواسى اولور معتبر
قاضى حكم ايلر انى عورتلغا — عورت اولور انك اول اى آغا
بر كشينك اولسه هم ام الولد — انى آزاد ايتسه مولاسى اود
اكا هم اوچ حيضله عدت كركه — اول تمام اولمقلغا مدت كركه
اول تمام اولمز اوگى مولا اكر — كم انك قرداشن چفتلنسه كر
بودخى جايزدكلدر اى اخى — اى اخى جايزدكلدر بودخى
ليك مولاسنه واردر اى اهلم — گرچه عدت بيتماسه دخى تمام
كم اودر عورت آلا اولدر روا — مانع اولمز يعنى اول عدت اكا
حق الموت قراوش اسننه هم — بو روادر ليك عكسى كم اودم
يعنى حق عورت اسننه مكر — قراوش چفتلنسه بر كشى مكر
بو روا اولمز كى اكله اى اكى — كور ايدم ديو سنك ايمه بو داستى
يكلو عورتلر نكاحى همدخى — باطل اولور جايز اولمز اى اخى
ليكى عورتلكم زنادن حمل وار — جايز اولور انى الملقلق اى يار
ليك وطى ايلميا تاكم تمام — حملنى وضع ايليا اول ايلم
بر كشى بر عورتن بوشسه اكر — هم انك قزدشن المق ديلر

یا خود دوت عورتک یوغیسه هم | بو شادی بو دخی استرای دم
بیلورلر هم عدتی کچسه تمام | آلدی المز دواده والسلام
لیک عدت کچمش اولسه دخی | آلدی الماز روا اولماز اخی
بالغه باکره قز اوغلانی کوره | کوجله هم انی آن ویرسلر
باطل اولور اول نکاح اولمز صحیح | کیم مکر راضی اوله اکا صریح
کر ولیسی اندن اذن استیه هم | کیم انی جفتلندرن اول ایدر دم
اول سکوت ایتسه یا کلسه ای اخی | اول علامت خیر اولیسر همدخی
اول ولیه اذن اولور تزویج اله | بو دکلدر کیم اوله اول کوجله
کر ولی اولمزسه بو اذن استین | بن سنی جفتلندرایم خوش دین
اول سکوت ایتسه یا خود کلسه والکره | اذن اولمز بیلورکه کیم مکره
قوله راضی اوله اذن الیا | شیله کیم سبب کیبدرسیلیا
اذن اولمز بن سکوت ایتمکله | همدخی اذن اولیا کوملکه
کر صغیه یا صغیر اولسه ولد | اولیادن غیر اب یا غیر جد
یعنی اتادن ددادن غیر هم | اغلنک اولر ولیسی ای حکم
شیله کم اتاسی قرداشی لخی | یا انک لکی ولیسی هم دخی

آلدی تزویج ایدوب ویرمک روا | جایز اولور بو نکاح اولمز خطا
لیک بیلور بالغه اولسه همان | فسخ ایدر لکن روا درنی کمان
هذا عند الامام ومحمد
اشبیله کر دده تزویج ایده | فسخ ادا من انلر انی ای دده
یعنی بیلور تزویج ایتدوکی همان | لازم فسخ اولمزنی کمان
کر قز اغلان بلمسه انی ای یار | کیم اکا شرعیتدن واردر خیار
یعنی بالغه اولدوغی دمده یعنی کره | کندولکدن فسخ ایتمک نکاحن ای سره
شرع انی اکا دوا کورمشدر | اختیاردن الته ویرمشدر
یعنی دیلرسه نکاحن فسخ ایده | دیلمزسه عورتی اوله کیده
لیک بونی بلمدی اول قز همان | هم او فسخ ایتمادی کچدی بر زمان
صکره بلسه کیم اکا واردر خیار | فسخن اول دمده قلدی اختیار
جایز اولمز فسخ انک ای اخی | جهل عذر اولمیا انک همدخی
زیرا اکا قصدی بو مسئله | اوگرنه تعلیمه انی بیله
چونکه اول اوگرنمدی انی همان | جهل عذر اولیا انکی کمان
لیک قراوش اولرسه بو اکره | جهل انک عذر اولیسر ای پسر
شیله کیم بر کیشی قراوشنی | بر کیشیه ویردی جفتلندی انی

بو کشیه صکن مولا کرانی ازدواجه | بو دخی فسخ ایدرانی ایده ده
لیک بلمادی انی پس اوله تمام | لحدی انک استنه هم بر زمان
صکره بلدی کم اکا واردر خیار | اول دخی هم فسخ قلدی اختیار
یعنی فسخ ایتدی نکاحی اول زمان | جایز اولور فسخ انک بی کمان
زیرا انک جهل عذر اولور تمام | قز کبی اولمز بو یعنی والسلام
چونکه اکر نکاح بو مسئله ه ه | حرمت مولا اکا مانع اوله ه
پس بو معذور اولدی جهلندن تمام | قزده مانع نقد در بل ای امام
چون اکا فرض اولدی بلمک انی | قز کبی اولدی هم انکله بونی
لیک فسخ ایتسه نکاحی قز اکره | قاضی حکمی اکا شرط اولدی صکره
یعنی قاضی فسخنه حکم ایتسه هم | فسخ اول دمدن روادر کم اودم
چونکه فسخ ایتدی نکاحی اولدی تمام | پس اول اردن ایرلور اول دم السلام
لیک فراوش اولورسه بی کمان | قاضی حکم شرط دکل انده همان
فسخ ایدیجک منفسخ اولور اخی | کرچه قاضی حکم اولمزسه دخی
اتاسی قرداشنک قیزن مکر | بو کشی کندویه تزویج ایتسه کره
یعنی عمی اوغلی عمی قیزنی | کندویه جفتلندرب آلسه اکر

شیله

٦٩

خلاف ما قال نعمی رحمة الله علیه
وکذا ذکر فیما قاله فز رحمة الله علیه

شیله کم اول صغیر اولورسه هم | جون ولی سید اول انک کم اودم
بو دخی جایزدر اولمز خطاسی | جون ولایت واردر اولو دوا
اول قز اوغلان کم اکا واردر صبا | بالغه اولدغی دمده اولا ای یار
شیله کم قان کورسه اول دمده همان | کم نکاحی فسخ ایدرسه بی کمان
دلیله دیرسه یعنی کم اوش | فسخ قلدم بن نکاحم ایتدی خوش
هم اکا طانق طوتسه اول زمان | فسخ اول دمده روادر بی کمان
لیک او دمده سکوت ایتسه اکر | پس نکاح اولور مقرر معتبر
ساقط اولدی ایتمدن کیری خیار | کم نکاحی قلمش اولدی اختیار
لیک اول اکا دخول ایتسه اکر | پس رضا اولور سکوت ای پسر
بلکه ایدرسه که راضی اولدم اوشوت | بن قبول ایتدم نکاحم ایتدی خوش
یا خو بر نسنه بلنسه ای اخی | هم دلیل اوله رضایه اول دخی
شیله کم مهرن قبول ایتمک کبی | هم نکم بخلاینددر با انی
ایله اولسه پس نکاح اولدی تمام | جون رضا بلندی بن والسلام
لیک بو فسخ ایدر اولورسه اکر | منفسخ اولور نکاحی ای پسر
مهری الور بو ادیدن تمام | کر دخول اولمامش اولسه ای امام

بنده مهر المثل دروا اولمز بكن — جون دخول اولمادي اولدي اولور (كركه)

كيجه قالان كرسه هم بو اي اخي — دليله فسخ ايده انك هم دخي

نس صباح اولدقده طانقلر (دوته) — فسخ قلدم ديه يعني اي اتا

كو صغيري اولان اوغلان اولسه هم — بو دخي انجلا بنده راي حكم

شيله كم اول دخي بالغ اولسه (كركه) — يعني كم اولدقده اولدخي مكره

كم نكاحي فسخ ايدرسه اي پسر — فسخ انك دخي اولور معتبر

راضي اوله كم مكر انكا صريح — راضيم فسخ ايتمزم ديرسه صحيح

يا خو بونسنه بلنسه اي اخي — كم دليل اوله رضايه اول دخي

شيله كم ايمكه تجمع دخي هم — عورته يا مهر ويرسه كم اودم

بيله اولسه راضي اولمش اولور اول — بس رضا اولمقلغه بو اولدي اول

ليك اول اوغلان سكوت ايتسه (اكره) — كم رضا اولمز سكوت اي پسر

يعني بالغ اولدغي دمده همان — كم سكوت ايدي مجرد اول زمان

جون بلنمدي رضايه خود دليل — بس خيار ساقط اولمز ايدي بل

بر يره تبلر يعني همان — كه اولورسه وارث اولوري كمان

بر صغير اوغلانجغي قاضي دخي — يا صغيره قزجغازي اي اخي

بنلدي

بنلدي جفتلندرر اولسه اكر — قاضي اولسه هم ولي انجق مكر

يعني بو جا بردر اولوري كمان — جونكه قاضي در ولي انجق همان

بنده دخي بنلر وار در خيار — يعني بنلر بالغ اولجق اي يار

فسخ ايدرلرسه نكاحي اي اخي — بنلر جا بردر اولور هم دخي

بعضلر قلمش هم اني اختيار — بنلره فسخ ايتمكه واردر خيار

هم محمد قولي بودر اي اخي — شيله فتوي ويرمش انجق (وكرخي)

بوحنيفه بر روايتده مكر — قاضي جفتلندرسه بنلري اكره

صكره بالغ اولجق يعني اي يار — بنلر فسخ ايتمكه يوقدر خيار

شيله كم اتا دده تزويج ايده — بو دخي انك كبيدر اي دده

يعني بنلر ايدمك يوقدر خيار — لازم اولور بنلرك عقدي اي يار

اتا و دده كبيدر بس همان — قاضينك تزويج دخي همجنان

كوركيل الورسه بر عورت (سنخ) — ديرسه كندو نكاح جفتلندر بني

سن دخي جفتلندرك اني اي اغا — كورطا تقلر وارسه اولور دوا

شيله كم دينك اني كندوزه — تزويج ايتدم الدم اني اوزه

هم دخي بر كمسنه امر ايلسك — كم بو عورتي بكا الوويرسك

واعلم ان ولاية القاضي على تزويج الصغار انما تثبت اذا شرط السلطان للقاضي في منشوره ولو لم يكن مشروطا فيه فزوجهم القاضي فاجاز السلطان ما صنعه يجوز على الاصح استحسانا ق

حلو كيه من نفسه ينزوج له انا

اما اذا وكل مطلقا لا يكون

ولو قال له فزوجها منهما قال لا يجوز فيه ق

اول قاوشی آل ویرسه گوسکا / باطل اولمز بو دخی اولور روا
بر کشی بر کشیه امر ایلدی / نکاح سن بر عورت آل ویردی
اول دخی بر عقد ایله آکا همان / ایکی عورت آل ویردی نه کمان
هیچ برینه عقد هم اولمز روا / بش ایدر منع کورک انی ای آغا
بر کشی بر عورته قلسه زنا / آناسی قیزی حرام اولور آکا
شهوتله دخی یاپشسه همان / بو دخی انجلا ینده زنی کمان
یعنی بر مزنیه عورت که بوآد / آنه سی یا قیزنه المغ ای پسر
بو روا اولمز دیمه بو قیز آنا / قیز کبی آنا کبی اولور آکا
اوپسه اوغلی بر عورت مکر / مشتهی اولسه آنی اپسه اگر
شهوتله انی اوپدم دیسه هم / آتا انی تکذیب ایدرسه کم اودم
یعنی عورت آکا امرندم دیدی / انیلان سنی دیدی هم قیدن
بنده شهوت ثابت اولمزسه اگر / اول آرا بش اول حرام اولمایه
ثابت اولمزجونکه طانغه اول / بائن اولمقلغه بش بو اولدی بول
کم منکر ادی انی تصدیق ایلیا / بائن اوله عورتی اندن کیدن
بو روایتدن بو اکلندی اخی / ایتمکه شرط اوله هم شهوت دخی
ابن زوج اول بونی اقرار ایدن / حکم بردر بو خصوصده ...
زوج اگر تصدیق ایدرسه شهوتی / بائن اولور درر اول عورت

وفی الحقایق المطلعة ثلاثا اذا زوجت نفسها من غیر کفو ودخل بها الزوج ثم طلقها لا یحل علی الزوج الاول علی ما هو المختار

زوج اگر تکذیب ایدرسه شهوتی / شرعله تفریقا ونماز عورتی
کوکیوسن ایسه هم عورت دخی / اولدخی بنکه کیدر ای اخی
یعنی قیزی ایده اولمز حرام / شهوتله اوپمدی جونکه والسلام
شهوتله اوپسه بنی کمان / بائن اولور اول اندن بش همان

باب الاولیاء والاکفاء

غیری کفوینه جو بر عورت مکر / کندوی تزویج ایدب وارسه اگر
حق اولمقلق کورک هم ای اخی / عاقله هم بالغه اوله دخی
بش روادرلر ولیسی ای ده ده / انی جایز کورمیه تفریق ایله
یعنی جفتلندوکی جایز ای آغا / هم ولیسی تفریق ایدرسه روا
تفریق ایتمایب اگرجا بردونه / اول نکاح اولور مقرر ای آتا
تفریق ایتمکلک ولی هم ای اخی / شیله درلر قاضیه وان دخی
قاضیدن حکم استیه آکا همان / حکم ایده هم قاضی دخی اول زمان
یعنی قاضی حکم ایده ایریله خوش / تفریق ایتماسی ولینک بودر
بو روایتدن هم اولدر ای اخی / قاضیخان فتواسی اولدر هم دخی
غیری کفوینه انک تزویج هم / فاسد اولور جایز اولمز ای حکم
بو روایتدر اصحدر بو زمان / هم بکا کلمشدر فتوی همان

مهر مثلندن دخی نقص ایتسه کو   بونده دخی هم ولی تفریق ایدر
یا خود انک مهرنی ایدر تمام   کوچه کفو اولمسه ای امام
اولیادن هم اکا یا خود دده   غیری کفو طفلنی تزویج ایده
بو روادر بونلرک غیری اولیا   تزویج ایدر اولسه جایز اولمیا
هم ولیا وار درر اجبار ایله   کم او بکر اوله صغیره ای دده
هم صغیره ثیب اولورسه اکر   اکا اجبار وار درر هم ای پسر
لیک بالغه بکر اولسه اکر   اکا جبر اتمز ولیسی ای پسر
بالغه اولورسه هم ثیب همان   بونده دخی جبر اولنمز نی کمان
بونده اجبار ایلین یعنی ولی   اتا ایله دده در انجق بلی
بر قز اغلاندن بکارت ای اخی   سکرمکیله یه حیضیله دخی
یا جراحت اولمغیله اول همان   یا اکن جوق کچدی اوستندن زمان
زایل اولورسه اکر اول ای پسر   کم اولمه دخی هم بکر اولسره
یا زنادن زایل اولورسه همان   بکر حکمندن اولور اول نی کمان
یعنی کم سکوت ایده ای اخی   بکر قز اوغلان کبیدر اول دخی
قول قراوش کم نکاح ایتسه اکر   اول فضول کبی موقوفدر حکمی

کم انی مولا روا کورسه همان   اول دخی جایزدر اولور نی کمان
لیک جایز کورمیب فسخ ایتسه هم   اول نکاح بوزلدی اولمز محترم
بوشا انی یا خود ایول دیسه کر   اول دخی اولمز اجازت ای پسر
بو طلاق بوشا انی دیسه بوکز   اول اجازتدر تمام اولدی کلز
هم مدبر هم مکاتب ای اخی   یا خود ام الولد اولسه دخی
یعنی بونلرک نکاحی نی کمان   قول قراوش کبی اولدی اول همان
شویله کم یعنی او موقوفدر تمام   بو دخی انجلا ایندز والسلام
هم دخی بو کشی قولنی مکر   یا قراواش دخی اول ای پسر
انی صفتلندرسه جایزدر اخی   کوچه انلر جایز اولمزسه دخی
یعنی مولا جبر ایله انلری هم   تزویج ایدرسه روادر کم او دم
هم قراوش دخی مهرنی تمام   اول دخی مولینک اولور والسلام
لیک قول اولسه مکاتب ای اخی   یا مکاتبه قراواش اولسه دخی
شویله کم قول قراواش یعنی اکر   کم مکاتب اولسه بونلر ای پسر
بونلری جبر ایله مولی مولی پس همان   تزویج اتمک جایز اولمز نی کمان
یعنی بونلر راضی اولمزسه اکر   جبر ایله تزویج اولمز معتبر

لیک بنلر راضی اولورسه همان | تزویج ایتمک جایز اولور اول زمان
بر کشینک قولی جفتلنسه اکر | انی جایز کورسه مولاسی مکر
اول اذن ثابت اولور مهر هم | مهر ایچون انی صتالر کیم اودنم
لیک مولا قلسه انکچون فدی | مهرن انک اودرسه اولور روا
مهرن اول ویرمیب صتسه بکز | پس بهاسن ویرلر بودر کلکز
کو بهاسی مهرن ییتمزسه اکر | ازتغی ازادلدجک قلدر
لیک قل اولسه مکاتب ای اخی | یا مدبر اولورسه همدخی
بنلری صتمق روا اولمز همان | پس سعایت ایله بونلری کمان
یعنی کسبندن بلادرلر ای اخی | عورتک مالن ویرالر همدخی
بر کشی بر قولنه اذن ایتسه کو | کیم وارا اولنی دیسه اکا اول مکر
اول دخی فاسد نکاحله همان | وارسه بر عورته النسه اول زمان
شول صحیح اولن نکاح کبی اخی | انجلاین جایز اولور بو دخی
بر کشی قراوش دخی مکر | برانی ویرسه انی اولور معتبر
واجب اولمز اکا مولی ای اخی | بریر ایله انلرکچون همدخی
یعنی منزل ایله بنلرجوه تمام | ساکن اوله بنلر انده والسلام

بلکه مولی انی استخدام ایدر | چون قراوش دار انک یانده در
هم دخی انک اری اکا همان | وطئ ایله فرصت بولورسه هر زمان
واجب اولمز اول انه هم ای اخی | کیم اکا انفاق ایله اول همدخی
لیکن منزل ایتمز اولورسه اکر | واجب اولمز اکا انفاق ایله ار
اول عورت یعنی کیم ای بر کوم | چون تمکن ایتمدی بریرده هم
اکا انفاق ایتمیه پس ار تمام | وطئ ایله فرصت بولورسه والسلام
لیک مسکن قلسه بنلر همان | ساکن اولسه بنلر انده بر زمان
صکره هم مولا رجوع ایتسه اکر | اول دخی جایزدر اولور معتبر
یعنی مولا ینه استخدام ایده | چون قراوش دار انی یانده
هم جیاد عتق وارددر ای اخی | کیم انی مولی ازاد ایتسه دخی
یعنی فسخ ایتمک نکاح اوله روا | قل اوله اری یا حر اوله بو له
بر کشی قراوش هم مکر | برانی ویرسه دخی صنکره اکر
هم دخول ایتمامش اولسه ادخی | اول قراوش مولا ای اخی
الدیرسه پس انی اول زمان | مهر واجب اولمز اول ان همان
لیک حر عورت اولورسه اکر | کیم اری اکا دخول ایتمزسه کر

کندو زنی الدوسه عورت ول   واجب اولور اڭا مهری همان
بر قراوشی کو تزویج ایتسه کم   یعنی مولا اذنی اولماسه بهم
شیله کم مولا آزاد ایتسه انی   جایز اولور اول نکاح اڭله بنی
بر کیشینک اوغلی آتاسنه کر   بر قراواشن ویرسه ای پسر
یعنی تزویج ایلسه ویرسه اکا   عورت اولور اول اڭا ای آغا
اوغلی اولورسه بس انک ای اخی   کم آزاد اولور اول اوغلان هم دخی
انسی ام الولد اولور اکا   قیمتی هم واجب اولور ای آغا
هم اوغلی آتاسنک دخی همان   قراواشن جفتلنلسه ای جان
قراواشن دخی آلورسه اکر   بو قمو جایز دکل اولور معتبر
بر کیشی کندو قولنه بی گمان   کم ایکی جاریه سن دخی همان
ویردی اول قولنه تزویج ایلدی   عورتک اولسون بو لر سنک دیدی
اولدخی آلدی قبول ایتدی تمام   عورت اولدی بونلر اکا والسلام
صکره بو قولک اوغلی مولاسی اکر   کم آزاد ایلسه اول قولنی مکر
اول ایکی جاریه نک بری دخی   آزاد ایلرسه مولا ای اخی
اول قول آزاد اولدغندن صکره هم   بر مسلمان عورت هم اودم

بر دخی ذمیه آلسه ای اخی   عورت درت اولوی بنک هم دخی
اوجی حر اولدی وبر قراواش   هم بو آزاد کسب ایتدی مال جوق
صکره بو آزاد دخی اولدی ناکهان   قلدی اول درت عورتنی همان
مسلمه عورت صوکندن بس تمام   مهریله ارثی آلور والسلام
جاریه عورت همان نسنه المز   هم نه میراث هم دخی مهر آلمز
اول آزادلو جاریه عورت دخی   ارثی آلور اکا نسنه یوق اخی
هم دخی ذمیه عورت ای اخی   مهر آلور میراث آلمز ای اخی

باب المهر

مهر ذکر اولمادن اولسه کر نکاح   جایز اولور اول نکاح اولمز سفاح
یا خود مهر اولمسون اصلا دیسه کر   بو دخی جایز اولور هم ای پسر
وطی اولنسه یا بریسی اولسه هم   ارو عورت یا خود بری اولسه هم
خلوت اولنسه وطی مانع اولمسه   یعنی مانع اندن هیچ بولنمسه
بس مهر کلا اولدی مهر ای اخی   وطی اولنمش کبی اولور هم دخی
بنده واجب مهر مثل اولور همان   جون نکاح اولمز مهرسز بی گمان
لیک وطی مانع اولورسه اکر   کم صحیح اولمز او خلوت کم مکر

بس اگر خلوت صحیح اولمسه / شیله کم هیچ یوسی اولمسه
هم وطی حقیقی ای پسر / یعنی بنلر اولور اولمسه اگر
بس طلاق ورسه اولور قبل / بنده متعه واجب اولور اوله
متعه درع و ملحفه در هم خمار / بو اوچن قلمش شریعت اختیار
درع کوملک ملحفه چادر دخی / هم بو بخکدر خمار اولور اخی
دکله هم اول وطی مانع اولنی / یجدر ذکر ایدلم بز بو انی
ختنه لقدر بری انکدر ای اخی / اوده یا عورتی اولورسه دخی
یعنی وطی قادر اولمسه بولور / قادر اولورسه یا خود اولورسه
هم الحجی اورح اولدی تمام / کم اول اورح فرض ولکم والسلام
نافله اولسه یا منذور یا قضا / یعنی بنلر وطی مانع اولمیا
ذیره کم [illegible] نقص اولمسه / بس قضا لازم اولور انجق همان
اورح اینر اولورسه لیک هم / نقص اولور اولسه اول اورح کم اولام
بنده کفارت قضا اولور بله / ایله اولورسه کم مانع بو اولا
شو اول نماز کم فرض وله اولدخی / فرض اولورا اورح کبیدر ای حکیم
بنده دخی نافله منذور قضا / انجلاین وطی مانع اولمیا

هم اوجنجی حیضله نفاس / بو دخی مانع دردر اولور قیاس
هم سنو خلوت ده کم ایکی اوله / بنلر کله لمسه اولمیه بله
لمسه اولسه بنلر کله اخی / کورسه اولسه یا ایور اولسه دخی
بو دخی مانع درد وطی همان / بس صحیح اولمایه خلوت بی گمان
لیک بحرک اولورسه ای ددم / شیله کم عقل اننک اولمسه هم
مانع اولمز دیدیلر انی دخی / جونکه اننک عقلی یقدر ای اخی
بو سوا مانع لیک اولمزسه اگر / خلوت بنلا ره اولور معتبر
یعنی وطی جونکه مانع اولمیه / بس صحیح اولا خلوت ای اغا
بو تمودکر اولنن خلوت ده کره / مانع اولورسه یا اولمزسه اکره
قومسند یعنی کم عدت کرک / احتیاطدر اودر رهم یکرک
هم قچن خلوت صحیح اولسه اگر / وطی اول قائم مقام اولور مگر
یعنی اولدا اخی جو وطی اولورها / ممکن اعذایدر انی کمان
شیله کم مهر انکده دخی هم / کم سو کدا اولسر در ای حکم
هم ولدکا تورسه عورت ای اخی / ثابت اولورهم نسب بنده دخی
عورتک هم قرنه دخی بوده / کم نکاح انکحرام در ای پسر

همدخی عدتت لو کدر ای اخی   عدت ایچنده یکن اکا دخی
یعنی سوکندنا ویع اتفاق ایدن از   اکا وطی اتمشی کبی اولدی نذر
همدخی دردت عورت الموت بو همان   کم اکا جایزدر کلدر اول زمان
لیک خلوت بعضی یرده بی کمان   وطی اول قائم مقام اولمز همان
کرچه خلوت در صحیح هم ای امام   وطنک اول حکمنی اخذ اتمز تمام
شویله کم حله الکله ای اخی   انوکله رجعت اولمز هم دخی
محصن اولمز ایله عورت همان   قامو بنلر جایز اولمزلی کمان
همن خلوت اولدغندن صکره اذ   نا کهان اول عورتی بوشاسه کر
عدت ایچنده یکن ازالسه هم   هم میراث المز اول اردن ای حکم
یعنی خلوت چون صحیح اولسه اکر   نا کهان هم ختنه اولسه صکره اول
ختنه لو ایچنده بو ازهمدخی   بشادی اول عورتی بل همدخی
یعنی دخی صاغلوغ بولمدن یعنی همان   اولدی اول ارضسته لقدن اول زمان
کرچه عدت بلمش اولسه تمام   عورت اکا وارث اولمز ای اسلم
شویله کم قبل الدخول اولسه بو هم   بو دخی انک کبی اولدی نعم
لیک بو صورتده وطی اتسه بو ار   عورت اکا وارث اولور ای پسر

بنده

بنده خلوت یعنی وطنک حکمنی   انجلا ایدین قلدی اکله بونی
همدخی مجبوب عنین خصی   خلوت اولسه بنلرک هر برسی
خایه سی اولمایانه درلر خصی   مجبوب اولدر کا سیله هم قوسی
عورتنه کر طلاق ورسه بنلر   بس کمال مهر لازم اولیسر
یعنی مهر کم بنلر ذکر اتسه لر   هم مسمی لازم اولور ای پسر
اون درهمدر مهرک ادناسی اخی   نقد در اولسه اولور اعلاسی دخی
اون درهمدن اشاغا ذکر اتسه لر   وطئله یا موتله بل ای پسر
واجب اولور اون درهم بلنی کمان   چونکه اولدر انک ادناسی همان
یا طلاق ورسه یا نوح اکله ای   اون درهم نصف اولور بنده دخی
کر مسمی اون درهم اولسه بو کز   یا خوذ ارتوق دیسه لر اولور کز
واجب اولور اول همان بالاتفاق   نصف اولور قبل الدخول ورسه طلاق
شویله کم بیک اقچه دینلسه تمام   نصف بش یوز اولور انک والسلام
بر کشی بر عورتی چقلنسه کو   مهرینی بیک اقچه قلسه لر مکر
بنی شهرندن الب کتمیا سن   عورت الموت استه اتمیاسن
بش بیک اقچه مهرم اولسون دیدی اور   ار دخی انی همان قلدی قبول

کر وفا ایدرسه بو شرطه بو ار　　پس انک مهری همان بیک اولسه
لیک بو شرطه وفا اتمزسه هم　　مهر مثل اولور انک مهری نعم
همدخی بو قیزی چقتلنسه بو ار　　کم بکارت شرط اتسه مکس
صکره ثیب بلسه انی کمان　　مهری کامل اولور انک پس همان
ار دو عورت اختلاف اتسه اکر　　یعنی مقدارنده مهرک ای پسر
شویله کم دعوی ایدر عورت همان　　کم اکی بیک اقچه در مهرم ای جان
لیک دعوی قلدی ار بیک در دیدی　　ار یعنی نقددر دیدی قیدن بیدی
قنغیسی طانق بولنمزسه اکر　　پس انک دعوسی اولور معتبر
یعنی ارک طانغی اولسه همان　　عورتک طانغی اولمسه ای جان
مهر بیک اقچه اولور ای امام　　طانغیله ثابت اولدی چونکه تمام
کر بو عکسنجه اولورسه ای اخی　　اولدخی انجلاینده همدخی
ایکیسی دخی طانق بلسه اکر　　عورتک طانغی اولور معتبر
یعنی عورتک طانغی اولور قبول　　چونکه زیاده اثبات ایدی اندن اول
لیک طانق بلمسه بنلر اکر　　پس تحالف ایدر بنلر ای پسر
یعنی مهری بیک دینه اندایجه ار　　ایکی بیک در کولدیه هم اولمکه

پس کوره انداجه اولور عورتنه هم　　ایکی بک در بیک در کوکل دیه بونم
ایکیسندن بری انداجمسیله　　پس انک دعواسی هرکز کچمیا
بنلر ایکیسی دخی انداجسه هم　　مهر مثل اوله بنلره ای حکم
شویله کم یعنی بو مهر مثل اکر　　کم ارک دعواسنه اوله هم مکر
پس موافق اولسه اکا ای اخی　　یا خود اندن اشغا اولسه دخی
هم ارک دعواسی اوله معتبر　　مهر بیک اقچه اوله هم ای پسر
یا خود اندن ارتق اولورسه اکر　　عورتک دعواسی اوله معتبر
یعنی ایکی بیک اوله مهری تمام　　چونکه حکم ایتدی انی والسلام
مهر مثل ارتق اولورسه ای اخی　　دعوی قلدوغندن اولا ارک دخی
عورتک دعوی ایتدکندن دخی هم　　اکسک اولورسه بکن اولی ای ددم
مهر مثل اولور انک مهری همان　　دخی ارتق اکسک اولمز زمان
بو ارک هم عورتک وارثلری　　الدکندن صکره بنلر هر بری
اختلاف اتسه همان بنلر دخی　　بو دخی انجلاینده ای اخی
نفینی منع اتسه بر عورت اکره　　یا سفر قلمغه ارنله مکره
یعنی کم مهری معجل اولمغه　　منع ایدر نفسن انکچون ای اغا

عورته جا یوددر اولدیسه اما | تا که اوله مهرنی الجا تمام
جونکه مهر معجل اوله همان | نفسنی تسلیم ایتمه اوله زمان
پس تمتع ایلیا اوله اردخی | نقل ایده قنده دلرسه ای اخی
بعضلر لیکن دمشلر ای پسر | عورتله ایتمیا اوله ارسفر
یعنی شهردن ایب ایتمیا | بر دخی شهره انی ایلتمیا
همدخی اکثر مشایخ نیکه کان | قولی اوله بعضلرک دخی همان
شویله لم فتوی ویردلر ای اخی | لم سفر قلمق روا اولمز دخی
بعضلر یعنی دمشلر هم اوله | لم موجل مهرنی دخی اکر
ویرمسه انی دخی ای دلدار | شویله لم مهر معجل ویرده هم
هم امین اولورسه دخی هم اوله | قنده دیلرسه بولکزا اوله کیده
لیک اوله مهرن ویرمزسه دخی | هم امین اولمزسه اوله ای اخی
یعنی لم مهر معجل ای اخی | ویرمدی مهری معجل لم دخی
بلدی ویرمش اولورسه ار تمام | هم امین اولمزسه دخی ای امام
پس انی شهرندن ازمایسه | لم یرندن هیچ انی ازمایسه
بعضلر ویرمش بکا فتوی دخی | جونکه زمانک حال فاسد دراخی

لیک شول کوییه لم اوله شهره یقین | اکا نقل ایتسه روا ایجی همین
دیمه اندا عورته اولمز ضرر | اوله قدر بر غربت اولمز ای پسر
لیک بو شهره دخی نقل ایتسه هم | غربت اوله عورته ایجنده نعم
غیر موصوف دخی بر حیوانه کوره | یعنی ایجی نوعنی ذکر ایتسه لر
شویله لم ات دیسلر یاخود حمار | اکا تذویج ایده لر جونکه بلور
بو دخی جایزدر هم نیکمان | پس وسط لازم اولور مهره همان
لیک اذبنده مخیردر بونا | یا وسط یا قیمتی ویره تمام
همدخی مهرنی بر عورته اکر | شویله لم بیک اقچه الیسه اولهکر
همدخی قبض الیسه عورت انی | یعنی بیک اقچه اکله بنی
صکره ارده بغشلسه اخی | الیسه اوله ارانی قبض ایتسه دخی
همدخی وطی ایتمدن بوشاسه ار | عورته اوله بیک اقچه نک نصفن
یعنی عورتدن ار بوشیه یوزدخی | بو قلو اولدی شمدی عورته ای اخی
جونکه بیک الدی ارندن اولها | حق بش یوز اولدی شمدی یکمان
بش اول ار دنی الدعینیا اوله | کندو حقی خوذ بغشلادی کیدر
بش یوز اقچه بش دخی عورتکم | کندو یابندن ویرسه والسلام

قال الثاني فولا نفع تسميته لان المسمى مجهول كما لا يصح في البيع فيجب مهر المثل

زین لم درهم دنانیر ای اخی لم عقود ایله فسوخ هم دخی
تعیین ایتمکله معین اولنور اول بنه بش یوز ویرسکا بولولدیولد
کوچه اول آلدغی بیک اقچه همان ادنه ویردکی اولدرنی کمان
لیلا عورت مهریچون آلدغی ویردکینوک غیری قیلدشرع انی
بونسکا بکزرکه بر عورت اگر اول اراندن آلدغی اقچه کره
بر قول الله یاقراوش الله هم یا بکا بکزر دخی کم ای ددم
ویرسه اول بیک اقچه آکا همان کندی آندن اول بیک اقچه نی کمان
صکره کندو اقچه‌ندن هم دخی ادنه بیک اقچه ویرسه ای اخی
یعنی بخشش ایلدی انی اکا اولدخی قبض ایتسه الله ای اغا
پس بو بخشش آلدغی اقچه همان کندو ویردوکی دکلدرنی کمان
کندو ویردوکی بیک اقچنک بکز نصفنی عورتدن آلور اول کمز
لیک قبض ایتماسه عورت هم دخی اول بیک اقچه مهرنی کم ای اخی
اونه بغشلسا انی تمام یعنی اسقاط ایلدی انی والسلام
اول وطی ایتمدن دخی همان سنیله کم بشادی انی ناکهان
بنده هیچ نسنه رجوع ایتمز اوله نسنه ویرمز اکا عورت ای سنم

اول اراندن چونکه نسنه آلدی هم انک اوستنده نسنه قلمدی
هم دخی نصفنی قبض ایتسه اگر باقی قلان نصفنی باغشلاسه گر
بو دخی انک کبیدر ای اخی ای اخی انک کبیدر بو دخی
یعنی وطی ایلمادن بوشاسه گر بنده هیچ نسنه رجوع ایتمز اول ار
گر عروض اولورسه مهری هم بو کز قبض ایده یا ایتمیه اولور کمز
سنیله کم ات اوله یا قول قراوش یا دخی انک کبی مال قماش
یعنی عورت بونلری بغشلسه اودخی الله انی قبض ایلسه
بوشسا قبل الدخول هم ای اخی پس رجوعی یقدر بنده دخی
عورتنه نسنه کندرسه بر اد صکره بنلر انی دعوی قلسلر
اداکا ایدرکه بو نسنه برن کم سکا کندردم آلدک انی سن
سکا انی مهریچون ویردم همان آنلکچون پس قبول ایتدک ای جان
اول دخی ایدرکه انی بکا هم کم هدیه ایلدک ویردک نعم
یعنی انی مهریچون کندرمدک بو سنک هم مهرک اولسون دیدکه
عورته طانق کرکدر بنده او منکر اولدی اول ادا کاچونکوش
لیک اول نسنه کم اوله طعام سنیله کم یغلوجک طوابیام
اول

یا خود بشمش قاذ یا تاوق دخی | بکا بکزر هرنه کم وار ای اخی
بنه عورت قولی اولو معتبر | ظاهر اولدر مدعی اولد اولادر
نیه ان طانق کرکه بنه هان | کم اول اولدی مدعی جون اولدر
ییک اون اولسه یا بغای اولسه هم | یا خود دیری قیون اولسه ای حکم
یا دیری قوزی یا سکر دخی | بکا بکزر هر نکم وار ای اخی
بنایه قول اذکدر بلی تمام | عورته طانق کرکدر والسلام
همده بو نصرانی شیئله کم مکن | کم نصرانیه عورت السه کر
میته اولسه اذن یا مهرسز اولسه هم | بنلرک دیننده یعنی کم اودم
شیئله کم جایز اولور اولکه هان | هم اکا وطی ایتسه اول اذ اول زمان
یا طلاق ویرسه اکا قبل الدخول | یا خود اول عورتدن اولکدن
مهر یقدر عورتک اکا دخی | کوجه جایزدر نکاحی ای اخی
همده حربی اولورسه بونلر | ایدا دار الحرب ایجنده اسلر
بو دخی انجلایدر ای اخی | ای اخی انجلایدر بو دخی

باب النکاح الکافر

کر تزوج ایلسه کافر دخی | عینی کافر دیکن ای اخی

٨٠

یا خود طانق سز تزوج ایلدی | بنلرک دیننده هم بو ایلدی
صکره بنلر کر مسلمان اولدلر | اول نکاح اوزره دوا درقالور
ییک مرتدک نکاحی ای اخی | جایز اولمز مطلقا هم اولدخی
مسلمه یا کافره مرتده کر | الدغی بیلدر دخی اولسه منکر
یعنی الدغی بیلدر اولسه اغا | چونکه مرتددر نکاح اولمز روا
عورت اولورسه دخی مرتده هم | اول دخی بنک کبیدر ای حکم
هم مجوسی انا بنی جفتلنسه کر | یا قیزن دخی الورسه اولمکر
یعنی بونلر کر مسلمان اولدلر | اول هان باطل درر بس بونلره
العیاذ بالله اکر ناکهان | اذ عورت ایکسی بله هان
شیئله کم مرتد اولورسه بله | ینه اسلامه کلورسه بونله
فرقت اولمز ارالرنده هان | ینه اولکی کبیدر اول نان
ییک بوسی مسلمان اولسه کر | بر اندن صکره اولسه ای پر
فرقت اولدی ارالرنده تمام | قلدی شیمدن کرو کبدی نظام
اذ اکر مرتد اولورسه ای اخی | مسلمه اولسه هنوز عورت دخی
ایرلر اول عورت اندن والسلام | موطوءه اولمسه ارنه مهرن تمام

هم دخی اتفاق ایدیسه‌لر اکا — زین عدت واجب اولور ای آغا

لیک وطی اولنمامش اولسه اگر — مهرک نصفی الور انجق مکره

همده واجب اولمز اتفاق ای اخی — زین عدت یقدر بنده دخی

لیک عورت اولسه مرتده هم بکر — بنده دخی ایرلر عورت کلکز

موطوءه اولسه عورت بنده هم — کم تمام مهرین الیسر بیش کم

لیک واجب اولمز اتفاق ای ددم — زین عورت ایلدی اکا الم

موطوءه اولمز اولور اولسه اگر — بنده نسنه لازم اولمز ای پسر

یعنی مهر المز دخی هوار اکا — واجب اولمز این اتفاق ای آغا

ایکسندن دخی فسخ اولور نکاح — قصدله اولسون یه خوذ اولسون

یعنی ابرلر همان اولمز طلاق — اوجکز اولسه شیله دشسه اتفاق

حله لازم اولمیه بس ای امام — زین عورت اوج طلاق اولمز تمام

بلکه فسخ اولور نکاحی ای اخی — یعنی جونکم طلاق اولمز هم دخی

بعضلر دیمش ولی عورت اگر — یعنی مرتده اولورسه اول مکر

قصد بولنسه ارتددن همان — ارتدیله بوش اوله اول زمان

کوزه مرتده اولور اول ای اخی — لیک ارتددن بوش اولمز هم دخی

بعضلر دیمش بوش اولور اولمز — لیک جبر ایدرلر اکا اول زمان

اردینه اینیه همان تملم — جبر ایله تزویج ایدرلر والسلام

باب القسم

بر کشینک ایکی اولسه عورتی — بوله کور عدل اولوسه نیتی

دردا اولورسه هم روا دردای — اراسنده بیلورلک کور عدل ایله

قوروسه کیم اگر عدل اتمیه — بری بیر آیرغنه گتمیه

بکر و عورت بردردر بنده اخی — یعنی قز اولسه یاخود عورت دخی

یا یکی عورتدر یا اسکیدر — عدل ایت این دخی چونکه اسکیدر

لیک بیری قراواش بیری کر — حره اولوسه اشد کم بیش لر

حره نک ایکی اولور قسم همان — بس قراواشک بر اولوری کمان

یعنی ایکی کیجه حره ایله یته — بر کیجه قراواش ایله ای آتا

لیک بیکرک اولد دروعه ایده — تنقیه دوشرسه انکله کیده

کز بوسی حقنی باغشلسه — یعنی دخی بره لطف ایشلسه

بو دخی جایزدر بل ای ددم — کزینه دونب رجوع ایدرسه هم

یعنی جایزدر رجوع ایدرسه کو — چونکه پشیمان اولدی بخششی کیدر

وفي النهاية لو اتمام الزوج عند امرها شهرا في غير السفر ثم خاصمته الاخرى يؤمر بان يعدل بينهما في المستقبل وما مضى هدر لكنه آثم فيه ولو عاد الى الجور بعد ما نهاه القاضي عزره

جونكه كندويه كوك قومز بكز | عورت ويجق اولمز هم كلكز

ددد اويجق خوق قياس ايله هان | جونكه عدل اتمايسن ايمه زيان

كتاب الرضاع

كيم ايشت دكله رضاع علمن حالني | بوحنيفه‌نك ندر بل قالني

اوتوز ايلق بر امر اوغلن اكر | عورتك انجاكني بركز امر

اوغل اولور بل رضاعدن اول اكا | شيله كم اولور نسبدن اول اكا

يعني اول اكا حرام اولور تمام | شيله كم اولور نسبدن والسلام

اوتوز ايدن صكره امرسه همان | اوغلي اولمز اول انك بلكه كان

هر نكم اولدي نسبدن بس حرام | هم حرام اولدي رضاعدن ايا امام

ليك بر قج يرده جايز دراي جان | كم رضاعدن اول درور بس همان

شيله كم قز قرداشك اناسني | كم رضاعدن اولسه اكله بس بني

يعني اول قز اناسني الموق روا | يا نسبدن يا رضاعدن اول انا

كر رضاعدن اولسه بر قرداش سكا | هم نسبدن بر انا اولسه اكا

يا رضاعدن اولسه بر انا دخي | سكا جايز بيلدي الموق اخي

كر نسبدن اولسه بر قرداش سكا | هم رضاعدن اوله بر انا اكا

يا رضاعدن اولسه بر انا دخي | سكا جايز بيلدي الموق اخي

كر نسبدن اولسه بر قرداش سكا | هم رضاعدن اوله بر انا اكا

بنك اناسني الورسك دروا | زيرا بيلمز سكا اولمز هيچ اكا

بر كشي بر عورتك قيزن مكر | كم نكاح ايتسه اني حفظ ايلسه كر

بو كشينك اغلي بو عورتي هم | اول دخي جفتلنسه اني اي ددم

يعني قيزي انا الدي بس همان | هم انا سني اوغلي الدي اول زمان

بو كشينك الدوغي قزدن مكر | شيله كم بر اوغلي الدي اي پسر

بو كشينك اوغلنك هم اي اخي | اغلي اولدي هم اول عورتدن دخي

بو انا اوغلي اوغل اوغلنه هم | طايي اولدي سني بكا درسه نعم

زيرا بنم اتمك سني اي اخي | انا بر اذ قرداشي سنك هم دخي

بن سنك عمو كم هم بو زمان | اتا كلك جون قرداشي ولدم همان

هم بنم اتم دخي سكا تمام | دادك اولمشدر سنك اولدي والسلام

زيرا سنك اتاك اتاسي در اول | بس ددك اولمقلغا بو اولدي يول

فصل

هم رضاعدن اوغلنك قرداشي | يا نسبدن يا رضاعدن بل اكر

يعني المقلق روا درای دده | جونكه انك اوغلي اولمز بس بده

کر رضاعدن اولسه بر اوغلک سنک | هم رضاعدن قرداشی اولسه انک
یا نسبدن اولسه بر اوغلک سنک | قرداشی اولسه رضاعدن هم انک
سکا جایز المز انی دخی هم | اوغلک اولمزجون سنک بنلر نعم

کتاب الطلاق

ذکر ادلم شمدی احکام طلاق | ینجدر هم صکره احکام عتاق
ایکی نوع اولدی طلاق اکله صحیح | هم کنایت بوسی بری صریح
اول صریح اولدر که بر کشی مکر | عورتنه طلاق اول دیسه اگر
یعنی سن بندن بوش اول دیسه همان | بو طلاق رجعی بوش اولور کمان
بو اولور دخی نیت ایدن | بو طلاق اوله دخی نیت کله
قاموسندن یعنی بنلرک همان | بو طلاق رجعی بوش اولور کمان
هم دخی بعد الدخول اولسه اگر | زیرا رجعت بنده اولور معتبر
لیک اول قبل الدخول اولسه تمام | بنده رجعت جایز اولمز ای امام
جونکه نکاحدن بنده قلمز هیچ اثر | انکیچون عدت اولمز ای پسر
اوچ طلاق کر بوش دیسه یکدن همان | بائن اولور اوچ طلاق اولور کمان
جون طلاق قلمدی کندی قموهب | بائن اولور عنده اول اولدی سبب

رحک و رأسک یا وجهک دیسه کر | یا خو نصفک یا ثلثک لکم مکر
یعنی بنلره مضاف اولسه طلاق | واقع اولور اولدخی بالاتفاق
لیک یا یدک دیسه همان | بنده واقع اولمیه بس بنی کمان
ظهرک بطنک دیسه دخی اگر | بنده دخی واقع اولمز ای پسر
بر کشی مکره یا سکران اولسه کر | عورتنه کلم طلاق ویرسه مکر
یعنی اسرک یا که اشنا کر همان | قولنی از دیسه هم جنان
واقع اولور سنده کلم اخرسه دخی | کر اشارت ایلر اولسه ای اخی
یعنی دلسز اولسه بر کشی مکر | عورتنه اول طلاق ویرسه اگر
فهم ایشارت ایلر ایسه اول همان | یعنی واقع اولور دلدزنی کاه
لیک ایرکن طلاق ویرسه کشی | قصد ایتدز رجوعنه هیچ اولدی ایشی
اوغلن اولسه یا جنون ای اخی | شول ایرلمسه کبیدز اول دخی
بر معلوم اشارت قلسه اگر | نقدر اول اولسه اولور معتبر
یعنی بر بوش اکی بر بوش یا اوچ | اولقدر اولور طلاق دخی صوک
شیله کم قلسه اشارت عورته | یعنی یا شن اکا قش دونه
فهم بر ماغی دررسه بی کمان | بس اشارت اکله در همان

النك ار قارسنی دیسه اگر / یوملن بو مقلد اولور معتبر
بو کشی عورتنی قبل الدخول / اوچ طلاق بشرسه هم اوچ اولور
یعنی صکره المق استرسه انی / حله سز اولمز روا اکله بنی
مشکلاتدن نقل اولنمشدر مکرر / بنده واجب اولمز حله دیدلر
یعنی قبل الوطی اولور بوش اولن / حله کورکمز دیدیلر آکاهان
موطیه حقنده کلدی نص اخی / حکم مخصوص اوله انکا هم اخی
موطیه اولسه بوش اولور اوچ طلاق / حله سز اندن کورک بالاتفاق
حره یه اوجدر طلاق بلو عیان / هم قره قاشک ایکیدر نی

باب الکنایت

داخی بر نوعی طلاقک بودر / کیم کنایتدر لرا که آخر
بنده نیت شرط اولبدر ای ددم / دینی حوکمی صحیح اولمادی بو هم
شویله کیم سن باین اولدک بندن / یاخو بن ایرلدم اوش سندن
بن سنی باغشلدم سکا دیسه / یا حرام اولدک بکا باین دیسه
یا خود ازاد اولدی بندن همان / یا خود اهلوکه اولش دیدی ای جان
اغربی یا اخرجی دیسه اخی / ابتغی الازواج دیسه هم اخی

ای الطلبه

بنجلاین هر نکم اولسه همان / نیت اتسه واقع اولور فی الحال
بر یا خود هم اوچ نیت ایده / واقع اولور نیتی بس ای دده
لیک نیت ایکی قلسه لو همان / ایکی اولمز بر اولور بلنه کمان
بن سنک اولدک دکولم دیسه / عورتنه یا دخی اکله مکره
سن بکا عورت دکلسن دیسه هم / کر طلاق نیت اتسه ای ددم
بوش اولور بنده دخی بلای امام / بس کنایت نیتیله اولدی تمام

باب التعلیق

هم طلاقی تعلیق اتمک روا / فرقی یوق ملکنده اولسه ای اغا
شویله کیم شول اوه کیرسک دیسه / اولدخی کیرسه بوش اولور بیلسه
یعنی بوش اول شول اوه کیرسک دیسه / اولدخی کیرسه اکا قیدن بیله
هم اضافت اتسه ملکه ای دده / یعنی تعلیق اکر اکا ایده
شویله کیم بر عورته ای بر کمه / کیرسنی بن جفتلنورسم دیسه هم
یا نکاحلنسم سنی دیسه دخی / ملکه تعلیق اتمک اولور بو دخی
یا نکاح اتسه یا جفتلنسه همان / شرط بولندی بوش اولور بی اولدن
بر کشی عورتنه دیسه همان / هر قجن اوغلن طغورسک و الا
اگر طغورسک بر طلاق اولدرسه / قیز طغورسک ایکی اولدیسه اگر

خلافا للشافعي رحمه الله
هذا عند الامام و اما عندهما لا يقع الطلاق
خلافا للشافعي رحمه الله

اکسیون بله طغرسه اول دخی … اولی قنقی بلمز ای اخی
یعنی اکر کمک هم دیشی طغدی ولد … قنقی اول طغدی بلنمز اوله
بو طلاقی بوش اوله بو بلمو یقین … احتیاطدر اکی اوله کی سقلین
شولکه عورت جماع ایدن بلمز … اکه بولنسنه که تعلیق اولنه
شویله کم حیض محبت بغض کین … هر نکم بنجلاین اوله همین
یعنی کم عورتنه دیسه بر اد … سن بنی عشقله سورسه اکر
سن دخی شویله عورتم زینب دخی … بوش اولک بندن دیرسه ای اخی
اول دخی دیرسه عشقله سنی … بن سورم سنی یلکز بلمه بنی
بوش اولور بو عورتی انجق همان … یعنی کم زینب بوش اولمز کمان
کندو حالندن جو اول وردی خبر … کندو حقنده بس اولدی معتبر
یا بکا سن قاقدلسه دیسه کر … یا خو حیض کوردکسه دیسه اکر
بو دخی انجلاین در ای پسر … جونکه کندو حالندن وردی خبر

باب الرجعة

بر طلاق جونکم یاخود ایکی صریح … عورتن برکشی بوشرسه صحیح
بوش اولور اول لیک رجعة ایتسه … عدت ایجنده اولورسه ای پسر

٨٥

عورتی اولور اول انک ای سعید … ایتمزیسه دخی اول عقد جدید
شویله کم عورتی ایتسه مکرر … یا سکا بن رجعت ایتدم دیسه کر
یا خو شهوتله بوله یا اوپسه دخی … ایله اولسه رجعت اولور ای اخی
عورتنک کو عدت کچسه همان … اردیتسه کم عورتنا کم ای جان
عدتک ایجنده یکن بن سکا … رجعت ایتدم سن حلال اولدک بکا
یعنی مقصود بننک بوشلقدر تمام … مال ضمننده اولورهم والسلام

کتاب الظهار

بر دخی دکله ندر اصل ظهار … ذکر ایدلم هم انی ای اختیار
برکشی عورتنه ایشد کم ندر … اناسینک ظهرنه تشبیه ایدر
یعنی بنم اوزره سن همان … بن کظهر امم دیرسه بکا
انمک ظهری کبی هم ای اخی … سن حرام اولدک بکا دیرسه
بیله دیرسه بو همان اولدی ظهار … حکم بودر کم ایشدکم ای یار
ایمک وقوجق یپشمق بس جماع … کم حرام اولدی اکا اولدی متاع
تا که ادکن که کفارت ویره … عورتنک قاتنه اندن وره
یعنی کم بو قولی اراد ایلیا … قولی اولمزسه ایشد کم نیلیا

اكى اى اوروج دوره دخى تمام / متصل اولمق كركدر اى امام
اكا دخى كوجى يتمزسه بيله / كرك التمش مسكينه افطار ايده
آزادلك اولسه دينى اولسه قتل اكر / يا كبير ويا صغير اولسه مكر
مسلم اولسه كافر اولسه هم دخى / يا مكاتب دخى اولسه اى اخى
بيلكى آزاد ايدرسه اى پسر / يعنى كفارت يرينه كلسه‌لر
ليك اكى ال كسلسه تمام / يا خود كوزسز اولورسه اول غلام
هم دخى مجنون اولورسه اول اولو / يا مدبر اولسه يا ام الولد
بيلكى آزاد ايدرسه هم دخى / يعنى بنلر جايز اولمز اى اخى
هم طعام ويرمك ده مسكينه همان / دخى بر مسكينه يعنى اى جان
نصف صاع بغداى ويا خرما / يا خود قيمت ويره انلك يرينه
يا خود ارپادن ويا بر صاع تمام / بونده هم قيمت روادر والسلام
ازمه‌لكجاده يا هر برسى / قرن طوبنجه بيا بس يا سى
بطننه يا فرجنه يا فخذنه / تشبيه ايدرسه بلادك برنه
يعنى بلدرينه قرننه دخى / بنلر تشبيه ايدرسه اى اخى
ظهر كبيدر بلر دخى اى يار / يعنى تشبيه ايدجك اولور ظهار

المراد بالمكاتب المكاتب الذى لم يؤد شيئا

انسيدن غيرى محرم دخى هم / اول دخى انا كبدر اى حكم
وديمدن كفارتن وطى اتسه كر / اثم اولور الحق استغفار ايدر

باب اللعان

عورتنه بر كشى قذف اتسه كر / يعنى زانيه ديو سكسه مكر
يا ولددن هم نسب نفى ايلسه / يعنى اوغلى بندن اولمدى ديسه
هم بلر اهل شهادة اولسه‌لر / عورتنه قذف ايدنه حد اورسه‌لر
يعنى شويله كم عفيفه اوله اول / تهمت اتمكا اكا اولميه يول
موجب قذف اكر عورت همان / كم طلب ايدرسه واجبدر لعان
كر لعان اتمكدن ابا ايدر اكر / حبس ايدرلر انى تا كم اوله مكر
كر لعان ايليه يا ايق اى دده / كندو نفسنى يا خود تكذيب ايده
حد ايدرلر تكذيب ايدرسه همان / تكذيب اتمايوب اكر قيلسه لعان
عورته دوشر لعان اتمك بودم / اول دخى ابا ايدرسه اودم
انى دخى حبس ايدر الزلى كمان / تا شكادكن كه ايليه لعان
يا قذفندن انك تصديق ايده / ساقط اوله بس لعان غوغا كن
ليك بوكا دخى حد يقدر اخى / لم مكر اقرار ايده اوج كز دخى

عن شهادات مؤكدات بالايمان مقرونة باللعن ... القذف ... الزنا فى حقها

کر بولر اهل شهادت اولمیا — حد انلره حق عورت قلمیا
شویله کم قول اولسه یا کافر دخی — یا محدود قذف اولسه دخی
یعنی کرچه یقدر بونده لعان — لیک حد اذا لره انلره همان
کر بونک عکسی اولورسه پس همان — حد اولنمز اکا هم یقدر لعان
یعنی عورت کافره اولسه اگر — یا قراوش دخی اولورسه مکر
یا محدوده اولور هم اخی — حد اورلمز لعان اولمز هم دخی
زانیه اولورسه عورت هم دخی — یا صبیه یا خود مجنونه اخی
حد اورلمز بونده هم اولمز لعان — بو دخی بجلا بیدر بنی کمان
اکسی دخی لعان اتسه اگر — قاضی بونلری همان تفریق ایدر
یعنی عورت بوش اولور باین طلاق — کم بونک حکم بودر بالاتفاق
پس بولر دخی لعان اتسه اگر — قاضی تفریقله حکم ایدسر
باین اولور بونده عورت هم دخی — هم دخی اوغلانی قاضی ای اخی
شویله کم اناسنه الحاق ایدر — اتاسندن پس نسب اولمز کیدر
لیک بو نفی ولد قلدوغی اذ — کم نه وقت اولورسه اولور معتبر
بو حنیفه قولی بودر بنی کمان — شول ولد طغدوغی کندن همان

یاقبول

یا قبول تهنیه قلدوغی دم — کم ولادت الیتی الرنهم
یعنی بو وقتلرده نفی اولسه ولد — معتبردر نفی بونده صنکره اود
نفی ایدر معتبر اولمز ای جان — واجب اولور پس همان انجق لعان
یعنی بونلر کر لعان اتسه تمام — قاضی تفریقله حکم اتسه بنام
اکسندن بله ثابتدر نسب — نفی جایز اولمدی بودر سبب
پس همان لعان اولور اوله اود — اکسنک اوغلی اوله هم ولد
پس اما مین قولی بودر بونده هم — فرق کونه دک نفی اولورسه کم اودم
نفی جایزدر دیدی بونلر اخی — لیک فرقدن صنکره نفی اولسه دخی
نفی جایز اولمز انک نی کمان — واجب اولور پس همان انجق لعان
بجدر بلمک دیلرسک هم لعان — دکله انی دخی قیلاولوم بیان
صورت انک بودر کم ای پسر — بشلیه دت کز ده اولا بو ار
بن شهادت ایدریم الله کیم — یعنی در اشهد بالله العظیم
کرچکلردن کم بارینی سکدم سکا — کم یلان سویلرسی اولسون بکا
حق تعالینک لعنتی دیدی همان — ار دن اولنجه صورت بودر لعان
یعنی بشنجی بونی دیه اول زمان — بنجلاین دیسر عورت همان

همدخی عورت کورکدری ای اخی | یعنی بندن صکره دردت کز اولدخی
بن شهادت ایدرن الله کم | یعنی دیر اشهد بالله العظیم
سن یلان سکدک بکا بالانا | کر یلانه اولمزسک اولسون بکا
حق تعالیدن دیدی یعنی غضب | کر کلیسک بکا اولسون دیدی
چون بو صورتدن اجلدی اوشوب | فهم قل والله اعلم بالصواب

باب العنین

ناکهان بر کیشی سست اندام اوله | بیله بکر وان بر عورت آله
عورته یعنی یقینلق ایده من | عورتی دخی طلب قلسه بکن
یعنی اندن اول ایرلق دیلر | چون یقینلق یوق آراده بلدیلر
قاضی بر یله انی تاجیلا بکا | اوله کیم اوله بل اجنده ای دده
اول انکیله یقینلق ایده هم | راضی اولسه اکا عورت کیله هم
کر یقینلق ایتمیا بر یل تمام | عورت ایرلق دیلر انسه امام
انلره کرکم انی تفریق ایده | چون آراده مصلحت یوق بالله
لیک بر کز اد یقینلق اتسه کر | صکره هرکز ایتمز اولسه مکر
ایرلق استرسه عورت شمدی هم | کم ایرمز انی ای دده هم

ذیق
قاضی

زیرا حق الذی بیکمان | ایرلق شمدن کرو اولمز همان
ایدله عورت آراسنده اکر | اختلاف اتسه بلر یعنی هکر
عورت ایدرسه اردینه که ای جان | بن سکا عورت اولرن نیکمان
سن بکا هیچ یقینلق ایتمدک | کرچه قاتمدن بنم هیچ کتمدک
ار دخی ایدرزا کا کیم سن یلان | بن سکا ایندم یقینلق بیکمان
و اکر کدرسنده اکله ای پسر | شیله کم یعنی اولادبنده اندکجی
ار اکر انداجرسه ای اخی | کم یقینلق ایدوکنه همدخی
ثیب اولورسه اکر عورت همان | عورتی اولر انک اولنی کمان
تاجیل ایتمک واجب اولمز بیکمان | عورتی ولدی ارک بس اولهمان
زیرا انداجدی یقینلق ایدا اولد | لیک آر انداجیب قلسه نکوز
بنده واجب درکه تاجیل ایدلر | چونکه انداجما دی یاپس بیدیلر
قودلر انی بر یل انی کجدی تمام | اختلاف اتسه بنه بنلر بنام
یعنی عورت ایرنه درکم ای جان | اوشده بر یل دخی کجدی بیکمان
سن بکا هرکز یقینلق ایتمدک | کرچه قاتمدن بنم هیچ کتمدک
ار دخی ایدرزا کا کیم سن یلان | بن سکا ایندم یقینلق بیکمان

اندورالر آنی کو اججزسه کراز — قاضی اذندن عورتی تفریق ایدر
قول آخرکدر لیک انداصح — عورتی اولر او دم انک والسلام
ثیب اولن عورتک حکمی بودر — دخی عورت بکر اولیجق بنجه در
یعنی عورت بکر اولورسه اگر — اختلاف ایتسه بولر دخی مکر
بنده عورتلر نظر ایده تمام — کورلر دخی دیالر ای امام
بکردر دیرلرسه بس ای اخی — تا جیل تمکلک کوکده
بعد بر یل تمام اولسه اگر — اختلاف ایتسه بولر ینه مکر
اختلاف ایتسه یعنی بلرهمان — شویله کم هم ایدلر اول زمان
بنه عورتلر همان ایده نظر — بکردر دیرلرسه بنلر اگر
قاضی نی بس همان تفریق ایدر — بوش اولور باین طلاق عورت کدر
لیک ثیب دیرلرسه بنلر اگر — یعنی بر یل کچدوکندن صکره کر
زایل اولمغ چون بکارت ای اخی — ازدن اولمق اوله همیشه هم دخی
بنجه سنه لردن اولر دخی هم — ازدن اولمق شرط کلدر ای حکم
بس ان اندوین واندیجه آن — عورت اولر انک اوله معتبر
لیک انداججز اولورسه ازهمان — قاضی تفریق ایده رشد اوله نان

بکرده کلرنک حکمنده بو — شویله کم تفصیل اولندی اوله قو
لیک اول کم نظر قلدی بلو — بکرده کلدر بو ثیب ده سلر
بس ان اندوین آرینده دخی — قول آخرکدر انداجرسه ای اخی
عورتی اولر انک اوله ای سر — لیک انداججز اولورسه هم بو از
بنده هم تا جیل ادرکنی کمان — بعد بر یل دخی کچدی همان
اختلاف ایتسه بولر اگر — شویله کم هم ایدلر اول مکر
بنه ان اندوینلر هم بکر — انداجرسه عورتی اولر کگز
لیک انداججز اولورسه ای سر — قاضی همینده دخی تفریق ایدر
کر خصی اولسه بو ار دخی همان — حکم عنین حکمی اولورنی کمان
لیک مجبوب اولورسه ای دده — قاضی هم فی الحال انی تفریق ایده
یعنی عورت طالب اولورسه اگر — قاضی نک تفریق اولر معتبر
بو قموسنده اگر عورت ای یار — کم ادینی ایدرسه اختیار
حقن اسقاط ایلدی چون کمان — ایرلنمغ چون عورت اولدی همان
ایکی سنده ن بری معیوب اولسه کر — هیچ بری اولمز مخیر ای پسر
کم جنون یا برص یا جذام — یا رتق اولدیه قرن اوله تمام

یعنی بنلر اره ده عورتدن همان | کیم اولورسه تفریق اولمزنی کمان
یعنی بنلرک عقدی اولدی لوا | بنلرانی دردایلدن ای آغا
فرجی اغرنده کمک یتسه اگر | فرق اگه درلر کی اکله ای پسر
ات بترسه هم رتق درلر اکا | عورته مخصوصدر بنلر آغا

باب العدة

بر کشی بوشاسه عورتی کر | بعد الدخول اولورسه هم مکر
حیض کوررز اولسه هم حره دخی | عدتی اوچ حیض اولور انکا اخی
یا نکاحی فاسد اولسه ای ددم | شبهه یله یعنی وطی اولنسه هم
یا نکاح منفسخ اولسه همان | انکا دخی عدت اولورنی کمان
چونکه ایرلدی اکا عدت کرک | یعنی حیض اوچ اولمغه مدت
اری اولورسه بنلرک هم دخی | عدتی اوچ حیض اولسون ای اخی
کر قراوش اولسه اولدر بکرک | عدتی ثنی حیض اکا ایکی کرک
کر صغیره اولسه یا آیسه هم | عدتی انک اوچ آیدر ای حکم
اری اولمش عورتک هم عدتی | درت آی اون کون اولدی انک مدتی
بکلو عورتلرده عدتی کمان | وضع حمل اولنجه درلر همان

چونکه وضع ایلیه حملنی همان | عدتی دخی تمام اولورنی کمان
حیض کورر قراوش اولسه بکز | یا خود اولد ام الولد اولسه کلز
یا مدبر یا مکاتب اولسه هم | لو بنلری اگر بوشارسه ای ددم
ایکی حیض اولور بنلرک عدتی | کیم تمام اولور انکله مدتی
لیک حیض کورمز اولورسه بولره | عدتی بر بچوق آیدر معتبر
بنلرک تم دی اولسه ناکهان | ایکی آی بش کون اولور عدت تمام
حره عورت عدتی نیسه تمام | قراوشه نصف اولور والسلام
حامله اولنسه دخی بنلر اگر | وضع حمل اتمکله عدت بیتر
یعنی بوش اولسه اری اولسه دخی | وضع حمل اتمک اولور عدت اخی
دخی هم ام الولد مولاسی کر | انی ازاد ایدرسه ای پسر
یاخو مولاسی اولورسه ناکهان | عدت اوچ حیض اولور انکا همان
لیک حیض کورمز اولورسه ای اخی | عدت اوچ آی اولور انک بنده دخی
هم طلاق قبل الدخول اولسه اگر | اکا عدت یقدر بل ای پسر
ذمینک دخی همان ذمیه ده | بوشارسه عدت اولمز ای دده
مدت عدت اگر بلسه تمام | کوچه انی بلمدی عورت بنام

باب ثبوت النسب

عدتی کچسه‌ده زانک نی کمان — یا اری بوشاسه یا السه همان
بر کشی بر عورته شرط ایلسه — بن سنی جفتلنورم اولورسم دیسه
سن بوش اول بندن دیدی — صکره جفتلندی کورکیم نیلدی
بوش اولور جفتلندوکی دمده همان — آلتی آیده اوغلی اولسه نی کمان
اوغلی اولور اول کشینک اوده همان — مهری دخی واجب اولور نی کمان
آلتی آیدن اکسک اولورسه اوده — یا دخی ارتقده کاتورسه ولد
بنده اوغلانه نسب یوق بس همان — اننک اولور بو اوغلان بی کمان
بر کشی هم عورتن رجعی طلاق — بوشاسه کورشیله دوشسه اتفاق
ایکی ییلدن یا دخی ارتقده هم — کر ولد کاتورسه عورت کلم
عدتم کچدی دیو عورت دخی — اتمسه اولورسه اقرار ای اخی
ثابت اولور اول ولددن نسب — عدتی چون کچمدی اولکدر سبب
هم بنکله رجعت اتمش اولسه — ایکی ییلدن ارتق اولورسه اکر
ایکی ییلدن اکسک اولسه ای اخی — ثابت اولور هم نسب بنده دخی
لیک باین بوش اولور بنده همان — رجعت اولمز زیرا بنکله ای فلان
کر باین بوش اولسه عورت هم — ایکی ییلدن اکسک ایچنده کلر

کلم ولد کتورسه ثابتدر نسب
~~کر باین طلاق بوشارلسه~~ — زیرا بنده دخی واردر سبب
لیک اولورسه ایکی ییلده تمام — بنده هم یقدر نسب بل ای امام
کیم منکر اولا دعوی ایلیا — اوله بنم اوغلم دیو بن سویلیا
عدتی کچدوکنه عورت اکر — اعتراف اتسه دخی صکره منکر
آلت آی اولمدن اوغلی اولسه هم — بنده نسب اولور نسب هم ای حکم
لیک آلت آیده کلورسه ولد — یا دخی ارتقده اولورسه اوده
بنده اوغلانه نسب یقدر همان — اننک اوغلی اولور اولنی کمان
انایه تابع اولور اوغلان دخی — انا نوصفله اولورسه ای اخی
شویله کم اولدحق اولسه یا رقیق — یا بکا بکزر نه کم وار ای رفیق
اولدخی انا کبی اولور همان — انیه تابع اولور سنی کمان
هم دخی حق الحضانه ای آغا — اننکدر انا حکم اتمز اکا
ثبت اولدایدی یعنی اوغلنه — اندن بوشنسه ده یکدر انه
انا اناسی انا اولمایجق — یا بلردن کمسه بولنمایجق
انا اناسنک اولدحق بوکنی — اولدخی اولمایجق اولدر کلن
انا انا بر انا نک قرداشی — اولورسه اولدر انک ایشی

کر بولر ایسه ورثه سنی کمان ... ساقط اولور حقلری بلکل همان

لیك صکره بینه بوشنمش اولسه بلن ... حق بینه بیلرك اولور ای پسر

دخی بلمکلك دیلرسک ای امام ... ورهیلا یه نقلنی کوزیل تمام

باب النفقه

اولسه عورت اراسنده طلاق ... واقع اولورسه هم بالاتفاق

واجب اولور عورته عده جکر ... نیس کرکدر عورته البته اکر

اکا سکنا ایلیا انفاق ایده ... دخی عورت کیدر ایسه نه

بو شمایت عورتی اولسه دخی ... قم واجب در بولر اکله اخی

لیك عورت محبسه ایدن اکر ... منزلندن حقسه کتسه اوکر

ساقط اولور اردن انفاق انیما ... تا که عورت منزلینه کتمیا

کر صغیر اولورسه هم دخی ... کیم تمتع ایلمیا ار دخی

بنده هم واجب اولورد کل انفاق ای جان ... تا اشسه عورت کیدر بو همان

لیك بونك عکسی اولورسه اکر ... اغلانك مالندن اولور ای پسر

شویله کیم صغیر اولورسه یعنی ار ... عورتنه مالی انفاق ایدر

کر مریضه اولسه عورت ایحکم ... بنده هم واجبدر انفاق ای ددم

مدتی عده اکر محبسه بیام ... ار ده انفاق ایتمسه اکا تمام

ساقط اولور اندن انفاقی ددم ... کیم مکر فرض ایتمش اوله قاضی هم

واجب اولورینه فرض اولدی تمام ... عورتینه اوده یه ار والسلام

کتاب العتاق

چونکه ذکر اولندی احکام طلاق ... نیجه در هم دکله احکام عتاق

بو کشی قولنی ازاد ایلدی ... شیله کیم سن بندن ازاد اوله

یا عتیق یا محرر دیسه هم ... یا خود معتق سن دیسه اولدی کرم

یه بو اوغلوم در بنم دیسه همان ... یا اتمدر یا انم دیسه ای جان

اول ازاد اولدی شمدن کریس ... هم میسر اوله اکا دست رس

اکا کیم اوغلوم دیمشدر ای پسر ... اوغلی اولمغه ممکن اولورسه اکر

یعنی یاشده قولجی اولسه دخی ... اغلی اولورسه اول انك اکله اخی

هم او مجهول النسب اولسه همان ... اوغلی اولمغه ممکن اولورنی کمان

شویلکه مجهول النسب درلر اکا ... کمدر اتی دخی بلکل ای اخی غا

مسقط اراسنده بو قول کیم مکر ... کمدر اتاسی بلنماسه اکر

یعنی شول یرده کی طغدی ول همان ... کمدر اتاسی بلنمز اول زمان

یاخود اتاسی بلنمز مطلقا | شویله کیم فندن کوکسه طغا
چونکه بلنمز اتاسی ای اخی | طغدغی یرده هم اولمزسه دخی
وارث اولور مقدم اول غلام | باقی وارثلر کیده‌لر والسلام
هم بو اوغلمدر دیو اقرار ایدن | اولدر رجوع ایتمیا بو اقراردن
کیمدر یوخ صکره رجوع ایتسه اخی | معتبردر جاریه اولور اولد دخی
بن غلط ایتدم دیسه یاخود خطا | اوغلی اولمز رجوع اولمزلغچون روا
یعنی اقرارنده ثابت اولمدی | بس نسب دخی مقدر قلمدی
لیک ازاد اولسه‌در مطلقا | زیرا عتقه هیچ رجوع اولمز روا
ممکن اولمزسه اوغل اولماغه کون | یا معلوم النسب اولسه ممکن
یعنی یاشنده قولا الو اولسه اخی | یاخو معلوم اولسه اتاسی دخی
بونده ازاد اولسه انجق همان | ثابت اولمیه نسب بس بی‌کمان
بو محله اضافت ایتسه کون | شویله کیم بو قولجغز دیسه ممکن
شو قولا کیم بن اکا اولمه | بندن ازاد اولسون اول دیسه
بر قولا اول مالک اولسه هم دخی | اول همان ازاد اولور ای اخی
هم کشی ذی رحم محرم بر قوله | بر سببله اکا مالک اوله

اولر

اولر ازاد اول دخی بی‌اختیار | شرعله اولدر اختیاری چون
مالکی مجنون اولسه یا صبی | بنده ده ازاد اولور هم یا اخی
بر کشی مکره یا سکران اولسه کر | قولی ازاد ایتسه اولور معتبر
یعنی کوجله یا اسرکله دخی | قولی ازاد ایدرسه ای اخی
واجب اولا بنده دخی هم عتاق | شویله کیم ذکر ایلدک همچون طلاق
حامله بر جاریه هم ای دده | انی مولاسی اکر ازاد ایده
جاریه هم ازاد اولور بی‌کمان | حمل هم ازاد اوله بس همچنان
هم مجرد حملی ازاد ایتسه کر | انسنده عتق اولمز معتبر
یعنی ازاد اولسه حملی همان | اناسی اولمیسردر همچنان
انا هر نه حالده اولسه اخی | انایه تابع اولور اوغلی دخی
یعنی ازاد اوله اولمزسه همان | اوغلی انک کبی اولور بی‌کمان

باب معتق البعض

بر قولک بعضین بر کمسه کر | کیم ازاد ایدرسه اولور معتبر
شویله کیم نصفن یا ثلثن همان | یاخو بندن ازاد ایتسک کمان
چونکه ازاد ایتدی ازاد اولسه | باقی قالانی اشد نولسه

دیلرسه انی دخی ای امام — ازاد ایدرسه ازاد اوله تمام
دیلمزقل سعایت ایدسر — یعنی باقی قیمتن اوده یسر
باقی قلان قیمتن ویرکه دخی — اوده ریسه ازاد اوله ای اخی
اوده مایب عاجز اولرسه اگر — معتق البعض اولدی قلو ای پسر
بو مکاتب گبی اولور پس همان — لیک بنده عاجز اولسه بل ای جان
رد اولنمزیا اولر قول اولمغه — پس سعایت ایدر انجق ای اغا
ایکی کشی اراسنده بو غلام — مشترک قول اولسه یعنی ای امام
کر نصیبن بری ازاد ایلسه — اول بری دخی اشد کیم نیلیا
کر بو ازاد ایلین بای اولسه هم — اول بری اولور مخیر کیم اودم
یعنی کر دیلرسه ازاد این — یا خود ازاد ایلیانه [illegible]
یا خود استسعا این قلدن همان — پس مخیر اولمش ولدیه نی کما
یعنی یخسول اولرسه ازاد ایدن — ایکی نسنه ده مخیردر کلکن
یا سعایت یا خود ازاد ایدسن — جون اودمک یقدر پس نید

باب التدبیر والاستیلاد

ذکله استیلادو تدبیرله — ذکر ادهلم انی خوش تدبیرله

بو کشی قولن مدبر ایلسا — اولدکدن صکره ازاد اول دسه
اول مدبردر بابی مطلق همان — اولدکندن صکره مولاسی کمان
ثلث مالندن ازاد اولور تمام — کر کفایت ایلیا مال ای امام
بندن ارتق مال قلمزسه اگر — همده وارثلر درست طمعا سکر
لیک مولا مدیون اولورسه تمام — باقیسین سعایت ایدرنی کمان
بندن ارتق یعنی کیم صح باد — لیک میت بورجی بندن دخی چوق
پس مدبر قیمتن یعنی تمام — اول الملویه اداایه ای امام
لیک بورجی اولماسه مالی دخی — اولمزسه اکله انی اخی
ایکی بخشش قیمتنک ای امام — وارث اولنلر واردر و السلام
پس سعایت ایکی بخشندن ایده — یعنی ازاد اوله بر بخشی کیده
بندن الملو یله وارثلر اخی — پس برابر اولمدی اکسی دخی
هم نه بیع صتمق بغشلامق دخی — کم درست اولمز بابوبش ای اخی
بو کشی درسه قولنه ای غلام — کم بن اولمزدن بر ای اولدن تمام
بندن ازاد اول دیرسه ای اخی — عتقنی قلدی معلق هم دخی
بو مدبر در مقید ای پسر — یعنی بر ای داخی جسه هم مکر

یعنی صکره اولکنی ولورسا کهان — کلی مالندن آزاد اولور همان

یعنی انجق مال بوقلسه اگر — نی سعایت کلی آزاد اولسر

لیک اول اولورزدن اولدن هم دخی — صتسه یا بغشلسه بل ای اخی

اول دخی جایزدر اولور روا — چون مدبر مقید ای آغا

پس مدبر مطلق اولور ای امام — بو انک کبی دکلدر والسلام

چونکه برسی مقید بری هم — مطلق اولدی فرق اولدر ای حکم

گر بو صورتده طلاق اولسه اگر — کیم امامینک بو درقولی مگر

لغو اولور یعنی طلاق اولمز همان — عتق اولورسه لیک لغو اولمز ای جان

اجرته ویره هم استخدام ایده — وطی ایده هم جاریه اولسه ینه

اغلی اولورسه اولور ام الولد — دعوت ایلر اولورسه مولاسی اوده

دیا کیم یعنی بنم اوغلمدر اوش — بندن اولدی دیو اقرار ایده خوش

بو دخی اوغلان طوغرسه صکره هم — اکا دعوت لازم اولمز کیم اوده

اوغلی اولور لوک انکر دخی همان — کیم مگر نفی ایلیا اولدی کمان

یعنی کیم بندن دکلدر دیسه گر — اوغلی اولمز نفی اولور معتبر

لیک بندن صکره دنسه هم دخی — دعوت اتسه اوغلی اولور هم دخی

گرچه اول نفی ایلسه اولدی آغا — صکره هم بندن دیسه اولور روا

پس نسبده بندن اکلندی همان — کیم تناقض مانع اولمز بی کمان

بنده منم صتمق بغشلمق دخی — کیم درست اولمز بابو بل ای اخی

صکره قالورسه بو مولادن اگر — مطلق آزاد اولسر بو ای پسر

بندن آزدر مال قلمز دخی — بو سعایت ایلمز هرکز اخی

پس مدبر کبی اولدی بو هم — کلی آزاد اوله بنک ای حکم

کندو صلبی اوغلنک برکیشی هم اگر — کیم خلایقنه وطی اتسه اگر

اول خلایق دخی صکره ای اخی — ویرسه بر اوغلان دغرسه هم دخی

آتا اول اوغلانه دعوت ایلیا — بندن اولدی بنم اوغلمدر دیه

اوغلی انی تصدیق ایدرسه دخی — یاخو تکذیب ایدرسه ای اخی

اوغلی اولور اول انک نیم بالنسب — ملکی اولور اول خلایق دخی هب

قیمتن لیکن خلایقک تمام — اتسی اوغلنه اودر والسلام

اول خلایق هم دخی اکا اوده — اوغلی ولدی پس اولور ام الولد

عقره دخی واجب اولمز ای پسر — آتیه برج اولمایه یعنی بولکر

کتاب الایمان

دکله ایدی یخدر قول یمین | اولدخی اوچ در لو اولمشدر همین
بر سی لغو اولدی بر سی غموس | بنلری ذکر ایدالم اولماعبوس
بر کسی بر ایشه ایشدن مکر | اشلمادم بن ایانی در اندایجر
یاخو اشلامدیکی ایشه دخی | اند ایجاکه ایشلدم دیا اخی
طوتمیم بیله اولسه اول زمان | بو یمینه لغو اولور بنده همان
کیم مؤاخذ اولمایه اولدر رجا | عذرینی دخی قبول ایده خدا
کذب قصد ایلیب انداجسه اگر | بو غموس اولدی بو کز ای معتبر
آثم اولور بنده استغفار ایده | انم استغفار له تا کیم کیده
هم اوچنجی یمین انعقاد | بر کسی کیم انداچه بالاعتقاد
یعنی مستقبلده بر ایش اشلیه | یاخو ترک ایلیه کیم اشلمیه
شویله کیم بر کسی اند اجدی مگر | بن بکن حمامه گیرمم دیسه گر
بیله اولدکن حمامه ورمسه اول | حانث اولمقلغه سببدر بو اولدی بو
یاخو وارمایم دیسه هم دخی | صکره حمامه واردیسه ای اخی
بونده دخی حانث اولسه همان | ذنبی اند اجدی وارمامیه ایچان
اشلمیم دیدکی اشلامدی | اشلامیم دیدیکی اشلدی

شهوتیله یا کوجله اولسه دخی | قصد له اولمش کبیدر ای اخی
حانث اولور بنده کفارت گرک | فرض اولور البته اولدر بیلکرک
شویله کیم بابی اولسه انداجی اگر | هم دخی حانث اولسه ای پسر
اول مخیر اولسه اوچ نسنه | فقیره دلادسه انی ارده
دلادسه بر قوداز ادلیا | یاخود اون مسکین بر کز طیلیا
یاخود اولمسکینه طون وره همان | کیم بلردن عاجز اولسه نی کمان
متصل اوچ دوته اوجکن تمام | بنده کفارت بودر بو والسلام
شویله کیم اولمیه کرک اولدخی | کیم ظهارده ذکر اولندی ای اخی
هم دخی طعام انکبی همان | اوندن ذکر اولندی اولدل اول زمان
اوچدر حرف قسم هم ای اتا | بیری واو بیری با و بیری تا
شویله کیم اند اجسه والله دیسه | یاخو بالله یا تالله دیسه
بنلرک هر بریله اولور یمین | انداجرسک الله ایچکل همین
بر کیشی اند اجدی دکله نیلدیکر | ایشبو ازمقدن صو ایچمیم دیدیکر
بر دغیله السه صوین ایجسه هم | بنده حانث اولمایسن ای صنم
حانث اولور یا تاب اجرسه اگر | ذنبی کیم بو صویی ازمقدن اجر

اشبو انجدن یمانم دیسه کر — انجه اولمز بنده بیمسندن دشر
خاینت اولور ایمشن یرسه بنام — نسنه اولمز انجی یرسه تمام
لیک اکر اوله انج یتر اوله — بدم اندن یمدم دینور اوله
شنیله کیم شکر قوشی یا دوک — بنلرک عینن میر اولسه کرک
خاینت اولور زیرا کیم بنده همان — انجنک عینن یدی کمان
اشبو نقدا یدن یمیم دیسه کر — خاینت اولور جینیوب یرسه اکر
اشبو اوندن یمیم دیرسه اکر — بنده نسنه تمکی اولور معتبر
یعنی اونی یلایب یرسه همان — خاینت اولمز بنده دخی کمان

باب الحدود

بونطای عالمجون جون عقود — جمله سندن برسی اولدی حدود
دکله انی دخی ذکرایلا یلوم — وسع طاقتجه ندر سویلایلوم
بر کشی بر اجنبیه عورته — ملک یوق هم شبهه ملک ای اتا
وطی ایدر اولورسه فرجنده اکر — اول شریعتده زنادر ای پسر
هم مزکا و معتدل درت کشی — ازاد اوله اولمیا هیچ بد ایشی
ادکک اوله یعنی درد دخی هم — کیم طانقلق ویره بنلر کم اودم

بیرم

اشبو اریا اشبو عورت دیمیله — کم زنا ایله طانقلق ویره لر
هم زنانی بیلسه لر شرعا ندر — هم دخی کیم بتی کیم نجدن
هم مکا بندن زنا بندن دخی — هم دخی نه ذنبه کیمدر ای اخی
قلسه لر بو جمله سین بللو بیان — کم زنا ایتدی دخی کوردک عیان
سرمه دان ایچنده میل کبی دخی — اکا وطی ایلدی هم او ای اخی
ثابت اولورسه زنا تمک اوله — زانیه مزنیه حد هم اوره لر
رجم ایده لر محصن اولورسه اکر — محصن اولمزسه اشد کیم ینده کر
یوز انجه حد ایده لر اکا همان — دخی درت مجلسده ایچنده کمان
درت کز اقرار ایدر اولورسه تمام — بنده هم حد ایده سن اکا امام
کر بو طانقلر بو ایدن صنکره هم — یعنی طانقلق ویرسه ای دم
بیله اولسه واجب اولمز بنده حد — قذف انلره واجبدر اوده
لیک اقرار ایله اولورسه همان — حد اوره لر کوچه حق حدی زمان
هم طانقلر رجوع اتسه لر اکر — نسبتلر قذف ایتدلر حد اوره لر
یا خود طانقلر اوچ اولسه ای اخی — حد اوره لر انلره بنده دخی

باب حد الشرب

سنجی احیسنه بر کیسی بر قطره کر | واجب اولور کیم اکا حد ایدلر
نبس طانقلق ویرسه اکی کیشی هم | یا خود اقرار ایلر اولورسه اول دم
همدخی قوقوسی کیتمسا تمام | واجب اولدی اکا حد ایدر امام
کر قوقسی کیتمش اولورسه اول | ساقط اولور بلکه بونده دخی حد
حدی بونک دخی سکسن در تمام | حد قذفک دخی بودر همچنان
بر کیشی کیم اسرک اولسه ای ددم | قاضی مجلسنده حاضر اولسه هم
سنجی اجدم دیو اقرار اتسه کر | بازنا ایتدم دخی دیرسه مکر
ساقط اولور اکا واجب اولمز حد | لیک طانقلق ویررلرسه اول دم
یعنی سنجی اجدی کردک دیسیلر | واجب اولور بونده کم حد ایدلر
لیک اسرکلکی کیدر تمام | تا نه خیرا تمدکلک کورک حد امام
هم طانقلق دخی قاموا ارکرک | عورت اولورسه دوا اولمز شک
تم طانقلق ویرسه اکی کیشی کر | زایل اولمش قوقسی دخی مکر
قاضی مجلسنه کلنجه تمام | قوقسی زایل اولورسه ای امام
یعنی جنسه شو لقدر مدت زمان | کیم کلنجه قوقسی کیتسه تمام
بونده دخی حد ایدلر ای ددم | قوقسی کیتدوکیچون عذر اولدی هم

سکر داخی تخلاپند زمان | حکم بودر زایل اولمقدر ای جان
کر بو اسرک کافر اولسه ای اخی | عورت بوتنی ولنی اکنم دخی
زیرا انک ارتدادی ای پسر | اعتقادیله دکلدر بیلدیسر
لیک عورتی بوشدسه اکر | قولنی دخی آزاد اتسه مکر
هم دخی بیع شری اتسه تمام | هر نکم بونک کیدر ای امام
واقع اولور یعنی بلکر ای پسر | شرع اکا زجرا بچت ایلدیکیچون
کوچله اولورسه سکران اوده | بونده هم کفر کبی اولور حد
یعنی کیفی ندک عذر بس زمان | بونده دخی معتبردر بی کمان
چونکه اچمکده بولنمدی رضا | نوله کم عذر درن قبول ایدلر
اسرک اولکسیه دیدلر ای امام | آزجق سیلدکی بلمز تمام
همدخی فرق ایتمز اردن عورتی | سنکلی اتک بونده اولور صرفی

باب | حد القذف

بر کیشی محصن اولورسه ای اخی | محصنه عورت اولورسه هم دخی
بر کیشی سکسه زنا یله اکا | اولدخی قذف ایلدک دیو بکا
حدنی ایدن اکر قلنسه طلب | حد اورلر اکا چون اولدی سبب

یاخود وشی دیو سوکسه ای اخی — هر نه لجه اولسه بو معنی دخی
سکمک اولور اول زنا ایله تمام — حد اولور اکا دخی کمان
سکسن اولور بنک حدی بنام — بنده ن اوکدن شویله کم قلدق بیان
قول اولیب یا قراوش اولورسه اه — یا دخی اولورسه ام الولد
بنده حد اولمز تعزیر اوله تمام — محصن اولمز جونکه بنلر که ماه
بنده ن ایرق نسنه ایله هم دخی — بر مسلمانه سوکسه ای اخی
شویله کم فاسق یا کافر دیسه — یاخود سارق یا خبیث دید مکره
بنده تعزیر ایدلر البحق تمام — یعنی کم حد اولمز نی کمان
یا اشک یاخود دکز دیسه — بنده تعزیر اولمیا بل ای اخی
بعضلر دیمشلر اشراف اولسه — واجب اولر اکا تعزیر ایدلر
لیکه کم حد اولسه یا تعزیر امام — اول سبب دن اول اولورسه تمام
انده اوده یقدر اولور مدد — شرعله اولدی جون اولورسه ندر

كتاب السرقة

هم دخی دکله اغرلق حالنی — ذکر ایدالم بس انده احوالنی
عاقل و بالغ جو برکسنه کر — اون درم کمش اوغرلادی مکر

یاخو اون درم کمش قیمتلو هم — یعنی بو مخرزمکاندن کم اودم
بر کشینک مالنی السه تمان — شویله کم اخفا ایله اولسه ای جان
ساغ الین اوکدن قطع ایدلر — حکم شرع ایدرکم یا بس نیدلر
بر دخی اوغرلق ایدرسه اکر — بو کز انده صول ایاغن کسلر
صکره بر دخی ایدرسه ای ادده — حبس ایدالر تا کیم اوله توبه ایده
قل اولورسه یا ازادلو دخی کر — اکسننک حکم بردر ای پسر
بر کشی قش یا بلق یا خود خشب — یا حشیش یا خود صید یا قصب
یعنی بنلردن اوغرلرسه اکر — کرچه اون درهملک اولسه ای پسر
جون مباح الاصل اولدی بو تمان — شبهه اولدی قطع یدیوق نی کمان
یاش یمش دخی اغرلاسه ای یار — شویله کم قاون یا شفتلو ضیار
یا دخی سد یا خود ات اولورسه هم — بنده دخی ال کسلمز ای ددم
یا اتا سندن انا سندن دخی — یا خود اوغلندن اغرلاسه اخی
هم دخی ذی رحم محرم اولسه کوره — بنده دخی ال کسلمز ای پسر
عورتی ادندن یا عورتدن ادی — بنلر اوغرلرسه یعنی هر بری
بنده دخی ال کسلمز ای اخی — هم دخی بر ده قوق اتسه دخی

بو کیشی بر اوی دلسه نی کمان — کندو کو ماسه الن صقسامان

النسه اجندن چقوسه متاع — ال کسیلمز انده دخی نزاع

کندو هم اچودن صنسه اخی — طشردن هم بو کیشی النسه دخی

انده دخی ال کسیلمز ای دده — مالینی اچق مال ایتی او دده

گر بو اغرینک الن کسسه امام — اغر اولا دغی سنسنه تمام

عینیله اغرونک النده گر — بلنورسه ایسنه رد ایده لر

گر بلنمایب هلاک اولسه همان — انکیچون اغریه یقد ضمان

سنسنی وغولن کیشی دخی — شرط اولندر دعوی قلمق ای اخی

یعنی دعوی ایلمزسه اولهما — ال کسیلمک دخی ولمز نی کمان

مودع و غاصب دخی صاریا — یعنی بنلر دعوی قلورسه روا

شویله کم بر کیشینک النده گر — کم ودیعت وردی انی اول مکر

غاصب النده دخی مغصوب هم — یا ربا ما لیدن اولسه ای ددم

بنلرک اولسه اغرلانن اخی — دعوی ایدرسه روا بنلر دخی

هم مضارب دخی مستاجر ای یار — مستعیر هم بنخلایین نگه وار

یعنی بنلردن اوغرلنسه متاع — معتبردر بنلر ایدرسه نزاع

صاحب

بلکه کندن کسالر انی دخی نح

اغرینک الن کیسیجک ای اخی — ساغ یا ننده ن کسالر هم دخی

طغلیالر قانی اقمیا تمام — کم هلاک اولمیا اندن ای امام

کو هلاک اولسه دیوطن اوکسه — الینی کسمکلکه قلمه هوس

شویله کم خسته اولورسه ای ددم — یا قتی ایستی یا صوق اولسه هم

زیرا بنی زجر ایچون قلدی خدا — مهلک اولن نسنه لر اولمز روا

باب قطاع الطریق

بو جماعت اهل اسلامدن مکر — یاخود یا لو کو بوسی ای پسر

چقدی کم یعنی ایدن قطع طریق — یولده کم بولورسه اولدر فریق

الدوب هم مالینی المق دلکه — بنلری اخذ دن الدن کو بلو

دتلب یعنی اله کورسه تمام — بنلری حبس ایلیه تا کم امام

توبه ایده لر اشلرینه همان [شکرینه] — اشلیا یا غی اشلرین همان

گر بلور مال الدلر انجق همان — هر بر بیننک الدغی هم نی کمان

گر بضابه ایرشورسه ای اخی — کاسلر الن ایاغین هم دخی

گر همان مال المیب الدرلر — بنلری دخی همان اولدرلر

الدوب هم مال النسه بلر — الکرین ایقلرین هم کسلر

وان عفا العولی ..

ارشیق یلنه برج ضبط دلر

تمدحی الدلر یا اصحه لر … دوادر اوچ کن اصلو قوسلر

کتاب الجهاد

باب السیر

جمع السیر وهو الطریق

دکله تمدحی ندر حکم سیر … ذکر ادا لوم انی دخی ای پسر

چون شریعت امریله بو جهاد … فرض اولبدر انکا قلغل اعتقاد

لیک بو فرض کفایه اولدی تم … بعض خلق انی ایدرسا کیم اودم

ساقط اولور باقیسندن فرض بس … خوش ندر انی قلمغا قلغل هوس

هیچ برسی انی اتمزسه اگر … قاموسی هپ آثم اولور ای پسر

فرض عین اولور نفیر عام اوله … یعنی سول یرلرده کیم اسلام اوله

بر یره کافر هجوم اتسه اگر … فرض عین اولور بکون بو ظلوه نظر

هم مسلمان کیم اکا یقین اوله … فرض اولور انلر کم اقین قله

قادر اولمزسه بلر دخی اگر … بنلره یقین مسلمانلر مکر

انلرک عجزنی بلسلر تمام … فرض اولور انلره دخی اول زمان

شویله کیم بو رسمه اوله سلسله … مشرق ومغرب تم ایله بیله

فرض اولور بو جمله خلقه بس تمام … شویله کیم فرض جنازه ای امام

یعنی بر یرده که بر کسه اوله … بس نماز ن یقین اولنلر قله

یعنی

یعنی اراق اولنه فرض اولمیه … کم مکر اول یقین اولن قلمیه

بس ایراق اولنه فرض اولدی تمام … چونکه انی بلدی انلرنی کمان

الدکن هر کیم اشیدسه ای دکم … آثم اولور قوسی ترک اتسه نعم

شویله کیم بو رسمه اوله سلسله … بویلدر بن بلدکوم بو مسئله

باب کیفیة القتال

اهل اسلام کرسه دار الحربه کو … بر حصاره حصر قلسالر نکر

اوله اهلینه انک اسلامه هم … دعوت ایدالر بلرسن ای حکم

کر قبول ایدوب مسلمان اولدلر … نفسنه مالنه درمان بولدلر

کر مسلمان اولمز اولورسه بولر … جزیه ورمکلکه دعوت قللر

اکا دخی راضی اولسلر اگر … اولدر مسلمانلر کبدر ای پسر

یعنی نفسی مال انلرک تمام … کم مسلمانلر کبدر نی کمان

جزیه ورمکلکه دخی کر بلر … راضی اولمسلر ابا ایدرلر

بس بلا دکلکه روا اولور قتال … بنلر ارتجه ورر انفعال

بر اکیلارن اغجلارنی کسر … چونکه اسلامه مطیع اولمدی بس

باب الموادعة

بنلار کله صلح قلماغه ایام … کر روا کورر اولورسه ای همام

مصلحت اولسه مسلمانلره هم … اولدخی جایزدر اولور ای ددهم
مال آلب گر صلح ایدرلرسه اخی … حاجت اولور روا اولور دخی
آلدخی مالی امام ثم نیلیا … جزیتک مصرفنده صرف ایلیا
صکره نقض ایتمك دیلرسه صلحی ثم … جونکه آنده منفعت گوردی نعم
نقض اید ثم آلدوغی نسنه‌یی ایدی … شویله کیم عذر اولمیا ثم ای دده
یعنی صلح بزدوغی همدخی … آنلر بلدره آنی ای اخی
گر خیانت ایدرلر او دملر … اول اولور صلح تمام نقض ایدرلر
نه مسلمانلر دخی قتل ایلیا … جون بوزلدی صلح یا نه نیلیا

باب الغنائم

بر یری قهر ایله فتح ایتسه امام … نیجه دیلرسه مخیردر تمام
مصلحت گوروب دیلرسه کمان … قسمت ایده لشکره وین تمان
نمدخی وضع ایلیا جزیه خراج … هرقچنکیم آکا اولسه احتیاج
ثم غنیمت قسمت اتمکده امام … خمسن آنک حقی اولدی تمام
باقی اخماسنی بین الغانمین … قسمت ایتملک گرکدر بسرمین
آتلویه وین ایکی سهمین امام … بس یایایه وین بر سهمن تمام

شوله که دار الحربه گردی آتله … ناگهان شویله کیم ثم آتی اوله
جونکه دار الحربه گردی اول همان … آتلو سهمن السه‌در نی کمان
یایه گوروب صکره آت آلسه دخی … یایه سهمن السه بس بو دخی
خمسنی ثم اوج سهم ایدب قسمت ایده … هر بری بر درلو صنفه ای دده
وین بر سهمن یتیملره امام … دخی بر سهمن یتیملره مسکینلره
بر سهمن دخی لابناء السبیل … بیله قسمت ایدسه‌ر در ایله بل

باب الاستیلاء الکفار

هر قچن ترکلر رومی سبی ایده … هم الکسی دخی کافر در زنده
مالک اولور مالنی آلسه دخی … جونکه کافر مالدر بونده دخی
بینه اول ترکلر بز السه‌وز اگر … مالک ایمز اولور بنم ثم ای پسر
جونکه حربی مالدر آلدق همان … مالک الور بزه کابن کان
مالمز آلسه دخی ای پر کرم … مالک اولورهم بلر دخی مگر
گر بلر غالب اولورسه بنه ثم … دارلره احراز ایدرلرسه اگر
لیک آزادلو لرمز اوود … یا مدبر یا دخی ام الولد
یا مکاتب قولمز اولسه دخی … دارلره احراز ایدرلرسه اخی

مالك اولمزلر بلر بس اي امام / كرچه مستولي اولورسه تمام
صنكه بو غالب اولسا وزمكره / ملكني بر كشي بولورسه اكر
قسمت اولمادن بولورسه انكا / نسنه ودن مالدن الور تمان
ليك قسمت اولمش اولورسه اكر / قيمتن ويروب الورسه اومكر
بر كشي دن ات كبي ياخود جمل / قچسه دار الحربه كيرسه انده
تم دخي كافرلري دشكر / مالك اولورلر اكرچه دشلو
انكيده بله يا ات متاع ٥ / النسه دار الحربه كيرسه انده
قوله كرچه مالك اولمزلرسه / انلري مالك اولورلركم اودم
بو مسلمان تم اما بيله دخي / وارسه دار الحربه كيرسه
انلري اهلنه قو اموالنه / هو بريني قويه كنده وحالنه
يعني بنلانه تعرض ايتميا ٥ / تم خنايت ايديوبن كتميا
كو تعرض ايسه غدر اولورتماه / غدر خوذ بايوق حرامدر

باب المستأمن

ياخوذ بر حربي اما بيله اكر / دار الاسلام كلب كيرسه مكر
قوميالري بر يل دورمغا / طورمغه اسيتر اولورسه اي اغا

ديالر اكا كه سن اي بد فعال / بر يلا دك ايتمز سيسك انتقال
جزيه قو رزا سنكه ويرسك / ذمي اولب بند تم درسك
كر قبول ايدب جو بر يل درسه تم / ذمي اولور بس تمامن اول اي حكيم
بنه كيتمكلكه قومزلر تمامن / بند قلدي ذمي اولدي كما

باب العشر والخراج

ارض عشريا خراجيه اخي / دكله بر بر بنجد رايي دخي
قهر يله بو يري فتح ايتسه امام / غانمين قسمت ايتسه اسم تمام
ياخود يوك كه اهل قوم هب / كم مسلمان اوله تم ارض عرب
ارض عشريه دربنلر تماه / قمو بندن عشر الورلر كماه
شول يري كم قهر يله الدي امام / تم مقدار قلدي اهلني تمام
يعني جونكه الدي بين الغانمين / قسمت ايتمدي مقدار دردر
ياخود صلح يله مقدار اولسه تم / بو دخي ارض السواد يله بهم
بس خراجيه دربنلر اخي / تم خراجي الور بنلر دخي
دخي شول يركم اوله احيا اولسه / تم انك قو بنده بر اولسه مكر
اول خراجيه يا عشريه اولسه / اول دخي انك كبي در اي حكيم

مصرف جزیه خراج هم ای اخی … کم معیندر اشبو اندن دخی
بر اولور کیم ایدرلر سد ثغور … هم بنای قنطره دخی جسور
یعنی دربندلری محکم ایدرلر … طاشدن انجدن یاپارلر کپرلر
هم قضاتک اهل علمک ای اخی … رزق اندن اوله عمالک دخی
هم دخی رزق مقاتله تمام … بندن اولمقلق گرکدر والسلام

باب الارتداد العیاذ بالله

العیاذ بالله اگر ناگهان … برکشی مرتد اولورسه همان
اوله اگر عرض اسلام ایدرلر … شبهه‌سی کشف ایدوب اعلام ایدرلر
هم انی حبس ایدرلر اوچ گون تمام … گر مسلمان اوله بنه والسلام
گر مسلمان اولمیوب ایبا ایده … سن انی قتل ایلیالر ای دده
لیک عورت اولسه مرتد گر همان … انی الدرمیالر سن اول زمان
بلکه حبس ایدرلر انی تا بنه … عرض اسلام ایده گعرندن ده
یعنی شول دینه که انی اختیار … قلمشیدی ترک ایده ای یار
حالتی اسلامده بیکی اولمکر … کیم نمازن اورجن ترک اتسه گر
یعنی اوده مدن انی همدخی … صکره مرتد اولدی وارثی ای اخی

همدخی صکره مسلمان اولسه گر … اول نمازن اورجن ایتمدی اودر
ردتله ساقط اولمز جونکه اول … ایتمدی اودا مکلف بو اولدیل
لیک قلدیغی عبادت ای اخی … ردتیله باطل اولدی همدخی
حالتی اسلامده یکی یعنی اول … کیم نمازلر قلدی اورج طوتدی بول
گرچه باطل اولدی انی خدا … لیک واجب قلمدی اکا قضا
یعنی اول قلدقلری فرض عام … ایتمدی بنه اودمی اول والسلام
برکشی مرتد اولوبن همدخی … وارسه دار الحربه گوسه ای اخی
دار لاحق اولدیغنه قاضی هم … ایتسه‌له کیم حکم اتسه اکا ای حکم
گر مدبر قولی اولورسه اود … هم قرا واشی دخی ام الولد
بنلر ازاد اولبن خوشحال اوله … هم موجل دینی سی فی الحال اوله
غیر بالغ همدخی اوغلانی گر … ایتسه کیم عاقل اوله اول ای پسر
یعنی اسلامی کیدوب انک همان … ارتدادی جایز اولور هم اول زمان
جبر ایدیالر انی اسلامه بلی … لیک الدرمک انی یقدر ولی
حربی کافر دار الاسلامدن مکر … برمسلمان عورتنی دتسه گر
دار اسلامدن انی جون دتدیلر … یعنی دار الحربه الحاق ایدلر

بنلره اکا مالک اولمز اول زمان لیک انلر قودیلر قلدی همان

صکره اول عورته دخی دینی ترک ایتدی قلدی بر زمان

یعنی کیم مرتد اولدی ای اخی کفر قلدی اختیار ایتم اول دخی

ینه بنلردن صکره انی کیم ملک کیم مسلمانلر نسبی استلر

مالک اولور بنلره اکا اول زمان چون قراوش اولدی اول دخی همان

اریله عورت ملک اکسی دخی ورسه دار الحربه کورسه ای اخی

یعنی مرتد اولبن اکسی همم وارسه دار الحربه کورسه کیم اودم

یکلو اولسه اونده عورت تملم تمدخی اوغلان دوغرسه تمام

یاخو انده یکلو ورسه ای اخی بو دخی انجلا ینده ... تمدخی

بنجا یللر بیوسه اوغلان ملک تا شکا ... انک دخی

اوغلی اولسه یعنی انک دخی تمم اتا دخی بو دخی ای حکم

یعنی کیم بو ایکی اوغلی ای پسر اکسی دخی بیله فیئ اولسره

شیله کیم سبی اولسه بنلر بنلر ای اخی انا ... کی قول اولور بنلر دخی

بنلرک اناسی چونکم بس همان قاروش اولدیلر انلر نه کمان

انا به تابع اولور اوغلان دخی حرة اوله یا قراواش ای اخی

چون مسلمان ایلنه کیردیلر پس کورکدر کیم مسلمان اوله لر

دده یه اولکی اغلانه بهم جبر ایدالر یعنی بنلره او دم

بلر البته مسلمان اوله لر کر مسلمان اولمزسه بولر

اولدیرالر بنلری پس ای امام چونکه مرتد اولدیلر بنلر تمام

عورته جبر ایتمیالر پس همان اول قراواش اولدی قلدی نه کمان

لیک اول مرتد اولکن ادیم ... اول قول اولمز اکا اسلام

باب البغات

یکلر ینه عاق اولب بر قوم اکر یعنی باغی اولوبن چقسه بلر

دعوت ایده ینه بنلری امام شبهه لرن دفع ایده دخی تمام

اوکادبشلیب اولی ایتمیا قتال تاکه اونلردن کله اوده بد فعال

یاخو بنلر غالب اولسلر همان تم جری جمع ایلسالر اولد زمان

ایده اولسه پس قتال اقدم تاکه بنلرده غلبه کیمتک کرک

کویا لوسی بلنسه ... دخی الدیرالر انی فی الحال ای اخی

تم قچانلری قوالریته لر شیله اردنجه اولر دوته لر

تاکه شری بنلرک دفع اوله تم مجتمع اولمایه بنلرک کم

حبس ایدا بنلرک اموالن عالم　　تا که توبه ایدا لونبنلر تمام

دید ایدا بنلری مالن ینه هم　　جون مسلمانک مالیدر اول

شونی کیم دوشمن دی اهل بغی　　غالب اولدقلری یردن کیم مکر

شیله کیم یعنی خراج و عشر اخی　　کیم الملا یه انی بر دخی ٥٥

کتاب اللقیط

قالوا اخذ اللقيط اولى من تركه وهو مندوب ان خاف عليه ... فواجب

مندخی دیکله لقیط ای امام　　بجدن اکله انی دخی عام

بر کیشی بر کوجک اوغلان کر　　کورسه بر یرده برقمسلو مکر

مستحبدر انی کوتورسه کلکز　　ضایع اوله دیو ظن ایتسه بکز

واجب اولور انی کوتورمک کوک　　رحمت اولور کرچه اولورسه امک

جون بنی ادمدر اول حر البر　　دار احرار در در یا بس بیندر

اکا بیت المالدن انفاق ایدلر　　جونکه مال بیقدر یا بیندلر

ملتقط انفاق ایدرسه ای اخی　　اول تبرعدر اولورسه مندخی

بر دخی کمسنه الیدن انی هم　　المز الموقع دیلرسه کیم اودم

لیک اوغلم دیو دعوی قلسه کر　　اول انک اوغلی اولسر ای پسر

کوجه اوغلی دخی اولورسه نوار　　ملتقطدن المز انی ای یار

بو نسب دعوی ایدن قولد اولسه　　یا خود ذمی کافر اولسه ای پسر

بو قلی اولمز حر اولور بس نه کماه　　کافر اولمز هم مسلماندر همان

کر لقیطک ایله مال اولسه هم　　اول لقیطک مالی اولور ای حکم

اولکتوردن انی اکا صرف ایله　　اذن قاضی دخی اوله ای دده

نسنه باغشلاسلر اکا دخی　　اولکتوردن قبض ایدن انی دخی

بر کیشی بر کوجک اوغلانجغزه　　مستحق بیرایلندی بر قدی ای

یعنی دیلر انی اندن الر ٥　　نسلیا لرکم لر ابلر بولر لر

ناکهان ینه بیتیمان اولدی اول　　ینه اول اوغلان الماغا کلدی اول

کوردیکم اوغلان ایکی اولمشد اجاه　　کند ندر قنقسیدر بلمز همان

ایکسین دخی کتردی کندی اول　　کندو اوغلن بلمکه بولمدی یول

بیله یکن اول کیشی اولدی منکر　　قنقدر بلمز اوغلی ای پسر

یعنی ایکسین یا خود بو سین دخی　　اشبودر اوغلم دیمدی ای اخی

وارث اولمز اندن اکا ای اسلم　　زیرا بلمز اوغلی اولمدی تمام

مال بیت المالدر اوله بس ای اخی　　وارث یقدر جون انک بر دخی

کرچه اوغلیدر حقیقتده بری　　لیک قنقیدر بلمز ابلری

كر معين بونه ويرسه مال　　يا اكسنه دخي اولور وبال
چونكه بلمدي اوغلي قنقدن　　مالي بلدي ويرن كي صنقدن
بلدي انفاق ايدسن در امام　　انى بيت المالدن ايدر والسلام
بلدك كر بوسي اولورسه تم　　مالي قلرسه انك كوبيش كم
مالي بيت المال اولور بل اي اخي　　چونكه وارث قلمدي آكا دخي
يعني بلدك آتاسي چونكه تم　　كمدر بلمدي اول اي حكم
بس بو بونه بلدكي كمان　　وارث اولمز قرداش اولمدي كمان

كتاب اللقطة

بركشي يا بنده بلسه بر طوار　　جنس امو آلدن اولسه نكه وار
اشسنه ويرمكيچون دتسه اخي　　كر طانق دتورسه آكا دخي
اول امانتدر انك الندن كر　　كم هلاك اولسه اودك يقدر
اشسنه ويرمكه طانق دكمسه　　ياخو اشسنه انى التمسه
كر هلاك اولورسه بو كرهمان　　اول دوتن كشسيه اولور ضمان
چونكه طانق دتمدي انى اودر　　زيرا ظاهر اولدركم غصب ايدر
چونكه طانق دتسه دتدغنده هم　　كم بنه رد اتمكيچون اي حكم

ثم ان كانت اللقطة اقل من عشرة دراهم عرفها اياما وان كانت عشرة فصاعدا عرفها حولا وفي الظاهر الرواية عرفها سنة قليلة كانت او كثيرة وفي رواية حسن ابن زياد ان كانت دانقا ونحوه يعرفها يوما وان كانت درهما او درهمين يعرفها ثلثة ايام وان كانت ثلثة يعرفها سبعة ايام وان كانت عشرة ونحوها يعرفها شهرا وان كانت مائة ونحوها يعرفها سنة

تمد ايدن كيرى اشدكم نيليا　　انكيچون حفظ ايدن تم سيليا
يعني قاضي امرله انفاق ايدر　　تا كه صنكرى اشسنه تم اوددره
قاضي امرنسز ادرسه اول اكر　　صنكرى اشسنه ادتمز اي پسر
اول تبرع اولسر در بس همان　　قاضي امرنسز اولديغي كمان
قاضينك رايي اولديغي تمدخي　　مصلحت كورسه انفاق اي اخي
مصلحت كورمزسه انفاق كر　　امر ايدر قاضي صتلر اي پسر
در اوچ كون كلكدن آرتق اولسه هم　　جعل قرق در تمدر انجق اي حكم
بركشي كم قل قراوش دوته اول　　جعلني الملقفا بس بو اولدي
كيم انى اشسنه التسه اگر　　جعله اولدر مستحق اوله بكر
اشسنه التمدن جعل السه بس　　اول حرامدر المعنه قلمه هوس

كتاب المفقود

ديكله مفقود اولنك تم حالني　　شوكه بلمز كمسه قنده يعني
غايب اوله يعني دير كن همان　　اولدكي دخي بلنمز همچنان
قاضي نصب ايليا بركمسه امين　　ماليني حفظ ايليا انك همين
هم حقوقني دخي استيفا ايده　　قبض ايده غلاتني تم اي دده

عورتنه دخی اولادینه تمم — اندن انفاق ایده مالندن نعم
تمدخی ما عورتین ایرمیا کر — یعنی اولدن انی ایرمیا کر
وارث اولورسه اندن تمدخی — شمدی موروث اولمیا مال دخی
یعنی موقوف ایده مالنی امام — حکم اولنجه موتنه اندن تمام
طغدغی کندن تمام اولسه اکر — یوز یکرم ییل حقیقت ای بصر
حکم اولنور موتنه تم کمانی — قسمت اولنور مال اولادمنه تمام
اولاد منده کی وارثلرکی وان — ارث اندن دکل اول اکلا ای یار
موروث اولسه بنك دخی تمان — اولدخی میراث یمز اندن ای جان
نکم اولورسه لیك نصیب تمم — موقوف اولور لیکن انکچون کلم
یعنی دیری ظاهر اولورسه اکر — وین لر حقیقتی زانکدای بصر
موتنه حکم اولسه لیکن بسر تمان — موروث اولدغی دمده کمان
وارث اندن کمسه ای امام — اکا رد اولنه اول موقوف تمام
شبلدکم برکیشی اولسه ناکهان — ایکی اوغلی اولسه اندن کمان
برحاضر بری مفقود اولسه کر — مالنی تنصیف ایدرلر کیم
نصفنی حاضر الر اندن تمام — نصفنی قالر مفقود ایچون والسلام

اولدنده

موتنه

موتنه حکم اولدغی دمده اکر — اوغلی قیزی داخی وارسه اکر
اوغلی قیزی یمز ای نیکمان — بنه قرنداشنه دکوبس تمان
زیرا مفقود اولدوغی دم ای امام — اتاسیندن وارثی اولدی اوتم
بر دخی صورت بو مفقود اکر — عورتی واردی بنك ای بصر
ناکهان بو عورت اولدی ای اخی — اوغلی قالدی تم بو مفقودك دخی
صنکی اندن موتنه حکم اولسه — مذ بری داخی برندن کم اولدم
یعنی عورتدن بو ارث میراث یمز — عورتی اندن داخی یمزهم بکر
عورتك وارثی کمسه تمان — مجموع مالنی اول الور ای کان
موتنه بونك دخی حکم اولدی اوس — شمدی وارث کمسه اولدخورسه
عورتك وارثلری یعنی یمز — عورتی اولدی بر پدی شمدی تمز
واقع اولدی ملزم اولمدی چوك حال — مذ برید بس عمل اولمز محال
دخی مفقود اولنك تم قولنی — قاضی صاترسه تم اندن مالنی
مال اکر منقول اوله یاخود عقار — بو دخی جایزدر مستنددر ای یار
لیك برکیشی کر دعوی ایلسه — مفقود اوزن المز وارد دسه
قاضی انك دعوسین استماع ایلیا — یعنی برجلودر بو حکم اعیا

كتاب الشركة

عقد شركت بو دخی کلمه ندر حال انك دخی بو بیجدر
اکی نوع اولدی بو شرکت اکله هم شرکت ملك شرکت عقدی حکم
کوز اکی کیشی بر نسنه‌یی اکر ارثله یا شرا ایله هم حفظ مکر
مالك اولورسه بنلر نیچه کمان شرکت ملك بو بلکل همان
اکسنك مالی یاخوذ ناکهان بربرینه قارشدی هم اول همان
یاخوذ بنلر صنعیله مالینی کم قارشدردی اشبو احوالنی
شنیله قارشدی کم تمیز اولمز یاخوذ تمیز اولماسی اولمز ممکن
شنیله کم بغدای اولدی بغدایله یاخوذ ارپا یله بغدای اوله
حکم انك اولدر کم ای اخی هر بری کندو نصیبنده دخی
اجنبی اولور تصرف اتسه کر دخی بری مانع اولمز کم اوهم
یعنی بری بونده دخی تمام حصه‌سینی صتموغ روادر والسلام
هر شریکك غیرینه صتسه دخی اولدخی جایزدر اولور ای اخی
لیك قارلمقدن قرمقدن همان کم شریکك غیرینه صتسه ای جان
بنده شرط اولدی شریکك اذنی هم جایز اولمز اذنی اولمزسه هم
بو ایکی صورتدن ارتقدن همان شرط دکل اذنی شریکنه کمان ٥

شرکتن

کیم دیلرسه صتر یعنی اخی کم شریکك اذنی اولمزسه دخی

شرکت

شرکت عقد اولدی بری دخی هم رکنی ایجاب قبول اولدی نعم
لیك شرط اولدی بنلر نیچه کمان ایکی سندن بری یعنی همان
دیمیا کم اصیدن بو دکلو هم بن الم دخی سکا بیج ودرهم
شنیله کم بو اقچه اصیدن بکا ویرسین المیاسن هم ای اغا
بنیله اولورسه بو شرکتی امام شرط بولنمدی بو عقد اولمز تمام
شرکت بو قطع ایدر بلای اخی کم روا اولمز بو شرکت هم دخی
بس نیچون شرطله ایجاب قبود بولنورسه جایز اولور اکله او
اولدخی درتدر لو نوع اولدی تمام بربرینه درلر مفاوضه بنام
اولدر اول شرکت بل ای دده کم برابر اوله بر قاچ نسنه ده
یعنی شنیله کم شریکین ای اخی کم مسلمان اوله اکسی دخی
مالده دخی برابر اولورلر ٥ هم تصرف دخی بیله قیلور
عاقلین بالغین اوله تمام دخی حرین اوله‌لر هم والسلام
جونکه بنلر بر برنه همان امرنی تفویض قلدی نیچه کمان
بس بولر بر برنه اولور وکیل هم دخی انجلاین اولور کفیل
هر برینك الدغی نسنه بکن اکسنك بله اولور اولکن

زیرا بو بورینه اولور وکیل   مشترک اولور عنده بو دلیل
یعنی نصفنده اولور کندو اصیل   هم شریکک نصفنه اولور وکیل
لیک اهلینه طعام السه اکر   مشترک اولمز اندن ای پسر
همده بایع ثمن قلسه طلب   مقتسندن دلرسه الذهب
جونکه بلمز بورینه اولدی کفیل   پس کفیل اولمقلغه بو در دلیل
یعنی نصفنده اوله کندو اصیل   هم شریکک نصفنه اولور کفیل
هم ایکنجی نوع اولمشدر عنان   انی داخی ادالوم بر بر عیان
اولدر اولکم ایکی کیشی تمام   کم تجارتده ایده لر شیئله کر عام
یا خو تخصیص ایدلر بر نوع هم   بویله شرکت ایدی بنلر کم اودم
بری دخی برینه اولور وکیل   لیک بنده شیئه بل اولمز کفیل
پس برسی بر متاع السه کرک   اکسی اندن شریک اولسه کرک
لیک بایع کر ثمن قلسه طلب   اول صتن الن کندودن استر اذهب
یعنی اول برندن استمز انی   جونکه کفیل اولمز بایعن اکله بنی
هر قچن ویرسه ثمن هم اوله دخی   کندو مالندن اوبرسه اوله
اول شریکندن رجوع اتمک کرک   جونکه وکیل در انک تمک کرک

بو سنک مال اد توق اولسه هم   اولدخی بنکده وار در کم اودم
بو دخی جایز در اکله ای اخی   کم برابر اولور مالن دخی ٥
لیک اصیدن بری اد توق اله   اولدخی جایز در اولورسه نوله
مال شرکت همدخی بل ای پسر   یا درام هم یا دنانیر اولسه
یا بنده غیری موزون یا مکیل   یا قومش اولورسه اولمز اولنه بل
لیک برنده درام اولسه کر   هم دنانیر اولسه برنده نه در
همدخی دکله شریکین ای اخی   ای اخی دکله شریکین همدخی
نوع اولده شریکین دخی یعنی هم   نوع ثانیده دخی هم ای حکم
مال بنلر کورودیعت قلسلر   ویرسلر یا خود مضاربه بلسلر
المغه صنعته قلسلر وکیل   هم بضاعت قلمغه وار در سبیل
یعنی مال کمسنه ویرسه بلر   اشلده وب بنلره اصتی قلسلر
شیله کم بنلر بلردر اتسه کر   قالموسی جایز در اولور معتبر
شرکتک اوجنجی نوعی ای اخی   کم صنایع دیدیلر اکا دخی
اولدخی اولدرکم ایکی کشی هم   دردی بیدی هر برسی ای حکم
یا قیومجی یا خوقازنجی یدی   شرکت ایدی بر برینه دیدی

اديته كيجه اشليالر اي اخي　　كسبمز هم مشترك اولسون دخي
اكسي بر يرده اشلامك تمام　　كم صناعتده برابر اولمق اولا زمان
مالده دخي هم برابر اولمسي　　شرط دكلدر بنلرك فهمنه
بري اوده بري بازارده اخي　　يا اكي بازارده اوله اكسي دخي
بري درزي بري سراجي اولسه هم　　كر بري مالده ارتق اولسه كم
شيله كم بر سي كه بخشيني　　بر سي بر بخشيني اكله بني
بو قوجا بردر اولور اي اخي　　بنلرك حكمني دكلدر بر دخي
بر سي بر اشه قلسه التزام　　لازم اولور بريا دخي تمام
يعني اشي اشلادن قلسه طلب　　اكسندن بيله استر قوهب
بس قچن بر سي اشلسه تمام　　اول بردندن ساقط اولور والسلام
اجرتن هم دخي الرسه بري　　اول روادر هم ويرن اولور بري
شركتك درنجي نوعي اي اخي　　كم وجوه اولدي انك ادي دخي
اول دخي اولدر كه اكي كشي كر　　شركت اتدي يعني بنلر اي پسر
كم ورسيه الالر بر طوار　　جونكه نقد بنلرك مالي يار
تم بنه اني صتالر بيله لر　　يعني اندن بر جلرين اودالر

١١١

يعني اندن نسنه ارتق قالورسه همان　　اكسنك اوله يعني اول قلان
تم بري دخي بر بينه اي اخي　　كم وكيل اولور همان بنده دخي
يعني بر بيبيه الور رسيه تمان　　اكسنك بله اولور بي كماه
ليك بايع كرنمش قلسه طلب　　بس صاتوندن اكندن استر قوهب
جون كفالت بونده اولدي عيان　　مشتري دير بزه بهاسن نه كمان
هم دخي شرط اشا كر بنلر　　يعني الده قلري نسنه نه مكر
نصفي بري ملك اوله اي اخي　　نصف اخر بر ينك اوله دخي
يا خود ثلوث بر ينك اوله تمام　　بر ينك ثلثاني اوله والسلام
ليك بري اصلدن ارتق الكه　　بنلر عقد اين شركت قله
كرچه بنلر بيله شرط اتدي عيان　　ليك شرطي باطل اولدي نه كمان
هر بر ينك ملكي يعني اي اخي　　نقد اولورسه اتي هم دخي
اولقدر اولسه كركدر ارتق كم　　ملكه تابع اوله اصلي دخي هم
شيله كم ثلث اوله بر ينك بنام　　بر ينك ثلثاني اوله ملكي تمام
حسيني دخي هم ايله الر　　ارتق الكسه كرچه شرط اتدي بلر
شيله كم اصلي تنصيف ايدر　　ليك اولمدي بو هركز معتبر

ایکی کیشی شرکت اتسه‌لر اگر | کیم وارلر طاغدن اودون کسه‌لر
اوت بیچه‌لر یاخود اولایلر | یعنی بیله اذن تو اولسه‌لر بلر
شیله کیم بری اودون کتسه اگر | نصف دخی برینک اوله مکر
هر بری دخی کسدکی تمام | مشترک اوله بو دخی همچنان
بیله اذن تو اولسه بنلر ای اخی | ودلر کسدلر تم اودون دخی
یاخو اولادلر اوبجدلر | اول اودن کسمک کیدر تم بنلر
بوروا اولمزکی اکله ای امام | بنجد رحکمنی فهم ایله تمام
هر برینک کسدکی تم نی کماه | کندونک ملکی اولور انجق همان
یعنی دخی برسنک اندن تم | شرکت اولمزکی اکله ای حکم
لیک بری کسدکن بری اگر | درشرب بر یرده جمع اتسه اگر
دوشرنه اجرمثل اولور همان | سن اودن کسانک اولورنه کمان
ایکی کیشی شرکت اتسه ای اخی | بورینک مثلکی برینک همدخی
ایله چشمدن صوچکسه‌لر | یعنی اجرتک شریک اولسه‌لر
تقسیمی صوی چکرسه اوزناه | حاصل جمله انکه اولور همان
اجرمثل اولور برنه ای امام | صوچکانک اولدی حاصل جوه تمام

صوچکن آت ایستی اولورسه بکن | مستکیجون اتسه اجرت ویره گر
صوچکن مشک ایستی اولورسه اکر | ایچون اجرت ویره اوله مکر

کتاب اللقیطة

کتاب الوقف

برکیشی یرنی یاخود آدرنی | اولرینک یعنی جمله وارنی
حسبة لله انی وقف اتسه کر | وقف اولور لیکن لزومی ای پسر
انکیده دون حاکم حکم ایده | وقف لازم اولدم اولور ای دده
یا معلق موته قلسه ای اخی | وقف لازم درانده همدخی
تم تمام اولماغی وقفک نه کمان | منقطع اولمایه آخری همان
یعنی شرط اولدی مؤبد اوله هم | عاقبت صوکی اولمیا اندک کم
حکم حاکم صورتن دخی اشد | وقف ایدرسک اکا کورن سن اشد
شیله کیم برکیشی بر دارن مکر | یاخو برده رلو دخی ملکن اگر
وقف ایدرسه انلری اولانه کماه | تم ولی نصب اتسه بر کمسنه همان
یعنی تسلیم اتسه انلری اکا | صکره نسنه دعوی قلسه ای اغا
دیسه کیم بن کرچه وقف اتدم انی | کم رجوع ایدم کی اکلاسن بنی
بوحنیفه قولدر انن دیدی هم | وقف لازم اولمادی بحاکم

اول ولی ثم بو دخی کر ینته لر — قاضی قاتینده خصومت ایتدلر
چون بو رسمه اول نزاع اتسه اخی — یعنی وقفندن رجوع ایتدی دخی
پس ایما مین قول اذن ای امام — قاضی حکم ایتدیلر و میله تمام
چونکه لاحق اولدی قاضی حکمی — پس اول وقف اولدی مقرر شمدی
یعنی انی کیمسه نقض ایتمز همان — حکمیله مقرردر نیکمان
ثم اکنلک یرینی بر کیمسه کر — قولنی اکوزنی بیله مکر
ثم اکن التینی جمله بیله — کیم نه اولور انی اکنجی بیله
وقف ایدرسه اولور اولدخی — ینی تابع اولور اندر ای غنا
هم مجرد اوله منقولات اکر — جایز اولمز انی کر وقف ایدلر
لیک خلق ایچنده اولسه لبس — به تعامل واردر اکانی کمان
وقف ایدرلر یعنی عادتدر انی — بو محمد قولیدر اکله نی
شیله کیم مصحف دخی بالته کسر — دخی کیم بوکه بکزر ای پسر
وقف ایدرلرسه روادر اوک دخی — چون تعامل بیله اولدی ای اخی
دخی بر نسنه که وقف اوله همان — کیمسه نک اول وقفی اولمز نیکمان
ثم صاتلمق لق بغشلمق دخی — کیم روا اولمز بلور بس ای اخی

بو کیشی

بر کیشی بر مسجدی یا پسه تمام — کیم نماز قلمغه قلسه اذن عام
بوله ملکندن افراز ایلسه — مسجد اولسون بودر بوبن بیلسه
بر کیشی انده نماز قلسه همان — زایل اولور انده ملکی نیکمان
شمدی یدن صکره صاتلمق اکا ثم — یا بغشلمق دخی ای بر کرم
مورث اولمقلق دخی اولمز اخی — کرچه حاکم حکمی اولمزسه دخی
کوربه رباط ایلسه بر کیشی یا خان — یا یرن مقبره قلسه همان
یا سقایه للمسلمین ایلسه — ملکی زایل اولمز انده بیل یقین
یعنی حاکم حکمی اولمینجه هم — کیم انک وقفیتی اولمز اتمه
شرط اولندی بونده ثم حکمی امام — لیک مسجده روادر والسلام
بوله بنیاد اولنن کروان سرای — کیم کلورلر انده قونار بحسلو بای
اکا دیمشلر رباط اولدرانی — شردیعنی کروان سرای هم دخی
یعنی خان دیدکلری اولدر تمام — اوندن تاجرلر قونارلر والسلام
بونکله فرق اولندی هر بری — بیله نقل ایتمش صحاح جوهری

کتاب البیوع

دکله ایدی عقدی بیعک حاله — ثم ایما مک بنده داخی قالی نه
مالکی بر ماله قلمقدر بدل — کرکمی اولسون مؤجل یا اول

بایع اگر مالنی صاتدم دیسه | مشتری آلدم قبول ایتدم دیسه
هم بهاسن تعیین ایتسەلر تمام | هر بریسی راضی اولسەلر والسلام
ایله اولسه عقد بیع اولدی تمام | قوارکانی بلندی ای امام
بالتعاطی دخی اولدی بیع صحیح | گرچه ایجاب وقبول یقدر صریح
صاتلن نسنه اگر اولسه خسیس | فرق یقدر تم دخی اولسه نفیس
شیله کم حلواجی حلوایی کسر | هر بریسی بریوله در ای پسر
پولنی ویررکه یعنی بیع ایدر | بر کیشی انگ برین آلور گیدر
ایله اولسه بونده بیع اولور صحیح | صاتدم آلدم دخی دیمزسه صریح
اول نفیس اولن ندر تم ای پسر | شول بهاسی چوق اولنه دیدیلر
شیله کم تولو یا قراوش ای اخی | هر نکم بخلاین اوله دخی
تم خسیس اولنی دخی بل ای جان | کم بهاسی آز اوله انگ همان
اتمع اتمك کبی تم الما و نار | بخلا بندر دخی هرکم وار
بر کیشی بر صبری تم ای امام | هرکله بر اقچیه دیو تمام
یعنی بر نخ بغدایی صتدی همان | فحکلادر تعیین ایتدی ای جان
بر کله ده جایز اولدی ای عزیز | زیرا معلوم اولمدی جمله قفیز

جمله قفزان معلوم اولورسه اگر | قوسنده بیع اولور معتبر
شیله کم یوز کله در یوز اقچیه | هرکله بر اقچیه صتدم دیه
بر بلك قیون گر صتسه دخی | هر برن بر اقچیه دیسه دخی
هیچ بریندن بکه بیع اولمز روا | بس بایع بو صبر کبی اولمیا
صبری یوز کله دیو صتسه هم | بس بهاسن دخی قلسه یوزدرم
اقچیه‌لر طقسان کله چقسه همان | مشتری اولدی مخیر نه کمان
دیلرسه السون انی طقسننه | دیلمزسه السون قوسننه
یوزدن ارتق چقسه بیع تمام | ارتغی هم بایعکدر والسلام
جمله لك بر بانه بیزی بر کیشی | دائما اشلر صتر اولدر ایشی
صتسه اون ارشون دیو اون اقچیه | الجوبن النه صیه
کون چون انی طقوز ارشون اوله | طوقن المیه نبش ونه اله
یاخود الميا دیلرسه ترك ایده | اوندن ارتق چقسه بوکز ای ددم
الذهب اون اقچیه انی تمام | مشتری بنك اولدی جمله والسلام
صتسلر بانه یکی بغدی | کوزی قاپندن چقادق تم بقلی
بیع جایزدر بنك بل ای امام | شیله کم قز اولسه یا فندق بیام

هذا عند الامام وعندهما جاير الخ

هذا عند الامام وعندهما في الكل الخ

بر کشی مدیون اولورسه ای اخی / حاضر اولمزسه نکر کیم تم دخی

یعنی مدیون غایب اولورسه اکر / بر چوجوقن انک مالنی نکر

قاضی انی صاتر سه ناکهان / بیع انک جایز اولمزنی کمان

مال اکر منقود اوله یا خود عقار / بوحنیفه قولی بودر ای یار

نس ابا منک قولی بودر ای پسر / قاضینک بیع روادر معتبر

بر کشینک عورتنه ای اخی / اکا انفاق اتمکچون تم دخی

ارنک مالنی دخی قاضی هم / صاترسه جایز اولمز کیم اودم

شونده کیم اوتلکی کبی بو دخی / اختلاف ازن کلبدر

بر کشی بر قوده صاتون السه اکر / انی قبض ایلامدن دخی هکر

صنکره غایب اولدی کتدی اول / قنده دیغی بلنمزسن اول زمان

اول صاتن کشی دخی دکلیندر / قاضیه واروب انی دعوی ایدر

دیدکه اشبو قولی بن ای اخی / شو فلانه کلمیسه صتدم اول دخی

الدی بیک اقچه انی اول زمان / لیک اقچاسنی ویرمدی همان

غایب اولدی قلدی اول قول بنده / هم صتلسه اقچه السم دخی خوش

بکا طانقلر کتوردی ای اخی / تم طانقلق ویردیلر اونلر دخی

قاضی هم بلدی کیم بیکه دو بوجار / قاضیه بقدر ولی بنده مجار

یعنی صتمقلق انی اولمز روا / قنده درجون بلنمز اول ای اغا

دیلرسه وارن اقچه سن اله / باخو صبر ایلیا تا کیم او کله

لیک قنده لغی معلوم اولمسه / یعنی قنده دوغی بیلنمسه

قاضی اول وقتن قولی صتمق روا / چون بلنمز اول که قنده در اغا

سن تمانن بایع دخی اقچسی / قول بها سندن کورکه الدانی

بکدن ارتوق قالورسه کر بها / مشترینک ملکی در اول ای اغا

ایلیچون انی موقف ایده کر / چون انک ملکی دورر بایعک کر

لیک بکدن اکسک اولسه اول / بایع اخذ انی الور اول زمان

باقی قالانی دخی اول ای پسر / کیم بلیچی مشتریدن الیسر

کلب فهد یا سباع صتسک اخی / جانور کوردن بکا بکزر دخی

بنلرک یعنی اولو بیع روا / چون بولردن منفعت وار ای اغا

فرق بقدر بنلرک ای پسر / کیم معلم اوله یا اولمیا کر

خمر صتمق یوق دخی خنزیر هم / کوروا اولمز بلر کوریش کم

لیک کافرلر صترلرسه روا / انلرک چون مالدر اول ای اغا

جونکه بیزم مالمز اولمادی اول | بیع جایز اولمغا اولمادی یول
بر کشی کوز صاتر اولسه دارنی | صتمش اولور دارنک هب وارنی
شیله کم مفتاحنی بنیادنی | اکمدر هیچ بر بینک بو آدنی
صتسه بر کشی یرنی ای حکم | داخل اولور بیله اغجلری تم
لیک اچنده اکن اولسه اکر | بر یله اول بیله اولمز معتبر
بر کشی بر کشیه ایدر که بن | شول فلانک قولیم کل بنی سن
صاتن آل اندن بنی دیدی مکر | بو دخی اندن صاتون السه اکر
صکره اول ازاد لو حقسه ناکهان | بو صتون الن دخی بس نه کمان
ویردوکنی اول صتندن البسر | لیک اول صاتن بولنمزسه اکر
یعنی صاتن قنده در بلنمدی | یا خود الدی هیچ مالی بلنمدی
اول قلم بنی الدیندن بکنز | بندن الور ویردوکنی اولدر کلز
جونکه قولم ال بنی دیدی بو پس | اول بکا مغرور اولب قلدی هوس
جونکه بو قول اولمایجق بس بیله | اول دخی ویردوکنی اکا اودر
زیرا بنک مالی ضایع اولدی هب | ضایع اولدغنه اول اولدی سبب
بو قلم دینی کشی صکنکر مکر | اوله صاتن کشی بولنسه اکر

یعنی

یعنی دردی اولسه تم بلسه انی | ویردوکنی اندن الور اکله بنی
اوردوکی بوده استرجاع ایدر | یعنی اول صاتندن الور یا ندر
جونکه انک صاتدوغی ولمادی مال | الدوغی دخی اکا اولمز حلال
بس کورکدر الدوغی اودا یسر | جون حرام اولدی یا بس نیدر
بر کشی بر کشیه یزدی کتاب | کم حقیقتده اکا قلدی خطاب
شول فلان قلومی ساکه اچی | اکی بیک اقچیه انی تم دخی
بن سکا صاتدم دیدی سن دخی حکم | الرسیلک کل قبول ایت انی دم
جونکه مکتوب اردی اکا کورد اول | وارد عی مجلسده تم قلدی قبول
بلدرک بو عقد لبس اولور تمام | بوتمان بیع اولدی بایق والسلام
بس کتاب اولدی حقیقت کالخطاب | فهم قل والله اعلم بالصواب
بنجه بند ور تم ارسال ایلمک | یعنی بر کسنه وارب سیلمک
شیله کم دیه فلان کشی سکا | شول فلان قولنی صتدی اغا
اکی بیک اقچیه دیدی یعنی اول | اول کسنه انی هم قلدی قبول
بوتمان بیع اولدی باقی ای اخی | کرچه حاضر دکل اکسی دخی
بر کشینک بر کشیده هم ای یار | یعنی خالص کومش اون اقچه وار

ویردی اول بر چلو اون اقچی اکا دیدیکم آل برجم اودنسن سکا
لیک اول ویردکی اون اقچه مکر اول بقرلو اقچیمش ای پسر
اولدخی الدی اول اقچی همان ثم الله ضایع اولدی ناکهان
صکره بلدی کم اول اقچه بمدخی کم بقرلو اقچایمش ای اخی
لیک ضایع اولدی بو اقچه تمام انکیله برج اودندی والسلام
یعنی اندن دخی نسنه المز بکا خالص کومش اقچم ویردیمز
پس امامینک قولی بودر ای اخی ثم امامی ثانینک دکله دخی
اول بقرلو اقچیله لیک کمان برج اودنمادی انک هم اول زمان
بلکه خالص کومش اقچی بنام ویره اندن صکره اولدخی تمام
اول بقرلو اقچه سین اندن الا ابله برج اودنمش اولور اوله
چونکه ضایع اولدی انک عینی هم مثلی انک اله کوتورمش کم
بر کشی بر کسنک مالنی مکر بر کشیه دخی صتسه انی کز
اولدخی السه قبول ایتسه اخی اشتنک ثم اذن اولمزسه دخی
بو فضولی بیع اولور بلکه تمام لیک اول مال اسی بلنمزنی کمان
دیلرسه اول بیع فیه روا کم مخیر اولسر اول ای اغا

دیلرسه

دیلرسه فسخ ایدر انی بکز چون مخیر اولدی مال اسی کمز
بو فضولی بیع ایدن کمسه اخی یعنی فسخ اتمزسه هم دخی
اول صاتون الن کشی دخی تمامه فسخ ایدرسه جایز اولور بیکمان
لیک مال اسی روا کورسه اکر صکره بنلر فسخ ایدمز ای پسر
چونکه مال اسی روا کوردی انی پس تمام اولدی بو بیع اکله بنی
صکره انی کمسنه فسخ ایدمز یعنی فسخ اتمک انی اولمز کز
هم دخی بر کشی بر قول ویرسه کر بر کشینک اتنی السه مکر
اول قول اسی الدغی انی دخی اوته بر کشیه صتسه ای اخی
یا بغشلسه انی اول بر کرم یا تزوج ایتسه انکله اذن ثم
یعنی کم جفتلنسه عورت السه اول اول انی مهر معجل قلسه اول
تسلیم اولدانی بنلر هم یا هلاک اولسه اوکنده ای ددم
هم ات اسی الدغی قولده اکر عیبی چقسه ایسنه اودنسه کو
یا خو بیع فاسد اولسه نیکه ایسنه رد ایتسه انی همچنان
یا خود اکی مستحق چقسه دخی السه الندن او قولی ای اخی
پس بو ات اسی دخی هم نیلیا اول قول اسندن انی نیا شتیا

عینیله آت دردا اولورسه اوش   ینه آنی ایسته‌نه رد ایده خوش
لیك آت اولمش ایسه نا کهان   یا خود صاتلمش بولنسه اولمان
یا دخی بر کیسنك ملکی اولسه هم   شیله کم ذکر ایدلك انی ای ددم
قیمتن ویرسه کرکدر سن بکم   عینیله چون انی رد ایدامز
یعنی آت ایسته انك قیمتنی   اول قول ایستندن آلر اکله انی
باغو بچه ویرسه آت السه دخی   یا خود ویرسه یا دکان دخی
بو دخی انجلا بیدر سن تمان   شیله کم تفصیل قلدق بیان
یعنی باغو بچه السه ای اخی   ایسته‌نه رد ایسه انی هم دخی
مستحق چقسه انی السه اگر   آت صاتمش یا هلاك اولمش مکرر
بنده دخی آتنك قیمتنی   شیله کم ذکر ایلدك اول آنی
باغو بچه قول کبی اولدی تمام   ایکسنك حکمی بردر والسلام
عکسی دخی بنجلا بیدر ای یار   اکلیا سن هم انی فکر ایله وار
لیك باغوك بچه‌نك هم ای اخی   یا خود اولك هم دکاننك هم دخی
کم شفیع بنلرك اولسه اگر   شفعه دعوا ایسه اول شفیع اولسه مکرر
اولدانه هم مستحق چقسه تمان   باغو بچه‌ای هم ایسته اول زمان

عینیله اول شفیعدن آن هم   السون دن اکله انی ای ددم
لیك صاتلمش اولورسه کو بکز   عینیله المز انی کرکز
چونکه اونه بر کیشنك اولدی اوکز   عینیله المغا بولمدی یول
عینیله انی یعنی المیا   بو شفیع اولدغی کبی اولمیا
بس گرکدر قیمتی اله تمام   هم شفیع عینن الور والسلام   شفیعدن ء
بر کیشی بر قولی غصب ایتسه اگر   هم دخی بر کیمسه‌یه صتسه مکر
اولا آنی کیشی دخی صنکره تمان   کم آزاد ایلدی انی اول زمان
صنکره بو قول ایستی دخی ای آغا   غاصبك صاتدغنی کوردی روا
یعنی جایزدر دیدی غاصب صتدغی   مشترینك دکله آزاد ایتدکی
اولدخی جایزدر اولوردر روا   قل دخی آزاد اولور هم مطلقا
بو امام دیننك قولیدر ای اخی   هم محمد قولنی دکله دخی
مشترینك اول آزاد ایتدکنی   یعنی جایز کورمدی هرکز آنی
لیك غاصب اول قولی صتسه اگر   اولا آنی دخی اونه صتمه مکرر
غاصبك بیعنی قول ایستی تمام   کم روا کوردی اول انی والسلام
مشترینك اونه صتدغی بکز   اتفاقی جایز اولمز اول گز

يعني كم جمله ائمه نبي كانا | بني جائز كورمز انلر والسلام

باب خيار الشرط

دكلدر ابدي بجد شرط جنا | بيع ايتكله جائز اولدي اي يار

بيع ايدجك بايعله مشتري | اوچ كون اولورسه مختير هر بري

يا دخي اوچ كوندن از اولسه | اولدخي جائزدر اولسه بيدر

اوچدن ارتق اولورسه نيكا | بيعي جائز اولميا بلو عيان

كر مختير اولسه بايع اي حكم | كندو ملكندن مبيع جقمايه هم

مشتري قبض ايلسه بعد العقود | هم هلاك اولسه انك انده اولد

قيمتي ويرسه كرك انك تملم | سبب ثمن لازم اولميا اي امام

قيمتي ويرسه كرك انك تمام | سبب ثمن لازم اولميا اي امام

مشتري اولسا مختير كر بكز | ملك بايعدن مبيع جقدي بكز

مشتري ملكنده كرمتي سه نوار | قبض ايدبن كر هلاك اولسه اي يار

بنك واجبدر ثمن [illegible] | دخي نسنه واجب اولمز بيكا

بركشي نسنه صاتوه السه اكر | بر دخي كمسه بجون ديسه مكر

اوچ كونه دك يعني اوكمسه يار | انك اولسون ديدي شرط اندي خيار

يعني

يعني كم بر اجنبيه كمسه كي | مشتري قلدي مختير اي پسر

اول صاتن دخي قبول اتسه اني | اودخي جائزدر اكله بني

مشتري اول اجنبي كمسه هم | هر بري اولر مختير اي ددم

يعني كم اول كمسيله مشتري | كم مختير اولسردر هر بري

هر بري فسخ اتسه سبي اولره روا | هم دخي جائز دوترسه اي اغا

جون مختير اولدي انلر اي پسر | هر برينك قولي اولور معتبر

ليك فسخ اتسه برسي ناكهان | بري جائز دتمش اولسه كي كانا

نقضي اسبق اولورسه اي پسر | تم انك اتدكي اولور معتبر

شبله كم فسخ ايلين اول اولسه | باخو جائز دوتن اول اولسه مكر

يعني اولكدن نقضي اولسه همان | معتبر اول اولسردر نيكا

اكسي دخي معا اولسه بكز | يعني بيله واقع اولورسه كز

ليك اول فقد اذ بلمدي | انكيله تم عمل قلمدي

مشتري اتدكي اولور معتبر | هر نه ايدرسه اول اولور اي پسر

يعني فسخ اتسه يه جائز دتسه هم | معتبر اول اولر اكله اي ددم

زيرا كم عقد ايدن بودر تملم | اول بري جون اجنبيدر والسلام

بوردوایته دخی دیمش مگر فسخ ایدن تفصیلی ولور اگر
یعنی فسخ ایدندر یکرک اخی تفصیلی ولورسه اولسون هم دخی
نعتبرلس بنده فسخ اولمشدرر هم دخی فتوی اکا کلمشدرر
بایع اولور ایدرسه دخی بیله همان بنجلا بیندر بودخی بیجنان
بوقلی اتمک جی دی بوصتدلر ایله جقدی اشید کم نیتدلر
مشتری بنده مخیر در ثمان دکله امدی نیکیسو اول زمان
یاثمن ویر قبول ایده یا م دیلمزسه رد ایده تم والسلام
هر نکم تنجلاین اولسه دخی حکم انک دخی بودر ای اخی
شیله کم درزی یا کاتب ولسم بودخی انجلا بیندر ای حکم
هم دخی یرغا دیو [..]ات صتلر یاخوذ یکورک دردیرسه ای پسر
یاخوسدلودر بوایتک ای اخی یاخو اوجیدر بوایت دیسه دخی
بیله حقرسه بلر دخی اگر مشتری اولور مخیر ای پسر
یعنی گوردیکرسه ایده قبول دیلمزسه رد ایده بس انی اول
لیک رد اتمکا مانع اولسه گر شیله کم عیب اولسه اکا کم مگر
حصه سن انک ثمندن نقص ایدر چونکه کاتب چقدی یاسن ندر

شیله کم اول عیب ولمسه اگر قیمتی بیک اولسه اول قولکدن مگر
لیک اول عیبیله تم ای اخی کم طوقز یوز اقچه اوله هم دخی
قیمتک عشرنی نقص ایدرسن تم ثمندن سن دخی عشرنی کسر
یعنی کم بش یوز اولورسه کوبها سن دخی عشرن رجوع ایت ای اغا
اللی اولور بش یوزک عشری بیلم سن دخی با بعدن اللی آلم
ربع اولسه یا خمس اولسه دخی اول دخی بنک کبیدر ای اخی
پس رجوع اتمکلکا نقصانی شیله کم ذکر ایلدک اکله انی
لیک قیرق صتدی قتلاجی دیو یاقوین صتسا قوزلاجی دیو
یا انک صاتدی بزلاجی دیدی بیله بازار ایلدی تم شرط ایلدی
بنده بیع فاسد اولورنی کمان بیع فاسد حکم وار بنده همان
یعنی شو لکم من له الشرط اولکه فسخ ایدجک بیعنی اول فسخ ایدر
مشتری اولور مخیر بنداوش بوانک کبی دکلدر اکله خوش
انده بیعی شرطله اولدی روا زیره اول شرطی ایدر بیع اقتضا
بونده فاسد اولدی فسخ اولسه گره هم دخی فسخ اتمک اولور یکرک
یوکسی بر جنسدر گر ایدرسه گره هم دخی اول جنس صتسا ای پسر

آنك حر

كو مخالف چقسه اول جنسه تمان | باطل اولور انك بيعى اى امام

شويله كم ياقوت ديديكى صتدى | سرچه يمش ظاهر اولدى كمان

مشترى آنى ينه بس رد ايدر | چونكه بيع باطل اولدى يا پدر

هر نكيم بخلا ايدر اى اخى ودخى | اولدخى بونك كبيدر اى اخى

شويله كم لؤلؤ مرجان اولدم | ياخود لعل يا زمرد اى ددم

ليك جنس متحد اولسه بكز | كم مخالف وصف اولورسه بكز

شويله كم وصفنده يعنى كر تمان | كم تفاوت اولسه فاحش نى كمان

بيع انك دخى باطلدر تمام | مشترى رد ايدر انى والسلام

شويله كم اوغلان ديو السه اخى | كم قراوش چقسه يعنى هم دخى

باسرتع صوف ديو السه اكر | هم اولسنه عثرى چقسه مكر

بيع بونك دخى باطل اى امام | چونكه وصفنده خلاف اولدى تمام

بعضلر ليك صحيح ديمشلر بيعرا | بس مخير اولور اخى اى اغا

ليك وصفنده تفاوت اى اخى | كم او فاحش اولمسا ايكن دخى

بيعى جايز اولسه انك بوكز | چون تفاوت آز اوله اولور بكز

شويله كم آدكلك قيون السه اكر | دشى قيون يا خود قوچ اولسه مكر

باصغين

باصغين جاريه اولسه دخى | ناكهان اول بالغه چقسه دخى

يعنى بيعى بنلادك روانى كمان | چون تفاوت فاحش اولمز اول زمان

ابريشم ديو مكر بز كسه كو | بز كسيدن بوز الدى دى مكر

اذعجى ابريشم اولورسه اكر | اديني باتق ياكتان اولسه كر

مشترى رد ايده ينه انى تمان | ابريشم چونكه لولو بوده نى كمان

چونكه ابريشمدر اذغاجى يار | زين بوده اكا اولر اعتبار

هم دخى مرهون راهن اى اخى | يا مستاجر فضولى موجود دخى

صاتر اولورسه بلوا نى تمان | بيعى موقوف اولور انك اول زمان

مرتهن يعنى روا كورسه روا | فسخ ايدرسه دخى اولور اى اغا

ليك فضولى اجرته انى همان | بيعى بزمز اكا يقدر نى كمان

بس تمان جايز دكل اولسه روا | فسخ ايدرسه يعنى جايز اولميا

شول كيسنه كيم اكا وار دخيار | بيعنى فسخ اتمك اسسه اختيار

صاحب حاضر كركدر اى دده | فسخ ايدجك حضرتنده فسخ ايده

غايب كن فسخ ايدر اولسه تمان | جايز اولمز فسخ انك نى كمان

بيعى جايزدور اولورسه اكر | غايبنده دخى اولور معتبر

ساقط اولور خیار ذیل ای امام مدتی انک اگرچه سه تمام
یا بلنسه بر دلیل ای اختیار ساقط اولور انده دخی بس خیار
شیله کیم بندی بو ادعی اته یاخود وطی ایدی خلایق عورتا
شمدیدن صکره چو بیع اولدی تمام هیچ بری انی بزامز والسلام
بر کشی بر کشیدن دخی ثمان بر خلایق صاتون الدی نی کمان
مشتری قبض ایتمدن انی دخی بر آن تزویج ایدب ویردی اخی
اول اکا ثم دخی وطی ایتسه اکر عورت دیدر وطی ایدرسه اول ایدر
مشتری قبض ایتمش اولور انی مدام کر هلاک اولورسه یعنی ای ددم
چونکه قبض ایتمشدر انی مشتری بایع اندن بس ثمان اولدی بری
زیرا اکر وطی اکا اول زمان مشتری نک قبضی اولور اول زمان
لیک وطی ایتمامش اولسه اکا بعضیلر بیله دیمشدر ای اغا
مشتری قبض ایتمامشدر انی مدام کر هلاک اولسه اکا یقیدر الم
چونکه قبض ایتمادن اولدی اول هلاک مشتری یه یوق ضرر اندن نباک
بایعک اولور هلاک اول ثمان مشتری چون قبض ایتمامش چون اول زمان
بعضیلر دیمشدر ظاهر ای اخی کرچه وطی ایتمامش اولسه ادخی

مشهوره

مشتری چونکیم انی ویردی اخی اویله اولسه قبض اولور اکله نی
بس هلاک اولسه بینه بندن دخی مشترینک در ثمان انلر دخی
یعنی تزویج ایده کی اندن ثمان مشترینک قبض اولورنی کمان
زیرا انک تزویج ایده کی تمام انی معیوب ایلدی اول ای امام
شیله کیم بر کشیدن بر کمسه ثم بر خلایق صاتون الدی ای ددم
صکره بلمسه اول خلایقک اکر ادی وار در اولیمش اولده مکر
اول انی کیتی انی بس رد ایده چونکه عیب ظاهر اولدی یا نذر
ایله اولسه مشتری بس نی کمان انی معیوب ایتدی قبض اولور ثمان
شیله کیم قبض ایتمسه انی دخی ناکهان کیته الندن ای اخی
یا چقسه کوزنی دخی اکر یعنی معیوب ایتسه انی اول مکر
انی اول قبض ایتمش اولورنی کمان تزویج ایتمک بخلا بندر ثمان
یعنی تزویج ایلمکک ای اخی حکم تعییب ایتمدر اولر اول دخی
بس حقیقی تعییبا تملک تمام مشتری قبض ایتمک اولورنی کمان
حکم تعییب ایلمکک همدخی اول حقیقی کبی اولدی ای اخی

باب خیار الرؤیه

وفی المبسوط ان الاشارة الیه او الی مکانه شرط الجواز حتی لو لم یشر الیه او الی المکان لا یجوز بالاجماع

بر دخی دکله خیار رؤیتم | مشتری یه بو دخی اولدی اهم
بر کیشی کورمدن الدی بر طوار | کورجک انی مخیر در ای یار
راضی اولورسه قبول ایدی تمام | دیلرسه ترک ایدی سن ای همام
کورمدن کور راضی اولورسه اکا | فسخ ایدرسه کورجک یینه روا
کورمدن فسخ ایلسه جایز دکلز | بیع بوزلدی همان اولدی کلز
کورمدن کورکیشی صتسه مالنی | اولمز مخیر اولنی اکله حالنی
بیعنی فسخ ایدمز اول ای امام | کیم همان اولدی تمام
کورمدن قول السه کورسه یوزنی | بر ایچ بغدای کندو زنی
یا اتک یوزنی یا صغرسنی | ظاهرندن یا بزك صرلوسنی
شنیله کیم صوفلر و کحالری | بنجلرین دخی بزلر یا انی
یا طعام السه دخی طتسه تمان | انی دخی کورمش اولور ... کمان
لیک کورسه دخی دغا سعتانی | بس خیاری ساقط اولمز ای امام
شنیله کیم باغ و یا بکمز یا خود باله | دقنسه ایلسه رد اولمز و بالکه
ایچون تم طوار السه کیشی | شنیله کیم قصابك اول اولراشی
قوق ما بیجه اوله انی دخی تم | بس خیاری ساقط اولمز کم اوتدم

جونکه

چونکه قوردی دلا ریسه اکه | دیلمزسه ترك ایدی یا نه قله
ساغمغیچون الورا اولسه بر طوار | امجکن دخی بیله کورن ای یار
بس بلور اولمق کرکدر ای امام | زیرا انکله اولور مقصود تمام
شول که ساقط ایلر اول شرط خیاری | بنی باطل ایلر انی سن ای یار

... تعیب ... تصرف كالاعتاق ...

باب خیار العیب

دکله بر داخی خیار عیب سن | یعنی الدغك دیلرسك ساغ
بس اسن اولماسه معیوب اولسه | بنه انی اسنه رد ایده سن
عیب اکا دیرلر که تاجرلر اکر | بر مبیع اولنده انی کورسلر
کیم بها سندن انی نقصان ایدر | چونکه سالم اولمدی یا بس نذر
شنیله کیم بر قولی السه مطلقا | کیم انك صکره اکر عیب چقه
قجاغن اولسه یا اشسه یینه | عادت ایدنسه بنك هر یینه
یا خود الدغی قوا وش اولسه کر | اولد اغورلق یا زنا ایتسه اکر
بایع الندن دخی اولسه بلور | مشتری جایز در انی رد ایدر
لیك اکر مشتری قاتنده تم | بو دخی عیب ایدرسه انی قلسه کم
بنك نقصانن رجوع اتمك کرك | رد ایده امز چونکه اولدزیکوك

الا برضا البایع

كلي عيبندن يا خود اولسه بري　　رد ايدر امي بنده دخي مشتري
بو بوينه اشيني قل تم اي يار　　اوغلان اولورسه كم انك عقل وار
يا اغولق ايلسه يا قحبه تم　　قمو بنلر عيب اولور اي پركرم
مشتري قاتنده يعني اول اكي　　بنلرك بر سيني اشسه اول اكر
تم صاتن قاتنده دخي كمان　　بنلري ايدر اولورسه اولكمان
مشتري اني ينه رد ايدسر　　چونكه معيوب اولدي يا بش
ليك اول صاتن قاتنده كمان　　اوغلي بنلري اتمش همان
مشتري قاتنده بر دخي مكر　　يعني بالغ اولدغندن صكره
بنلرك بر بني اشلسه اولدم　　رد ايدمز مشتري اني نه غم
اوغلنيكن بالغ اولدي چون تمام　　مختلف اولدي طبيعت في كمان
اوغلنيكن عيب اولنه بس سبب　　بالغ اولنده كلدن قموهب
حد عاقل اولن اغلانك دخي　　بالوكن بر ايچ اوله اي اخي
بندن اشغا اولورسه اي لقا　　دشكينه ايشمك عيب ولميا
يعني بالكز بيب اچمزسه كره　　بنلري اتدكي اولمز معتبر
بنلري ايدن قوا واش اولسه هم　　بازنا ايدر اولورسه اي حكم

اشبو قالن قمو ذكر اولن همان　　قوا وشن قولنه بر دزنه كمان
ليك عيب اولن جنون اولسه مكر　　بالغ اولسه يا خود اوغلان ولسه
فرق يقدر بو اكي حالده دخي　　چون سبب بر در اكسندن اخي
يا خوا ولد قوا واش اولسه دخي　　صكن ظاهر اولسه عيب اي اخي
بايع الندن يكن يعني همان　　عيب ثابت اولدي انك دخي كمان
مشتري بس انلرك نقصاني　　بايعندن السر اكله اني
مشتري چون انلري رد ايدمز　　بس انك نقصاني المق كرز
ليك مشتري كند و الورسه هم　　بايعندن نسنه المز بيش كم
تم اوته بر كسيه صتسه دخي　　نسنه المز انجلاين اي اخي
بنده دخي رد ادامز كرچه هب　　ليك انكا مشتري اولدي سبب
انكچون بنده نقصاني اولر　　بايعندن المغا بلمدي يول
مشتري دعوي ايدكندن صكره　　يعني طانقلر طانقلق ويرسلر
دسلر شول مشتري الدعي قد　　كم انك النده شمدي الدي اول
ادي تم حلسين قمو تمام　　طانقلر اني ذكر اتسه تمام
دسلر انك قديمي عيب وار　　شيلكم اول الت بر مقدار اي يار

یا انک کبی دخی اولسه اکر / بایعک فاسد اولسه اول مکر
مشتری لبس بایعدن دی کما / کم انک نقصانی اکر همان
بزکسیدک بزکسنی دخی هکر / کم انک ایکی قولی السه اکر
شوبله کم یعنی ایکی قولی تمام / ایکی بینک لجیه السه نی کمال
بو بنی قبض اندی انده مشتری / بایعک النده قلدی اوله بری
انی کم قبض ایتمدی زنا کها / عیب ظاهر اولدی انده اولدی اگر
مشتری اولی مختیر ای دده / یا اده اندری یا خود ترک اید
یعنی المق دیلرسه نه کمال / اکسندخی بله الر اول زمان
ترک ادب المز اولرسه ای پسر / اکسندخی بله ترک اید سکر
مشتری قبض اندکی قولدن بکر / عیب انک ظاهر اولرسه کلز
بو دخی انده کبدر بس تمام / مشتری اولی مختیر اول زمان
دیلرسه اکسندخی اله / دیلمزسه ترک اید یا نه قله
بعضلر لیکن دیمشلردر کما / مشتری قبض اتدکی ایچون تمام
انی رد ایدر بالوکن ای اخی / عیب ظاهر اولدی انک همدخی
بایع الندن اوله قبض اولمامش / حصه سنده مشتری الر انی

یو ردایتی

بو دیوانید دایما تایید / بیله نقل ایتمدی انی نقل اودن
مشتری قلادک اکسندخی / انلری قبض ایتمش اولرای اخی
کوشعین بوبینک دخی تمام / عیب ظاهر اولسه انک کما
مشتری مخصوص اکی دد ایدر / اول بوسین حصه سین ابی بارد
یعنی انک حصه سین الور تمام / چونکه انی رد ادا ایتمدی کما
کیهکیل اولسه یا موزون ولسه / تمده قبض اتسه انی ای حکیم
عیب ظاهر اولدی بعضنده مکر / مشتری بونده مختیر اولسه
دیلرسه قمو سینی اید قبول / دیلمزسه قمو سینی ترک اید اول
بعضلر لیکن دیمشلردر کما / بوقاب ایچنده اولورسه بو تمام
لیک اکی قاب ایچنده اولسه / شونکه عیب چقدی انی رد ایدر
شونکه عیب بیقدر انده تمام / حصه سنده السه دردیکما
قارماسنک اعزی قلتوغی دخی / قوقو اولسه عیب اولورای اخی
دینی موالاغالب استفراغ ایدر / کربو لر اولرسه مقصود کیدر
یعنی اویمک قمق اولورجون عرض / تمایع اولر انلر بس بومرض
لیک بندر قولده اولسه اکر / یعنی اعزی قلتوغی وقفسه مکر

قولنه عیب اولمز دیدیلر بیلوری   بر صاتن کیشی اولور اندن بری

زیرا مقصود قوللق ایتمکدر بو قول   بللو اول مقصوده هیچ مانع دکل

بر کیشی قوز الدی یا قاون خیار   کسسه انی یاصسه ای اختیار

قوسی انک چوق چقسه همان   چونکه کاسلسه یاصسه نی کمان

هرکز اندن منفعت اولمسه هم   ویردکی ثمنه هب الور کم اودم

زیرا انک صندوغی مال اولمدی   باطل اولدی بیع صحت بولمدی

منفعت بولسه بکز فی الجمله کره   از اکر چوق قیمت اولسه مکره

پس رجوع ایلیا نقصانن همان   چونکه بیعی جایز اولدی نی کمان

بر کیشی بر کشیدن دخی مکر   سدلو قیون یا انک السه اکره

ساغنسه انک سدن اچسه نی کمان   صکره انک عیب ظاهر اولسه همان

رد ایدا مزا ستسه بیه انی   پس رجوع ایلر همان نقصانی

بر کیشی بر کشیدن دخی مکر   بر خلایق صاتون السه اکر

اول خلایق صاتن دخی همان   صکره ویردی غایب اولدی نی کمان

اول خلایغوک مکر کیم ای اخی   عیب ظاهر اولدی انک هم دخی

قاضی قاتنده هم انک عیبنی   اوغایبدن هم انی الدغنی

اول

اول الن کیشی اثبات ایدرانی   قاضی دخی دکله هم نیدر بنی

الدی قودی بر ایکی اوندن هم   کیم هلاک اولدی خلایق هم اودم

مشتری مالندن الور اول هلاک   بایعه اندن ضرر اولمز بناک

چونکه قاضی ردیله حکم ایتمدی   بایعه پس مشتری اود تمدی

لیک قاضی ردیله السه اکر هم   هم امینی الدی قوسه او امکره

پس هلاک اولورسه بوندن صکره   بایعوک مالندن اولور کم اودم

نافذ اولور دیدی اول حکم تمام   بویله دیمش انی یعنی اول امام

ایله اولسه مشتری ویردکنی   بایعدن الور اکله بنی

بر کیشی الدوغنی صاتدی مکر   عیب چقدی هم اکا رد ایدلر

قاضی حکمیله اولسه ردی اکر   بایعه اول دخی هم رد ایدر

یعنی جایز در خصومت ایدسکر   عیب چقدی اول دخی پس نیدر

قاضی حکم ایلمدن قلسه قبول   رد ادا منز چونکه انک اولدی اول

عیب حادث یا قدیم اولسه هم   ایکسنک حکمی بردر ای حکم

بعضلر دیمش ولیکن ای پسر   کیم قولک عیبی قدیمی اولسه کر

شویله کیم بر ماغی الت اولسه هم   یا حدوث اکسک ایتمش اوله ای حکم

تمدخی اوته انی اولدر رد ایدر ... قاضی حکم دخی اولمزسه ندر
زیرا معلوم اولدی عیبلی ایدی ... بایعک اولدر قاتنده اخی
وارمش اوکدن صتمش اکا ... بس اکا رد اولنه تمام ای آغا
لیک حادث عیب اولورسه اکر همان ... رد ادامز اوته انی کمان
بر کیشی بر قول صتون السه اکر ... تمدخی قبض ایتسه انی اولمکر
صنکره انک عیب ظاهر اولسه هم ... مشتری دعوی ایدرسه ای آدم
یعنی رد ایتمک دلادی ای اخی ... ویرمش اولسه بهاسین تمدخی
مشتریه قاضی تیز صبر ایلمز ... ویر بهاسین تمدی اوکسن دیمز
تا که طانق بولمینجه مشتری ... یا خو بایع انداجه اوله بری
مشتری طانق بولرسه رد اده ... بس بهاسین ویرمیه تو غاکین
لیک بایع اندایجو اولسه اکر ... ویر بهاسین دیو قاضی حکم ایدر
مشتری اولدی جونکم قول تمام ... بایعه ویرر بهاسین والسلام
مشتری کورسه بایعوک مالنه ... شونکه کیم قول اولسه قتل ایتسه انی
یا خود اولادت اولسه بنسه اوله ... یا خود استنه یک اورسه ای آغا
یا مداوات ایتدی عیبنه تمام ... یا خود قفتاندی کیدی ای امام

الد

ابدا ایدو که انی بیلمش اولا ... عیبیله بس قبول ایتمش اولا
بر کیشی بر کیشیه کول آتنی ... صتسه اول دخی قبول ایتسه انی
کیم آباغنده سراجه اولسه کر ... مشتری دخی انی کورسه مکر
لیک بیلمدن انی اولدی کمان ... کیجیک صاندی قبول ایتدی همان
صنکره انک عیبنی بیلسه تمام ... کرچه کوردی اول انی ای امام
چونکه بیلدی شمدی رد ایتمک روا ... زیرا اول بیلدی اول ای آغاه
کر حقیقت بیلسه اول انی کمان ... رد ادامزدی قبول ایتدی همان
هر نکیم بخلاین اولسه دخی ... اول دخی بویله کیدر ای اخی
شونکه کیم بر کیشی بر قول السه کر ... کیم انک اعضاسی شیشمشدر مکر
کوردی انی تیز قبول ایتدی همان ... کیم سمزدر صندی انی کمان
صکره استسقا جقرسه تمدخی ... رد ایدر زیرا صنکره بیلدی ای اخی
بس حقیقت بیلمینجه مشتری ... بایع عیبندن اولمز تیز بری
لیک اوکد عیبنی بیلسه تمام ... بس انی اول رد ادامز والسلام
بر کیشی بر کیشیدن دخی مکر ... ایکی کله اون صاتن السه اکر
ایکی دن آرتوغیه اکسک اولسه هم ... حکم بودر بنلاده بس ای حکم

بو كله سنى اتمك ايلسه تمام
بو كله سى باقى قلدى والسلام

ليك اتمكده كى اون بر دخى
عيب ظاهر اولسه اندك اى اخى

شيله كم اجى چقرسه اى ددم
يا انك كبى دخى بو عيب تم

مشترى اولدى بو كله اون تمام
اتسه دتدلر انى اولدى زيان

ثم بها سندن دخى بايعدن انى
مشتريه اتمك اولن اون قلن

هم انك دخى بابى نقصانى
بايعندن نسن رجوع ايده انى

باب البيع الفاسد

اكى كشى بيعده شرط ايدلر
دكله امدى نيلد بلر نتدلر

بر سى بر قولى صتدى اكا
قوللغه اشون د يدى برجكن بكا

يا خود اذا ايده سن سن دسه كر
اولدخى السه قبول اتسه مكر

بن صاتن كشيه اولدقوكه هم
منفعت وار دركى اكله اى ددم

بو اكى صورتده يعنى اى اخى
منفعت صاتنا دكر هم كه دخى

بخلاف مشترى كورزكم ندر
كندويه اصلو اولدم شرط ايدر

يعنى بيع ايدى دخى شرط ايلدى
بكا اودنج اقچه ويرسين ددى

بنلرى بيع اتمز يدى اقتضا
كرچه بنلردن بلندى بس رضا

دخى بونك كبى صورتلر كه وار
يعنى انده دخى شرط اولسه اى يار

بيع فاسد در بلرلكو تمام
حكمنى دخى ندر بل اى امام

هر برى بيعنى فسخ اتمك روا
فسخ اولنسه جونكه فاسد قلميا

يعنى شويلكم من له الشرط اولكه
دبلرسه اول بيعنى فسخ ايدر

شيله كم بايع يا خود مشترى
كندويه اصلو شرط اتدى برى

اول دردر فسخ ايلين انجق عمل
اولدر برسى فسخ اذا من نبى كمان

اكسى دخى بيله شرط ايده هم
هر برى فسخ اتسه اولراى ددم

من له الشرط اوله بايعدن اكر
انجلاين مشترى دخى مكر

فسخ ايدرسه روا دردر هر برى
من له الشرط اولدى بايع مشترى

منفعت كه بونه اولسه همان
بالكوز انجق او فسخ ايدر اى جان

شويله كم صورتلرى ذكر ايلدك
من له الشرط كمدر انى ديدك

بو حنيفه هم انى يوسف دخى
بو روايتده اشد انلر اخى

بنلرك قولى بودر كم اى پسر
جونكه بيع فاسد ايدلر بولر

نس روا در هر برسى فسخ ايدر
من له الشرط دخى ولمسه اكر

زيره حق الله ايچون فسخ ايدر اوله
هر برى فسخ اتمكا بس بولدى بوله

یعنی وصفنده فساد اولسه اگر بنده اولور اختلاف انجق مگر
یعنی صلب عقد اولورسه فساد باطل اولور اکا اولمز انعقاد
پس کرک کیم هر بری فسخ ایده چونکه اصلی فاسد اولدی یانده
عاقدینک هر بری السه دخی فسخ ایده وارثلری ثم ای اخی
هر نجه بیعی بلور فسخ اتسه لر مشتری الدوغی هر ای پسر
عینیله باقی دورورسه اگر شویله کیم نقصان اولمایه مگر
اول صاحبه رد ایده انی همان چونکه نقصان بقدر اوننده
لیک عینی کر هلاک اولسه تمام یا که نقصان اولسه انده ای امام
قیمتی اوده هلاک اولسه دخی یا خو نقصانن اوده انجق اخی
شویله کیم یعنی اکا عیب ارسه کر رد ایده عینن نقصانن اودر
قیمتندن چونکه نقص اتسه همان انی دخی اوده ایسو نه کمان
ثم بو فاسد بیعک اکله ای اخی بنجه ذکر حکمنی دکله هم دخی
کر مبیع مشتری قبض اتسه ثم ملکنه کیرر انک کر بیش کم
کر هلاک اولسه الینده ای امام قیمتی واجب اولور انک تمام
ارتوق اولورسه ثمندن دخی کر یعنی قیمت نه ایدرسه اودر

قولی ازاد اتسه ثم ازاد اوله بیع فاسددر صحتر سه ثم بوله
نسنه کیم مال اولمیا ضمن اکی بیع باطلدر بایوق اکله بنی
شویله کیم میته یا حر اوله یا قان مال اولندن دخی دکله هجنان
کیم مکاتب یا مدبر بیع هم بر دخی ام الولد اولدی بهم
مشتری النده یعنی کیم بولر کر هلاک اولسه اودک یوق ای پسر
خمر خنزیر بیع اولدی بر دخی کیم بلاری الجیه صتسه اخی
باطل اولور بنده بیعی دخی هم الجیه صتمز اولرسک ای ددم
که قماش اولورسه یعنی ثمن بیع بکز فاسد اولور اکله سن
صونه مقبوض علی سوم الشرا بنجه ذکر اولدخی کیم اوله روا
شویله کیم بر کسنی قل یا قماش یا دخی انجلاین یا القماش
بر کشیه صتمق استادی انی اول دخی المزدر اکله بنی
ثم بها سینی تعیین اتدیلر تمام شویله کیم بیلک یا دخی ارتوق بنام
اندن ازن ثم قرار اتدی بولر لیک بیعی دخی قطع اتمادیلر
مشتری دخی مبیع بس همان الدی قبض ایلادی کندی اول زمان
کیم کوره فکر ایدر اسه تمام بیعنی قطع ایلیه اول والسلام

بيده يكن مبيع اولسه هلاك   قيمتني مشتري اوده ر بالك
بر كيشي قول يا قرا واش السه اگر   مشتري دخي قبض ايتمدين مگر
بايع الندن يكن كسب اتسه ثم   صكره اول قول يا قرا وش اي دم
كه هلاك اولسه بونلر ناگهان   بونلرك كسب ايتدكي بيننده کما
مشترينك ملكي در وارمك كرك   بو حنيفه قول بو در بيلكرك
ليك بايع مشتري بيعي اگر   بيع فاسد اولورسه اول مگر
يعني قولدر يا قرا واش اي اخي   مشتري قاتنده بونلر هم دخي
كسب قلمشلر ايدي صكره همان   مشتري رد ايتدي انى اول زمان
بايعك در بونلرك كسبي تمام   مشترينك اولمدي اولدو السلام
قل قرا واش كه بغشلنه اخي   اول بغشلانان النده اول دخي
كسب قلمشلر كه صكره مگر   اول بغشلايان رجوع اتسه اگر
كرچه انلر رد اولنسه اي اخي   ليك كسبي انك اولمز هم دخي
يعني بغشلانانك ملكيدر اول   نا قدر اولورسه اول اولديا بول
مغصوب اولنك دخي كسبي همان   غاصبك اولور اگر قلسه ضمان
يعني مغصوب اودرسه اي اخي   كسبي انكدر همان بيلن دخي

ليك

ليك رد اتسه بايع بل اي امام   كسبني دخي بيله ويرسون تمام
اغنمدن صتدي بر كيشي يمش   اولمش هنوز نه دخي ارشمش
يعني شيله خام ايكن صتدي همان   كم يمكا يارمز دي اول زمان
شول ارشمش كبي انك بيعي ثم   معتبردر جايز اولور بيش كم
ثم اني في الحال كسترمك روا   راضي دكل كرچه مشتري اگا
ليك بايع راضي اولورسه اگر   كم يمشي اغاجنده قيالر
تا كه اول ثمر يمكا يارار اوله   چونكه بايع راضي اولورسه بوله
شمديدن صكره يمشدن ثمر دخي   ايرشنجه بويرار تر اي اخي
مشتريه اول دخي اولور حلال   چونكه بايع راضيدر اولمز وبال
ليك بايع راضي اولمزسه اگر   ثمر اغاجنده يمش قلسه مگر
تا شكاده كه بيويه تمام   اول يمكا يارار اوله والسلام
اولديمشدن ارتق اولنى بيشكم   مشتري اني تصدق ايده ثم
اول زياده ارتق اولنى چونكه هم   مال طيب اولمدي اي بركرم
اول تصدق ايده جك نذر اگر   اني بلمككلكده بكرسك اي پسر
اوزدو اول يمشي صتدي ثمان   قيمتي بوز اقچه اولسه اول زمان

فالمجلة ... اما باعد ... المشترية الاشجار معاملة الزمان ... الادراك على ان ... حاشيه

صکره ارشدوکی دسه کم مکر | قیمتی یوز بیش اولورسه ای پسر
لیس تصدق ایده بیشلکی تمام | چونکه زیاده اولنه اولدر والسلام
بیع ایدیجک بایع ویا مشتری | صکره دعوی قلدی دندی هر بری
بر سبب برنه ایدرز ای اخی | کم سنکله بیع قلدق هم دخی
فاسد اولمشدر حقیقتده کمان | بیع واجبدر انی بوزمق همان
اول بریسی اکا انکار ایلدی | بیعمز یعنی صحیح اولدی دیدی
شویله کم برکیمسه بر مجهول اجل | دعوی قلدی کم ثمن تقدیر الا
فاسد اولدی دینه طانق کرک | اکا منکر اولنه اند یکرک
مدعی اکا طانق بلمزسه کوره | اول صحیح اولدی دیانه اند دیشر
بیعمز باطلدر اولورسه بوکن | بریسی صحیح ایدی اولدی کیکن
اول صحیح اولدی دین طانق ایله | باطل اولدی دیانه لیس اند اولکه
مدعی فاسد دیدر انی خوش | بنده مدعی صحیحدر دین اوش
کرچه ظاهرده اکسی بردر همان | لیک فرق باطل اولدیغی کمان
بر داخی صنمی هوا داغی قوشی | ثم دیدی طوردن حیوان دنهاشی
یا ثمن اولسه بر مجهول اجل | یعنی صاتدی اقچه المادی کلا

بونده باطلدر دینلر منکر اولنور

شیله

شیله کم نوردوزدی یا مهرجان | مشتری بایع انی بلمز عیان
خومنی استثنا یا باغ بوزلجه | یا خوابچه کافورلر اروجی اولجه
حاجلر کالنجکن دیسه دخی | یا خود بر مجهول اجل قلسه دخی
اولمدن صندی دکردن بالی | بیعی فاسددر بلر کل بایعی

هذا اذا کان بالعرض

برقلی بیلک اقجیه سن ای امام | صتسک اقجه سن المادین تمام
بیلکدن اکسوکه بینه الموه انی | کم سکا جایز دکل اکله بنی
لیک صتدوغکا الرسک اکر | یا دخی ارتوغه السک ای پسر
بو روادر بنده هیچ اولمز خطا | چونکه شریعتده روا اولدی روا
کوبهاسین تمام السک بوکن | اکسکه المق دخی اولور لکن
قلدن هر نکم صتسک همان (ارتق) | حکمی انک دخی بودر بی کمان

باب الاقالة

دکله بر دخی اقاله قالینی | بو ایکی بایعله مشتری احوالنی
بویا زاری دندرسه مکر | بر دخی مجلس اچنده اولم کر
راضی اولسه اوندخی قلسه قبول | ایله اولسه بس اقاله اولدی اول
بنلوک حقنده فسخ اولدی ایشد | حق ثالثده اولور بیع جدید

شیله کم بر کشی صندی دارنی ‏ ثمندن الدی جمله وارنی

اول ثمن اذنه گر کم بعلر ‏ دندلن صکره اقاله قیلدیلر

شفعه ده ثمن لوخ ده وادر تملکی ‏ بیع اولنرا شفیع حقندن خوش

شرط قلسه لر زیاده کور دخی ‏ واجب اولکی ثمن اولر اخی

یا اقل یا جنس آخر اولسه گر ‏ بنده اولکی ثمندر معتبر

بر متاعی شیله کم بیك اقچه یه ‏ بر کشیدن صاتون السه ای آغا

بیك یوزه قلسه اقاله اگر ‏ یا طوقز یوزه داخی قلسه مکر

یا خوذ اول بیك یرنه بر قلیج ‏ تبعی بنکری شرط ایلسك بس

بو جمیعنده اقاله ای پسر ‏ شول بیك اقچه اذنه اولور معتبر

چون صحیح اولدی اقاله کما ‏ فاسد اولدی بو شرطلر یعنی

ثم هلاك اولسه مبیع دخی ‏ بس اقاله بند اولمز معتبر

باب التولیه

تولیه در بر دخی بیع بدری ‏ بر دخی دنجیله اوله مشتری

تولیه الدوغنه صتمق اولر ‏ ثم دخی خرجن بله قاتموق اولر

اجرت قصار و یا حمل طعام ‏ ضم ایده لر ما بیننه بس تمام

لیك بکا بنجیه طورمشدر یا ‏ بنجیا الدم دیوبن صتمیا

شرط بو در کم ثمن اقل دخی ‏ مثل او لمعلوق کس کذا ای اخی

مشتری وردکی کی بیش کم ‏ یا مکیل اوله یا موزون اوله ثم

شیله کم دیر ثمن دنانیر همدخی ‏ یا خود اذنه یا خود بغدای ای اخی

بس بلی دن غیری مال اولسه اگر ‏ یعنی قیمت انده اولسه معتبر

اصیته صتسه یا قلسه تولیه ‏ بس ثمن بو اولسه جایز اولمیه

لیك بو رسمه ثمن اولمسه گر ‏ صکره الدن بولنسه اول مکر

بنده دخی جایز اولرنی گمان ‏ بنکم اولدن جایز در همان

شیله کم کمخا دکسترد اوله آتا ‏ بر کشی دخی انی الدی او تا

انکیله تولیه قلمق بوکن ‏ ات الدن الدن در اولر کر

یعنی الدوغنه کمخای اغا ‏ ات الدن اولنه صتمق روا

همدخی کمخای انکله مکر ‏ اصیته صاترسه اولر ای پسر

بر دخی اصیته صتمق در تمام ‏ همدخی رنجندر این بیان

کر یلان سیلسه اول سنه مایده ‏ یعنی ارتق دیمش اولسه ای دده

شویله کم یوز اولسه یوز اوندر ‏ خاین اولمقدن دخی غم یمسه

مشتری اصیله المقده یدر الدعنه هب الور یا ترک ایدر
مشتری اولز مختیر بی کمان تولیه حط ایدر ایجق تمان
یعنی کالدعنه صتمق اکر کم خیانت ایتمش اولسه اول بکر
مشتری اولمز مختیر بند بس شول خیانت اتدکی اذ نوعی کثیر
شبله کم بوزاون دیو صتسه اگر کم خیانت اتسه اونی مکر
تولیه دن بنده اونی حط ایدر مشتری ایجق تمان یوزن اودر
الدعند ن اکسکه صتمق اخی تولیه کید رتم بو دخی

فصل

برکشی منقل بحوّل السه کی قبض قلما دن انی صتدی بکر
انی صتمق لو درست ولدی بار ذکر ایتدی بیجه دربیع عقار
انی قبض ایلامدن صتمق روا زیرا نادردر هلاک اولمق اکا
شبله کم بر داری یا خود بر کاه صاتون الدک تم بیه صاتدک ههان
گرچه قبض اتمد کیسه دخی تم بنده جایزدر ولیکن ای ددم
نقل اولنور دینسنه کر اولسه اگر بیع قبض اتمدن اولمز معتبر
شبله کم قل یا قراوش ای اخی یا مواشی یا متاع اولسه دخی
یا قماش

برمکیل کیلیله السه اشتد الجسه وقلسه یینه بیع جدید
یعنی صتسه اوته انی بردخی سند ن الن مشتری انی دخی
الجنبجه بینه انی صتمیا جایز اولمز تمد اید ایمیا
شبله کم اون کیله بغدای بکر برکشیدن صاتن الدک ای پسر
الجدکل دن صکرۀ بینه بکا برکشیه کیلیله صتدک تمان
الجنبجه اولد کشی انی تمام اوته صتمق تم بکا انی حرام
بس سنک کیلک کفایت ایمیا اولدخی کیلیله اتمیجه صتمیا
اولدخی کیل اتسه بایع و سلم صاع بایع مشتری اولدی تمام
برمکیل کیلیله صتسک دخی مشتری قاتنده الجسک ای اخی
انی یمکک یه صتمق لق اکا کم حرام اولورکی اکله ای اغا
بس اکی بر دخی اولد الجسه کرکم یمک وصتمق بکز اولمزحرام
یعنی بایع صاع صاع مشتری اکیسی دخی بلندی مشتری هر بری
جون حدیثک ظاهری بودر تمام بس اکی صاع اولدی بنده بکام
بعضلر دیمشدر که بو الجلم شو که بایع اولجدی وردی ای پسر
مشتری بر دخی انی بینه تم اولجونیه دخی اولزای ددم

در ترسنه دخی اولسه تمان — حکم انک دخی اولدر بیجان

شیله کم بر کیشیه قصاب اخی — ات صاتو قاتنده در تر مدخی

اندن انی کیشی انی بر دخی — درتمیخده یمیا اکله اخی

بعضنی لیکن دمشترای بسر — انی اول قصاب در تدغی یتر

مشتری قاتنده چونکه طرتدی انی — اله بینه مشتری اکله بنی

تم بزاردن بغدای ادینه اولن — مشتری قاتنده بایع پس تمان

عادت اولدر بر کن اولجای اخی — مشتری اولجزسه انی بر دخی

اول انی صتمق یملک اولور تمام — یعنی اولسنه اکا اولمز حرام

بر کیشی تلقوغله بایع السه گر — تلقوغ اچنده یا بال اولسه مکر

یا جو ولا اچنده اون اولسه دخی — یا خوذ بغدای اولورسه ای اخی

قبض ایده انی یا قبض اتمز سه هم — صکره اندن بعضنه تم ای ددم

مستحق چقسه انی همان — باقی قلن بعضنی کمان

مشتری اولور مختیر ای دده — دیلرسه اله یا خوذ ترک ایده

پس ثمندن حصه سنی الا السر — بایع دخی انجلاین اولسه گلن

بالن تلقوغی اولورسه گر بگن — الی قاب اچنده بغدای دخی تم

مستحق چقسه بر نه نا کهان — اول دخی انجلاین تم ای ددم

مشتری قبض اتمش اولسه اخی — مستحق انی السه بنی کمان

دیلرسه یعنی اول برن اکه — پس مختیر اولسه بنده داخی

مشتری قبض اتمش اولورسه اگر — دیلمزسه بایع الندن قله

چونکه قبض اتدی الکسندخی تم — پس مختیر اولمیسر اول مکر

اول برینی رد ایدامزنی کمان — مستحق چقدی بر نسه ای ددم

پس ثمندن حصه سنی اله تمان

باب الربوا

بر دخی وار در اشد بیع ربوا — کم حرام قلمشدر انی خدا

شول کم اول موزون اوله یا خود مکیل — جنس جنسه صتمغا بودر سبیل

بری برنه مساوی اوله تم — اره یرده اولمیا هیچ بیش کم

بوسنده ار تق اولورسه تمان — بیع باطلدر حرامدر بنی کمان

اشکی بیکی بر در بشن هم — ایو یتلو فرق یقدر ای ددم

شیله کم بغدای صتالر بغدایه — بابرار ای صتالر ارپا یه

یا خو تم التونی التونه صتا — کمشی کمشه صتمق ای اتا

كيليده يا وزنله اولمق كرك | هم برابر هم بری اولمق كرك
نسن خلاق جنسه صيشالر اكر | فضلی دخی اولسه اولور معتبر
يعنی التونه كمشه صيشلر | كمشی التونه دخی ای پسر
نسن تمامن بغدايله ارپا دخی | بری ارتق اولسه اولور ای اخی
ليك شرط اولدی كه مجلسده تمام | قبض اداله هر بريسی والسلام
وزنيه صيشه نسن اولمز روا | عقد صرفك حكمی بودر ای اغا
قولله موكلا اراسنده ربوا | چونكه نقده نسن اولور بيع روا
دكله ايمدی كم اوتوز الترلو اتمكی | عادت اولمش خلق اچنده اتمكی
بوحنيفه قولی بودر ای صفا | كم روا كورمز انی اولور مطلقا
يعنی وزنيله دخی عدیله هم | كم روا دكلدر ديدی ای محترم
ثم امام ثانی اشدای جان | وزنيله جايز قلدی انجق تمان
ثم محمد قولی بودر زيرا | عدیله هم وزنيله كوردی روا

باب السلم

مشروع اولدی بودخی عقد سلم | شرعی اولور نسنه اولمز الم
شولكه تمكيندر انكا ضبط صفت | هم دخی قدرینه اوله معرفت

بش

نسن سلم انك كبدخ اوله روا | اويله اولماينجه جايز اولميا
شويله كم حيوانده جايز اولمدی | زيرا انك ضبطی امكان بولمدی
اتك يی قيون كبی هم ای اخی | هر بريكم بچلاين اوله دخی
قسندلر اولسه دخی هم ای اغا | كم سلم انده دخی اولمز روا
شويله كم تاوق يا قازدك مكر | ياخو كلك يا كوكرجين اولسه كر
بيله درحيوانك اطرافندن ثم | جايز اولمدی بولرده نسن سلم
شيله كم باشی ويا غی ای ددم | هر بريكم انك كبدر دخی هم
دخی حيوانك اتنده ای پسر | دری سنده دخی اولمز معتبر
يعنی بونلرده سلم اولمز روا | ضبط تمكين اولمدی چون ای اغا
هرقچی موزون اوله ياخود مكيل | ضبط تمكين درانك هم ای نبيل
شيله كم بغدای ارپه ياغ بال | بنده تعيين ايلمك اولمز روا محال
ايله اولسه جايز اولمشدر سلم | چون ارايده نزاع اولمز نعم
جنسنی نوعنی وصفنی بيان | ايليه هم قدرینی دخی عيان
هم اجل ثم وين جك يرن تمام | رأس مالك قدرینی ثم ای امام
ثم انی مجلسده قبض اتمك دخی | شرط اولوبدر قمو بنلرای اخی

حق عدد المتقارب الحيوان وجلوده بيع سلم فی رأسه [illegible] وقال مالك الا اذا بين الطول والصفة

جنسی بو کیم ارپه یا بغدای دیه / نوعی مستقی غیر مستقی سویلیا
بیلدیره اسکیمدر وصفن دخی / قج کیله دیر قدرینی دیه انی اخی
هم اجل شویله که بر ایدیه دک / هم ورجلک یری تعیین ایده لر
یعنی کیم حمل مؤنت اولسه گر / بو دخی هم شرط اولبدر ای پسر
رأس مال قج اقچه دیرلو عیان / هم انی مجلسده قبض اتمک همان
چون بو شرطلر یرینه کلسه علم / پس درست اولدی سلم تم والسلام

باب صنعت

دکله استصناع که دیرلر ای اخی / کیم سلم گبیدر هم اولدی دخی
شویله کیم بر کیشی بر بشمقچیه / اون بش اقچه ویرین سکا دیه
بکا بر بشمق دیکی ویرسک همان / تیز ده اولسون اوچ کون اولنجه همان
اولدخی الچینی السه اکر / انکیچون دیکسه بر بشمق مکر
کورسه انی اول مخیردر ای یار / دیلرسه انی قلسون اختیار
دیلمزسه المسون قوسون همان / اول مخیر اولدی چونکیم نی کمان
لیک دیکن اولسه بشمقچی اگر / اکا دیکدر مکیچون جبر ایده لر
زیرا کیم اول اقچه یی الدی تمام / اول مخیر اولمیسر والسلام

بعضلر

١٣٦

بعضلر لیکن دیمشلر ای اخی / هم مخیر اولسر دیر اول دخی
بر دیوایتده دخی اولدر ای دم / کیم مخیر اولمز اکیسی هم
گرچه سلم شرطلرنی ایسه بلر / بو دخی عقد سلمدر ای پسر

کتاب الصرف

عقد صرفدن دکله هم نجدر / المعتو صنمق دیرلر التون کمش
التونی التونه صتسه بش تمان / وزنله جایز دیرلر ای جهان
هم کمشی دخی بو دیر وصف حال / کیم کذا فی صنمقا نقد ومجال
یعنی ارتوق اکسک اولماسه گرک / پس برابر اولسه اولر بکرک
هم دخی مجلسده قبض اولمق گرک / الدن اله ودیرن المق گرک
پس ویراسیه روا اولمایسر / جنس جنسه اولسه بو دیر ای پسر
گر خلاف جنسنه جنس بکز / ارتوق اکسک صنمقا اولور کز
شویله کیم کمش اوله التونیله / بر سیکز ارتوق اولورسه نوله
لیک شرط اولدی تقابض بیلدم / ویرسیه ویرمه هم ای بر کرم
بر قلیچ کیم اول کمشلو اولسه گر / یا کمشلو بچق اولسه اوکمگر
انی سن یوز درهمه صتسک اخی / الی دیر هم کمشی وار درهم دخی

الصرف في اللغة الدفع والرد وفي الشرع بيع الاثمان بعضها ببعض يعني بيع الذهب بالذهب والفضة بالفضة ح

السلم التی درمیمن نقد ای همام / چون سنك بیعی تمام اولور تمام
چون بهاسن کمسنك سن کی کمال / مجلس عقدی چو قبض اتدك تمان
پس سنك بیعك روا اولور روا / كرچه بیعوك دخی اولدی مطلقا
یعنی شول الدوغك الی درهمی / کومشك اولورها سی بل انی
كرچه تعیین اتمدك انی تمام / اولدا كا اولور معین والسلام
چون تقابض اولدی مجلسده تمام / عقد صرف اولدی روا بل ای امام
الی دخی صنكره الرسك اكر / اول دخی جایز در اولور معتبر

كتاب الكفالة

بیلدر عقد کفاله دکله هم / ذمتی ذمته سن ایله ضم
ذمتك اوله لیه درلر اصیل / ضم اولن ذمه یا بو اولور کفیل
ایکی درلودر کفالت ای کمال / بر کفالت نفسه بر ماله تمام
بر کشیه المك وار بیکی درم / بر کشی در بن بندن کم ورم
بنله دیسه ماله اول اولدی کفیل / بو دخی بر خلو کبدر ای ایل
یعنی بندن دخی الرسك روا / كرچه واقع بكا بر نج اولمیا
كر كفالت اذنیله اولسه اجی / هم کفیل بر اجی ادا قلسه دخی

جی

پس اصیلدن بنده اولدی دخی هم / ور دوکی ایدر رجوع کر بیشکم
اذنیله اولمایجق وردوکنی / کم رجوع اتمز تبرع بل انی
بر کشینك قولی اقرار ایلسا / بر کشیه مالکی سنك دیسا
بن تلف قلدم انی دیسه تمام / همدخی قیمتنی قلسا بیان
شیله کم بیك اقچلق دیسه اکر / یا دخی اکچلاین دیسه اکر
چونکه اقرار ایلدی اول دکر دیشر / لیك ازاد اولدغندن صکره اودر
یعنی کندو حقنه دوشر تمام / شمدی مولا حقنه اولمز ضمان
بر کشی اولمایجون دخی منکر / کم اکا مطلق کفیل اولسه اکر
شمدی مال اسنی کفیلدن همان / کم حقیقت السنه اکله انی
بو کفیل دخی او قولدن پس ضمان / کم ازاد اولنجه کوینه کمان
چونکه ازاد اوله قل هم بیدسکر / اول کفیلك مالنی اودا یسر
یعنی قولك امریله اولسه کفیل / پس قل ازاد اولنجه بو در سبیل
لیك امریله اولمنسه همان / اول قله دخی اولمز پس ضمان
بر کشی النده بر قولی منکر / بر کشی دخی انی دعوی ایدر
یعنی بو الکن کی قل ای اخی / کم بنم ملکم دیدی هم اودخی

اودا ملککا

اكا انكار ایلیب دیدی یلان / طانغوك وار میكتوردیدی یمان
اولدقلك نفسنه بر كشی دخی / كم كفیل اولدی كی اكله ای اخی
مدعینك طانغی كالنجه ثم / ناكهان قلدخی الدی ای دم
مدعینك طانغی كلدی بو كن / ثابت اولدی قلان [illegible] نك چقدی یلكن
اولدقلك قیمتنی اودر كفیل / پس اودا ملكیكه اول اولدی سبیل
لیك مولا اذن بیله اولسه كر / اولدكفیله دخی اول مولا اودر
هم كفیله دین اسنی مكر / سكا باعث اولادم انی دیسه كر
پس كفیل دخی قبول اتسه یمان / ملكی اولور اول كفیلكه نه كمان
اقچه اول بر خلودن اكر كفیل / یعنی اقچه اكا اودر اصیل
پس ارادن چقدی الملو یمان / ملكی اولدی اول كفیلك نه كمان
بندن اكلندی كه هم دخی كفیل / دین واراستندن شیدكم اصیل
دین اكی اولو دینلر نه كمان / بو دیدیكلر اندر همان
پس كفیلك دین اولماسه اكر / اكسبینكا بخشش اولمزدی معتبر
بر دخی نفسنه كفالتدر یمان / نفسنه اولدی كفیل [illegible] نه كمان
بیله اولسه نفسه نیس اولدی كفیل / لیك بنده شرط دكل اذن اصیل

شنكچون كم كفیل اولدك مكر / سندن انی استر اولسه كناكی
انی سن البته احضار ایلسن / اكا تسلیم ایلیون كیدن سن
هم او سن تسلیم ایدكك بو شاروله / یعنی شول یرده كه قاضی وار اوله
بیله تسلیم ایتسنك اول نفسی كن / چون بری اولمزسن اولمز معتبر
شیله كم بول اوله یا صحرا اوله / انده حاصل یوق یمان غوغا اوله
هر قچن بر چندن بری اوله اصیل / انجلاین ثم بری اولور كفیل
ثم اجل اولسه لو ابرج ای ثم / پس طلب اولمز كفیلدن دخی ثم
كر كفیلدن اولسه ابرا المدیل / اول بری اولور ولی اولمز اصیل
بر كشی بر كشیدن دعوی ایدر / شول فلان كشیده دیسه یعنی كر
كم بیلك اقچم واردر انك ای اخی / كم انك امر بیله ثم سن دخی
چون كفیل اولدك انی ویر كل بكا / اول دخی دكا زاید زاید زاكا
سنك انده یقدر الجك ای اخی / هیچ كفیل اولماسم هم بن دخی
مدعی اكا طانق بلسه اكر / قاضی حكم اتسه ثم اولور معتبر
اول فلان اذن كفیل اذن دخی / قاضینك حكم رواداری ای اخی
مدعی اكر بیلك اقچه تمام / اول كفیل اولدن ان نه كمان

اول فلاندن بو كفيل اولور بنام — اول بيلك الچى رجوع ايلر تمام
بو تناقضدر روا اولمايدى — اندن اول بيلك الچى المايدى
زيرا اول اكا انكار ايلدى — اول فلانك تم برج يقدر ديدى
شمدى كم اندن رجوع اتمك تمام — برج وار در ديرسه دزلى گمان
بو حقيقتدر وليكن اى پسر — كم تناقض اولمايسر معتبر
زيرا برج يوق ديدكى همان — شرع اندن سوزلى ايلادى بيلان
برج يقدر ديدكى سوزى تمام — ديمشكبى اولور اول والسلام
مدعى دعوسنى بو كز اكر — بيله دعوى ايليب ديسه مكر
شول فلان كشى كه وار در اخى — كم بيلك الچم وار در انى همدخى
سن كفيل اولدك اكا ديدى يكن — تم اندك امريله اولدك اول ديمز
اول دخى انكار ايدوب ايدر بكا — بن كفيل اولمامشم هركز اكا
مدعى اكا طانق بلسه اكر — كم كفيل اولدك سن اكا ديدلر
مدعى لر بيلك الچى همان — اول كفيل اولندن الچى نى كمان
اول فلان كشيدن انى كمان — كم رجوع ايتمايسر دز اولمان
زيرا اندك امريله اولمدى — بس كفيل الچاسن اندن المدى

پسر

اكا

بيلك اندن بو كفيل اولور دخى — ويردكى بيلك الچى همدخى
اول فلاندن يعنى دعوى ايلسه — سنك امرك كفيل اولدم ديسه
اول دخى انكار ايدوب ايدر اكا — بن كفيل اولدم ديمدم هركز سكا
بس كفيل اكا طانق بولسه اكر — بو دخى جايزدر اولور معتبر
بس فلاندن بو دخى الچه سنى — كم رجوع ايلر الور اكلا انى
بيلك طانق بلمز اولورسه اكر — اول فلان كشيه تم اندا اولسر
اول دخى اندا ايچو اولورسه تمان — اول برى اولور اكا اولمز ضمان
بيلك اندن الچمايين قلسه نكول — اول بيلك الچى كفيل اكا اودر

اندن الور

كتاب الحواله

چونكه اشتدك كفالة قالنى — كل بكز دكله حواله حالنى
بر كشيه برجك اولسه كوسنك — برج اولسا سكا تم بر كمسنك
صلسك اول الملوكى اول برجلو — راضى اولسه اول اكسى بس اكا
بو نى بيله قلدغكدن بيلدك — يعنى كم عقد حواله ايلدك
سن بحيل اولدا اخى محتال اليه — بر دخى محتال عليه اولدى دخى
سن سمان قو تلدك اول برجدن بناك — بيلك محتال عليه اولسه هلاك

مفلس اولسه دخی مال قلمسه | درلکنده یاخود انکار ایلسه
بینه بلنماسه قلسه یمین | یاخود افلاسنه حکم اولسه یقین
یعنی بو اوچ سنندن بری بیمان | واقع اولورسه حقیقت بیکمان
بینه سندن پس اولمز وحقنی | کیم رجوع ایلر او سندن انی
دکلدر محتال علیه قلسه طلب | محیلندن وردکی محتال ذهب
پس بکا برجلو یدک دیسه محیل | قول مقبول اولمغا یقدر دلیل
کیم مکر طانغله اثبات ایده | طانغی اولمزسه اشد کیم بنده
وین محتال علیه انداجه | انداجیحک وردکن انداجه
طالب اولسه کیم بو کن اوله محیل | الدغی محتاله اذنی قاتیل
برجلو یدک دیسه محتال بکا | قول بنک دخی اولمز معتبر
بینه هزینه اشد اولسه همان | بو دخی انکالایندنی کمان
یعنی کیم انداجر اولورسه محیل | الدغی محتالک الو ایله بیل
معلوم اولدیکم حواله ای اغا | دین البته اولد اثمز اقتضا
واجب اولمز یعنی برج اولمق بیما | شیله کیم صورتلرن قلدق بیان
مکروه اولمشدر سفاتج تم دخی | دکلدر سفاتج ای اخی

١٤٠

برکیشی یلداشنه اتجسنی | یلداشی اودیغ وین سقلادیه اکی
یا کیمه یدی غرق اوله دیدی | ضایع اولماسون دیو قرض ایلدی

کتاب القضاء

نظم
بو دخی بو دخی عالم اچنده | کیم سبب قلدی اکا رب الانام
قللریندن بر سنی سلطان ایدر | جمله خلقی حکمنه فرمان ایدر
نایب الله اولور اولربن العباد | پس ایدر هم بو رغنده انقیاد
فاضل اولو نصب ایلر دخی همان | تا که معمور اوله شرع ایله جهان
خلقی شرعی اولدخی اجرا ایدر | پس جهاندن ظلم قلمز هب کیدر
برکیشی اهل شهادت اولسه کی | عالم عادل دخی اولسه نکو
یعنی جاهل اولمیا عالم کرک | مجتهد اولورسه دخی یکرک
هم دخی علمیله عامل اوله ٥ | شرع اچنده مستقیم کامل اوله
فرض اولور اکا که قاضی اوله او | تم قبول ایتمکا راضی اوله اول
چون بلنمز بو دخی انک کبی | تم بو اولمشدر عبادتلرکی
پس معین اولدی قاضی اولمغا | اکا فرض اولدی انی بس اولمغا
جاهل اولمق قاضی یا فاسق دخی | کرچه اکا اولدقلا یتی اجی

اذا کان السلطان او القاضی من العلم ما یجوز به القضاء لم یسعه ان یمتنع والا فهو فی سعة نقابة

طونا الشافعی رحمه الله علیه

لیك جائز اولدی چونکم بو زمان … آز بولینور عالم عادل ای جان

رشوتیله قاضلق آلسه کیشی … حکمی نافذ اولمیا باطل ایشی

قاضی اولوب صکره رشوت آلسه اگر … فاسق اولدی حکمی اولمز معتبر

ایله کاغذلر کیشی هم قاضلق … استیه کیمسه هیچ راضلق

جبر ایله قاضی قیلالر انی پس … ایله اولمایه هیچ قلمه هوس

کر قبول قلسه بو رسمله قضا … هم خطادن صقلیا انی خدا

قاضی اولن اولمیا فظ شدید … هم دخی اولمایه جبار عنید

هم کمسنه‌دن هدیا آلمیا … یعنی اولدنکه عادت اولمیا

عادت اولمش کمسه اولرسه روا … هم قریبندن دخی اولسه نوله

چونکه قاضی اولدی دکله سلیا … بر معین یرده مجلس الیا

شویله کم مسجد یا جامع کبی هم … یا دخی بونلك کبی ای محترم

هم خصومت قلمغه کلسه خصوم … عرض ایدرلر انلری بودر رسوم

هیچ برینه قرشو قاضی کلمیه … قاقیب هم دخی باشن صلکمیه

هر برینه سوزده تلقین ایتمیه … شویله اول دیو تعلیم ایتمیه

تلقین ایتمیه طانغه دخی هم … زیرا بونلر ایله اولور متهم

مدعی مدعا علیه اخی … پس برابر ایلیا ایکسن دخی

یعنی درمقدم او ترمقدن تمام … کم برابر اوله ایکلر والسلام

قاضی شول دمده که غضبان اوله … یا قتی اج یا قتی عطشان اوله

یا خود اکا عارض اولمش اوله غم … ایقوسی دوتمش اولسه یا خود غم

کوکلی مشغول اولسه یا خود براشه … کم برقمش اولسه انی تشویشه

قاضلق ایلمیه پس اول زمان … کم خطایه واقع اوله ناکهان

قاضی حکمنده خطا ایتسه اگر … قصد ایله اولماسه هم دخی مکر

یعنی کم نسنه تلف قلسه تمام … انلکون قاضیه اولمز ضمان

حق عبد اولسه او حکم ایتدیکی … مالنی قلسه هلاك کوبیش کم

شویله کم بر کیسنه‌نك قولن اخی … کم آزاد در دیو حکم ایتدی دخی

هم خطا ایتمش اولسه حکمنده تمام … حکم کچمز باطل اولدی والسلام

قل اکر عینیله درسه اکر … بینه انی اشنده ردایده لر

عینیله درمیب اولسه هلاك … قاضیه اودك اولمز بناك

بلکه بیت المال اودر انی ضمان … قلیچون یعنی اندن اولور ضمان

هم دخی بر کسه‌دن بر کشی هم … دیسه کم سن شول قولکی ای دده

بکا بغشلادک اولدیم دیسه | قاضی نه دخی اکا حکم ایلسه
صکره اولدی بلندی کیم ایتمش خطا | بس انک بخششی اولمادی روا
قل دخی غنیسه درسه اکر | بنده اکی ایتسه رد ایدرلر
کر هلاک اولمش اولورسه دخی | قیمتی اول قولک بس ای اخی
اول قولی دعوی ادبان ممان | اول بابی ویره انی بللی کمان
هر نکم بخلاین اولورسه تمام | حکم انک دخی بودر والسلام
شیله کیم بیع شرا عتق طلاق | هر برینک صورتن فکر ایله باق
حکم حق الله اولورسه بو کز | انی دخی کر تلف قلسه کلن
شیله کیم بر کشیه حد اورسه لر | صنیجا جدک دیو ثم حکم ایتسه لر
یا زنا ایلدک دیسه دخی همان | ثم خطا ایتمش اولورسه اول زمان
ثم هلاک اولسه اولکسه ای اخی | نسنه اولمز قاضیه بنده دخی
بلکه بیت المالدن اوده رلر همان | یعنی کیم اندن اولورا کا ضمان
لیک قاضی بو خطا حکمنده ثم | قصد ایتمش اولورسه ای ددم
یعنی اقرار ایتسه قاضی ای اخی | بن بو ایتدوکم خطا حکم دخی
قصد ایله ایتدم بو حکمی بن خطا | نسنه تلف قلدوغن اوده رسه روا

قاضیلقدن

قاضیلقدن ثم دخی معزول اولور | هم نه ایدرسه کشی انی بولور
مستحق اولدی دخی ثم نی کمان | کیم اکا تعزیر ادا اولور زمان
ذیرا بونک کبی عصیان ایتدی اول | فاسق اولدی عزلنه بو اولدی یول
انما بیع شرا مجلسنده هم | تا که اولمیا انکله متهم
قاضی چون دعوت ایتسه لر اکر | ور میا اکا دخی اول معتبر
قاضی چون اولمیوب عام اولسه | ثم درست ور مغه قلسه هوس
خسته صور متعلق اولورسه خوش | ثم صلوة میتا اولورسه قلله
یعنی جایزدر بولاری اشلمک | بلکه اشلمکدر انی یکورک
بر کشینک حق ثابت اولسه ثم | قاضی حکم ایتسه اکا ای محترم
امر ایده ویره دیو قاضی سنکیا | کر ابا ایلرسه حبس ایلیا
طانغله ثابت اولسه بی کمان | حبس ایدر فی الحال هیچ ویرمز امان
شیله کیم قرض اوله اولحق یا ثمن | یا اوله مهر معجل یا خوش سن
بر کشینک ماله اولسه کفیل | شیله کیم ذکر ایلدک اولدر سبیل
یعنی بو حقلر که واردر ای پسر | طانغله ثابت اولورسه اکر
چونکه انکار ایلدی اول همان | قاضی حبس ایلر ویرمز امان

بندن آرتوق حقدر اولنسه كفيل   فقرنه مديونك دعوى ايده
شويله كم آرتوق جنايت ايدجى   يا ضمان غصب اولنسه نته دخى
قاضى حبس ايتمك انى اولمز روا   كيم مگر ثابت اوله انك غنا
دائما قچ كون اولسه حبس ايده تمام   مال ظاهر اولمسه پس اى همام
مفلس اولور اول امان حقنده در   قيد يوق شمدن كرو مطلقدر

كتاب القاضى الى القاضى

خصم حاضر اولجق قاضى نذر   كيم شهود له عليه حكم ايدر
بو نيتى يازر سجل درلر آكا   صكن اگر كوره جك حكمن آكا
خصم غايب اولسه بكزبنده لر   غايب اولدى چونكه حكم ايدر
پس طانقلدكليا انجق نته   حكم ايدرسه جايز اولمزدى كه
نته كم نقل شهادت ايليا   نيجه در وصف شهادت سويليا
هم كتاب حكم درلر بر كتاب   كيم اودر نقل شهادت بالخطاب
يا نبر قاضيه اگر اى ده   تاكه انكله اول دخى حكم ايده
يول طانقلرن دخى يازنه   تاكه قاضى بيتى سن قاضى به
اول بيتى اچنده كى طانقلر   اوقيه بلدرن بر برا ندر

بلدرك قاتنده هم ختم ايليا   چونكه شرط بولر بس بيليا
هم بيتى بلدن تسليم ايده   قاضيه يعنى بولر اله كى
قمو سنده جايزدر الا اوده   جايز اولمز اوله هم حدقود
هم دخى بر عين منقول اولسه كوره   بو كتاب حكم آنك اى پسر
شويله كم آت اوله يا قول قراوش   يا دخى بجلانين مال قماش
بو حنيفه قولى بودر بى گمان   هم امام ثانينك دخى گمان
جايز اولمز درلر انى اى ددم   يعنى مكتوب اليه قاضى هم
انى رد ايليا اتميا قبول   چونكه جايز اولمدى يازيلدى اول
شويله كم يا ابو ليدن بر كشى كره   قاضى قاتنده وار در دعوى ايدر
اذ دنه شهرنده يعنى شول فلان   بر آتم بولدم الينده بى گمان
بندن اوغرلدى تمدرا اول   اكا طانقلر كتوردم اوش اوكات
قاضى دكلدى انك طانقلرن   يازدى اول انك صفاتن هم برن
اذ دنه قاضى سنه يعنى تمان   بر كتاب حكم يازدى ول زمان
اذ دنه قاضيسنه وار دى كتاب   كيم اودر نقل شهادت بالخطاب
اول بيتى دخى دى رد ايتدى اول   پس امامين مذهبين قلدى قبول

گرچه جمله شرطلرن ایتدی تمام ویردی یرلو یرنجه نظم والسلام

لیک یا بر ایده اولسه یا خود آر یعنی منقول اولمیا اوله عقار

بنده جایزدر دیدیلر ایکی تمان دین اولورسه دخی ورمیجان

شیله کم ادا ایده بر کشیده المه واردردر بو دعوی یده

یا ایدک اوتر دعوی اولور تمام کم بنم ملکمدر دیه اول والسلام

بو کتاب حکمی بنده بس بوکن نیم عمل اتکله جایزدر گلن

هم محمد قولی بودر ای اخی مطلقا جایز گوردیلر اول دخی

مال اگر منقول اوله یا خود عقار مطلقا اول اکا ایدر اعتبار

بو کتاب حکمی یعنی نی کمان معتبردر جایز اولور اول زمان

بعضیلر بونی روا گورمشدرر نیم دخی فتوی بوکا کلمشدرر

قاضیلر شمدیکی دمده نیم دخی کم عمل ایتکله ایدرلر ای اخی

بینه یولدا بنی اولماسه گره کم انی شعبی روا گورمش مکره

یعنی یولدا بنی اولمزسه بله قاضیچون ظن ایلیه خطن بله

بس قبول ایتمک انی اولمز خطا مجتهدلر چون روا گوردی روا

چونکه مکتوب الیه کتاب ایریشیجک بیلیا ندر صواب

اجمیا

اجمیا انی دخی او قمیا بلکه انده الب هیچ قمیا

تا که اخصا ایده خصم خصمنه بعده باقه کتابک ختمنه

اندن اچه او قیه بودر ایتم یولطانقلری طانقلق ورهم

بعده حکم ایلیه خصمه تمام اول کتابه چندکنی والسلام

خصم حاضر اولمسه نم ای پسر قاضی یولطانقلری دکلسه گر

بونی دیمشدر انی یوسف روا قاضی بس حکم ایلیه اولمز خطا

خصم اگر اولمش اولورسه نم ندر وارثی اولورسه اکا حکم ایدر

قاضیه مکتوب ایرشمدن اگر معزول اولسه یا خود المش اولسه گره

انکیله بس عمل اولمز یقین کم منکر اوله قضاة المسلمین

قاضی کاتب دخی بیله همان اول بنی مقبول اولمز نی کمان

قاضیه بر قاضینک حکمین دخی عرض قلسه لر نجیده ای اخی

اول کتابه سنته اجماعه هم گر مخالف اولسیه ای محترم

واجب اولور انی امضا ایلیا یعنی شرعی حکم اجرا ایلیا

گر مخالف اولورسه رد ایده چونکه شرعی اولمایجق نسبت ندر

قاضینک منشورنده یازلسه گره نصب نایب قلسه اولور معتبر

قاضی اولور انجلاین اولدخی — عزل ایدامز اولانی بل ای اخی
لیک مکر اننی بویله یازله — عزل ایداجک اولورسه اوله عزل
دکله دخی قاضینک حکمی بوله — ظاهر هم باطنه اولور روا
یعنی یلان طانغیله قاضی کر — کم عقود یله فسوخه ای پسر
حکم ایدرسه ظاهر هم باطنه — حکم نافذدر انک هم مطلقا
شویله کم بر کشی کلدی ای آغا — سنی جفتلندم دیدی بر عورتا
اول دخی انکار ایدوب قلدی فغان — زوج بیلور اول انی مطلق یلان
کوررکه یلان طانغیله نیلدی — عورتمدر دیو اثبات ایلدی
قاضی حکم ایتدی انی عورتلغا — اول حلال اولدی اکا مطلق آغا
وار ایدر اول عورت اکا تمکین ایدر — چون حلال اولدی اکا پس نیدر
قاضینک چون حکم اولدی ظاهر — باطنه دخی قبول ایدر رضا
قاضی چون طانقلری بلمز یلان — صنکم اولمشدر نکاح شمدی عیان
هرنکم انجلاین اوله اخی — حکم بوندن کیدر انک دخی
هم حرامدر دیو حکم ایتسه تمام — اولدخی ظاهرده باطنده حرام
شویله کم عورت ایدندن تم مکر — اوج طلاق بشلوغنی دعوی ایدر

تمدخی ایکی کشی کلدی همان — کیم طانقلق ویردیلر لیکن یلان
قاضی بشندر دیو حکم ایتدی تمام — ظاهر هم باطنه اولدی حرام
یقدر اول عورت اکا تمکین ایده — چون حرام اولدی اکا یا پس نیده
پس بر ایرق کشیه دخی یکن — جفتلنور اولورسه اولور پس کلن
یعنی بو عورت اکا تمکین ایده — چون حلال اولدی اکا یا پس نیده
تمدخی بر کسدن بر کشی کوره — بر غلام یقین انک دعوی ایدر
درکه سن انی صتدک بکا همان — اولدخی انکار ایدر در کیم یلان
تم یلان طانقلریله اولدخی — قاضی حکم ایتدی تم الدی ای اخی
اول غلامی پس اکا اولور حلال — یعنی وطی ایدرسه هیچ اولمز وبال
چونکه قاضی اکا حکم ایتدی تمام — ملک اولدی اول انک تم والسلام
بنجلاین مشتری دخی اکر — صاتن آلدی غلامی یعنی منکر
بایعه ردا تمکیجون انی هم — دعوی قلدی بیعنک فسخنی هم
درکه بن بومله بیعک ای اخی — فسخ قلدک جاریک ال تم دخی
دعوی قلدی ولدخی بیله همان — تم طانقلق ویردیلر لیکن یلان
قاضی حکم ایتسه اکا دخی اکر — اولدخی غلامی منکر

ملکی اولر ینه وطی اتسه روا / ثم قبول ایدر انک عذرن رضا

کرچه اول بیلمز طانقلری بلان / قاضی چون حکم ایلدی ولمز بان

بخلافن هر نکم وار ای اخی / کم معاشی و عقار اولسه دخی

شیله کم یعنی طوار قل قراواش / یا دخی انک کبی مال قماش

بو حنیفه قول بودر ای اخی / ثم ابا مین قولنی دکله دخی

قاضینک حکمنی یعنی کم بولر / ظاهره نافذدر ثم ای پسر

چون طانقلر در حقیقت بیلان / یعنی کم باطنه کچمزلی کمان

قاضینک حکم اندکی عورتلغا / یاخو بوشده یو حکم اتسه ای اغا

کرچه ظاهرده حلال در اول ثمان / لیک باطنده حرامدر نی کمان

یعنی وطی اتمک اولر اکا حرام / بخلاینده نکم وار ای امام

چون طانقلر حقیقتده خطا / بس و باطنده نته اوله روا

مذهبنی قاضی نتسه ناکهان / کم مخالف اکا حکم اتسه روا تمام

مجتهدلر مذهبنجه اولسه کر / نافذ اولر حکم اولر معتبر

قصد له حکم اتمش اولسه یمه دخی / ایکدر بنده روایت ای اخی

بر روایتده کچر اولر تمام / بر روایتده اوکچمز والسلام

لیکن

١٤٦

لیک فتوی شیله کلمش ای اخی / قصد له یاخود اونتسه یمه دخی

مطلقا کچمز انده حکمی ثمان / مذهبنجه اولمدی چون نی کمان

قاضیه واردر یتیمک ما لنی / کم ادنج ویره اشدا حوالنی

آلسنی ویرمک وصی ویرمک ثمان / جایز اولمز بنلره اولسه ثمان

کتاب التحکیم

ایکی کیشی بر کیشی کر حکم / قیلسه لر اولدا خی حکم ایلسه ثم

قاضیلغا لایق اولورسه روا / ثم کی که کیم حکم اولمیا خطا

کر حکم حکم اتمدن بر سنه / جایز اولر ثم رجوع اتسه بنه

قاضیه عرض اتسه لر کر حکمنی / مذهبنه موافق بولسه انی

ایله کر کدر انی امضا ایده / حکم شرعیدر یا بسل برقرار

شبهه ایله ساقط اولر نسنه / حکم جایز اولمیا بس ای دده

عقیله کم حد اولسه یا اولسا قصاص / بس روا اولمقلغا تقید رخلاص

طانعیله یا نکولیله دخی / حکم ایدرسه جایز اولر ای اخی

لیک والدین اکرسه یا ولد / قاضی کبی حکم جایز اولمز حکم اود

قاضی بر کیمسنه ایدرسه که بز / رجمله حکم ایلدم بو شخصه سن

سن

اهدی دیجه ایله دیسه سن دخی هم وار دیر ریجه دیجم اداسن ای ددم
کوه النی کسدیسه دک دیسه همان اولدخی سکا روادر هم کمان
قاضی معزول اولدغندن صکره بر کشیه دیسه کم سندن مکر
حکم ادب الدم بیک اقچه همان کم فلان کمسه یه دفع ایتدم انان
اولکشی در ساکه سن بندن انی ظلمیله الدک اکا ویردک فتی
قاضینک قولی مسلمدر تمام قاضیه هم انده دخی یوق ضمان
چونکه تصادق ایتدی بندای عمرو قاضیلکن اولدغینه بو قمو
ظاهر اولکم قاضی هیچ ظلم ایلمز معتبر اولسه گرک قولی بکز
بر کشی بر اله قاضی اولسه کر اول ایلدکی اجنده یکن هم مکر
بر کشی بر کشیدن دعوی ایلدی کم بنم سنده بیک اقچم وار دیدی
انی دخی بلسه ای اخی علمیله هم عمل قلسه دخی
یعنی حکم اتسه بیک اقچه یه همان حکم جایز اولور اندنی کمان
گرچه طانوق یا خود اقرار ایلدی قاضینک علمی کفایت ایلدی
طوتق اولور انجق شهادتدن همیز قاضینک علمندن حاصلدر یقین
قاضی علمیله عمل اتمک گرک چونکه شهادتدن اولادی بکرک

لیک قاضی اولمدن بلسه اگر یا اول ایلدن طشره بولنسه بیکر
بو حنیفه قولی بودر ای اخی قاضی حکم اتمیه اکا هم دخی
حکم ایدرسه بس روا اولماز بس هم امامین قولن اشل ای بسر
حکمنی اندک روا گوردی بولر معتبردر حکم اندک دیدیلر
حق عبد اولنده در بو سو همان لیک حق الله اولورسه نه کمان
قاضی انی یعنی بیلورسه دخی جایز اولمز حکم اندک ای اخی
نایب الله اولدی قاضی چونکه او خصم اولور قاضی بس اندن اکله خوش
شویله کم بر کشی هیچ احسه گوه اول یا زنا دخی ایدر اول مکر
گرچه قاضی دخی انی بلسه هم جایز اولمز حکم ایدرسه ای ددم
یا اکوز قاضینک علمی بس همان معتبر اولمیا بونده نه کمان
لیک حد قذف اولورسه ای اخی بیلورسه قاضی انی هم دخی
لیک قاضی اولمدن دخی مکر کم طانقلر یله بلسه انی اگر
بنده اجماع ایتدیلر قاضی همان حکم ایدرسه جایز اولمز نه کمان
یعنی اول علمیله حکم اتسه اگر اتفاقیدر کم اولمز معتبر

كتاب الشهادة

كل شهادة حكمني دخي اشيد | شاهد اولورسه اما كورن اشتد ايد
بلدكلرك طانقلغي سندن اكر | كم اني كلب طلب ايلسه لر
سكا فرض اولور اني ورمك كرك | ليك بر وار ستر اولور يكورك
شويله كم يعني حدود اولسه كرك | بس شهادتدن اولور ستر يكرك
كه اوغرلقدن طانقلق ويرسهم | مال بو الدي ديا بو دزكم
يعني اوغرلادي ديمزسه تمام | قطع يد اولمز اولور انجق ضمان
هم زناده دخي كتمي اولدي افضل | دزد دخي ار كرك بو در صواب
كه حدود له قود اولسه اكر | بونده دخي ار اكي اولمق يتر
بوندن ارتق برده فتواي بسر | اكي عورت برار اولور معتبر
ليك مكر كم اوله عيب نسا | مطلع اولمايه ار انلره اما
يا بكارت يا ولادت اولسه كر | بونده بر عورت دوادر معتبر
خصم جون طانقلغه طعن ايلمز | قاضي حالندن سؤال اتمز كن
ظاهري جون كم عدالتدر ارادز | ليك مكر حد اوله يا خود قود
بن سريله تفحص ايليا | عادل اولا غير عادل صلبيا
فرض اولور بر ده اني ارتمق سقيز | شو له كه سن اني بايق بلدوك يقين

كرمسن

كورمسه اولسه يا خود اوغلان باغو قول | بنلرك طانقلغي جايز دكل
بر دخي محدود قذف اولسه اكر | كوچه توبه ايلسه اول مكر
اتسنه اناسنه جده نه | تمدخي اولسه بنك عكسي نه
ارده عورتنه عورتنه | طانوغ اولسه بولر بربونه
دخي دنياوي عداوت ايده نه | سيدك قوله قولك سيدنه
نرد و شطرنج اوينايك تمدخي | كم نمازن فوت ايدر اولسه دخي
تمدخي حمامه كرسه بي ازار | چالجيلغ ساز ساغاني ايدر
بول ايشاسه ويا نسنه يسه | يا خود خلقه سخره لك ايليه
شارب خمرك نماز قلمايانك | فاسق اولوب توبه سي اولمايانك
بونلرك طانقلغي بلجه كان | كم شرعيتدن قبول اولمز تمام
اقلف اولسه يا خصي اولسه دخي | يا خود ختنا اولورسه ايدخي
يا زنادن كلمش اولورسه اكر | بنلرك طانقلغي اولور معتبر
بونده شرط اولمش عدالتدر دخي | بر دخي شهادة لفظي اولور معتبر
يعني طانقلق ويردسه هم | ترك ديلنجه دخي اولورسه نغم
هم شهادة دخي دعوي ايله كر | متفق اولورسه اولور معتبر

هم بو صنفين طنقلر لفظ كر | متفق اولورسه اولور معتبر

شویله کم بر دانه دعوی ایلدی / صاتن الدم یا میراث دکدی دیدی
ملک در دیدی طانقلر مطلقا / اول طانقلق لغو اولور اولمز روا
که بنك عکسنجه اولورسه بایع / اولدی دعوا و شهادة متفق
ایله اولسه بنده طانقلر دخی / جایز اولور چون موافقدر اخی
ملکی مطلق دعوی قلدی چون تمان / اول مقیدی بلندی نی کمان
چون بنك عکسنه عکس اولمز تمام / انده لغو اولدی شهادة والسلام
بخلاف طانقلری ده ده / متفق کرك لفظده معنده
که مخالف اولسه اولدی تمام / سن تمام اولمز شهادة نه کمان
بر کشی بر کمسه دن یعنی بکر / کم ایکی بیك اقچه دعوی قلسه کر
ایکی کشی قاضی قاتنده اخی / کم طانقلق ویرسلر انلر دخی
شویله کم بر سی بیك دیدی تمام / ایکی بیك دیدی بر سی والسلام
بنده طانقلق روا اولمز بایع / چونکه اولمدی طانقلق متفق
بری بیك بش یوز بری بیکدر دیسه / مدعی بیك بش یوزی دعوی ایلسه
بیکده طانقلق روا اولور بکز / زیره اتفاقی اولدی بو کز
بر مسلماندن چو بر کافر هکر / بر قل الدی مالك اولدی ای پسر

بو مسلمان

بر مسلمانه یا خود کافر دخی / اول قلی اول کافر الندن اخی
بو بنم ملکم دیدی ویرکل بکا / مستحق چقدی اکا ٥
کافر انکار ایدر ایدر ای کشی / قل سنکدر کل قو وار بو ایشی
بن مسلماندن صتون الدم / طانغك ویرد دیدی کافر
ایکی مسلمان طانق کتورسه کر / بو مسلماندن طانق اولور معتبر
مدعی اول قلنی ددم / اول مسلماندن او کافردخی هم
اول قولك الور بهاسن ولدخی / چون مسلماندر طانقلر ای اخی
لیك کافر اولسه طانقلر بکر / کرچه کافردر بنك خصم کلر
بو حنیفه قولی بودر ای پسر / اول طانقلر هرکز اولمز معتبر
زیره طانقلق حقیقتده تمان / اول مسلماندن اذر اولرنی کمان
هم محمد قولی بودر ای امام / هرکز اول کافر طانق اولمز تمام
یعنی مسلم اذن کافردن هم / اول طانقلق رد اولنور ای ددم
لیك ایکنجی امام قالی بو / یعنی اول کافر طانغوکه کالی بو
معتبر اولور او کافردن اول / هم ثمن المغا یقدر اکا یول
یعنی کافر حقنده کجدی بنام / سن مسلمان حقنه کچمز تمام

مدعی قولنی الله ایچون یمان / نس ثمن المبیعا کافرنی کمان

مسلمك ثمن کافرك طانقلغی / کافرلرن اوله چی اکله انی

لیك طانقلغی صحت یمان / کافرلرن نافذ اولورلرنی کمان

صورت اشهاد هم بل ای اخی / یجد ذکر ادا لوم انی دخی

شیله کم بر کشی برهنیه کر / کم اکا اول طانق اولمشدر منکر

انك اذن بر کشی داخی اول / کم طانق دکلکه بو اولدی یول

یعنی کم دیه بو نسنه یه بن اوشو / طانق اولمشم اوکا سند بل اوشو

بو ثم طانقلغونه ای اخی / کم طانقلوق ویرسن هم سند دخی

بو کشی دیرسه نس یمان / کم بو نسنه یه طانقدر او فلان

بن انك طانقلغونه طانغم / بو کفایت ایلدی هم یمه غم

بر روایتده بودر قول امام / صورت اشهاد بو اولدی تمام

بعضلر انی اوزمش ای پسر / لیك بو اندن درلمش مختصر

شبهه ایله ساقط اولورلر نسنه / بو دخی جایزدر کلدر رایده

شیله کم یعنی حدود یله قصاص / بنده جایز اولمدی بالاختصاص

معذور اولسه شهادتدن اصول / نس فروع طانقلغی اوله قبول

شیله کم اولسه یا خسته اولسه اکر / یا سفرده اولسه اولدی معتبر

یعنی اوچ کنلك یول ایراغ اولسه اکر / انده استشهاد اتمك اولور معتبر

ایله اولسه نس فروع اولدی قبول / چونکه عاجز اولدی مجلسده اصول

باب الرجوع عن الشهادة

کو رجوع ایسه شهادتدن شهود / قاضی قاتنده اولورسه قلدی سود

مجلس آخرده اولورسه اغا / اول رجوع اولمز شریعتده رضا

قاضی حکم اتمدن اولسه اخی / بعد حکم اتمیا قاضی دخی

کو رجوع ایسه حکمدن صکره هم / نقض اولمز قاضینك حکمی نعم

نس تلف قلدوغی طانق اودر / چون سبب اولدی اکا یا بس نیدر

شیله کم بر کشی سندن ای دده / کم بیك اقچه استیه دعوی اده

اکا طانقلر طانقلق ویردلر / قاضی حکم ایتدی سکا کوندرلر

الدی لو بك بیلك اقچی سندن یمان / ویردیلر او مدعیه نی کمان

صکره طانقلر رجوع ایتدی بکز / قاضی قاتنده ایشتلر اولدی کوز

سکا بیك اقچی طانقلر اودر / هر بری بیشر یوزن ویررلکدر

طانق اوچ اولسه رجوع ایتسه ال / اکا اودك نقدر اولدی بری

بر ایسی دخی رجوع اتسه اکر / نقصنی بیك اقچه نوك اکسیلی ودر

فصل

دکله بر نصرانی اولدی ناکهان — عورتی ور مسلمه شمدی همان

عورت ایدر اولدکندن صکره بن — بن مسلمان اولدم اوندن ندر

پس بکا دخی کرک حقم دیدی — باقی وارثلر اشده کم بیلیرز

دیدیلر اولمز دکلدر اولکمان — سن مسلمان اولمشدکده کمان

انده اجحد بندرک قولی تمام — محروم اولدی عورت انجق والسلام

عورت السا کر بکر نصرانیه — اردر یکن بن مسلمانم دیه

یعنی ولدن مسلمانیدی ار — اولدکندن صکره بو عورت منکر

کم مسلمان کلدی دعوی ایلدی — ارثم المادن مسلمانم دیدی

دکله بکر بن وارثلر ندر — سن مسلمان صکره اولدک دیدیلر

کتاب الوکالة

دکله بر دخی وکالت عقدنی — پس بیان عقد تبرع بل انی

بر کشینک اهل تصرف اولسه کر — قولی فعل اولسه شرعا معتبر

لازم اولسه اکا احکام عقود — واجب اولسه تم قصاص وحدود

کندو مثلی بر کشی اولدخی — کم وکیل قلسه یرینه ای اخی

اول موکلکی اولورنی کمان — پس انک فعلی اکدرر همان

ایکی نوع اولدی وکیلک عقدی اوتور — بجدر دکله بر برانی تم دکله خوش

بری اول کم عقدنی مطلق وکیل — کندویه ایدر اضافت ایله بل

شویله کم بیع اجارت هم دخی — صلح عن اقرار اوله تم ای اخی

بو عقودک پس حقوقی هب تمام — اول وکیله لازم اولور ای امام

یعنی بر کمسه وکیل قلسه سنی — کم صتاشن سن انک نسنه سنی

هم دخی صاتدک سن انی ای اغا — کم اضافت ایلدک انی سکا

لازم اولدی پس سکا قبض ثمن — هم مبیع دخی تسلیم ایله سن

هم دخی صلح وکیل اولسه اکر — بر کسنه‌نک صلح ایتسه اکر

چونکه صلح ایتدک بدل ورسن دخی — هم اجارت بیعه بکز رای اخی

بر دخی اول کم وکیل اولن کشی — کم اضافت ایلیه هر بر اشی

اکا کم اول کندوی قلدی وکیل — کم موکل در سن انی ایله بل

شویله کم عقد نکاح خلع هم — کم بنک امثال دخی بش کم

بونلرک دخی حقوق بندن اوتر — اول موکله تعلق اولدی خوش

یعنی مهرنی موکل ویرسن — هم بدل ورمکی عورت کورسن

ثم خصومت قلمغا قلسه وكیل اولدخی جایز اولسه ایله بیل
لیك خصم راضی اولمسه اكر بو وكالت لازم اولمز ای پسر
لیك موكل مكر كم اوله ثم یا مسافر یا مریض ای محترم
یعنی اوچ كونلك یول ایراغ اوله گر یا خو خسته دزلو دیزه ای پسر
یا خو اهل پرده عورت اوله اول جایز اولمغا بكز بو لندی یول
یعنی خصم راضی اولمزسه دخی بو وكالت لازم اولور ای اخی
اهل پرده عورت اولدر كیم اغا كم اوندن طشره هركز چقمیا
یعنی اونلوغن عروض السه ثمان اون براقچه یه الورسه نه كمان
ثم دخی حیوان اولورسه ای اخی اونلغن ایلیا السا اولدخی
یا عقار اولورسه اونلغون پسر اون اوچ اقچه یه الورسه ای ثم
غبن فاحشدر بو بیع اولمز روا پس موكل اذنی نافذ اولمیا
اشبو ذكر اولن حكملر قموهب اول معین اولمامق اولدی سبب
كه معین نسنه اولسه وكیل انی اول المقلغا واردر سبیل
قیمتنه بل كه دخی ارتوغا دستور اولورا اول انی المقلغا
شنله كم بر كشی ایدرسه سكا شول فلانك شول فلان قولنی بكا

اون لغی اون الكیه السه ...

اكا ویردی انی سكا ثمان سن دخی ثم الدك انی نه كمان
قیمتنه یا دخی ارتوغه هم غبن فاحش دخی ولورسه نعم
چون معین نسنه اولدك وكیل هر نیه اولدوكسه واردر سبیل
اختلاف ایسه مضارب رب مال یعنی شیله قلدی بنلر قیل وقال
رب مال ایدر سكا بن مالمی مطلقا ویرمدم اكله حالمی
بلكه الحق ویردم كم اتا الاسنهما ثم زیان ایسدك سكا اولمز ضمان
اول مضارب دخی ایدر ثم اكا ما كلی قول المغا ویردك بكا
ایله اولسه بن دخی قول المشم صاتدم انی كم زیان ایلرمیشم
قول رب المال دكله بند ثم پس مضارب مدعی داییدر ثم
ایله اولسه پس بكا طانق گرك مدعیدر چونكم اولدر یكرك
لیك رب المال اكر ایدرسه ثم كم سكا مالی ویردم ای ددم
سن الا صتاسن لیكن دخی ویرسیه صتمیا سن ای اخی
ثم مضارب دخی ایدرسه اكا مطلقاسن مالك ویردك بكا
ویرسیه صتمیا صاتدیمدك بكا بنك كبی نسنه سیلامدك
مدعی پس بنده رب المال اولور ثم مضارب در كه صاحب حال اولور

ایله اولسه بن اکا طانق گرک   مدعی مال اشتی اولدی چون
بو انک عکسنجه اولدی نه کمان   معتمد تنبلرک فرق همان
زین ظاهرده ایکسی بر کبی   معتمد فرقی کی اکله یا اخی
بو کشی بر کشیه امر ایلدی   ور فلاندن الموم استه دیدی
یا اکله وار خصومت قل دیسه   اولدخی وارسه انی اشلسا
مال قبض اتمکا اولمز اول وکیل   انجق اول خصمیله ایدر قال قیل
قبض چون اولسه وکالت مطلقا   بس خصومت دخی ایدرسه روا
لیک قبض عینچون اولسه وکیل   هیچ خصومت اتمکا یقدر سبیل
هم خصومتده وکیل اولن کشی   قاضی قاتنده خصومتدر ایشی
قاضی قاتنده اکر اقرار ایده   اول دخی اولسه معتبر دیو ده
غیر قاضی مجلسنده ایتسه کر   انک اول اقراری اولمز معتبر
شویله کم بر کمسنی بر کشیه هم   هم خصومت قلمغیچون ای عم
اول وکیل قلدی انی دیدی اکا   بو ر وار قاضی قاتنده ای اغا
شولانلا ایله خصومت ایلکل   اندن بیلک حقم وار انی استکل
اولدخی واردی خصومت ایلدی   قاضی قاتنده هم انی سویلدی

اول

بن اکا

اول فلان دخی اکا دیدی بلی   اول بک اقچه ویرین نه کمان
یعنی تسلیم ایلدم دیسه اخی   یا خو ابرا ایلدی دیسه دخی
اول وکیل اولن دخی الدم علی   قاضی قاتنده یعنی که اول زمان
انی تصدیق ایدی اقرار ایلدی   اول موکل اقچه الدی دیدی
یا خو ابرا ایدی انی دیسه هم   معتبر دکل انک اقراری نعم
کر بنک عکسی اولسه هم دخی   بو دخی انجلاینده ای اخی
شویله کم بر کمسنه دن بر کشی کور   کم بک اقچم وار دیو دعوی ایدر
مدعی علیه هم قلدی وکیل   کم خصومت قلمغیچون ایلیه
قاضی قاتنده مکر کم اولدخی   واردی اقرار ایلدی اکله اخی
کم بنیک انک وار دیر انی دد   اول موکل اذن لا نزم اولداوش
بنجلاینده همان عتق طلاق   بنلرک کبی دخی فکر ایله باق
المغا صلح قلمغا اولسه وکیل   المغا صتمغا هم یقدر سبیل
شول کمسنیله اولسه اکر   بو وکیلچون شهادت اشتدر
رد ایدر یعنی اتمزلر قبول   شویله کم اوله فروعله اصول
بس اتاسی بله اناسی دخی   اوغلیله قزیله ای اخی

هذا عند الامام وقال ابو [illegible] يوسف ومحمد [illegible]

كم بلا ركله وكيل بيع شرى   ايد رسه اولمیا شرعا روا
هم وكيل كندوسي المقلون   اولدخي جايز دكلدر بس اي جان
يعني كم صتمقلغا اولن وكيل   اني كندو المغا يقدر سبيل
بر كسني بر كسنيه ايدر مكر   شول فلان غايب كه وار در
سنك بنك اقچاسي واردر انكه   يعني برحك واردر اكا سنك
اني قبض اتمكلكا قلدي وكيل   بن وكيليم سن ايله بيل
قاضي قاتنده مكر كيم اولدخي   اول كسني تصديق ايدي اي اخي
يعني برحجم وار در اكا ديدي هم   سن وكيل اولدك اكا ديدي نعم
ايله اولسه قاضي امر ايدي همان   ويردي بك اقچي اكا اول زمان
صكره اول غايب كم وار در ناكهان   كلدي اول برجلويه ايدر فلان
سنده كي بنك اقچي ويركل بكا   اولدخي دندي مكر ايدر اكا
سن فلان كسني ايلدكي وكيل   كلدي اول اقچي الدي ايله بيل
اولدخي انكار ايدر ايدر كه بن   كم وكيل قلمدم اني اكله سن
كر طانوغ طوزغر رسه اكا اول   برجي اودنمكلكا بس اولدي يول
ليك طانوغ بلمز اولورسه اكر   اول المديون كشيه اند دشي

اندايچسه كم وكيل قلمدي هم   برجلو برر دخي اودر برجي نعم
بن وكيلم ديني النده اكر   عينيله ويردكي برجلو مكر
بلورسه اولدخي اندن اني   كم رجوع ايدر اني اكله بني
ليك النده هلاك اولسه همان   اول رجوع اتمز اكا اولمز ضمان
كر تعدي ايليب اولسه هلاك   اوديسر در ضمان بني ناك
ديكله بر دخي كه برجلو كشي كر   اول وكيلم دينه ديسه مكر
ويريم اول برجم اقچاي سكا   ضامن اولغل ديدي سندخي بكا
بندن المديون كليب السه اكر   سن كفيل اول ديدي والله بني
يعني اول المديون بندن اي اخي   الورسه اقچي هم اول دخي
بنه سندن بن دخي الدقلرن   السه رم ديدي سندن بكا
اولدخي راضي اولب السه بكر   صكره اودمكلي اولور كلر
يعني المديونه برجلو برر دخي   برجي اودرسه هم اي اخي
اول وكيلم ديانه اولدخي هم   ويردكني اوديسر بش كم
چونكم ضامن اولدي اكا اودمان   بس انكا لازم اولسه در ضمان

باب عزل الوكيل

باطل اولور هم وكالت عزلیله | هر حكم اولد وكیل عزلیله
یا موكل یا وكیل اولسه تمام | دائما مجنون اولورسه بجهان
یاخود دار الحرب مرتد اولیس | لاحق اولسه عزل اولور بل انی بس

كتاب دعوى

دعوی یكجده تمام ای اخی | مدعی و مدعی علیه دخی
مدعی اولدر كه دعواى حجا | ترك ایدیجك ترك اولنه اول تمام
مدعی علیه اولدر ای اخی | كم بونك عكسنجه اوله تمام اولدخی
یعنی دعوی بر ترك ایتسه اكر | ترك اولنمز بس اكا جبرا ایدر
مدعی بر نسنه كم دعوی ایده | انی تعیین ایلیه یا بس بیله
شیله كم جنسنده قدری بیان | ایلیه ذمتده اولورسه عیان
یعنی كم كمش یا التون دیسه | صاغیش تم یاخود وزنی ای پسر
عین اولورسه خصم الله اولدكر | اكا احضارنی تكلیف ایده لكن
شیله كم نقل قرار واثبات كار | صوف لحنا بحلاینه نكه وار
اولدخی كه ممكن اولمز سه بكز | قیمتنی ذكر ایلمك اولر كلز
یاخو هلاك یاخو بوزلك درزنه | قیمتی مقداری ذكر ایلیه

كه عقار اولسه حدود دن دخی | اول حدود دكر صاحبی دخی هم
خصم الله درد یوتم ذكر ایلیه | تا كه دعواسی صحیح اوله دیو
مدعی كه بولاری ذكر ایتمیه | قاضی دعواسن اندك استمیه
بس حجی دعوی صحیح اوله تمام | مدعی علیه دن صوره امام
اولدخی اقرار یا انكار ایده | قاضی حكم ایلیه جون اقرار ایده
یاخود انكار ایلسه بكز ببند | مدعی دعواسنی اثبات ایده
یعنی طانقلر بولمزسه بس | خصمنه اند ویره قلبه هوس
انداجیرسه اول خصومت كیدر | كه نكول ایلرسه اول محترم
قاضی حكم ایده علیه ای ددم | حكم شرعی ایله در یا بس بیله
ایكی درلو در نكول اتمك دخی | یا حقیقی یا خود حكمی ای اخی
ایكیدر اول حقیقی اولدر شوله صریح | یعنی بن اند اجرم دیا صحیح
حكم اولدركم اكا اولسه خطاب | اول سكوت ایلیه ویرمیه جواب
شیله كم هیج عذر اولمسه اكر | بس اولور اندك سكوت معتبر
ایكسنده دخی قاضی كر تمام | حكم ایدر حاضر اولورنی كمان
بر كشی برهان یری ای اخی | یاخود اوی اولسه یا دكان دخی

برکشی النده یکن اول مکر   بو بنم ملکم دیو دعوی ایدر
اول دخی انکار ایدر ایدر اکا   بو سنک ملکک دکلدر ای آغا
مدعی طانق بولرسه نه کمان   قاضی حکم ایدر انی اکا همان
بو یراستی دخی اولوری مکر   برکشیدن صاتن آلمش اولسه کره
اولدصتندن وردکه اقچه‌سنی   کم رجوع ایلر بینه آلرا انی
طانغه چقدی یرنه ایشته اوش   اولدخی وردکی اندن الدی خوش
لیک طانغ بلمز اولرسه اکر   اولدیر النده اولنه اندن دشر
اولدخی انده اچماولرسه تمام   یرانک النده قالور والسلام
لیک اول انده اچمز اولرسه اکر   مدعی نک اول دی اول یری ای پسر
یعنی قاضی حکم ایدر اکا تمام   مدعینک اولدی اول یر والسلام
چونکه انده اچمدی اوقلدی نکول   مدعیه وردی پس یرنی اول
آیله اولسه وردکی اقچه‌سنی   اولدصتندن آلمز اکله بنی
دکله بو یراستی بکز ای پسر   بو صتی کیسه ایدرسه اگر
اول یری دعوی ادب بندن النی   الدک اول ملکی دردکل یلان
آلدغی بکا ورهم سن دخی   صتدغک چون ملکک ولمدی ای اخی

بنک ازن ایکی طانق بلسه کر   مدعینک ملکدر دیسه بلر
معتبر اولمز بو طانقلر همان   مشتری وردکی آلمز نه کمان
لیک بویله دعوی قلسه اول اکر   کم سن اقرار ایلدک دیسه مکر
مدعینک بودرد یدک اوپره   ایله اولسه سندخی الدغک ویر
هم بکا طانق بولرسه ای آغا   اول طانقلر معتبر اولور روا
کر طانق بولمز اولرسه ای اخی   انده دشر بنده صتانه هم دخی
شویله انده اجسه کرک یعنی اویر   مدعینک ملک دکلدر اودر
پس نکول ایدر انده اچمزسه کر   اول دخی الدغی بینه اودر
مشتری یعنی که بابعدن بکز   کم رجوع ایلر ثمن الر کز
دارله دوکان دخی هم ای اخی   بنجلاینده کم وار دردخی
شویله کیم مال قماش ات خار   حکم بر درقمونک بلکل ای یار
بو حنیفه قولی بودر نه کمان   بدل اولور در نکول اتمک همان
پس ایامین بویله قایل اولدلر   کم نکول اقرار اولور دیدی بلر
انکون بر بجا یرده تمام   منکر انده او لیاد یدی اهلم
پس ایامین قول اولدر ای اخی   منکر انده ورر انلر هم دخی

الاستيلاد طلب الولد مطلقا في اللغة وفي الشريعة طلب الولد من الامة حق

بو سی انك نكاح اولدی اخی — رجعت اولمشدر بو سی همدخی

بر دخی ایلاده وطی اولدی تمام — همدخی در دخی دق اولدی تمام

هم بشنجی اولدی استیلاد دخی — پس ولا التنجی اولدی بر دخی

هم یدنجی دخی اولدی نسب — سنکر اندورمك اولمز بنوهب

بو حنیفه قولی بودر همچنان — پس امامین قولی اولدر همان

عورتله دعوی ایلدی بر ار — بن نکاحلندم سنی بر مکس

عورت انکار ایلیب دیدی یلان — پس کرکلم ارطانوب بوکه همان

ارطانوب بولمز اولورسه ای اخی — عورته اندورمسکر هم دخی

بر کشی عورتنی رجعی طلاق — بوشدی هم شیله دشدی اتفاق

عدتی دخی بتك لجدی مکر — شیله دعوی ایلدی بکز بوار

دیدی کم عدت اچنده پس همان — کم سکا بن رجعت ایدم اول زمان

عورت انکار ایلیب دیدی یلان — پس کرکدر ارطانوب بوله همان

ارطانوب بولمز اولورسه ای اخی — عورته اند یقدرر بنده دخی

بر دخی بر کشی دخی اند اچسه تمام — عورتنه شیله کم درت ای غلام

کم جماع اتمیا هرکز اول اکا — کر جنت اوله ای اغا

بکر

لیك كفارة ویرر ایجون همان — یعنی ساقط اولدی ایلادن کمان

پس جماع اتمیا کر درت ای کیا — باین اولورپس اول عورتدن کجا

لیك بو درت ای اچنده اول اکر — وطی ایدرسه باین اولمز ای پسر

هر قچنکم کچسه بو درت ای تمام — صکره بو ار دعوی قلسه ای همام

دیسه بو درت ای اچنده پس همان — بن سکا فیء ایتدم ایدی بی کمان

عورت انکار ایلیب دیدی یلان — پس کرکدر ارطانوب بله همان

ارطانوب بولمز اولورسه ای اخی — عورته اند یقدرر بنده دخی

همدخی بر کشی بر کنیزه کر — هم او مجهول النسب ولسه مکر

سن قزمسن دیو دعوی ایتسه هم — اول دخی انکار ایدرسه ای حکم

مدعی طانوب بولمزسه کر — سنکر اندورمك اولمز ای پسر

بر دخی بر جاریه هم ای اخی — یعنی دعوی ایلسه کر اول دخی

دیسه مولاسنه ای صاحب کرم — سندن اوغلم اولدی بنم محترم

یعنی بن ام الولد اولدم سکا — اوغلم اولدی دعوت ایتدکنی بکا

چونکه انکار ایتدی مولاسی کما — اول طانوب بولسه کرکدر پس همان

کر طانوب بولمز اولورسه اول دخی — یقدرر مولاسنه اند ای اخی

اوغلام

بر کشی نیم مجهول النسب — دعوی قلدی یعنی اوغل اولدی سبب

بر کشی‌یه نیم دید کیم ای امام — سن اعتقسن بن سنک اوغلکیم تمام

اول کشی انکار ایدر ایدر اکا — کیم سن اوغل اولمدک هرگز بکا

مدعی طانق بلا بونی دخی — منکر اند یقدرر اکا اخی

نیم دیدی صورت اولدی وکالا — بونی دخی دیکله کیم نیجه اولا

اولدرر اول بر کشی دخی همان — بر کسنه‌یه دیا کیم ای فلان

بن سکا مولای اعلایم دیه — بونکله دعوی ایلیا قیدنه بیا

یعنی آزاد ایلدم سنی ای جان — کیم بنم دیدی سکا مولا همان

مدعی طانق بلمزسه اگر — منکر اند یقدرر نیم ای پسر

دخی مولای موالات ای اخی — بنجلاین در همان بن اول دخی

لیک عورت شیله کیم بالاتفاق — کیم اراندن دعوی قلسه گر طلاق

اند ویر کر اند اچمزسه ار — بوشلغنه قاضی نوزک حکم ایدر

اوغریه اند ویر کر اچمزسه گر — قطع یدیوق اندن ایجق اوددر

قاضیا وفکر عرض قلمیو اندن نیم — مستحبدر انی اتمک ول حکم

لیک بر کز عرض قلمقدن تمام — گر نکول ایدرسه حکم ایلر امام

عورته

عورتنه بر کشی دید مگر — بن بوکون قاضی‌یه وارمزسم اگر

باینم اول بندن دیو بو اندچو — دکله بوندن صکره کیم اولدکون گچر

پس بو ندا سی کلر عورت همان — دعوی ایدر ارینه درلی کمان

قاضی‌یه وارمدک اولدکون سن علیم — باینم اولدم بندن خوش والسلام

یعنی شرط بولندی بوش اولدیدم — چونکه بوش اولدی انک انکار قیدن

ادی انکار ایدر ایدر کیم ای جان — قاضی‌یه واردم دیدی اول کون همان

یعنی شرط بولنمدی بوش اولمدک — قاضی‌یه واردغمی سن بلمدک

مدعی عورت اولور بونده ای یار — گرچه صورتده بو نفی اولسه نوار

زیرا که دعوی ایدر شرط طلاق — ار انکار ایدر که سن فکر ایله باق

گرچه طانقلر بولسه عورت ای اخی — بو شهادت نفی اولمز نیم دخی

هر نکم بنجلاین اولسه همان — نفیه اولمز بو شهادت بی گمان

شیله کیم بر کشی دخی ای پسر — شرط ایدر قولنه کیم مگر

گر بکون دکمزسم بن سنی — بندن آزاد اول دیدی اکا بنی

چونکه مولا دخی بیله اندچو — دکله بندن صکره کیم اولدکن گچر

گلدی قول عتقین دعوی ایلدی — دکمدک سن بنی نیم اولدکن دیدی

باب

شرط بلندی یعنی آزاد اولدیر — مدعی اولدی بو حقیقت دخی

یعنی بو دعوی ایدر شرط عتاق — نیتکم بو بلیدی شرط طلاق

منکر اولدی بونی مولاسی کمان — شرط بولنمدی دیدی یعنی همان

پس حقیقت معنی اولدی معتبر — نفی اثبات اولسون الفاظی بسر

بر کشی بر کشیدن دعوی ایلدی — بو اکله کی بنم ملکم دیدی

اولدخی سنک دکل بنم دیسه — یعنی انک قولنی رد ایلیسه

شویله کیم قول اولسه یا اث حمار — بویله دعوی ایلسه بونلر بیار

ایکسی دخی طانق بولسه اگر — خارجک طانغی اولور معتبر

گر نتاجیله اولورسه دعوی هم — ذی الیدک طانغی اولور محترم

شویله کیم بندم طغردی دیسلر — بویله دعوی قلسلر یعنی بولر

خارجک طانغی لغو اولور مکر — ذی الیدک طانغی اولور معتبر

یعنی شنک کیم الندهدر طوار — پس انک طانغی یکر کدر ای یار

عورتی بر کشی بوشاسه کره — شویله کیم اول عورتک دخی مکره

آرا النده مال اولسه هم دخی — مالنی عورت طلب قلسه اخی

دعوی قلسه عورتک مالن اولادر — کیم انکا سن مالکی ای معتبر

خلع

خلع قلدک بدل وردک اکا — انجون بوشدم هم بن سنی

کوچله الدک دیدی عورت اکا — کیم بدل ویرمادم انی بن سکا

ایکسی دخی طانق بولسه اگر — پس ارادک طانغی اولور معتبر

یعنی عورتک طانغی لغو اولدی تمام — چون ارادک طانغی اولوری محترم

زیرا اردر مدعی بوندن همان — عورت انکار ایلر اکا اول زمان

گرچه عورت دخی ظاهرده هم — یعنی کیم اکراه دعوی قلدی هم

لیک منکردر حقیقتده تمام — کیم بدل ویرمادی انی ای امام

شویله کیم بر کشی هم دخی مکر — بر کشی الندن بر نسنه کر

بو بنم ملکمدر دیو دعوی ایلدی — اولدخی سندن صتون الدم دیدی

ایکسی دخی طانق بولسه بهم — صاتن الدم دینک طانغی هم

معتبردر کجا بر اولور ای پسر — خارجک طانغی اولمز معتبر

بو اکا بکزر که صاحب ید مکره — مدعی اولن کشیه دیسه گر

بو سنک ملککدر لیکن همان — سندن انی صاتن الدم بن کمان

هم طانقلر بولسه اکا اول زمان — بو دخی انجلا ایدر پس همان

یعنی صاحب یدک طانغی دخی هم — انجلاین معتبردر اول نعم

بر کشی بر کشیدن دخی مکره | کیم بر اتمه صاتن الدی ای پسر
یعنی چونکم صاتن الدی اول انی | بر کشی دخی مکره دکله بنی
کلدی بندن دعوی ایلادی همان | قاضیه ایلتدی انی اول زمان
دیرکه الکن کی ات ای همام | کیم بنم ملکمدر اولدر والسلام
اول دخی انکار ایدر انکا | وار میدر طانقلرک کاتریکا ایدر بر
قاضی قاتنده اول دخی کوز ندر | کیم طانقلر کتورر اثبات ایدر
قاضی حکم اتدی بنم الدی ات اول | مستحق اولدی غنه بس بو (بود) اولدی
بو دخی ات صتندن بس همان | ویردکی اقچاسن استرکه کما
یعنی اول انک بهاسن بنم دخی | اول صاتن کشیدن استر ای اخی
اول صاتن دخی مکر دعوی ایدر | سکا اول صاتدغم ات ای پسر
اول بنم بندم دولیدر دیه همم | انکا طانقلر کتورسه بس اولدم
مستحق بنم مشتری بایع بنم | دردی بیده حاضر اولورسه اوکات
قاضی طانقلرن انده اشیده | بوندن [illegible] ولیده دردی بو بس حکم ایده
چونکه قاضی انکا حکم اتدی همان | مستحق اولدی ات الدی کما
مشتریه بنه انی رد ایدر | چونکه انک اولدی بابس ندر

مستحق

مستحق حاضر اولمجق بو کز | لیک حاضر اولمز اولورسه بو کز
بر روایتده بو دراکله بنی | دکلمز قاضی انک دعواسنی
یعنی بایع شمدی دعوی اتدکن | اول بنم بندم دولیده دیردکن
قاضی اشتمز انی چونکم همان | مستحق حاضرده کلدر اول زمان
بر روایتده ولیکن ای اخی | مستحق بنم حاضر اولمزسه دخی
قاضی دعواسنی انک اشیده | دکلیه طانقلرن بس حکم ایده
یعنی کیم هیچ مشتری اقچه‌سنی | بایعندن المیا اکله انی
بلکه وارن مستحقدن اول دخی | دعوی ایلایه دیا کیم ای اخی
شول المدن الدغک ات نکه کما | انی شول (بکا شول) صاتن کشی قلان
قاضی قاتنده اوده دعوی ایلدی | کیم اوبندم دولیدر بنم دیدی
انکا طانقلرکا توردی نکهان (اول زمان) | بکا اقچم حکم اولنمدی همان
اول دخی تصدیق ایدرسه ای همام | مشتریه ویره انی والسلام
لیک انکار اویدر اولورسه یکز | مشتری طانق بولدا اولدر کز
یعنی شونلر کیم نتا حیله مکر | مشتری ارزن طانقلو ویردیلر
کاتن اندری شمدی بر دخی | کیم طانقلو ویرلو اکله اخی

مستحقدن بس بینه اتی یمان … قاضی حکم ایلیا الدنی کمان
لیک مشتری کرکه حاضر اوله … یعنی اول طانغنی حاضر قیله
شویله کم بر غیری یرده اوله اوله … طانق ایلتمکلکا بولمایه یول
بس کتاب حکمیله نیلیا … وارن انکله اثبات ایلیا
یعنی شول قاضیه کم اولده کان … کم طانقلر دکلدی اول زمان
یعنی شونلرکه اوکده کوزدلر … کم طانقلق وردیلر
بس کرکه نقل شهادت ایلیا … مستحق حاضر دکل چون نیلیا
شولکه مکتوب الیه قاضیهم … مستحق حاضر ایلیا بهم
مستحقدن اله انی ددی ایدم … مشتری هم انی اله کیدم
لیک عینی باقی قلمزسه اکر … مستحق النه یعنی کم مکره
کو هلاک اولمش اولرسه اول زمان … مستحقدن قیمتن آلور یمان
مستحق چون عینی رد ایدمز … قیمتن ورسه کرک اولدر که کز
زیرا اول انک اولدی عینی تمام … هم اکا حکم ایتدیکی قاضی بنام
شمدی ظاهر اولدی کم اولدی حق … باطل اولدی یکلشی [illegible]
مستحقک الدیغی بس غصب اوله … حکم غصبک اوده مکدر بس اوله

مشتری

مشتری بردخی صورتن مکر … شویله دعوی قلسه یعنی ول اگر
دیسه کیم اول بو آتی ای اخی … شول بن الدوغم کیشیه سن دخی
صتدک انی اول اکا نی کمان … شمدی بنم دیدکک اکا یلان
بولی هم اثبات ایدرسه اول اگر … قاضی بنه انی اکا حکم ایدر
عینیله باقی قلسه رد ایدر … گر هلاک اولمش اولرسه اودر
بو دخی اجلا بیدر رای امام … ایکسنک حکم بردر والسلام
لیک مستحق کم اکله اول زمان … مشتری بدن آتی الدی یمان
هم صتندن ات بهاسن ول … اکی اندن المشلی ولسا ای فتی
مستحق دن دعوی ایدرسه یکز … اشدلمز دعوسی اولمز کلکز
مستحق آت بندن الدی اوش … بونه انک اقچه سنی الدی خوش
ایده اولسه مشتری نک قولنه … قاضی دکلما یسرهر کز انی
زیرا که اقچاسنی الدی تمام … بو ارادن چقدی اکله والسلام
شمدی بدن صکره مکر صاتن … دعوی ایدرسه اول ایدر بو شی
کم بکا صتدکدی بو دعوی ایله … یا حق بوندم دوقلیدر دیرسه بن
مستحقه دعوی ایدرسه دوا … یعنی دعواسی بونک اولمز خطا

کر طانقلری اولرسه کانن   بو غصبه سبب مستحقه اولدوغین
مستحق اولدیغه سبب ایدی   کیم اکی صتمادی اکا محمد دخی
کیم انک بیدی دلی دکلدر اول   اتنی سبب آلمغه بولمادی یول
لیک اکر احمد اولورسه نه کمان   آتنی اول دخی آلر سببن همان
مدعی دعوی ایدیجک هم دخی   مدعی علیه انکار دیدی ای اخی
بو آتی ما تندر بنم المدع خوش   اجرته الدم نه غاصبندر اوش
یا فلان غایب بکا رهن ایلدی   یا خود غصب ایلدم دیو بن سبلدی
بویله طانقلرکا تردی اول تمام   مندفع اولدی خصومتی نه کمان
یعنی قاضی مدعینک قولنی   دیکلمز شمدن کرو اکله اتنی
ملک مطلق دعوی ایدیجک بوهب   مدعی ذکر اتمیا یعنی سبب
مدعی لیکن دیر اولرسه اکر   سن بنی بندن اوغرلادک منکر
یا خود غصب ایتدک دعوی ایلدی   یا خود بو بندن اوغرلندی دیدی
دعوسن دکلیا انک قاضی خوش   مندفع اوله خصومت بند اوش
مدعی یعنی طانغی بلمسه اکر   ذی الید اندن دعوی معتبر
لیک بندن غصب اولندی دیسه کر   بنده هم دعواسی اولمز معتبر

بدنسی

بر کیشی بر کیشیدن دعوی ایلدی   سکا قول صتدم بیک اقچم ویر دیدی
اول دخی انکار ایدر ایدر ایکن   نه قول الدم نه خود بر جاریم وار ایمان
مدعیدن قاضی طانق استسه   اول دخی کو طانغم نقید ردیسه
قاضی خصمنه انک اندر ویرسه کر   قطع اولنسه اول خصومت بس مکر
صکره بو مدعی طانق بولسه کر   بو حنیفه بر روایتده مکر
قاضی طانقلری دیمش اشده   یعنی بنه طانغیله حکم ایله
زیرا اولر مدعی صتمش اولا   اوله طانقلری اوتمش اولا
انکچون طانغم نقیدر دیمش   صکره واردن اکله مش قیدن یمش
هم محمد قول بودر ای اخی   بنجلاین دیدی یعنی اول دخی
بر روایتده دخی دیمش امام   ایشدلمز طانغی یعنی تمام
زیرا طانغم یوق دیدی اول ایمان   بس طانقلرینه دیمشدر یلان
ایده اولسه اول طانقلری بسر   رد اولینور هرکز اولمز معتبر
مدعیدن طانغی استسه بنام   اول دخی قاضیه دیرسه ای امام
طانغم وار دیر بنم شهرده اوش   لیک انده اجنبی بر خصوم دیر خوش
یعنی خصمک انده قلسه طلب   طانغم وار دیر دیرکی بو سبب

هم قاضی اندن ورمیا اکا تمان | بو حنیفه قولی بودر بونده کمان
بلکه طانقلرن احصا ایدیهم | اندن اول عاجز اولنسه اودم
هم امامین قولی بودر بونده کمان | اندن اول قاضی اکا هم اول زمان
کوچه قاضی طانغم وارد دیدی | حقدر اندن دخی شمدی ایستدی
هم طانغی دخی بونده یکه اکر | بن بو کا طانغم دکلم دیسه کر
صنکره طانقلری وارسه هم دخی | بو دخی جایزدر اولر ای اخی
ذی الید طانقلودن بو دخی هم | کم اوتمش کلدی ای حکم
ایکی کشی کور طانقلق ویرسلر | بو کشینک قولنه ... کیچون کم مکر
دیدیلر بو کشی ایشبو قولنی | کم ازاد ایلدی کی اکله بنی
حالی بودر قول دخی مولاهم | شنیده کم انکار ایدرلر هم اولسه
بو حنیفه قولی بودر بونده کمان | اول طانقلر معتبر اولمز اینهان
دعوی اتمز چونکه قول یعنی تمام | بس قبول اتمز طانقلری امام
لیک اشده کم امامین قول واشر | کر قولی دعوی دخی اتمزسه خوش
اول طانقلر معتبردر دیدیلر | بونده بونلر دعوی شرط اتمادیلر
لیک قراوش اولسه ای پسر | ایکی کشی کور طانقلق ویرسلر

شول کشی شول قراوشنی تمام | کم ازاد ایتدی دیدیلر ای امام
کوچه انکار ایتسلر بونلر اخی | اتفاق ایلر امامنلر هم دخی
هم طانقلر بونده اولور معتبر | قراوش دعوی دخی اتمزسه کر
لیک ایکی قولده اولدی اختلاف | هر بری بیلک قولنی بیلک کذاف
بو کشی بر یارنه بر بر زمان | کم تصرف ایتدی انده کمان
یا حوی باغو بغچه یا دار اولسه کر | بو دخی اول بر کبیدر ای پسر
بو کشی دخی کورر انی تمام | کم تصرف ایدر انده صبح شام
لیک دعوی ایتمدی هرکز اخی | الدی کیتدی اول کورن کشی دخی
صنکره کلدی اوغلی انک ای پسر | بر ایتملدر دیو دعوی ایدر
بس انک سوزنده اشتمیالر | سوزنه هم اعتبار اتمیالر
چونکه اتاسی دیریکن اول تمان | انده دعوی ایلمدی اول زمان
ظاهر اولدی کم بو دکل مکر | یا اکا باغشلمشدر ای پسر
بو سببدن سوزن انکر استمیالر | سوزنه کورن عمل اتمیالر
بنجلاین بر کشی دخی مکر | اورن بر کمسنه دخی اکر
بر کسنیه انده صتسه تمان | عورتی یا اوغلی انک اول زمان

اقرباسندن انك بعضی اخی — حاضر اولسه بونی اندر ای اخی
ساکت اولسه لربو لردمیا سلر — هیچ تعرض کمسنه یه قلمیا سلر
یعنی دیرلرسه که بو یر یا خود دار — ملکمز در دیدیلر بزم ای یار
بونلرك دعوسین اشتمیالر — شوندن لرینه کورن ایش تمیالر
چونکه بیع اولدیغی وقتده بس همان — دعوی ایلامدی بنلر اول زمان
بوسببدن سوزین اشتمیالر — یعنی اکا اعتبار ایتمیالر
ظاهر اولکم بونلرك دکلدر آود — ساکت اولد فلانه بیع اولدی
برکشی برکشیدن تیم ای اخی — بر فلان یوم صاتدی الدی تمدخی
بو فلان یوم صاتنك عورتی کره — اول فلان یعنی کلدی دعوی ایدر
مشتریه دیرکه بو یری بن همان — سندن اولکدن صاتن الدیم کمان
بو اکا طانق بولورسه ای اخی — اول فلان یوم انك اولا تمدخی
لیك بونك طانغی اولمزسه کره — مشتری بلمادیکنه اندر اجر
دیرکه بندن اولکدن الدی عمکسن — اند اجاین بلمزم هیچ الدیکن
برکشی برکشیدن دعوی ایدر — سن بنم یعنی قولمسون دیسه کره
اولدخی انکار ایدن اکا ایدر — دیرکه بن حر قل اولمادم بکا

لا

١٦٦

بل حق الاصلم بن اولدن اوشر — اولدخی بو دخی طانق بولدی خبر
حق الاصلم دینك طانغی تم — معتبر اولورکه اکله ای حکم
لیك دافع اولدی حق اولمقلغا — مدعی بوکون بو اولور معتبر
برکشی بر قل صاتن السه کره — بایعندن صنکره دعوی قلسه کره
دیرسه کم بو قولی سن بکا اخی — کم هنوز صاتمزدن اولکدن تمدخی
ازاد ایلمش سن اول زمان — سن بکا ازادلو صاتدك کمان
بکا طانق بولورسه اول اکر — اول طانقلر دخی اولور معتبر
یعنی بیعی بوزلور فسخ اولسر — مشتری ورد کنی تم السر
تم قولی ازاد اولسور دیرنجه کمان — حکم اولنور عتقنه انك همان
برکشی بر جاریه صتسه کر — مشتریدن صنکره دعوی قلسه کره
بو فلان یوم کم سکا صتدم بن اوشر — دیسه کم صتمزدن اولکدن دخی خبر
ازاد ایلمشم ای اخی — کم نکاح ایتمشم اکا تم اولدخی
یعنی منکوحه اولمشدر بکا ن — بس بو بزم بیعمز اولمز روا
کرچه بوید دعوی قلدی اولزمان — لیك بو جایزدکلدر دیرنجه کمان
یعنی انك قولنی اشتمیالر — قولنه کوره انك ایش تمیالر

لیک عتقن دعوی قلسه بلوکز   دکلنور دعواسی بوکز اولور
یعنی بایع دعوی قلسه دیسه کور   کیم سکا صتمزدن اکدن ای پسر
انی آزاد اتمشم بن ای اخی   بن سکا آزاد صتدم سن دخی
بو طانقلر بولور اولسه اوداکر   سن طانقلر دخی اولور معتبر
یعنی بیعی بوزندرک فسخ اولسر   مشتری ویردکنی سن السر
سن ملایوق آزاد اوله نی کمان   حکم اولنه عتقنه انک همان
ایکی کشی بر کنیزدن کیم مکر   یعنی کیم بر نسنه یه دعوی ایدر
یعنی بنمدر دیدی ایکسی دخی   اولدخی انکار ایدرسه ای اخی
ایکسی دخی طانق بولنسه همان   ایکسنه حکم اولنور نه کمان
مشترک اولور ایکسی اننا همم   ایکسنک ملکی اولور اولور اول نعم
لیک ایکی کشی دعوی قلسه کر   شویله کیم بر عورتک یعنی مکر
کیم نکاحن دعوی قلدیلر همان   سن طانقلر بولدی انلر اول زمان
اول طانقلر جایز اولمز ای اخی   هیچ بر بنک عورت اولمز دخی
ایکسنک دخی اولمز ای آغا   زیرا بونده اشتراک اولمز روا
کیم مکر تصدیق ایده برن همان   سن انک اوله اول عورت نی کمان

کر موقت دعوی قلسالر بو کز   هر برسی یعنی بولادرک کز
کیم نکاح ایتدوکنک وقتن دیسه   هر بری بر وقت تعیین ایلیسا
شویله کیم بر ای دیسه بری همان   ایکی ای دیسه برسی اول زمان
تنقیسی سابق اولورسه ای پسر   سن انک طانغی اولور معتبر
سن طانق طوغرمدن بونلر اگر   برسینک قولنی عورت مکره
انی تصدیق ایتدی اقرار ایلدی   بو نکاح ایتدی بکا اول دیدی
قاضی حکم ایتدی اکا عورتلغا   کیم بو کز سن برسی سن ای آغا
سن نکاح اوزن طانقلر بولدی   انک اولدی او عورت سن ز
سمدی عورت سن بنکدر اولسه   زیرا اقراردن طانقلر یکرک
بر کشی دخی مکر دعوی ایدر   شویله کیم بر عورته ایدر مکر
بن سنی جفتلمشم دیدی همان   اولدخی انکار ایدر ایدیلان
مدعی طانق بولورسه سن اگر   قاضی عورتلغا انی حکم ایدر
یینه بوندن صکره بر کشی دخی   بنجلاین دعوی قلسه ای اخی
سن طانقلر بولنسه اکانی کمان   اول طانقلر معتبر اولمز همان
زیرا اول قاضی حکم ایتدی اکا   انوک اولدی بو ز طن بیل ای آغا

هر قچن کم بایعله مشتری / اختلاف ایتسه ثمندن هر بری

فصل

مشتری بش یوز بایع بیک دیسه / مدعاسین بایع اثبات ایلیسه

یعنی طانقلر طانقلق ویرسلر / کم ثمن بیکدر دیسا کرای پسر

پس کرک بیک اقچه بایع تمام / مشتریدن الیسردر والسلام

یا مبیع قدرنده اولسه اختلاف / مشتری اثبات ایدرسه نه خلاف

مشتری در یعنی بش یوز اقچیه / اشبو ایکی اتوکی الدم دیه

بایع انکار ایدرا ولسه ای اخی / مشتری اثبات ایدرسه تمام دخی

یعنی طانقلر طانقلق ویرسلر / ایکی اتی الدوغنه بش یوز کر

مشتری الرانلدن پس ایکی ات / بش یوز اقچه ویره انکا اوکات

شول زیاده مثبت اولن قولدر خوش / هر بری حقن ارتوق الداوش

اول ثمنده بو مبیع کرر یعنی / اکله بایع مشتریدن الدغن

اکسی بر حالده دعوی قلسه کر / هم ثمنده هم مبیعده ای پسر

بایع ایدر بر اتی بیک اقچیه / سکا صتدم سن دخی الدک دیا

مشتری ایدر سکز یوزدن تمام / اشبو ایکی اتک الدم ای همام

اکسی

اکسی دخی طانق در غرسه کر / هر برینک طانغی اولر معتبر

مشتری ویره بیک اقچه ای همام / کم ایکی اتی اله بایعدن تمام

چون زیاده مثبت اولدی هر بره / پس زیاده اله بایع مشتری

بردکی مانک مکر کم نصفنی / برکیشی دعوی ایدر استرانی

یعنی بر کمسنه ایدر ای اخی / شول الکدکی دکی مانک دخی

نصف ملکمدر دیدی مطلق تمام / باقی نصفن الکمدی تمنی کمان

صکره دنسه اول دکی مانک تمام / قموسن دعوی ایدرسه ای همام

یعنی ملکمدر دیرسه قموسی / مسموع اولمز شمدی انک دعوی

زیرا اول نصفن الکدی اول زمان / نصفی سنکدر دیمش اولدی عیان

بوتنا قضدر دیمشلر بعضلر / انکچون مسموع اولمز دیدیلر

برکیشی بر قول صتون السه اخی / انی بر کمسنیه صتسه اول دخی

بو الثی النده یکی قل مکر / کم اجل ارسه هلاک اولسه اکر

شویله کم دشلری انک یوغ اوله / یاخود بر مقلری ایکی چوق اوله

الدکندن صکره اول قولک تمام / عیب ظاهر اولدی انک اول زمان

پس رجوع ایدر بنه نقصاننی / بایعندن الیسر یعنی ای

بو دخی الدعی کسدن تمام — کم رجوع ایتمزکی اکله کمان

بوحنیفه قولی بودر ای اخی — ثم امامینک نه زدکله دخی

بابعندن مشتری ای امام — کم رجوع ایلادی نقصان تمام

بو دخی بابعندن ثم کمان — کم رجوع ایلایه نقصان تمان

یعنی الدعی کسیدن بو دخی — پس رجوع ایلایه نقصان دخی

باب دعوى النسب

برکشی برجاریه صتدی مکر — الت ایکی اقلندن کم اکر

مشتری الندن کتورسه ولد — بایع انی دعوی ایدرسه اود

اوغلی اولور اول ولد انک اغا — جاریه ام الولد اولدی اکا

مشتری ویردکنی اکا بینه — فسخ اوله یعنی کم بیعی دوه

دعوی قلسه مشتری کوصه هم — معتبر اولمز انک دعواسی هم

الت ایکی اکثر ندن اولسه کر — بایعک دعواسی اولمز معتبر

الت ایدن دخی اولورسه تمان — بوننده دخی اولمز اوغلی اولمز کمان

مشتری تصدیق ایدر مکر انجی — ثابت اوله هم نسب بوننده دخی

لیک تصدیق ایتمز اولورسه اکر — بایعک دعواسی اولمز معتبر

یعنی اوغلمدر دیسه هم تمان — مشترینک اوغلی اولور اول زمان

کوصه بایع دعوی ایدرسه هم — مشتریدن صنکی دخی ای ددم

مشتریدن اولدن ایتسه هم دخی — جایز اولمز قمو بونلر ای اخی

لیکن اوغلانک که مولا بوسی — دعوت ایتسه اوغلی اولور بیله سی

جونکه ثابت اولدی بوندن نسب — ایکسندن دخی بیله اوله کسب

برکشی بر عورته قلسه زنا — نکح اولسه اول عورتدن بنا

صنکره اول عورته جفتلنسه او — ثم نکاح جایز اولور معتبر

الت ایدن یا دخی ارتق هم — کم نکاحدن صکره یعنی ای ددم

حملنی وضع ایتسه اول عورت تمان — یعنی بر اوغلان دوغرسه اولدلک

اوغلی اولور اول کشنک او ولد — وارث اولور اکا هم دخی اود

الت ایدن اکسک اولورسه تمان — اوغلی اولمز وارث اولمز بیجان

باب اختلاف الزوجین

ار عورت اوقماشنده مکر — هر برسی اختلاف ایتسه اکر

شول که ان لایق اولورسه انی — شیله کم اوق یا قلج یا برک دده

قول ایدکدن انی بلکل — عورته طانق کرک انجی تمان

کمان

عورته لایق اولورسنده هم قول بونده عورتکدر ای ددم
مقرمه التونکوپه من کبی هر نکم بنلانه بکزر یا اخی
ایکسنه دخی لایق اولورسه کر بنا ارکدر قولی اولور معتبر
شیله کم ارتو دوشک یورغان قلج او اجنه قب قحق یاغ بکی
هم حواشی یا عقار اولسه هم بونده دخی قول ارکدر نیکه کم
شیله کم قلقوا واثاث تجار منزلکم نجلاین اولسه ای یار
یا خوانچه اوله ای اخی یاخود ار اوله یا او یا یر دخی
ایکسندن بوسی اولسه بکن مشکلدر قولی کدرکلن
یعنی عورت یا خود ار اولسه بن بوسی دیری قالورسه نیکه کم
ایکسنه لایق اولورسه نن دیر نکدر بونده قول ای دده
غیر مشکله شعیم قلدق بیا حق کبیدر انده وار نکر هم
یری لایق اولندر یعنی هم وارثکه دیو بیوردر ای ددم
ارینک پنبوغنی کتانی شیله کم بو کتشی اکرسه ایکی
ارینک اذنیله اولورسم کر اکر یدن ایلک ارکدر ای پسر
اجر مثل الدر همان عورت دخی ادینکه اولدی ایلک چون ای اخی

رجل اشترى قطنا او صوفا فغزلته امرأته بأمره او بغير اذنه كان ذلك للزوج لان هذا من جملة خزانة البيت فكانت عاملة للزوج

اولقدر پنبوغ کتانی یعنی کر نجیا اکرلسه انی ویره ار
ارنک دستوری اولمزسه بوکز عورتک اولسه ایلک بوکلر
یعنی کیم پاموغله کتان نتیک قیمتی ویره ارانه هم انک
شیله کیم اکردکی وقتده هم قیمتی اودرار ینه نی کما
لیک ارک اذنی اولدغی اخی یاخود اذنی اولمدغی هم دخی
ظاهرا و لمسه بنک هیچ بری کر یعنی مجهول اولسه بوندا ای پسر
ایلکی تنصیف ادرلر بسن هم هر بری هم نصفن الور کما
لیک بندرا اختلاف فا نسه اکر عورت ایدرسه ارانه کم مکر
سن بنی اکرما که منع ایلدوک پامغم کتانم اکرمه دیدک
ار انکا انکار ایدر ایدر ای جان بن سنی منع ایلمادم نی کمان
اکرلین ایلک هم اولدی تمام سکا اجر مثل اولور والسلام
عورته طانق کرکدر بونده دخی اول طانوق اولمزسه هم دخی
ارنه اندوین کر انده انجسه کر ایده اولسه ایلکی انک اولسر

کتاب الاقرار

دیکه بو دخی کم اوله اقرار در اولحقیقتده همان اخبار در
بعضلر نوجلو ن اکله بونه تملیک اوله دیدلر فی المال انی

حر بالغ عاقل اولسه بر کشی / معتبر اولور انک هر بر ایشی
پس روادر اول کشی اقرار ایده / معلوم اوله اول یا مجهول ای دده
لیک مجهولی بیان ایده تمام / بر مقوم نسنه ایله ای امام
شویله یعنی فلانک بنده نم / مال وار در دیرسه کر بیش کم
بنده نسنه‌سی یا حقی وار دیسه / نیدوکنی هم بیان ایلامسه
جبر اولنور انی اوله ایده بیان / هر بر نسنه نیدوکن قیله عیان
دیه اول نسنه یا حقی دیدکم / بو قدر آقچه‌در نسنه دیدکم
پس خبر ویرمش اولور یا ایشی بو / معتبر درر چونکه اقراری خوش
بر کشی اقرار ایدر ایدر همان / نه‌رنکم واردر بکا منسوب اولان
یا اوم ایچندکی قماش تمام / شول فلانکدر دیرسه ای همام
نه‌رنکم واردر اوده ای اخی / یا بکا منسوب اولنلر ای اخی
ملک اولور اول فلانکنی همان / زیرا اقرار ایتدی انکدر همان
لیک مکر شویله اقرار ایلسه / هر نکم اولور بنم ملکم دیسه
شول نکه بنم وار دیسه دخی همان / پس بخشش اولا اذن نی کمان
تسلیم اولنسه همان اوله روا / تسلیم ایتملکه هم جبر اولنمیا

کم

چون

١٦٩

چون حقیقت بو هبه اولدی بنام / قبضله تسلیم ایله اولور تمام
زیرا بو تملیک مجهول اولدی هم / پس روا اولماز بو تملیکی ای دده
لیک بو اقرار ایله اولسه اکر / کرچه مجهول اولسه اولور معتبر
یعنی اولکی صورتده نی کمان / چونکه اقرار ایتدی ملک اولدی همان
لیک ایکنجی صورتده ای امام / چون هبه اولدی او ملک اولماز تمام
بلکه تسلیم ایله ملک اولور اخی / شویله اولمقلق کرکدر همدخی
تسلیم ایدرسه اکر تعیین ایدر / پس جهالتدن قلمازده هبه کدر
بر کشی ایدر بنم سنده ای جان / کم بک اقچم واردر اول عیان
وزن ایدن یا نقد ایله دیسه‌ک / یا اودادم اکی دیو سویلسه‌ک
سنده اول اقرار اولوبدر نی کمان / بر چه بک اولور اسلوکه بک اقچه همان
لکن اقرارک استثنا دخی / متصل اولورسه جایزدر اخی
شویله کیم بک دیسه الا یوز کا / پس طقوز یوز اولور یا اوزدکا
انشاء دیسه هم دخی ای جان / باطل اولور انک اقراری همان
بر کشی خسته اولوب اقرار ایده / وارثندن غیره جایزدر دینده
وارثی اولورسه اولمایه روا / چونکه وصیتدر بو جایز اولمیا

فصل في اقرار النسب

آنی وارثلر منکر جا بزدوة | ایله اولسه جایز اولدی ایکه
مالنک مجموعن اقرار این کره | اجنبی اولورسه اولور معتبر
اکه وارث کیشی اقرار اتسه کره | کیم بو اولندی فلانک ای پسر
شنیده کیم بنک اقجسی وار دیدیکر | میتک برجنده قیدن یدلر
میتک وارثلری اولسه دخی | برج انکار اتسه اندر ای اخی
بو اکی وارث کیشنک ازن کره | قاضی کر حکم اتسه برجنی ادر
یعنی بنلرک نصیبندن تمان | میتک برجی اودا نزلی کمان
صنکره اول برجی بولردخی اکر | کیم انکار اتسلر اولمز معتبر
جونکه بنلان اودک دشدی عیان | متهم اولدی بولر بس کمان
لیک قاضی بنلن دخی تمام | کیم اودک حکم اتمامش اولسه ایام
تم اودین استسی طلب قلسه اکر | اول اکی اقرار ایدن اشمدی منکر
میتی ازن بس طانقلو در سلر | اشمدی اول طانقلو اولور معتبر
میتک سرجمله مالندن بوکز | بوزج هب وارثلر اودرلر کز
یاش اچنده کراز اولسه بر غلام | تم او مجهول النسب اولسه تمام
یاشده اندن ارتق اولن کشیه کر | بونم اوغلم دیمش اولسه منکر

[illegible]

تم غلام انی اکر تصدیق ایده | اول انک اوغلی اولور بل ای دده
کر صغیر اولسه تصدیق ایلمک | شرط دکل الحق بتر اوغلم دیمک
باقی وارثلر کبی اولور تمان | وارث اولور اول دخی بل ای کمان
شو قدر اولمق کرک تم بو غلام | اوغلی اولمق ممکن اولا والسلام
اوغلی اولمق ممکن اولمزسه اکر | تم انک اقراری اولمز معتبر
اون سکز یاشنده اولا کم بر اد | اون یاشنده بر غلامیچون مکر
بو بنم اوغلم دیو اقرار ایده | کرچه مجهول النسب اولسه دده
اوغلی اولمز اول انک اکله تمام | زیرا بو ممکن دکلدر ای امام
کر مقر اولسه او توز یاشنده هم | بو کز اقراری روادر ای ددم
اون یاشنده عی غلام زیرا اکا | اوغلی اولمق ممکن اوله ای اغا
کر مقرک قولی اولسه بو اخی | اوغلی اولمق ممکن اولمزسه دخی
جونکه اوغلم دیدی ازاد اوله هب | کرچه ثابت دخی اولمز نسب

كتاب الصلح

[illegible]

دکله بر دخی بنجدن صلح سن | صلح قلسک قوغدن اولدق اسن
شنیده کیم بر کیشنه اقرار ایلدی | بنده سنک بیش یوز اقجک وار دیدی
سن دخی تصدیق ایدب قلدک طلب | صلح قلمق لغا بس اولدی سبب

ویردی یوز اقچه سکا چون صلح ایدر / سن قبول ایتدک ثمان غوغا گیدر
یعنی درد یوزین اکا باغشلدک / یوزنی الدک اکا لطف ایلدک
صلح ایدجک ثم بدل معلوم گرک / مجهول اولورسه روا اولمز بشک
ثمدخی اول حالده قبض اولسه روا / ویره سیه صلح جایز اولمیا
شیله کیم صلح ایلدک بک اقچه‌کا / کیم دینار ویره‌یم بر ایدن سکا
یا موجل اولسه اول اقچه‌لر / نصفنی شمدی ویرر اولسه انک
صلح بوندن جایز اولمز ای اخی / دیکله صلحک حکمنی ثم بر دخی
بو ثمان شیله که بیع اولری باره / جایز اولور بنده شفع ثم صیار
عیب ظاهر اولسه دخی رد ایدن / چونکه بیع اولدی یابس ایرقدن
گر منافع ازن صلح اولسه ای جان / ثم اجارت گبی اولر بو ثمان
پس گرکدر مدتن تعیین قیله / ثم محل منفعت معلوم اوله
صلحک اقراردن اولر حکمی بو / باقی سندن دخی دیکله ای عمو
دعوی قیلسه‌لر بوکز سندن اگر / سندخی مطلق سکوت ایتدک مکر
بعده صلح ایتدک ویردک چو مال / کندی کسلدی ارادن قیل وقال
یاخود انکار ایلدکدن صکره ثم / نسنه ویردک صلح قلدک ای ددم

بر کشی بر کشیه ایدر ایاز / شول فلانه گیدی بکا اکلدی دار

١٧١

یعنی کیم انده اجمکا قلدوک فنا / مدعی الدی عوض ولدی اکا
کیم بنم ملکم دیر ویرکل بکا / سنده صلح ایتدک بدل ویردک اکا
بنده شفع دعوی اولمز بس روا / زیرا سن قطع نزاع ایتدک اغا
صلح ایدب گرسن ویراسن اکا دار / شفع دعوی قلو بکز بل انده وار
یعنی صلحی چون بدل دار اولسه / شفع دعوی بنده اولر معتبر

کتاب المضاربة

دیکله بر دخی مضاربت قالنی / دخی دیت المال اولن احوالنی
بر کشی بر کشیه گوماله / ویرسه اشلتسه کی اکلدسن انی
اصیین یا ربه اولسون دسه‌م / اولدخی النسه انی گوبیش کم
اول کی النده امانتدر او مال / دیکله بندن صکره ندر وصف حال
چونکه او مالی ویردی بلکل بکا / بو عمل برله شریک اولدی اکا
بو سندن مال برندن بس عمل / شرکت ایتدیلر بو لر بس نه خلل
یعنی اصیدن شریک اولور ثم / شرکت اولمقدن ثما دولدی ای جان
مال اولور شونک کبی مال اوله ثم / شرکت انده جایز اوله ای ددم
چونکه بو رسمه بو گوقلدی نظم / بونلرک باقی اولر تمام
پس مضارب اولسه اول امین / ثم تصرفده وکیل اولر یقین

ربح ایدیجک اول شریکاولر ایمان | فاسد اولورسه اجیر اولور ای جان
کو خلاف ایسه او غاصبدر بو کز | جمله ماله ضامن اولدی ولد
کر مضارب کل ربح کندویه | بنم اولسون دیو بن شرط ایلیه
ایدر اولسه پس بو مستقرض اوله | یا خود رب المال شرط ایتسه نوله
یعنی اول مال اوده ربح المش اولر | اصحی و نقصان اکا اولمش اولر
یا خود رب المال شرط ایتدی مکر | اصحی قمو انک اوله ای پسر
ایدر اولسه اول بضاعت ایتدی هم | اصحی رب المالک اوله بیش کم
پس مضارب نقدا هم ورسه | جایز اولور هرقچن بیع ایلیا
هم بضاعت هم ودیعت هم سفر | بو دخی اکا روا در ای پسر
لیک اول اوته مضارب دیمیا | چونکه اذن اولمیا انی ایتمیا
پس اگر اذن اولسه انی اشلیا | یا مکر اعمل برایک دیبیا
ایدر اولسه اول انی ایتمک روا | ذین رب المال اکا ویردی رضا
هم مضارب بزین قلسه سفر | یدکی احدکی بندکی اکره
گیدکی دخی او مالدن اولسه هم | اکا اول جایزدر ای محترم
دکله بز دخی ودیعت عقدنی | ذکر ایدالوم نیجه در دکله انی

مودع

بر کیشی بر کیشیه ایدر شکا | ویره بن شو ماله صقلا بکا
اول دخی الله ودیعتدر یمان | انی حفظ ایلیا بسنجه کان
کندو نفسیله یعنی صقلیا | هم عیالیله کر اولورسه روا
کر بولوردن غیریله حفظ ایدر | اودر انی کر هلاک اولسه دده
مودع دکله عیالی ای اخی | کیدر هم دیالوم انی دخی
مکرکیم انکله اول هر دم بدم | ساکن اولورسه اولدر ای ددم
عورتی قولی قرداشی کبی | اوغلی قزی هم اجیری با انی
یعنی شولکم اول اجر حاصل ولا | عبد ماذونی دخی اولسه نوله
پس دفع اولدی ودیعت مالنی | کم بلادن صقلنه مودع انی
بنلادک الندیکی یعنی کره | ضایع اولورسه اودمز ای پسر
کم مکر اوله تعدی پس اودم | واجب اولور ایدا اولورسه نتک
لیک مکر قورقو حرق اوله دیه | یا کمیده صویه غرق اوله دیه
قنشوسنه صقلمغا ورسه کره | یا دخی بر کمیه ورسه مکر
پس هلاک اولسه اکا یقدر ضمان | چون ضرورتدر امین اولور
مالنی مالک ایسه کر قلسه طلب | ورمسه مودع انی هم بی سبب
قادر اولسه یعنی ورمکه ایمان | کر هلاک اولسه بایع اولور ضمان

فانه اذا خالط ... ينقطع حق المالك ... وكذا ... الا اذا خالط ... فانه ينقطع حق المالك بل يثبت الشركة وعند محمد لا ينقطع حق المالك بل يثبت الشركة سواء كان اكثر او اقل منه

یاخود قادشدرسه کندو ماله | فرق اولنمز هر بریک کالنه
شویله کم اقچه یی قودی اقچه یه | بغدایی بغدایه آرپا آرپه یه
بری بریندن تمیز اولمز ایمدی | بونده دخی واجب اولدی بس ضمان
کندو قادشدرن قادشسه گر | مشترک مالی اولور اول مال ای پسر
شویله کم برکیسه اقچه یا رله | مودعک اول اقچه سنه قاره
گر تعدی قلسه مودع ای ادم | صکره انی ینه زایل قلسه هم
ساقط اولمز بس ینه انده ضمان | چون تعدی کندی [illegible] همان
شویله کم بو اتی قلسه سفر | ینه دنسه یرینه گلسه مکر
گر ضرر اولماسه ینه حفظ | چون امانتدر اکا یاسین
شمدن صکره هلاک اولورسه گر | بس ضمان اولمیا اکا ای پسر
لیک مستاجر و یاخود مستعیر | بونلر اشلر تعدی ای امیر
بونلره مطلق اولدقدر ای اخی | گر تعدی زایل اولورسه دخی
بر کشی بر کسیدن بر ات کره | یعنی اجرتله السه مکر
یاخود انی عاریت السه ای جان | بر معین یره وارمغه همان
اول یری وزسه اوته کچسه دخی | بس تعدی اولدی بو اکله اخی

قال صاحب النهاية اذا استأجر دابة الى موضع معين ... وان استأجرها ذاهبا وجائيا لا يضمن بالمجاوزة فهو بمنزلة المودع اذا خالف ثم عاد

بس هلاک اولسه اولور اکا ضمان | گرچه اول یره ینه گلسه همان
مودعک مودعنه یقدر ضمان | غاصبک مودعنه اولور ضمان
شویله کم مودع ودیعت مالنی | بر کشیه ودیعت قلدی انی
انک الندن هلاک اولسه همان | چون تعدی یوق بکا اولمز ضمان
لیک اوک اولکی مودع ای پسر | چون تعدی ایتدی اول مال اودر
غاصبک مودع اولورسه اگر | بو دخی ضامن اولور ای پسر
شویله کم بر کشی بر ات مکر | بر کشیدن انی غصب اتسه اگر
صکره اول غاصب اول اتی ای اخی | کم ودیعت ایله انی اخی
مودع الندن هلاک اولسه همان | اکا هم غاصب کبی اولور ضمان
لیک بو غاصبدن استرجاع ایدر | هر کیمک مالی ایسه مال اودر
یعنی ات اسی بکا اودنسه هم | بو دخی غاصبدن الور ای ادم
ایکی کشی بر کسنیا مکر | کم بک اقچه ودیعت اتسه گر
بریسی صکره نصیبین قوهب | بری حاضر اولمیوب قلسه طلب
ورمیه اکا نصیبین ای ادم | تا که او حاضر اولا اندکه هم
هر نکم مودع اوکه یاخود | اول دخی اقچه کیدر ایله بل

ناگهان حمامه برتچ کیتسه لر / کلدی کوره حمامجی حاضر کون مکر
طونلرن شویله که عادتدر اولان / چقروب حمامه کیردیلر ای جان
برسی بندی بنه چقدی اودم / انی حمامجی کورزکن ای ددم
کندونک طوننی قورکوزلمکدر / برکشینک طوننی کیر کیدر
چقدی حمامدن اوطونن الدی / صوردی حمامجیه اوطونن اخی
دیرکه حمامجی انی برکشی اوش / بن انک صندم جوکیدی کتدی خوش
ایده اولسه انی حمامجی اودر / جون امانت صقلمدی یاندر

كتاب العاريه

عقد عاریتدر بر دخی خوش / ذکر ادا لوم انی دخی دکله اوش
برکشی بر کمسنک کراتنه / الدی بیله جمله وارالاتنی
عاریت قلدی انی بندی اکا / دیلدی وان معین بریکا
اندن اوته کچیوب اولسه هلاک / اول امانتدر ضمان اولمز بناک
اول معین یردن اوته کچسه کر / اول تعدیدر هلاک اولسه اودر
اوجرته ویرسک دخی رهن الیمک / جایز اولمز بنلری اول اشلمک
اشلسه دخی هلاک اولسه ایما / بو دخی اولر تعدی بیجان

مستعیر اول الدیغی انی اکر / استنک اسطبلنه رد اتسه کر
یاقول اولسه اتی اوینه اخی / رد ایدرسه تسلیم اولور اول دخی
لیک مغصوب ودیعت اولسه کر / بنلرکله تسلیم اولمز معتبر
بلکه البته انی استنه هم / تسلیم امکلک کرک کربیش کم
برکشی بویان یونی اکر / برکشیه ویرسه انی اولامکر
کم اویرده اوبیا هم اول دخی / یاخوذ اوغج دیکه انی ای اخی
اول دخی اوینبدی یادکدی اغج / جونکه انی اکا اولدی احتیاج
صکره بو یراستی بکز ناکهان / یرمی باکا کرک دیدی همان
یعنی اوک یوغ کدرر دیدی اکا / یاقویر اغجلرک دیدی دوا
بقه اولن کدرن هم اودخی / هم اغاجلرین قوپارن ای اخی
کرچه اندان دخی اولسه زیان / هم یراستنه دخی اولمز ضمان
لیک عاریت موقت اولسه کر / یعنی مطلق اولماسه اوداپی سز
مطلق اولنک بودر حکمی کلز / کم موقت اولسه عاریت بکز
شویله کم بریل تمام اولنجه بن / عاریت قلدم بو یری سکا بن
اننی اوتیب باغج دک ای اخی / وعدسنه ایندی هم اول دخی

آنی او ییدی یا خود دکدی آغاج   چونکه آنی آکا اولدی احتیاج
یا تمام اولمدن اوکدن اوکر مکر   کم رجوع ایتمک روادر ای پسر
مکروه اولور کرچه اولورسه روا   زیرا اول عهدینه قلمدی وفا
کم بقلمقدر اوک نقصانینی   یا آغاج قیمتنی کی اکله آنی
اول یراشی ای اودمک کوده   چونکه اول ایلادی آنلاری امک
مغرور اولدی سوزینه اندک بلور   دکدکر آغاج یا خود اوییدکر
پس یراشی چونکه قلع ایدیلر   اودیسر ثم انک نقصانینی
یا خود اول اوک اغاجک ای اخی   قیمتی ویره آکه آنی دخی
مالک اولور آنی دخی تمام   لیک او اشی اغاج اشی بنام
بقه کدرن یا خود قلع ایتمه ثم   ثم یراشنه زیانی اوده ده
لیک یراشنه اولورسه زیان   بعضلر بوندن دی مشترطر زمان
اول مخیر اولسردر ای اخی   یعنی یراشی دیکرسه ثم دخی
قیمتی ویره آکه آندی ثم   یا خو نقصانن اودیه بیش کم
یعنی قلع ایله ویره نقصانینی   یا خو ویره قیمتی آکه آلنی
لیک قیمت ویرز اولورسه اکر   اولد اوکی یا اول آغاج ای پسر

مستحق قلع کی قیمتنی   ویره یراشی آکا اکله آنی
اول اوک یا اول اغاجک ای اخی   قیمتی ویرمک دیلرسکز ثم دخی
آنلر اولمادن اوییدی پس عیان   قیمته دوتالر آنی اول زمان
آنلرک له بیله اولسه دخی ثم   قیمته دوتالر آنی بیش کم
شیله کم او یا اغاج اولسه کر   قیمتی یرک بیک اولسا کم مکر
آنلرکله بیله دوتلسلی بوکز   بیک یوز اولسه قیمتی یرک کلز
یوز اولور قیمتی آنلرک تمام   یعنی اول اول اوک اغاجک والسلام
بر کشی بر کمسنه یه کوپرنی   من زرعه قلمقلغه ویردی آکه
اکین اکدی اولدخی آنی ثمان   بیجما بلنجه الممن یرن ای جان
کر بنا وغرس ایچون اولسه مکر   یا بد عندن صنکره دخی ثم مکر
یعنی ویردی یرنی اوییمغا   یا خود اغاج دکمکیچون ای اغا
یرنی المق بینه قلع ایلمک   جایز اولور کرچه اولورسه اکمک
لیک اکی کر موقت قلسه کر   وقت کلما بنجه انک ای پسر
یرنی المق بینه قلع ایلمک   مکروه اولور آنی آکا اشتمک
شیله کم آیله یا خود بیلیله   کم موقت قلسلر آیله اوله

یا تمکیل یا موذون اولسه تم عاریت قلدوقلری ای محترم

یعنی شو لکم عین قلمایه کیدن منفعت اندن چون انکله ایده

قرض اولور اول عاریت اولمزینام مثلی ویرمک کرک ابحو تمام

زیرا عین باقی قلمز چون کدر منفعت انکله اولور یا نذر

شویله کم بغدای آرپه یاغ باد ات اتمک بنلر دخی مثال

کتاب الهبه

هی تملیک عین بلا عوض

ایجدر عقد هبه انی دخی ذکر ادالم بو بر دکله ای اخی

برکیشی بر اوی یا دارنی بر کمسنه بغیشلسه انی

یا قماشی یا مواشی اولسه هم یا قلیل قراواش اولرسه بهم

یعنی تملیک ایسه آکا ای [illegible] انی قبض ایتمکله اولور تمام

ویردکی یرده اگر قبض ایسه اول عقد تمام اولمغا بو اولدی یول

اول آراده قبض اولمزسه اگر شرط بولنمز بخشش اولمز معتبر

مجلس آخرده قبض ایتسه صحیح لیک شرط اولدی آکا اذن صریح

یعنی قبض ایت سکا ویردکم دیه جایز اولور اولدخی قبض ایلیه

مجلس ثانیده اذن اولماسه گر قبض ایدرسه دخی اولمز معتبر

تخلیه ایله اولور قبض عقار نقل اولنلردن چو نقل اولدی ای یار

١٧٦ یعنی واهب ویردکی اوده تمام سنسنی قلمایه انك والسلام

نقل اولنورسه ده بس بی کمان کیم یریندن آله نقل ایده همان

حاصلی اولدر که هر بر نسنه ده آکا لایق قبض نا بیسه ایله

برکیشی ایکی کشیه ای اخی قسمت اولنور نسنه ده هم دخی

انلری بغیشلسه بر نسنه تم قبول ایتسلر انلری ای ددم

شویله کیم دار اوله یا بغچه یا باغ یا خود بغدای آرپه یا خود یاغ

بوحنیفه کورمدی آنی روا بس امامین کوردی جایز مطلقا

قسمته قابل دکلدر بنلر تمام یعنی قسمت اولسه بنلر ای امام

بنده بیع کمنیه اولمز ضرر لیک حمام دکرمن ای بسر

قابل قسمت دکلدر اول همان قسمت اولرسه بس انلر بی گمان

بنده هر بریکسیه اولدر ضرر زیرا هر بری نصیبی ممکن

ممکن اولمز منفعتلنمق آکا چون خراب اولدی بنلر اکله لغا

ایله اولسه بنلری برکشی کر ایکی کشیه بغشلسه اکر

بخششی جایز د[کلد]ر بی گمان قابل قسمت دکلدر اول همان

شویله کم بر کیج اوقلسا دخی کم آنی قسمت ایدرسک ای اخی

هم کشی کندی نصیبندن تمام منفعت دتمن اندن ای امام

المرت

قابل قسمت دگلدر بو دخی | بنده بخشش روا در ای اخی
ایکی کیشی بر کیشیه بس تمام | ممدخی بغشلرسه ای امام
یعنی بخشش بنده هم اولدرقا | قابل قسمت اوله یا اولمیا
دکله بر عورت آرنه اوی | کم بغشلرسه اکله سن ای
اریله عورتا اول اوده ای اخی | ساکن اولردی بیله ایکیسی دخی
ار دخی اندی قبول ایتدی تمام | ملکی اولدی اول ارك اوی کمال
عورتك اول اوجنده کرچه هم | کم قماش واردی کبیش کم
عورتك قماشنی ار ای اخی | اول اوجندن چقرمدی دخی
تخلیه بلنمدی یعنی تمام | قبض ایتکله اولدی والسلام
عورتك جونکه قماشی ای اخی | ار اللنده در تمام عورت دخی
ار انی قبض ایتمش اولدی بس تمام | تخلیه اولمز دخی ای امام
لیکی بنك عکسی اولدسه مکی | یعنی عورته ار اوورسه کر
بنده تخلیه گرکدر بی گمان | جونکه قبض ایتکله اولدی تمان
وردی کندن صکره وانلیبنه هم | کر رجوع ایدرسه ایدر ای ددم
قاضیه وارسه طلب قلسه اگر | قاضی انی نیه اکا حکم ایدر

لیك

لیك یدی نسنه اولورسه اگر | کم رجوع اولمز ایتکله معتبر
مانع اولور اول رجوع ایتمکلکه | بر بر انی بلمکا قلسك هوس
حرفله اولدی ایشارت ایکله بو | جامع اولمشدر انی هدمع حرف
بی و دال و میم و خی و زی و قاف | بر دخی عین اولدی ایکله بی خلاف
بیلرك بر بری اولورسه تمان | بس رجوع اولمایه جایز کمان
ه شیله کم بخشش هلاك اولسه اخی | یا زیاده اولسه اول بخشش دخی د
یعنی ایتدی هلاك اولدی تمام | یا جو ار عبدی سمردی ای جان
م یا بغشلاین و بخشش اکن | اکسندن بری لیسه نی کمان
خ بخشش اکن دخی بخشش تمام | یعنی ملکندن چقرسه ای امام
ز یا اریله عورت ارتاسنده هم | یعنی بخشش اولورسه ای ددم
ق یا اقربین ارتاسنده ای اخی | یعنی بخشش اولورسه هم دخی
یعنی کم ذی رحم محرم اولسه گر | بس قرابت انده اولور معتبر
ع یا عوض الورسه واهب تمان | بو ایدی صورتنده یا بو نی کمان
واهبه بقدن رجوع ایتمك دخی | فهم ایداسن بنلاری بر بر اخی
بر کیشی مد یو نسنه دیدی مکر | شرط قلدی ارته کا لرسك اکره

سن بری اولدیا سنک اولسون دیدی … یعنی بو شرطله تعلیق ایلدی
نصفنی کوبکا ویررسک بودم … نصفنی باقی سنک اولسون دسهم
قمو باطلدر بولر اولمز روا … ساقط اولمزدین باقیدر اغا
کاهله بر کاریه ورسه اگر … حملن استثنا ایدر اولسه مکر
یاخود آزاد ایلدی بو شرطله … باطل اولور شرط استثنا دده
یعنی ویردکی روادر نه کمان … باطل اولور شرط استثنا همان
هم هبه کبی تصدق ای امام … بو دخی بس قبضله اولور تمام
لیک بنده رجوع اولمز صواب … زیره کاصلدر غرض اولدی ثواب
بر دخی عمری صحیح اولدی همان … یعنی رقبی جایز اولمادی ای جان
شویله کم بر کیشی بر داری مکر … بر کیشیه ورسه شرط اتسه اگر
سکا ویردم دسه عمری کبی تمام … سن اولیجک صوکره بنه ای امام
بنم اولسون دسه بنه اول همان … صورت عمری بو اولدی بی گمان
چونکه تملیک ایتدی انکدر همان … یعنی شرط باطل اولدی والسلام
صورت رقبی دخی بودر ای جان … بر کیشی بر داری یعنی همان
بر کیشیه شرطله ویردی مکر … دیدی سندن بن اولورسم اگر

ملکمک اولسون سکا ویردم ای اخی … بندن اوکدن سن اولورسکم دخی
بنم اولسون دیدی بنه اول همان … بس بو جایز اولما یسرلی کمان

کتاب الاجارة

بر دخی عقد اجارة ای اخی … ای اخی عقد اجارة بر دخی
قیلیم دکله انی دخی بیان … بو همان بیع منافعدر ای جان
بر کیشی دکاننی یا دارینی … بر کیشیه اجرة ویردی انی
منفعت هم نیدوکن تعیین ایده … مدتن هم اجرتن تبیین ایده
شویله کم سکنی دیه برای تمام … اجرتن اون دیه یا بش بونام
اندن اکسک ار توغ اکسک اولورسه … نقدر چوق اولسه اولور ای اخی
لیک اوچ یلدن زیاده اولسه هم … وقف اولورسه جایز اولمز ای ددم
اوچ یلدک ویررلر وقف همان … اوچدن ارتقسی روا اولمز ای جان
مالک اولمز اجرته ملک ایتمگه هم … کیم مکر مستاجر اندن ای ددم
منفعت نیدوکن استیفا ایده … واجب اولور اجرتن ویره کده
یا خو شرط اولنسه تعجیل ای اخی … واجب اولور اجرة اولدم دخی
بر ایه یا بر یله بر داری گر … کیم یوز اقچه یه اجارة قلسه‌لر

فصل

کلدکجه هر کون اجرتی تمام — استمک دارلرسه وارد در نظام
نه دشرسه هر کونک حصه سنی — یعنی بو جرا‌له استرسه انی
لیک خیاطله قصار ای امام — استمک یوق اجرتی قبل التمام
بر کشی صباغ یا قصاره دی — بر بزی بو بادی قصار ویردی
کلدی استدی اول بزی المغه کو — ویرمشدر اجرتی دخی هکر
حبس ایدرسه اول بزی صانع دوا — هم هلاک اولسه ضمان اولمز اکا
چونکه بزده اولدی صانعدن اثر — ویرسینجه اجرتی تا ای پسر
المزاندن انی اول حبس ایدر — اجرتی ویرسه مکرا لر کیدر
الا دلولدر اجارت ای اخی — بر اجیر قاصددر هم بر دخی
بش اکنجسی اجیر عام اولا — هر برنه مختلف احکام اولا
هم اجیر خاص کمه ذکر اکا — قلمغا یا نشه بر قج ای هکا
اکا لازم اولن اولدر ای دده — نفسنی سکا تمان تسلیم اده
اجرتی واجبدر سکا اخی — کوانی قلمسه یا قلاغه دخی
هم اجیر عام اکا ذکر کم اولد — بر معین اشی ایلیا قبول
بس انی اشلمسه اجرتی اله — اشلمزسه سنه یوق شیله

شیله کم درزی یا قصار ای اخی — هرنکم بخلاین اولسه دخی
هم امانتدر الندکی متاع — بس هلاک اولسه اوده یوق نزاع
کو عمل قلسه تلف اولسه اکر — بو انکبی کده کل بنه اودر
شیله کم قصار یدی یا ولدی — یا خو برحماملدی دایندی پز
یا ایی اندی دشدی نیکدری — بس اوده اولدی ضمان اولمز بری
کو اجیر خاص اولورسه ای همام — مطلقا بنه یوق اوده والسلام
شول صغر تیج کم طوارلر کودر اولد — اکر اوتلاغه سورر کیدر بس اولد
اول اجیر مشترکدر ای پسر — کتدکی شرده یا کوینده هر کر
عادت اول در اول طوارلوکم کدر — کاتر شهرک ایچنه قور کیدر
کوینه دخی بخلا یندر ای یار — کو ییاو جنه کاتورر انجی طوار
یعنی هر برنی اشنه دخی — واجب اوینه ایلتمک ای اخی
بکرک عرفنده بو اولماسه کوه — شهره کاتوردکی بس انجی بتر
بو کشنک بر طواردنا کهان — او نه کلمادی بو کیجه ای جان
صکره یا بنه بولندی اولمش اوله — اول کشی ایدر یا بنه قلمش اوله
اول صغر تیج درکه بن کیجه انی — شهره کاتوردم یلان بلما بنی

شهرن كاتر ذكينه اول اندا اجله | اول كيشي دخي طواردن كيجه
كو طوارلري شهر كون نم دخي | شويله شهرسه كم دقنسه اي اخي
ياخود بوني بقسه همان | كه هلاك اولسه اكا اوله ضمان
صو ديبن صويه ايلتسه دخي كر | بو سي صويه دوشب اولسه مكر
بونده دخي لبس اكا اولور ضمان | جون اجير مشترك در بو همان
دكلدي امدي بو اجير مشترك | نيجه اوليجق اكا اودك كورك
شول كه انك صنعنده اولور هلاك | اندن اكا اودك اولورسه بياك
شويله كم قصار وحمال اي اخي | نيجه ذكر ايلادك اني نم دخي
ليك صنعنده اولماسه اكر | بو حنيفه قولي بودر اي پسر
اول اما تعدي اكا اولمز ضمان | كر تعدي ايليا مكر همان
شويلكم يعني وديعت اولسه نم | بو دخي انجلايندر اي ددم
لبس اماميين قولي بودر اي پسر | كم هلاك اولورسه مطلق اودر
بعضي علما ملك بني جون كوردلر | صلح قلمقلغا فتوي ويردلر
يعني نصف اوديه انجق همان | كندو صنعندن جون اولمادي زيان
كر اجير خاص اولورسه اي همام | مطلقا اندن اودك يوق والسلام

شرط

شرط فاسد له اجارت اي اخي | فاسد اولور اكله نم اني دخي
اندن اجر مثل اولور واجب همان | نم مسمادن زياده اولماز اي جان
شويله كم بر طلحيا ابليكني | ويردي بر طوقي ويردي اني
بو سي اول بزك سنك اولسون ديدي | طلحا دخي الدي اني طوقدي
بو سي دكمز اول بزك اكا اي جان | اجر مثل اولور اكا واجب همان
يعني نه دكر اوسه بزك | كم نيه طوقنسه اني ويركز
ليك نصفندن زياده اولسه نم | اندن ارتق ويرميا كز اي ددم
ياخود بر مد بغداي بر كشي كر | ويرقلان بزي الت ديدي مكر
بر كلاسي سنك اولسون ديسه نم | سن دخي السك التسك اي ددم
بو دخي فاسد در اولمز روا | سن دخي اجر مثل اولور سكا
مثل نكم بنجلاين اولسه همان | اول دخي بونك كبيدر بيكمان
بو دخي عقد اجارده اي اخي | اول معا صاحبي اذن اولسه دخي
شويله كم بر چالغجي اولسه اكر | كم اوشنتا يا قوپز چلسا مكر
چنك قانوني چالر اولسه همان | مثل نكم بنجلايندر بيكمان
بر سيني بنلار دك بر كشي نم | يعني اجرت ويرسه اكا بيش كم

بکا طلعو جا لوزر دیسه اکا نیم   اولدخی اجرت الب طلبسه هم
بو اجارت باطل اولور ای همام   اکا اجرت آلدغی اولور حرام
ساعو سغمو اذان دخی اولسه هم   بو دخی انک کبیدر ای ددم
لیک برجا بلی نسنه طلبسه کر   صنکره اکا نسنه ورسه لر اکر
اول حرام اولمز دیمشلردر اکا   زیرا اول اجرت دکلدر ای فتا
بنجلاینده عبادت اذن کر   شیله کم عقد اجارت قلسه لر
یعنی فرض اکو تمکیچون ای اخی   یا خو قرآن تعلیم اتمکلک دخی
یا امامت یا خو حج اتمک مکر   یا موذن اوله بکلایه اکر
بو عبادة اذن اجرت نی کمان   عقد له حرام اولور همان
لیک عالملر بکا رای ایلمش   مفتیلر یعنی فتوی سیلمش
شمدکی دور زمان اچی مکر   بو عبادة اذن اجرة السه لر
اول ملالدن دیو فتوی ویردیلر   چون زمان اهلنده سستلو
اجرت المز اولسه لر یعنی انلر   شیلدنکم هیچ برن قلمایه لر
ابدا اولسه اجرت المق لیوجان   اول سببدن جایز اولدی بو زمان
بر کشی بر یا نیزیری سکن   بر کشی ورده یا لی ای پسر

کم اولد انن باغ دیه یا خو اغاج   الدی چون نکم اکا اولدی احتیاج
یعنی اولد یر اول دکیلدر دخی هم   اکسنک اراسنده بیش و کم
مشترک اولده بولر انده دخی   بویله اولسه الدی دکدی و دخی
بو دخی فاسدر اولمز روا   بنده اجر مثل اولور ابجو اکا
اول دکیلدر هم تحوسنده تمام   اول یر اتسنک اولور اول والسلام
بس دکن کیشیه هم اجرت کرک   چونکه فاسد اولدی اولدر یکرک
منفسخ اولور اجارت هم دخی   عیبیله هم عذریله ای اخی
شیله کم بر داردی اولدی خراب   یا دکرمن ارقیدی کلدی آب
یا دستن چکدرمک استادی   اغرسی دکدی همان بتدی ایشی
بس اجارت منفسخ اولدی تمام   بوننده اجرت لازم اولمزکمان
بر کشی اوغلنی یا خو قولنی   بر کشیه ویردی دکله حاینی
یعنی صنعت ایلیا قرآن اوقده   یا خو خط اوکراده اکا ای دده
یا خود ددی ایلیا انی تمام   بوکا بکورر هر نکم وار دیانام
اجرت مقداری قلدی بیان   شیله کم بش یوز یا بک دیه همان
لیک مدت اکمد یدی ای اخی   یعنی بریل یا خو بش الت ای دخی

بو اجاره‌ت فاسد اولدی کمان | اکر دیرسه اجر مثل اولور همان
لیک اکر غمسه هیچ نسنه اکر | اکا اجرت لازم اولمز ای پسر
مدتی دخی بو کز قلسه بیان | دخی هم اجرتی قلسه عیان
یعنی کیم یوز دیدی یا بک ای اخی | مدتن بر ییل یا التی ای دخی
بو اجاره تک بس صحیح اولدی نوکز | معلوم اولدی جون بولر اولدی
اکا تعلیم ایتدی استاد ای اخی | کم تمام اولنجه مدت هم دخی
اجرت لازم اولور اکا تمام | نسنه اکر غمزسه دخی اول غلام
جونکه اوستاد اکا تقصیر ایتمدی | تعلیم ایتمکلکده تغییر ایتمدی
مدتنجه تعلیم ایتدی اول تمام | لیک اکر غدی نیشون اول غلام
ایکن الما که یر الدی برکشی | اکدی و بچدی جون اولدی ایشی
اوزی قودی اکزنی یقمقلغا | اکزی اوزی یقدی کچدی ای اغا
وزدی بر بیده دخی قلدی زیان | یقدی هم برکسنک مالن همان
مطلقا اکا اوده یوق بیلورلر | بعضیلر انی مقید قلدیلر
ایکن اوز قودغی دمدن اکره | یعنی اول بکا ییل اولورسه مکر
یوغ اکر ییل یوغسه اولدمده هم | صکره چقسه بس اوده یقدر نعم

کرچه

کرچه اول دمدن ییل اولورسه اکر | اول بکا استمز اولورسه ای اخی
صکره دونب اول بکا اتسه اکر | اندن دخی هم اوده یوق دیدکر
برکشی بر پاره اود کوزن مکر | بر بولد استندن بر قسه ای پسر
صکره اود کوزی ییل السه ناکهان | بر یر دخی بر قسه‌یی کمان
بونی لیک لکا لازم اولمز بس ضمان | یلدن اولور اندن کر اولسه زیان
برکشینک یری جندن نسکن | ناکهان بر قتش یورد لاسه اکر
یاخود انی یوری چقرسه دخی | اول یر اتینک دکلدر هم دخی
یعنی انک ملک اولمزلی کمان | کم الورسه انک اولور بس همان
کوکیک بوزلارسه دخی هم | بو دخی انجلابندر ای ددم
شونده کم برکشی قورتمقلغا | دوزغن کونشده قودی ای اغا
ناکهان بر اوده تلدی اندن هم | برکسنه الدی انی ای ددم
اول الانک ملک اولور اول همان | اول دودوق استنک اولمزجه کمان
لیک اوی اوتجون قورسه اکر | بس دتلی انک اولور ای پسر
شونده کم ادی بال اتسه هم دخی | برکسنک یری اچنده اخی
اول بال اول یر اتینک اولور همان | جونکه یردن اولدی اول بال اولور همان

تمدخي اول يرده اغج بتسه كر | يا اول يري صو بصه كيم مكر
اندن چون طبراق يغلسه اي اخي | اول يري اولر بنلر دخي
بو كه بكز رهن كيم وار بيجان | بس بوكر او كبي اولما ديمه
ذكر هم عقد كتابت بحث در | بر كشي كيم قوللري چوق خوب در
بر قولنه ديدي كيم سن اي غلام | كيم بكا بك اقچه بر يل تمام
ويرسن سني مكاتب قلدم اوش | اول دخي قلدي قبول عقد اولدي خوش
او مكاتب ولدي اندن صكره | يل اولنجه اول بك اقچه مكر
اودمي مولاسنه ويردي تمام | بونجي اودنك ازاد اولدي اي جانم
اول زمان قلسه بر اقچه اكر | عاجز اولسه اني ويرمكدن مكر
قوللغه دوندي بينه قولدن تمام | چون بولندن عاجز اولدي والسلام
چون مكاتب ولدي بر قول نيدر | كسبيچون بيع شري عقد ايدر
هم سفر ايدرسه اولدي اي اخي | كندي عكس شرط ايدرسه دخي
كندي موجل اولمش اولسه بدل | صلح ايدر نصفني ويرسه الل
هم آني مولا قبول اتسه تمان | صلح جايز دراتك بس بي كمان
شيله كيم بك اقچه به بر يل اجل | بر مكاتب قلمش اولسه بي خلل

بيش يوزن ويرسه الل صلح اتسه هم | صلح جايز اولمز انك اي ددم
كر مكاتب جاريه اولسه دخي | جايز اولمز اكا وطي ايتمك اخي
وطي ايدجك عقدي لازم اولسه | اودمك كندك آني بس بولسه
عقد بمكلك دلرسه اي اخي | بنجا دردي يا الم اني هم دخي
اجرتله كدحلال اولسه زنا | اجرتي وطي اوله دير لر عقدا كا
مهر مثل اولندمشلر بعضلر | بيله تفسير ايلمش عقد بلر
يا خو مولا مالني قلسه تلف | واجب اولنا اودمك ويرمك خلف
اول دخي قولن مكاتب قلسه كر | هم خلايغني دخي اي بسر
كمسيه ويرثجنتلندر بس دوا | هم مكاتب قلدغي اولمز خطا
غني بالغ اغلانك قولندا هم | كيم اتاليه وصي اي محترم
اول مكاتب كبي دمشلر تمام | اكسنك حكم بيدر بي كمان
يعني بنلر كد بيتمك قولني | كيم مكاتب قلسلر اكله اني
يا خلايغن تزويج اتسه لر | بس مكاتب كبي جايز دربلر
خدمت ادرلر هم مكاتب اي اخي | كيم بدل خدمت ايده انجق دخي
بو درادر شيله كيم مولا اكر | تب قولنه ديسه كيم سني مكر

کم مکاتب ایلدم اون یل تمام — بکا سن قوللق اداسن ای غلام
صکره آزاد اولاسن دیدی آکا — اولدی عقد قبول اتسه آغا
بو مکاتب جایز اولدی کمان — ثم بدل خدمت اولنه انجق همان
یعنی خدمت ایلیا اون یل تمام — اول قول آزاد اوله اندن والسلام
خدمت اون یلدن ثم آزاد اولسه گر — یا خود اکسک اولسه اولور معتبر
بنجلاینده قراواش اولسه ثم — کنجه آقچه دنی اولمزسه بهم

کتاب الولاء

گلدی امدی ذکره ثم عقد ولا — مستحق اولور اکا مولا اولا
بر کشی کند قولنی آزاد ایده — یا قراواشینی استیلاد ایده
یا مکاتب یا مدبر قلسه ثم — صکره آزاد اولسه بونلر ای ددم
بس ولا مولالرنک اولدی همان — بونلرن آزاد قلنسه یوق بوندن گمان
بو مقدمدر ذوی الارحامدن — وارث اولور کنده اوله اسلامده
کیمسنه بندن وارث اولسه اگر — اول مقدمدر بو اولمز معتبر
شیله کم بر معتق الذی ای ددم — قرنداشی قودی مولاسی بهم
قرنداشی وارث اولور مولا یمین — اول سببدن بو سببدن دخی همین

عورته تقییدر ولا الا مکر — کندی آزاد ایتمش اولسه اگر
یا آزاد اتدکی آزاد ایده هم — بس ولا لق بونده اولور ای ددم
بوندن آزاد اتدیکده اکا یوق ولا — یا خود جرّ ایده ولالق کم اولا
هم مدبرده مکاتبده دخی — بنجلاینده ولا ورده اخی
یعنی عورتلر مدبر قلسه ثم — یا دخی قلسه مکاتب ای ددم
ثم قچن بونلر آزاد اولسه اگر — بس او عورت بونده مولا اولسر
هم مدبر اتدیکی قل ای اخی — بر قولی قلسه مدبر اول دخی
هم مکاتب قلدیغی دخی همان — اول دخی قلسه مکاتب هم همان
بس قچن بونلر اولسه ای حکیم — اندن آزاد وارثی قلماسه ثم
بونلرک مولاسی عورت اولسر — بس بولاردن طالبی اول اولسر
العیاذ بالله کردنا کهان — ارتداد ایله جو بلدره بر عورت همان
ورثه دار الحرب لاحق اولسه هم — بس کلوب آزاد اوله اول ...
صکره اول عورت مسلمان اولسه گر — بیته کندی بنیه کلسه مکر
اول آزاد اولن مدبر ای اخی — بندن اکدکی السه هم دخی
اول آنک مولاسی اولدی کمان — بس مدبر صورتی بودر همان

تمدخی جرّ ولا اشسه اکر … شویله کم بر عورة قلونه مکره

بر آزادلو قراواشن اولمان … اول قولینه تزویج اتسه نکاح

یعنی جفتلندرسه انی قولنه … دکله لوندن صنکره انک حالنه

اولدقراواش دخی کاترسه ولد … اول ولد مولاسی کمند زایل اوده

اناسی ازاد ایدکدن ولا … چونکه اتاسی هنوز قلدر اغا

صکره اول عورتک مکره اول قولی … اولدخی یعنی آزاد اتسه انی

چونکه بو قولدخی آزاد اولدی اونن … جر ایدر اوغلی ولاسن شمدی خوش

یعنی کندوی آزاد ایدن ایمان … اوغلانک مولاسی اولدرکمان

عورته تم اشبو صورتده دخی … کم ولالوی اولدی کلهابی

كتاب الاكراه

دکله ایدی صکره اکراه نددر … حکمی انک دخی بر بر نیجهدر

بر کشی اکراه ایدرسه کا … اولدررم سن مطیع اولسن بکا

یا سکا بن ایدرم ضرب شدید … یا سکا کسترم حبس مدید

دیدی کی کلسه الندن تمدخی … قورقولوسک دیدکندن سن دخی

صنمغا المقلعا امر ایلسا … یا اکارت یاخو اقرار ایتدسه

واردردر اکا بولاری ایدن اوکه … جونکه کوچه اوغردی یا نیک ولد

یعنی

یعنی صتسه یاخود آلسه ای ددم … تم اجارت تمدخی اقرار ایدا

جونکه نایل اوله اکراه ای اخی … بس مخیر اولسه تم اولدی

یعنی بو اتدکلرینی ای ددم … نیجه دلدرسه آنی ایده همه

شویله کم جایز دندا اولسه اکر … یاخو فسخ ایدرسه اولدر معتبر

تم مبیع تسلیم ایدرسه دخی … یا ثمن قبض ایلدرسه ای اخی

اولدلیل اولدی اجازت اولمغا … بیع نافذدر تمام اولدغا

مشتری تم قبض ادجک ای اخی … ملکینه کیرر انک مبیع دخی

جونکه بیع فاسد اولدی بو زمان … حکمی انک دخی اولدی مجیجان

طوکزا اتی یمکا خمر اچمکا … یاخو مردار المش اتی یمکا

یا دخی قان یمک اولدسه اینجا … تم نکم بنجلاین اولا یمان

قتلیله اولدسه اکراه ای اخی … یاخو قطع عضویله اولسه دخی

جایز اولمز بلدی تمو اده … اثم اولدر صبر ایدرسه ای ددم

لیک بکر کفره اکراه اولسه کر … یاخو بر مال تلف قلموق دیلر

اول مرخص اولدی اول کفر دیه … مال مسلم دخی اتلاف ایلیا

لیک بن صبر ایدرسه اولسه عما … اول مثاب اولدر حقیقت بی کمان

مکرهٔ بنلرده هم اولمز ضمان نه اولورسه مکره اولور همان
کیم طلاق اوزره اوله اکراه اگر یا عتاق اوزره دخی اولسه مگر
واقع اولور اشلرسه ای ددهم بوش اوله عورت قل آزاد اوله هم
قولینک قیمتنی اوله هم تمام کوج ایدن دن السرحق والسلام
هم طلاق قبل الدخول اولسه ای اخی نصفنی مهرک اوله الزم دخی
هم طلاق بعد الدخول اولسه همان کوج ادانه بنده بس اولمز ضمان
چونکه ایلامدی مهرین تلف واجب اولمز بس اکا دخی خلف
لیک اول قبل الدخول اولدقده هم نصف مهری اول تلف قلدی نعم
هم دخی مهر المسمی بو لر متعه واجب اولسه یعنی کیم مکر
آنی دخی کوج ادن اودا بسر چون تلف قلدی آنی دخی بیدر
کوج اوله بنده بس اولمز خیار شیله کیم بیع شری اولور ای یار
یعنی بنلرده مخیر در همان آنده لازم اولدی بس لجوع همان
کوجله مرتد اولسه کیشی دخی باین اولمز عورت انکله دخی
طوعیله مرتد اولورسه یعنی کیم باین اولور بنده عورت ای پسر

کتاب الحجر

کما اشت

کما اشت هم اکله حجری ای اخی ذکر ادا الم یجد انی دخی
بر کشی قل اولسه یا مجنون اگر یا صغیر اغلان اولورسه اول اگر
بنلرک قولنه یوقدر اعتبار معتبر در بنلرک فعلی ای یار
کیم بولر بر نسنه ی اتلاف ایدر بس ضمان اوله بلا ای دده
زیرا بنلرک قولینه مجور در حجر یوقدر فعلینه مقدور در
هم تصرفده صغیرک ای دده جایز اولور ولیسی کر اذن ایده
هم قولک دخی تصرف روا اذن قلمش اوله هم مولا اکا
لیک مجنونک تصرف همان جایز اولمز مطلقا بلکه ای جوان
دخی مجنون هم صبی اقراری کیم مطلقا اولدخی اولمز معتبر
کنده نفسنده قلک اقراری هم معتبر در کنده وحقنده نعم
سیدی حقنده بس لکن ای جان کنده آزاد اولسه لیحق اولور ضمان
معتبر در شمدی اقرار اولد کر اول اقرار اوله حد یا خود قود
هم طبیب جاهل اولسه ای اخی حجر اولنه مفتی ماجن دخی
مفتی ماجن اکا درلر کم اول خلقه درلو حیله کر اکراه بول
عاقل بالغ سفیه اولورسه کیم حجر اولنمز آنی بلکه ای پسر

گرچه مالن یوق ایسه ایدر تلف
یعنی انک بربینه قلمز خلف

مفلس مدیونک فاسقک دخی
حجر ایتمز بیلک کذا بیش کم

فصل

ارکک اوغلان بالغ اولماسن دخی
هم قیز اوغلانک بیلنجه دایمی

اکسنکی دخی اولسه احتلام
بالغ اولور مطلقا بیلک تمام

ارکک اوغلان یکلو ایدرسه دخی
یاخود انزال منی اولسه ای اخی

آیله اولسه بالغ اولور اولهمان
بیلدر اولمزبا نوع بلکی کمان

اون سکز یاشن تمام ایتسه اگر
بونده دخی بالغ اولور دیدیلر

هم قیز اوغلان دخی گبه اولورسه
یاخود حیض اوله طوتندقده قابله

آیله اولسه بالغ اولور ای اخی
بیلدر اولمزسه اشیده گل دخی

اون یدی یاشنه گیررسه تمام
بونده دخی بالغ اولور تمام

بعضلر دمشلر کسنده دخی
یاش اون بیشده اولورسه ای اخی

بالغ اولور اکثری دخی تمام
هم دخی فتوی بکا گلمش بنام

هم قچن بیلدرمز انی اولسه لر
بالغ اولدق دیو اقرار قلسه لر

بالغ اولور بیلدر حکما تمام
بالغ اولمشلر گیدر والسلام

اون ایکی یاشنده اغلان اگر
بالغ اولدم دیو ویرسه خبر

هم دخی بیع شرا قلسه روا
چونکه مراهق ایسه سوزی اولمز خطا

صلحن انکار ایدر اولورسه دخی
معتبر اولمز اول انکار ای اخی

یعنی بن بالغ دکولم دیرسه گر
صلحی انکار اولمز معتبر

اون ایکی یاشنده اکسک اولسه هم
اول مراهق اولمیا بل ای ددم

یعنی بالغ اولمشم دیرسه دخی
معتبر اولمز اول اقرار ای اخی

قیزده طقوز یاشنه ایرسا تمام
اولدخی اولور مراهقه والسلام

یاشی سعلونم اولمز اولورسه اگر
بالغ اولمغلغی بکن یه ممکن

بو کبی هم علامتلر دخی
انده ظاهر اولورسه ای اخی

اولدخی اولور مراهق لیک همان
قول انک دخی جایزدر ای جان

الاذن فك الحجر و اسقاط الحق

کتاب المأذون

چونکه کتدی حجر ماذون گلدی اوش
حجری کیدرمک ایچون ماذون اولدی خوش

فک حجر اسقاط حق اولدی تمام
تخصیص توقیت بکا یوق بنام

قولنه مولی ایدرسه اذن عام
فک حجر اسقاط حق اولدی عکم

اولدخی تمدن کی و صاتهاله
غبن فاحش دخی اولورسه بوله

تخصیص توقیت اولورسه دخی
عام اولور اول مخصوص اولمز ای اخی

شیله کم قماش آل صات دیدی یعنی عام ایتمدی تخصیص ایلدی
آلماغه صتمغه روادر تا ابد هر نه نوعدن اولسه اولور دخی اود
بر معین شنه امر ایتسه اگر غیر نه اذن اولمز آنک ای پسر
شیله کم بیمکچون اوش آل دیدیکه یا بیجا آل یاخود آبش آل دیدی
یاخود قفتان آل دیدی کیمکا تمام ماذون اولمز بیله اولسه ای ددم
قولنه مقصودی اعلام ایدر بس حقیقتده بو استخدام ایدر
وزدرر ماذون کند نفسنی کم اجارت ایلیا اکله انی
آلمغه صتمغه توکیل روا ادنهاکن رهن ایدرسه ای اغا
دینله غصب ودیعتهم دخی بنلره اقرار جایزدر ای اخی
شیله کم مال اولسه النده مکر بنی غصب ایتدم فلاندن دیسه گر
اولی ودیعت قودی انی تمام بکا معتبردر قولی آنک ای اغا
وار ردر سولانی نجر ایلیا اهل سوقک اکثرنه سیلیا
شیله کم دین ودیعت غصبله کم الندهٔ مالنه اقرار قیله
غیر بالغ کد تصرف ایتسه کد نفع محض اولدیسه اولور معتبر
شیله کم اولسه مسلمان یاخود اول سننده باغشلسه کد قلسه قبول

کدضرر

کد ضرر اولدیسه شیله کم طلاق مهجوری معتبر اولمز دخی عتاق
نفع اولسه هم دخی اولسه ضرر یعنی اکیسی بیله اولسه مکر
هم ولی اذن ایلمش اولسه اکا اول تصرف بس بکز اوله روا
کد ولی نیکه اذن اولمزسه اگر جایز اولمز اول تصرف ای پسر
شیله کم بیع شری باقی عقوددر کم اوله آنده ضرر هم نفع سود
هم ولیسی غیر بالغ اوغلانک اول اناسیدر بکل انک
آتا ایلجک وصی قلسه اگر اوغلنه هم اول ولیدر ای پسر
بنلر اولمایب دده اولدیسه هم اول اولور انک ولیسی ای ددم
هم دده دخی اولدیسه ناکهان بس بونک دخی وصیسی معتبران
بونلر اولمزسه قاضی اوله هم قاضی قلدیغی وصی دخی بهم
یعنی قاضی کد وصی قلسه بنا هم اول ولی سیدر صغیرک اول والسلام

مدار انه الید المحقه باثبات الید المبطلة کذ

کتاب الغصب

بر کشی بر کشینک کرما لی کوجله الدی جو غصب ایتدی انی
شیله کم بر آنی الدی مکر ایشنه وبرسه آنی صکره اگر
غصب زایل اولدیچون نقدر ضمان الدیغی کبی آنی وبرسه همان

نقدر جوع اولسه قل لندغی تم — قل لوغنی اودمک يقدر نغم
جون منافع ضايع ايدی اولمغا — پس انكچون اكا اولمز ضمان
قيمتين ويرر هلاك اولسه اكر — واجب اولدی پس ضمان انی اودر
الدغی مثل الب اولسه هلاك — بينه مثلنی اودر اكا بنات
شيله كم بغدای يا ارپا اوله — ويردوكی تم بينه اول اولسه نوله
تمدخی موزون اولا انك حكم بو — دخی شول كم عدد اولينور ای عمو
شيله كم بال ياغ بكمز ای اخی — عدد اولنور تمر ده قوز كبی دخی
كر عقار اولديسه مغصوب ای دده — تم هلاك اولورسه الندن بيده
شيله كم يرا وله الندن ياد اره — منهدم اولسه يا سيل اولسه ای يار
غاصب ضامن اولدن يقدر ای جان — اثم اولور اندكی اشبو ضمان
ليك سكنی يا زراعت بله تم — سنه نقص اولمش اولورسه ای ددم
بنا قيمتدن نه اكسه اولور انی — جونكه نقصان ايلدی يابسن ذان
بر كشی بر بيك غصب اتسه مكر — انده اوتيبسا يا اغج دكسه كر
صكره يراستی يدينی السه تم — اولمدم اول اغاج ای ددم
يقدر قيمتن انلاری وتمام — يری فارغ قله اول والسلام

هذا عند الامام

هذا ابي طاهر

كرچه

كرچه اندن غاصب اولسه زيان — اندن اول يراسنه اولمز ضمان
ليك يراسنه اولسه ضرر — يعنی اوتيلد عندن دخی كر
ياخود اغج قبد عندن دخی تم — كم يرع اولسه زيان كريش كم
ديلرسه بنا يراستی ضمان — راضی اوله كنديه اوله زيان
يقدرن قبر ده يدن ای — ياخود اول ديلرسه اكله بنی
يعنی آوی اول ديلرسه ای اخی — مستحق قلع ايدن كرن تم دخی
قيمته دنالر انلاری ضمان — الله اول يراستی الی اول نشان
يعنی ويرد قيمتن الله تمام — ملكی اوله انلرك اول والسلام
اول اوك يا اول اغاجك ای اخی — قيمتن بلمك دلرسك تمدخی
انلر اولمدن اول يدی پس ضمان — قيمته دوتالر انی اول زمان
لموجون اولمغی قيمت ضمان — اعتباری يقدر انك بی كمان
بلكه انسز قيمتی نسه ا يره — اوده جك پس ضمان انی ويره
جونكه اوده اولدی بنا ای اغا — پس انی صقمق دخی اوله روا
شيله كم جنك خلايق كبی اول — تم انی صقلمغا بو اولدی يول
تم مد تبر غصب يا ام الولد — ايكسی دخی هلاك اولسه اودر

نكته
على قولها
الفتوى
بيعها ف
ولا يجوز
لا يضمن
عندهما

هذا عند الامام اما

عند الامام وعندهما یضمن

بس مدبر قیمتی اودر تمام　　یقدر ام الولد یجون ضمان
بر کشی کندی قولنه اول اگر　　شیله کم امر اتسه آگا ای پسر
آنله بر دوغ وربه دیسه آگا　　وارثلر اول ازمقدن صوکره سن بکا
اولدی بردانی آلدی اول زنا　　کم صوکتوره کا کیدی بس عیان
بولنه بر کشی مکر کم ای اخی　　کندی بردانی وبیره آگا دخی
دیر که ازمقدن یکا سن ای غلام　　صوکتوره دیسه آگا تم والسلام
اول دخی آلسه انك برداغنی　　کم آگا صوکتوره آگله ای
یولده کیدرکن مکر ناکهان　　بو سببله قول هلاك اولسه عیان
بس انی اودیسر اول زمان　　جونکه تعدی ایلدی اولر ضمان　　اوده
جونکه قوللندی انی اول ای اخی　　بس انی غصب اتمش اولور هم دخی
بندن آگلندی که بر کشی مکر　　بر کشینك قولنی قللنسه کر
آگا مولا اذن اولمسه بهم　　انی اول غصب اتمش اولدی ددم
غاصب اولمش کشیه اودك دشر　　بس جزاش کون انك ای پسر
بر کشی بر کشی یاننده مکر　　قفتنی استنده اتزسه اکر
کدجه بیلمادی انی اول ای اخی　　قفتنی استنده اتزمش هم دخی

قفتنی

قفتنی اتمی دو یکلمش ناکهان　　قفتنی بر تلدی انك اول زمان
اول اوتردی کشیه اودك دوشر　　قفتنی استنه جون آندن اریدی بشر
یعنی اول اولدی سبب آگله آنی　　بس وریه قفتانك نقصانی
هرنکم بجلاینی اولسه تمام　　اول دخی بنك کیدر بی کمان
شیله کم بر کشی دخی ای ددم　　بر کشی باقسنه یانشه هم
باقسنی جکسه آندن بس تمام　　باقسی بر تلسه انك اول زمان
یا بشن کشیه تقهر اودك دشر　　جونکه آگا دخی آندن ازدی شر
اول دخی اودیسر نقصانینی　　زیرا اول اولدی سبب آگله آنی
بر کشی برماغنی کدر بر کشینك　　ناکهان اصردی اول اولدی تشی
اول دخی برماغنی جکدی تمام　　اول کشینك دیش جقدی اول زمان
اودمك یوق دیشی هم ای پسر　　کندو نفسندن اودفع اتدی ضرر
لیك برماغنی کسلسه بی کمان　　اول اصیرن کشیه اولر ضمان
باقسنی جکلك دوبرکلك دخی　　برماغنی جکلك کیدر ای اخی
بیلدرك بو اشلردنیا یعنی هم　　کم ضرر نقصان اولرسه ای ددم
بیلدرك آندن اودك دشن تمام　　جون سبب اولمز بلرم والسلام

قفتی ایسته دوری کلمک ای اخی — یاقیش گلمک یا بد ماغی دخی
نبلر اشلمک اولور آنی روا — بس تعدی ایتمز انلر ای آغا
جون تعدی نبلر ایتمدی مماره — نبلره هیچ سنندن اولمز زیانا
قفتی ایسته اتورسه یعنی هم — یاقیشنده یاشسه دخی بهم
بزمغ اصیرسه دخی بسربی کما — کم تعدی نبلر ایشله دی ممانا
اوکله اولسه نبلر اوده کی دشی — زیره نبلر ایشلدی انلره شی

کتاب الشفعة

هی تملیک البقعة …

شفعه دعقلق روادر ردخی — کم یرکه متصل یره ای اخی
صاتلر جونکه انی اشیدرسه — شفعه دعقلوعمه اشی ایدیه
شفعه دتدم دیاسه فی الحال اودم — بکا طانوع دتدعکدن صکره هم
وارسه یر استنه انده دخی — شفعه دعقلوع کرکدر ای اخی
یاخو بایع استنه طانوع دوته — یرانک انده اولسه ای اتا
مشتری یه یراضمز لنسه اگر — مشتری استنه دوته ای بسر
گر طانوع دتسه بکا دخی ممان — بس مقدر اولدی شفعکی گمان
شمدی یدنه کر خصومت قلدی — قاضیه واره المغا قلسه موسی

بو حصوصه

بو خصومت تأخیر اولنسه اود — ساقط اولمز اول خصومت تا ابد
یعنی کجسه بر نیجه مدت زمان — کم شفیع صکره طلب قلسه همان
قاضی انی اشیدرسه دعواسنی — مشتری یله قطع ایدر قوغاسنی
بعضلر دمش خصومت ای امام — ساقط اولوربر ای کجسه تمام
تأخیر اولنسه بر ای یعنی مگر — قاضی ایشتمز خصومت ایشله گر
بو محمد قولیدر دکلدر [illegible] — بو حنیفه قولدن اکله آنی
مشتری راضی اولب ویرسه اگر — کیدی قوغاسی شفیعک ای بسر

کتاب القسمة

وهي جمع نصیب شایع في معین …

دکله بر دخی کتاب قسمت اوش — همدخی قسامک احوالی خوش
ایکی کشی اراسنده مشترک — مال اولیجق قسمتن ایتمک کرک
یعنی بریسی طلب قلسه اگر — کم نصیبن قبض ایده اول ای بسر
مال اگر موزون اوله یا خود مکیل — قسمته جبر ایتمکا واردر سبیل
زیره کم بنده ممانا افراز اولسه — هیچ برینه نه ضرار اولمز اولر
گر عروض اوله یا حیوانات — جنس واحددن اولرسه
شیله کم صوف اوله یا لخا اخی — یا الکز قیون یا ات اولسه دخی

اندن دخی قاضی جبر ایدر مگر   مختلف اجناس اولورسه ای پسر
قسمته جبر اتمیه بوندن نهان   کم شریکلر راضی اوله نیم ای جوان
شویله کم صوفله لحا اکسی نیم   مختلف جنس اوله یعنی ای ددم
ایکی کیشی کم شریکلری مگر   بر بری قسمت طلب اتسه اگر
منتفع اولسه نصیبندن نهان   بریسی اولسه ضرر یعنی ای جان
یعنی آز اوله نصیبی ای پسر   منتفع اولمیاسی اوله ضرر
قسمت اتمکلک روا دکلدر بس   لیک اول صاحب قیلرسه هوس
بوندن قسمت اتمیا نیم ای دده   گرچه کندو نفسنه اضرار ایده
بعضلر عکسنجه دیمشلردر   بعضلر مطلق دیمشلکه اگر
کر ایکسنه دخی اولسه ضرر   بوندن دخی جبر اولنمز ای پسر
کم مگر راضی اوله ایکسی دخی   قسمت اتمکلک روادر نیم دخی
ایله کورک قاضی اولن کسه نیم   نصب ایده بر قاسم اول ای ددم
قسمت ایده خلق اراسنده تمام   رزق بیت المالدن اوله ای امام
یعنی اجرت المال ایه قسمت ایده   اکا اجرت چون ویرلدی نیه
نم بنک کبی بولنمزسه اگر   اجر ایله قسمت ایده ای پسر

هر بر

هذا عند الامام اما عندهما علی قدر الانصباء و ح

هر بر بری همره ویره اجرت تمام   بس نصیبلر نجه اولمز ای امام
یا کیشی نک نصیب یعنی کر   کم برابر دخی اولمزسه اگر
بس برابر ویره لر اجرت تمام   چون برابر اولدی هر بری بنام
قسمتیچون اجرت المومی قاضی نیم   قسمته اولدی شریکلر راضی هم
بو دخی جایزدر اولور معتبر   زیرا قسمت اتمک اکا ای پسر
چونکه فرض اولمدی ایدرسه عیان   اجرت المقلوق اکا اولمز زیان
مستحبا اولدر ولیکن ای اخی   قسمت ایده اجرت المال ایله دخی
هم مؤنتا کابیت المال اوله   یقدر راندر دخی اجرت اله
جمله مالی بتی شی یکلر بس اگر   قسمت اتمکلک طلب اتسه لر
جبر بله قسمت ایدرسه بس عیان   اجرت المقلوق حرام دیدی گمان
هم دیمشلر اجرتک مقدارینی   ربع عشر الموی کورک اکله انی
بکده بس یکرمی بیش اوله تمام   بیله تعین ایلمش بعض امام
هم بو بیزه ماغجون قاضی مگر   انکیچون اجرت الورسه اگر
اول دخی جایز دیمشلر بی گمان   هم دخی قدرینی قلمشلر بیان
شویله کم بیک اقجه لو نسنه مگر   اولبی انکیچون یازلسه کر

بس كوكلم بنده بيش اقچه اوله | ايكي بيك لك اولورسه اون اوله
ايكي بيكدن دخي ارتق اولسه هم | يعني هر بيكده بيش اولور اي دده م
شيله كم اون بيك لك اولورسه عام | اللي اقچه الا اولدن و السلام
ليك اوده بر بيك اولورسه اكر | بنده بش اللي بر اقچه آلسه
شمديدن صكره زياده بيكلي عمان | اجرت بر اقچه اولور بي كمان
بر بيتي كم بيك لك اولمزسه اكر | شيله كم بيش يوز لك اولسه مثلا
بنده بيشك نصفني آلور تمام | ارتوغ اكسك انجلاين اي امام
هم نكاحدن دخي نسنه اي اخي | قاضي آلورسه روا اولور عمده‌ي
ليك ايتامي يچون اولورسه اكر | اول نكاحدن قاضي بس المايسر
زيرا اكا فرض اولور اتمك اي | جون يتمدر حقده اكله بكي
مفتي فتوي يزمغيچون دخي هم | اجرت المطلق روا دور اي دده م

كتاب المزارعة

نيجه دركله زراعت بر بري | ارتغه يعني اكين اكمك اخي
مطلقا اول فاسد اولور اي بسي | كسه آني اشلمش اولسه اكر
حاصل اولن آربا وبغدايي عمان | تخم ملك اولسه انكدر اي جان

اشليانه

اشليانه اجري مثل اولورنسك | زيرا كم اول اشلدي اولدامك
ليك جايزدر دمش بعض امام | عادت اولمش خلق اجندن بونطا
اوچ صورتده جايز اولمشدر تمام | باقيسنده فاسد اولوري كمان
بر صورت اولدركه بريندن عمل | باقيسي بريندن اوله بي خلل
يعني اكزدن تخم وير اكر | كم بريندن اولسه اولور معتبر
هم اكنجي صورت اولدر اي امام | يير اوله انجق بريندن والسلام
باقيسي بريندن اوله بنه هم | كم عمل دار اكز وتخم اي دده م
دخي اچنجي صورت اولدر اي جان | يير اوله تخم اوله بريندن عمان
باقيسي كم اول اكزدر هم عمل | يعني بريندن اوله اول بي خلل
اوجدن ارتوغ دخي صورت تكرار كه | فاسد اولور جايز اولمز بل اي يار

كتاب المساقات

بر دخي دكله مساقات اي اخي | هم زراعت كبي فلك بودر بي
بر كشينك يمش اغاجلاري وار | بر كشيه ارتقلغه ويردي اي يار
كم انه سقي ايده تيمار | تا كه يمش حاصل اوله اي دده
ايكي مشترك اوله آرابيده تمام | فاسد اولور بودخي بل اي امام

اشلیانه اجر مثل اولور تمام — دخی نسنه لازم اولمزلی کمان

بونده دخی جایز دمش بعض الامام — بس زراعت کبی اولدی والسلام

کتاب الذبایح

بن دخی ذبایحدن ای جان — سنجده رای دخی اکله عیان

ات یین جانورلر ذبح ایتم — کم حلال اوله انکله ای امام

اوله بسم الله کر تسمیه — قصد ایله ذبح اتی هیچ تسمیه

قصد ایله ترک ایدر اولورسه ای طاب — مندار اولمش کبی اولور اول تمام

یعنی ییمک اولور اتی حرام — سهو ایله ترک ایتسه جایزدر تمام

هم بغزلایان دخی مسلم اوله — کر کتابی دخی اولورسه اوله

اخرس اقلف عورت یا صبی — بونلرک ذبحی روادر یا کبی

یعنی دلسز یا سنتسز اولسه هم — عورت اولسه یا خود اغلان ای عم

بجرم من تد مجوسی اولسه کر — بونلرک ذبحی بس اولمز معتبر

جانورلردن اتی ییلورن — دخی اتی ییمانک هر برن

اتی دخی ذکر ایدالوم اکله هم — نیدر اتی دخی ذکر ایتمک اهم

جانورلردن شولکم ییرتار اوله — انک اتی ییمایه مندار اوله

یعنی شول حیوان که ذو ناب اوله — دتدغی ی دشلریله اله

یرتجی قوشلرک اتی یا اخی — یعنی شولکم اوله انک مخلبی

قیناغیله صید ایدرلر دتلر — یمکیچون الدر الوریتلر

شونله کم ارسلان قپلان — دکلی و کلب و کدی هم ای اخی

قش اولندن دخی ایجه طغان — دخی دوکناج شاهین بابان

هر نکم بیجلاین اوله تمام — قوش و حیوان اتی مندار در ای جان

شولکه اتی ییماین ذبح اوله کر — طاهر اولور لحم جلدی ای پسر

یعنی اتی دریسی یاغی دخی — طاهر اولورجون بغزلندی اخی

شونله کم صو اچنه دشسه اکر — اوله مندار اولمز دکله اتی ای پسر

لیک ییمک روا اولمز ای جان — منفعت دتمق روا اولور تمان

شونله کم یاغی چراغه یقما — هم دریسن دخی دشمک روا

صودن اولن جانورلردن ییمک — جایز اولمز کم مکر اوله سمک

بر کیشی بر قوینی بغزلسه — اولمیه بادی ری بیلمیه سه

دیر نوزسه باشی چقسه کو — اول حلال اولور ذبح اولور معتبر

ایکسندن بریسی اولمسه هم — اول حرامدر ذبح اولمز معتبر

دیرلکی مکر کم معلوم اوله / هیچ بریسی دخی اولمز سهو له
یعنی دیر ایمزسه جمیع سه قتی / چونکه اول دیردی بله ذکر ایدی
برکشی بر ناوعی یا قیو یه / عادت اولمشدر بغزلرلر ایه
بوکنی یا بکوبه یلما غیچون / قرنینی بیرمزدن اکدن دخی چون
آنی اتی صوییه قیرلر ای جان / کم بولر بوکنی کیدر بس همان
بعضلر دیمش ییمک اولمز روا / لیک بعضلر دمشدر ای آغا
کم ییملک انی جایزدر تمام / زیرا کم اولمز نجس اول ای امام
هم اصح بودر دمشلر کما / یادکن قورتنی بیالربس همان

کتاب الاضحیة

دیکله بردخی کم اضحیه ندر / واجب اولدیغی دخی هم کیمه در
حر مسلم بای اولورسه هم مقیم / واجب اولور اکا اضحیه سلیم
کیچی بیرام کی طوغسه کون تمام / واجب اولور کندیچون ای امام
شیلله کم اول بر قیون قربان ایده / آخر ایام نحره تا کیده
یعنی نحر اکنی بیرام کون دخی / بعد انجق الی کندر ای اخی
کر صغیرک مالی اولورسه همان / یا آناسی یا وصیسی هم نه کمان

هم انک مالندن آنلر ای دده / انکیچون یعنی اضحیه ایده
هم نمازدن اکدن ایل مصر اکر / یعنی قربان اتسه اولمز معتبر
بس نمازدن صکره واجبدر نما / کم یینه قربان ایده اول بی کمان
مصر اولمایان اکر قربان ایده / صکره اول فرق یوقدر ای دده
یعنی کویلی ایدرسه روا / کم نمازن انلر واجب اولمیا
بای درویش کندوهم اندن ییمک / کم روادر ادخار دخی ایلمک
مستحب اولدر تصدق ایلمک / کم تلثدن اشغه اولمیه کم
هم تصدق ایلیه جلدن دخی / یا جراب ایده یا غربال ای اخی
کندو الیله بغزلمق همان / بودخی مندوب اولیدر بی کمان
برکشی بر قیون غصب اتسه کر / اضحیه اتسه آیه ورسه ضمن کر
انکله اولور اضحیه همان / هم قیوندن اتسه قلمشدر ضمان
لیک قیون کم ودیعت اوله کر / انک اضحیه سی اولمز معتبر

کتاب الکراهیة

کل بوکز مکروه اولور ندر ابد / بلدکلدن صکره انکله اش ایده
بوحنیفه هم ابو یوسف دخی / بنلرک قولی بودر هم ای اخی

مطلقا مکروه در بنلر ای جبا کم حرام اولمز اولر اقرب بما

هم محمد قولی بودر ای امام اول حرامدر دیدی مطلق والسلام

یمک ایچمک ایدهکن اتمک هم دخی هم تطیب عودیه انا دخی

یعنی کم التوندن کمشدن انا اندرر اولرسه بنلر اکر اغا

مکروه اولر اندری اشلمک سقین چونکه حرام اولمغا اولدی اولی

کر قلای اولسه یاسرجه یا عفوع یاخود بلور اولورسه ای رفیع

انک استعمالی جایزدر روا چونکه تنغاخ بوعبلدره ای اغا

هم روادر یمک ایچملک دخی شول اناده کم معضضدر اخی

اغزی یرندن اولمسه التوندن کمش بوحنیفه آنی جایزدر دیمش

شیله کم بر مشربه اولسه آکا یا کمشدن یا التوندن ای یسر

صواجاجک یرنده باقر یا قلای اولورسه ایچمکا اولر قلای

یعنی صو ایچسک آنده اولمز حرام ایرمسه التوندن کمش اغزه تمام

هم انلر دخی کیمک لک حریر اول حلال اولمدی بکلکلره ای امیر

لیک عورتلر کیسه اولسه روا بیله بیورمش رسول مجتبا

ارشی بزک حریر اولسه مگر ارغجی کتان یا پاموق اولسه کر

لبس انلری

بس انلر دخی کیمک تمان کم حلال اولمشدر انلره کمان

لیک بونک عکسی اولورسه دخی کم حرام اولور حقیقت اول اخی

حل وحرمتدن حریرطونکدر ای یار ارغجن اولدی انجق اعتبار

یعنی ارغاجی حریر اولسه حرام یا بوق اولورسه حلالدر رای امام

زینت ایچون اندر اولور تمام معتبر بزده اول اولدی والسلام

اجنبیه عورته بر ار اکر دیلسه اندن یکا ایتمک نظر

یوزنه آیاسنه بقمق روا باقی اعضاسنه بقمقلق خطا

ار کندو عورتنه ای پسر کم حرامدر قلمیا هرکز نظر

کو بکندن یعنی دزینه دکین عورت اولدر کچی اندرول سقین

باقی اعضاسنه قلسک نظر اول خطا دکل روادر ای پسر

عورتک عورتنه بقماسی همان ارادن بقمق کبیدر بلکه کمان

هم ارک اعضاسنه عورت دخی ار کبیدر بقمسندن ای اخی

یعنی اجنبی عورتنه بقمسیه باقی اعضاسنه باقرسه روا

محرمنه کیشی کر قلمق نظر اول دخی جایزدر اولرنه ضرر

یوزینه باشینه کوکسنه دخی قولنه بلدرینه هم ای اخی

قرننه آرقسنه باسن بقیا ... ایلکنه دخی دکلدر روا

فصل فی الاستبراء

مالک اولسه بر قلایغه اکر ... قاتنه وارمغل انکله یاتسه
یعنی یاتسه جماع ایتمه اخی ... شهوتله قوجنه بقا دخی
کوبلادری تمکا قلسک هوس ... سکا استبرا کرک البته بس
یعنی اول حیض کورمسنجا ای همام ... بنلری سکا اتمک اولور حرام
لیک استبرای اسقاط ایلمک ... شرعله جایزدر انی اشلمک
شویله کم بر جاریه السک اکر ... یعنی سنک ملکک اولسه اولیکن
دیلسک وطی اداسن اکا همان ... شمدی وطی اتمک حرامدر بی کمان
لیک بنده حیله اولور ای امام ... انی ایدن کیشیه اولمز حرام
شویله کم بر کیشی ادکی اولسه کر ... بر کشیدن کی جاریه الموغ دلر
اول صاتن اولدنی بل ای دده ... اول الن کیسیه ان تزوج ایده
چون نکاح ایدی اکا اولدی اخی ... صکره اندن صاتن الدی دخی
عورتنه مالک اولدی بو ایمدی ... پس نکاح بوزلدی کندی اولدغی
شمدیدن صکره اکا اوله وطی ایدن ... حیله سی بودر کی اکله ای دده

مشتری

مشتری اولو اولورسه پس یکن ... حیله سی انک دخی اولدی ککن
شویله کم صاتن الی اقل تمم ... مشتری المزدن اکدن والسلام
بو دخی انی بر کیسنه یه دده ... ویره عورتلغه تزوج ایده
مشتری صکره صاتن اله دخی ... بکن اول عورتلغه الور دخی
بوشیه انی پس صماع ای دده ... مشتری بکن اکا ایتمم وطی ایده
بو ایکی صورتده اکله ای اغا ... حیله اتمکدر روا اولور روا
حیله اتمک شرعه اسیدر بی کمان ... پس حرامدر قچمق اولور اول زمان
بر مکاتب کندی قزقرداشنی ... بر کشیدن صاتن السه کر انی
هم انک قاتنده یکن بی کمان ... حیض کورسه اول قرداشی اول زمان
اول مکاتب صکره عاجز اولسه کر ... ردا اولنسه ینه قل لیغه مکر
هم مکاتب هم قرداش ای ددم ... ملکدر مولانک اکسیز همم
اول قرداش دخی شمدی ای امام ... ملک اولدی یعنی مولانک تمام
ایله اولسه اکا استبرا اکر کی ... بو حنیفه قولی بودر بیکرک
چون کتابتده او داخل اولدی ... کندی حقنده کتابت بلمدی
کندی حقنده کتابت اولسه کر ... اکا استبرا کرکمز ای پسر

شنیله کم کندو قوا واشن کشی … کم مکاتب اتمک اولورسه اشی
عجز ایله قل لوغه دد اولسه اگر … اکا استبرا کرکمز ای پسر
هم مکاتب قرنی السه دخی … یا اناسی صاتن السه ای اخی
حیض کورسه کن بیلور دخی مکر … کم انک قاتنده یکن بس بلر
عجز ایله قل لوغه دد اولسه اگر علم … بنده استبرا کرکمز والسلام
داخل اولدی جون کتابتده بلو … هم مکاتب عاجز اولدی ای پسر
بس بلر قل لوغه دد اولدی تمام … بنده استبرا کرکمزلی کمان
بو کنیزی دن برکشی دکله اگر … بر قراوش صاتن الدی وار
اول انی قبض اتمدن انی دخی … صاتن الندی یکن اولدای اخی
حیض کورسه شنیله کم بعنی تمام … اول انی قبض اتسه صکره ای امام
واجب اولور اکا استبرا کرک … بوحنیفه قولی بودر یکرک
شنیله کم قراوش بکر السه کر … یاخود عودتدن السه ای پسر
یعنی بنده دخی استبرا کرک … بوحنیفه قولی بودر یکرک
تمدخی بر قراوش السک اگر … انی قبض ایلامدن دخی مکر
یا بعید تمدخی السه … کم اقاله ایلسک اکله بنی

دخی بایع

بنده استبرا ایدر

كتاب احياء الموات

[illegible]

دکله اوش بر دخی احیاء موات … جون قراوش ملکی ولدی باندر
کله معطل اولسه بر یوای دده … انی دخی دیا لم اکله اکات
شنیله کم صو ورمسه هرکز اکا … کیسه اندن انتفاع اتمسه هم
یاخود شول کم اول زراعت منع … یا اکا صو غالب اولسه ای غا
قریه دن دخی اراغ اولسه تمام … هم دخی مالک اولمسه اگر
بر کشی طورب چغرسه ای امام … شنیله کم اقصای عامردن
اول بایر ارض موات اولدی اخی … انک صوت اشدلمسه تمام
ملک اولور اول انک مطلق عام … کم انی احیا ایدرسه ای اخی
لیک عامردن اراغ اولمسه کره … کر اکا اولسه بدر اذن امام
شهر اجندن شنیله کم جاعر سلر … یعنی اکا یقین اولورسه مکره
انی احیا ایلمک کیسه اخی … صوت انک اشدلسه ای پسر
بو روا دکلدر جونکه تمام … کر ایامک اذن اولورسه دخی
بس بلادک بر سی تخصیصده … اهل شهرک حقدر اولنه کما
کم روا اولمز انی احیا قلمق

كتاب الشراب

حق شرب دکله ایشو بر دخی | کم نصیبک اوله بر صودن دخی
اچمکیچون یا بیرکا صو ور معا | یا دخی تنک کبی اولسه ا... غا
صولرک کل انواعی اشید ای یار | کم انک بر نوعیدر ماء البحار
هر کیشی اندن روادر ای دده | یجد دلو انتفاع اولسه ایله
بزلرده سعی ایدر مملوکزه | دخی تنک کبی دوندکی دوزنه
منع ایدب کمسه تعرض قلمیا | تا که فقیر انده ضرر عام اولمیا
گر ضرر عام اولسه انده ای پسر | ای منع ایتمک روادر نیدسر
دخی انهار عظام اکلا کات | دجله و جیحون سیحون فرات
ثم بلردن دخی ایتمک انتفاع | بو دخی انک کبیدر بی نزاع
بر دخی انهار ایله صغار | درلر خوضلر دخی ای اخیار
هر کیشینک دخی بنده حق وار | ایچلر صو وارلر حیوان طوار
بندن ارتوق نسنه ایتمک ثم دخی | جایز اولمز منع ایدرلر ای اخی
دخی کلدکده شول صو کم محرز اوله | یعنی دستی مشربه سککل طوله
ملک اولدر اول انک اخجو ... | دخی غیر کیمک حق یوق اندی ای جان
دعوی قلمق حق شرب ای اخی | کمسیه موروث اولمغ ثم دخی

بوروادر

السکر دهشة تحصل لعقل من استیلاء نور العقل تغاشیة ظلمانیة تحصل من ابخرة متصاعدة من المعدة نحو الدماغ من تناول مسکر یغشی نور العقل والطرب حالة تستغربه النفس

بوروادر لیک صتمق لق انی | یا دخی بغشلمق اکلا بنی
جایز اولمز بس انی ایتمیا لن | یعنی کم الما یلر ضمنیا بکر

کتاب الاشراب

حل حرمت شرابلر حالی | یجد زدکر ادالم احوالی
بر سی انک جو خمر اولدی بنام | نصلسه اول مطلقا اولور حرام
یشمدکی اوزم صیوودر اول هما | قینسا کوبکلرین اتسه روا
بر دخی ذکرلو طلادر ای اخی | خمر کبی جون حرامدر اول دخی
ثم بر سنه دخی ذکرلو سکره | یشمدکی ماء رطبدر اول مکه
ثم بلر دخی شرط اولدی او ده | قینیا تا کم ایده قذف زبد
بو شرابلر حرمتی دون اولدی | یعنی خمرک حرمتندن ای ددم
شیله کم بلمه ذکر کسه حلال | کافر اولمز دیدی کو بو درما
ثم دخی جایزدر بیع ایلمک | متلفینه واجب اولور ده مک
بندن ارتوق ... نکم ... وار در شرب | مسکر اولمازسه اولدر صواب
بعضسنه دیدکلر ایجک حلال | بعضسنه لیکن قیل قال

کتاب الصید

بر دخی بن حلال اولدی بو صید آلینه قلمغه بیان اولدی جوقید
یزنجی قشلاره ات لری دخی کر معلم اوله بنلر ای اخی
یعنی بنلر کله اولدی او حلال جون حلال ایدی جلب یعقد زوال
بنلری صید جو تعلیم ایدر لر کتوره لر آلری یا خود یدیر لر
ات معلم اولدیغی اولدر بنام یمیا اولدیغی اوجکز تمام
قوش معلم اولدیغی اولدر کم اوله اقیجق دعوتکه ایدر قبول
هم دخی ارسال ایدیجک تسمیه شرط اولبدر هم بیل آنی کیمیه
هم نه یردن اولیجرح ایله بوده شرط اولدی کرکدر ای دده
عاقل بالغ کرک مسلم دخی بنلری اولمقلوغ کرکدر بیل ای اخی
کر مجوسی یا خود مرتد اولسه هم غیری بالغ اغلان مجنون بهم
بنلرک صید حلال اولمز ای یار جونکه شارع بیله قلدی اختیار
هم طغان اولادغندن بیسه کر جون معلمدر روادر ای پسر
لیک اوندن بیسه فهد کلاب اول حلال اولمز جون آیدی
دیریکن صید صیاد ارسه هم بس انی بغزلیه اول ای ددم
کر انی بغزلمیا ترک ایلیه تسمیه اندن تمام الله کبیر

رمیله

تسمیله اوقلوغ دخی تمامی یعنی اولدنی روادر بی کمان
رمیله دجک تسمیه هم جرح ایله بو دخی شرط اولدی بیل ای دده
یعنی اوق اتسه یا اتکی هم تسمیله اولمغ کرک دخی بهم
کم آنی مجروح ایله قان جقه کرجه بغزلنمدی قان جقه
کر دری ایرسه صیدا ای اخی انجلاینیدر تمامی بیل دخی
یعنی بغزلسه کرکدر تمام جونکه قادر اولدی اول بس والسلام

کتاب الرهن

بر دخی مقصود من رهن اولدی خوش ذکر ایدا الم آنی دخی دکله اوش
رکنی ایجاب قبول اولدی تمام هم تمام قبضله اولدی ای امام
بر کشینک برج وار بر کمسیه اندن اول کمسه آنی کرو استیه
انی اینانرمغه رهن ایلیش جونکه وثیقه اتمکا یا نیلیش
بر جیجون یعنی اورهن ایدوز کم معین هم مفرغ هم محوز
یعنی مقسوم اولدا اولمایه مشاع دار آهنیل هم اولمیا متاع
غیر یله متصل اولمایه هم دکله بو اوج صورت بل ای ددم
شیئله کم بزبانه بر کی نصفنی مطلقا رهن ایدر اولرسه آنی

یاخود بر دار دی اجنده مکر — رامنک وار دی متاع ای بسر
کم یاخود یمشدر اغجده رهن ایدی — کیم اغاجیله بیله رهنی اغمن مکر
بیله اولسه رهنی جایز اولمدی — زیرا انک شرطی بلنمدی
اولدی السه آنی قبض ایتسه هم — عقد رهن اولدی تمام ای محترم
مرتهن قبض ایتمدن آنی دخی — راهن انده مخیردر اخی
دیلرسه آنی تسلیم ایله هم — دیلمزسه هم رجوع ایدر نعم
هر قچن کیم بیله عقد اولدی همان — کیم هلاک اولدی رهن اولدی ضمان
قیمتی دینه ایرشسه کر تمام — دین اودنمش اولور بس ای امام
لیک قیمت آرتق اولسه هم دخی — ارتغنه هم اودر یقدر اخی
شیله کیم دینی اولسه بک اقچه ای جانا — رهنی آل بک لک اولورسه بس همان
مرتهن یعنی بک استیفا ایدر — بک لک الغی امانتدر کیدر
قیمتی کر آسک اولسه ای دده — هم انک قدرنجه استیفا ایلر
باقیسن هم رامندن بینه اله — باقسن زیرا اولحدیثی قله
مرتهن رهنی تصرف ایتمیا — یعنی اندن منتفع اولمیا
کر تصرف ایلیبا اولسه هلاک — جون تعدی ایتدی اودر بس بناک

مرتهن

مرتهن رهنی ودیعت ایتسه کر — ضایع اولورسه انک کلی اودر
مرتهن هم دینی راهندن دخی — طالب اولورسه روادر ای اخی
ویرمزسه بلکه حبس ایتمک آنی — بو دخی روادر اولور کله آنی
مرتهن اول کوکدر هم دخی — رامنه تسلیم ایده رهنی اخی
اولدی البته بر جونن همان — ویرسه کرکه مرتهنه بی کمان
مرتهن النده یکن رهن هم — راهن آنی صتمغ اولمز بیش کم
هم متاع ننده ایتمک ارتهان — بو دخی جایز دکلدر بی کمان
دخی اغجدن یمش ای بسر — آلی دخی رهن قلمغ بی شجر
دخی بر یرده اغجلرن تمام — رهن ایله یرن بله دکل نبام
هم اکینی دخی یرسوز ای دده — جایز اولمز بیلری کذا رهن ایله
بونک عکسی دخی اولمز روا — بیجه اندار ایکله ای اغا
بیجلاینده مدبرده اوده — هم مکاتب هم دخی ام الولده
هم امانت اولنجوزه ای دده — جایز اولمز انلکجون رهن ایله
یعنی کر اولسه عواری ای اخی — یا ودایع یا مبیع اولسه دخی
شیله کیم بر کشی بر عینی مکر — کیم ودیعت قلسه سنده ای بسر

انکیچون سندی اول رهن الرسم | یعنی جایزدر کلدر ای ددم
کن عواری دخی اولرسه همان | بونی حتی انخلا ایدر بی کمان
شویله کم بر کشی اتوکی اکن | بر بن بنما کیچون ویرسک مکن
سن دخی انکیچون رهن اتسمک | بو دخی جایزدر کل حکمه امک
یاخو بر نسنه‌یی صتدک ای اخی | مشتری قبض اتمدن ای دخی
مشتری سندن انکیچون الکن | رهن الرسه جایز اولمز ای بسی
اتا کندی طفلینک عبدین مکر | کندی نک برجیچون رهن اتسه کر
بو روا اولور هلاک اولسه همان | لیک اتایه دخی اولور ضمان
التون کمش دخی موزون مکیل | بنلری رهن اتمکا واردر سبیل
جنس جنسه رهن اولنورسه اگر | من تهلک اول هلاک اولسه مگر
اولقدر شلندن استیفا ایدر | یکی اسکی فرق یقدر ای پسر
شویله کم التونیچون التون قودی | کمشیچون کمشی رهن ایلدی
بغدایچون دخی بغدای قوسه هم | ارپیچون دخی ارپای بهم
برکشی ایکی قولی رهن ایلسه | بندکی بک اقچه ایچوندر دیسه
اول بک اقچه برینک نصفی تمام | شویله کم اول بیش یوز اولدی امام

ورسه

رجل ضرب امرأته في ادب فماتت فعليه الدية والكفارة وكذا الاب والوصي في الولد الصغير [illegible]
عند ابي حنيفة [illegible] السطح ان كان ابن تسع سنين [illegible]
صغيرا لا يعقل شيئا فعلى الوالدين الكفارة ان كان في حجرهما [illegible] عليه [illegible]

٢٠٧

ورسه اول ایکی قولک برین مکر | من تهلکدن المقوم اسلرسه اگر
المز اول اکلکه الی ای امام | ویرمیشیدی اول بک اقچه تمام
راضی اول بک اقچه برجین ویره کسی | اکسن دخی قولک الوز کیدر

کتاب الجنایات

بیش در انواع جنایت ای اخی | بیشدن ارتوق اکسک اولمایه دخی
قتل عمد و شبه عمددر ای اغا | هم خطا در جاری مجرای خطا
هم بشنجی اولدی قتل بالسبب | ذکر ایدلم دکله بر بر قموسب
عمدده واجبدر قصاص اثم اوله | شبه عمدده دخی اثمت کم اوله
انده دخی اثم اوله بی کمان | دخی کفارة دیته اوله همان
هم خطا اولسه دیتدر ای اخی | واجب اولور بله کفارت دخی
جاری مجرای خطا اولسه همان | کم دیت کفارة اولور ثمجنان
لیک قتل بالسبب اولسه اگر | یالکز بله دیتدر معتبر
برکشی بر کسیر قصدیله کر | الت قتلیله اورسه ای پسر
یاخو بر نسنه‌یله کم اول تمام | کم ایدر تفریق اجزایی امام
شویله کم قلیج بچاق کسکن کسر | یا دخی ننک کبی اولسه کسر

یعنی طاش اولورسه یا اغاج دخی / یا قمش اولورسه کسکین ای اخی
شویله کم تفریق ایده اجزایی هم / الت قتل اولور اول دخی بهم
اولوریسه اول کشی اندن همان / بس قصاص اولنور کرکدر بی گمان
الت قتلیله اولمزسه اگر / یعنی کسکین سنده اولمزسه مگر
شویله کم تفریق اجزا اتمیا / یوغیسه اجزاسنی طاغتمیا مجه
یعنی کر بویوک اغاج یا طاش اوله / کم انکله اوریجق اندن اوله
واجب اولور اکا کفارت اخی / هم دیت ویرمک کرکدر بر دخی
عاقله جملکه کم کدر انی هم / انلر اوده مک کرکدر ای ددم
قصدیله اولمادی بر کشی اگر / کم خطا ایلدی اوصاندی مگر
اتدی بر کشی اوزدی ناکهان / طاشله یا اوقله اولدی همان
بونده کفارت دیتدر هم دخی / عاقله ویرمک کرکدر ای اخی
یاخود بر یرده ایرکن ای ددم / یوالنسه بر کشی اوستنه هم
یعنی اولدرسه انی دخی همان / کم دیت کفارت اولور بیگمان
غیر ملکنده [illegible] بر کشی / قویی قزمقلوغ اولورسه ایشی
یاخود طاش وضع ایلسه انده همان / بر کشی اغزارسه اکا ناکهان

دوشبن انده اولورسه اول دخی / بس دیت ویرمک کرکدر ای اخی
بونده دخی عاقله ویرر همان / واجب اولمز دخی کفارت ای جوان
قتلک اوش بیش درلو انواعی تمام / شویله کم ذکر ایلدک هم والسلام
مانع اولور ارثه دردنت نوعی همان / مانع اولمز لیک بشنجی ای جوان
ذمی مسلم دخی قتل اتسه هم / قتل ایدرلر اول مسلمانی هم
لیک مستامن اوله مقتول اگر / اولدرلیه یعنی اولدرمیه لر
ناکهان بر کشی اولدرسه لر / الت قتلیله اولسه اول مکر
اکا ایکی کشی اولسه هم ولی / انلره واردر قصاص اتمک ولی
برسی بیوک بری کیچوک صغیر / کم قصاص اتمک دیلرلر اکا کبیر
اول اولنه بربنه اولدرمک دیکر / هم دخی اولدرسه اولور معتبر
ایکسنک حقدر کرچه قصاص / لیک جایزدر اکا بالاختصاص
کم قصاص ایده یعنی اول کبیر / زیرا عفو اتمک روا اولمز صغیر
ایکیسی دخی کبیر اولسه کر / بری غایب بری حاضر اولسه کر
حاضری دیلرسه کم ایده قصاص / اول روا اولمز اکا بالاختصاص
بلکه اول غایب دخی کرک حاضر / چونکه کبیردر اولدی اولدریکر

زيرا غايب اني عفو اتمك روا | بو صغر اولن بكي اول اولميا

بر كشي كندو قولن الدرسه هم | يا خوا اغلي قولي اولسه اي ددم

بنده دخي هم قصاص اولمز اي جان | يا مكاتب يا مدبر مجنا ن

بر كشي ديكر كم اشليه قصاص | سيفله اولمق كوكك بالاختصاص

بر كمسنه كر قليج چكسه سكا | دفع ايدامسك سن اني بر بكا

هم انك مثلي سلاح اولسه اخي | حكم قليج كبدر انك دخي

سن اني الدر مكيله اي اغا | دفع ايدرسك كندوزكدن اول

شاراجنده يا خو شارده | كيجه كندوز دخي بردر اي ددم

يعني الدرسه روادر مطلقا | بنده سنده لازم اولمز اي اغا

قليج اولمايوب عصا چكسه اكر | شاراجنده كيجه اولسه مكر

يا خو شارده ملشر كندوزده | الدرسك روادر هم اي دده

شاراجنده كندوزن چكسه اود | بنده الدرمكله واجبدر قود

كوبر اغلانه يا مجنونه اي دده | كم سلاحله سكا حمله ايده

الدرسك قصديله سن اني | سكا واجبدر ديت ور اي ددم

حمله قلسه دخي بر حيوان هماني | الدرسك اكا هم اولور ضمان

باب القصاص في دون النفس

بر كشينك الني قطع ايتسكر | مفصلندن قطع اولنه اول مكر

مفصلندن هم انك الن دخي | قطع ايدلر كم قصاص اولدر اخي

اياغن ايليسه دخي قطع هماني | حكم انك دخي اولدر بي كمان

كوزنه چيقسه يا دشنه دخي | بو دخي انجلاينده اي اخي

كوزي دورسه نوري كيدرسه | بنده دخي انجلانه اين لي

زيرا بنده مثل ممكندر تمام | اصل بودر بو قصاصده والسلام

ممكن اولمز اولسه مثل اكر | بس قصاص اولمز ديتدر معتبر

فصل

دكله كفارت ديت هم اي اخي | فصل ادالم بر بر انلاري دخي

يعني كفارت قل ازاد ايله هم | مؤمن اولمقلق كوكك اي ددم

قوله كوجي يتمزسه اي اتا | بس ايكي اي متصل اوروج دتا

يوز دوادر هم ديت دخي تمام | كم مغلظ شبه عمدده اي ددم

عمد دخي اول يوزن ارباع ايدلر | يعني بش دانه كيل لر

شويله كم بنت مخاض بنت لبون | حقه وجذعه دخي اي ذوفنون

يعني كم بنت مخاض يكرمي بش | اولقدر بنت لبون هم اله اخي

اولقدر هم حقه وجذعه دخي | يوز اولور يكرمي بشر اي اخي

گر خطا اولسه دخی یوز درهما / لیک اخماس اوله بندن بر کمان
هر بر بندن یعنی کم یکرم سکز / بش یوز دندن همان سکسن در
هم دخی بنت مخاض و یر تمام / اول دخی یکرم اوله ای امام
ایله اولسه یوز ایر بو دخی / جونکه اخماس ایلدک اکلا انی
بو دوالا ذلک قمو یاش تم / کم زکاتنده اشتدک ای ددم
یا خود التون اولسه بک دینار اوله / یا خود کمش اولسه اشید کم نوله
و یرلر اندن دخی اون بک درم / اکله فهم ایله سکا کوسترم
بنلرک نصفی اولور عورتده هم / اد کبی اولمز دیتی ای ددم
لیک ذمی اولسه یا مسلم دخی / حکم بر دیت الکنک بندر دخی

باب جنایات المملوك

گر جنایت ایلر اولسه بر غلام / ایسه مولاسی دیرسه ای امام
قانی بها ویرسون فدا قلسون بکا / دیلمزسه اول قلی ویرسون اکا
قل مدبر اولسه یا ام الولد / کندی ذاتی ایلمز بندن اوله
قیمتندن قان بهاسن اولمه کن / کم اقلدر ایده اول انجق ضمان
بر کشی بر کیمسه قولین ای ددم / کم خطایله الدرسه هم

واجب اولور قیمتی انک اودر / جونکه هلاک ایتدی انی بابس ندر
قیمتی اون بک درمم اولسه اکر / یا دخی ارتق اولورسه ای پسر
واجب اولور بک درمم اولمز کما / لیک الکسک ویر اون درمم همان
جاریه اولورسه هم الور بو کز / بندن اولور بش بکدن الکسک دکز
زیرا عورتده اولور نصف دیت / شیله کم قلدق بیان اکلا اکات
لیک غصب ایتسه هلاک اولسه بکر / هم نه ایررسه قیمت انی اودر
بر کشی بر محله اجره ایرکی / کم انی مجروح اولمش بولسه
انی کیم الدردکی بیلنمسه / هم ولیسی انی دعوت ایلیسه
یعنی اول محله املرندن تمام / یا خود انک بعضسندن ای امام
هم اکا طانق دخی بلنمسه / شیله کم هیچ الدرن بلنمیه
اللی کشی اول محلهدن تمام / اختیار ایدر ولیسی والسلام
اند ایچالر انی الدرمدیلر / دخی هم الدرنی بلمدک بلر
بعده بنلر دیت ویرسه کرک / قموسی بو اشلر اولور مشترک
یعنی بو اهل محله قموسی / کم دیت ویرمکلکه لازم کرک
لیک مجنون یا صبی عورت یا قل / بو قسامه حکمنه داخل دکل

کر بلوردن غیریسنه دعوت ایله   بلدی یقدر قسامه ای دده
مجروح اولمش بر کشی بلنسه که   ایکی کویک آراسنده ای بیس
قنقی کویه اول یقین اولورسه هم   اول کویه اولور قسامه ای ددم
هم دخی بر کشی چاغرسه ای جان   اول الوبن تدعی یوردن همان
صوتی اول کویه اشدلورسه اگر   پس قسامه انده اولور معتبر
هیچ برینه صوت ایرشمسه اگر   پس قسامه اولمیا بل ای پسر

کتاب الوصایا

بو دخی دکله وصایا حکمنی   کم وصیت مستحبدر بل انی
الستک اتمک ثلث مالندن دخی   اول دخی مستحبدر بل ای اخی
درویش اولورسه وارثلری اگر   افضل اولدر کم انی ترک اید کور
ثلث مالندن زیاده اولسه هم   یا خو وارثلره اینشه ای ددم
بو دخی جایزدر کلدکم مکر   باقی وارثلر مسلم دوته لکن
اجنبی کمسنه یه اولورسه دخی   کم ثلثدن ارتوغ اولسه ای اخی
ثلث انک معتبردر ای اتا   وارثلر کر ارتوغی جایز دوتا
یعنی وارثلر مسلم دوتسه کس   نقدر جق اولسه اولور معتبر

کس

کر رجوع ایدرسه موصی هم روا   فعلیه هم قولیه بل ای آغا
قولیله شویله کم دیه همان   کور رجوع ایتدم وصیتدن ای جان
فعلیله شویله کم بر عین کو   کم وصیت ایتمش اولسه اول اکر
مثلا کور وصی صاتسه صغیرک مالنی   ینجدر دکله هم انک حالنی
مثلا صکره صتسه انی یغشلاسه هم   فعلیله بو رجوع اولور نعم
مال اکر منقول اوله یا خود عقار   کم وصیتک صحتدعی اوله ای یار
بنی جایزدر دیمش مطلق سلف   لیک شرط ایتمش عقاردن خلف
یعنی میت مدیون اولورسه روا   مال هم ایتمیه اول دینه وفا
هم اکنجی شرط اولدر کم مکر   حاجتی اولدی صغیرک ای کسی
پس عقاردن انک واصی صتر   اول صغیرک حاجتنه صرف ایدر
هم اجنجی شرطی اولدر کم عقار   ضعف قیمته بهاسنه چقار
یعنی ضعف قیمت اولدیجول   پس بو اوچ شرطله صاتر دوسه
کر بو اوچ شرطک بری بولنمیا   پس وصی بیعی روا اولنمیا
لیک شرط ایتمز سلف بنده ای جان   قیمتندن الکک اولمیا همان
قیمتندن اکسکا صتسه ای اخی   کم روا کورمز همان انلر دخی

[illegible]

پس تمام قیمتنه اولسه بیع اگر   اندرک قاتنده اولور معتبر
گر وصی دخی یتیمک مالنی   کنده یچون هم صاتن السه انی
هم یتیمه منفعت اولسه اگر   قیمتندن ارتوغه السه مگر
یعنی الدخی عقار اولسه اخی   ضعف قیمتجه اولورسه هم دخی
یا عروض اولورسه دخی ای پسر   بر بوچوق قیمتجه دخی اولسه گر
بو حنیفه بن جایزدر دیدی   پس امامین دن که جایز کورمدی
هم وصی کنده مالنی دخی   کم یتیمه یعنی صاتسه ای اخی
بو دخی انجلاینددر کما   قیمتندن ارتوغه صاتسه هما
پس دن اکلدی وصی پس ای اخی   کم یتیمک مالنی هم اول دخی
کنده یچون صاتون الماق کنده هم   منفعت اولسه روا دادی دم
کنده مالن دخی صمقلق تمام   بو دخی انک کبیدر والسلام

کتاب الخنثی

شول که خنثی دیدلر آکا دکله هم   فرجی اوله هم دخی ذکر بهم
یعنی برکمسه ده ایکسی بیله   کم ذکر دخی اوله فرجی اوله
قنقسندن ایشر اولورسه اگر   اندن اولور حکم انک معتبر

کوزکدن

گر ذکردن ایشسه اردر همان   دیشیدر فرجدن ایشرسه ای جان
ایکسندن بله ایشرسه بکر   قنقسندن اکل ایشرسه اول گر
یعنی بریندن اول ایشرسه اگر   اندن اولور حکم انک معتبر
لیک مشکلدر ایکسندن دخی   کم برابر ایشیه اکله اخی
اذ اگرچه فرق یقدر پس همان   بو درر خنثی مشکل بی گمان
بالغ اولسه صاقلی بتسه اگر   یا جماع ایدر اولورسه ای پسر
ایله اولسه ارکک اولور اول تمام   گر بکر اولمسه بوکن ای امام
یعنی سدلوا مجکی اولسه اخی   یکلوا اولسه یا خو حیض گورسه دخی
عورت اولور بو دخی دکله مگر   جمع اولورسه بو علامتلر اگر
شبله کم سقال بته هم دخی   سدلوا مجکی اولورسه ای اخی
مشکل اولدی بو دخی نیمک گرک   الی اشلایه کم اولدیکرک
گر نمازه قلمغه بو قلسه هوس   ایکی صفک اراسنده دور پس
عورتلرکه ایدرلر صفینک   ارا سنده دورسه کورک اندک
هم قراوش الکرما لیله   سنت ایده ای اول حالیله
مال اولمازسه البته گرک   ال بیت المالدن الموغ کرک

چونكه سنت بونه كله تمام — ينه صلّى آلي هم والسلام

قويلر يونه بيت المالنه — دكله بر دخي بنك احوالنه

اتاسي انسه بنك هم بر دخي — قرداشي قلسه بونكله ايكي

مالني اوچ بخش ايدك لراي اغا — ايكسي قرداشنه بوبر اكا

كيك عورت انسه اري قلسه هم — اتا انا بر ده قز قرداش بهم

اتا بر خنثي مشكل بر دخي — بكا ميراث يقدر بنك دخي

نصفي ار الر دخي نصفن تمام — اول قلن قز قرداش الدي والسلام

فالدي اول خنثاي مشكل بس عمي — بكا بنلردن ننده ويرك ديمن

بر صورتده قز كبي اولدي بدي — بو صورتده ار كبي اولدي عدي

بو حنيفه قولي بودر اكلاسن — چونكه اصلن بلميايسن دكلايش

مجتهد لر مقتداسي اول امام — راي كامل اصل محكم والسلام

تكري رحمت ايلسون اول كيشيه — بني بر زميده دكمه كشيه

تمت بعون الرحمن الرحيم الكريم م

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Fatih
Yeni Kayıt No.
Eski Kayıt No. 1533

استحسن المتاخرون الدعاء بعد الختم وقراءة سورة الاخلاص ثلث مرات حسنات الصبي له ولابويه اجرة التعليم والارشاد وتسبب الوجود والبقاء تعالى

مسئلة القراد اذا مص وامتلأ دما ان كان كبيرا ينقض وان كان صغيرا لا ينقض اما العلق اذا مصت حتى امتلأت بحيث لو سقط لسال انتقض واما الذباب والبعوضة اذا مص وامتلأ لا ينقض من المنية

وفي الذخيرة جنب نزح دلوا فصب على رأسه الماء ثم استقى آخر فتقاطر من جسده ماء في البئر لا يتنجس للضرورة منية المصلي

ولو سقي الحديد بالماء النجس ثم يسقى بالماء الطاهر ثلث مرات فيطهر السكين واذا سوه بماء النجس لا يجوز الصلوة معه يعني اذا كان فوق الدرهم ويجوز قطع البطيخ به لانه يشرب الماء ولا يمكن ازالته عنه بوجه ما ولا يجوز الصلوة ولا تسري ذكر النجاسة الى البطيخ فيجوز القطع به

المطلقة الثلث اذا تزوجت بزوج آخر ثم فارقها قبل الدخول بها فعادت الى الاول بقضاء القاضي يجوز النكاح للاول في قولهم جميعا ولو انها تزوجت الى الاول بغير قضاء لم يجز عندنا وعند سعيد بن المسيب وسعيد بن جبير والشافعي ومالك والاوزاعي يجوز مسئلة رجل طلق امرأته ثلث تطليقات فلا تحل له الا بعد ان تنكح زوجا آخر فلو اراد الحيلة الشرعية في اسقاط الدخول طريقتها انها اذا قضت عدتها فتتزوج بصبي ثم ترضع المرأة الرضيع فيحرم عليها في الحال ثم تتزوج الزوج الاول بلا علة وهذا رواية عن ابي حنيفة مجبون

العينة بكر السلي

وتفسير البيع العينة وهو ان من له على رجل عشر دراهم فاراد ان يؤجله الى سنة ويأخذ منه ثلثة عشر درهما يشتري بتلك العشرة متاعا ويقبضه وقيمته عشرة ثم يبيع منه بثلثة عشر كما روي عن النبي عليه السلام انه قال لرجل اشترى صاعا من تمر بصاعين من تمر او زبيب هلا بعت تمرك بسلعة ثم ابتعت بسلعتك تمرا فكل حيلة لا تؤدي الى الضرر باحدهما كما قلنا في هذا الحديث يجوز تخلصا عن الربا لا بأس به لان المخلص عن الحرام حسن وان كان يؤدي الى الضرر باحدهما لا يجوز وان جاز في الفتوى نقل تاتارخانية في كتاب البيع في الديانات

وان تمنى الموت لخوف المعصية لا بأس به تاتارخانية ولو مرض فلم يعالج حتى مات لا يأثم بخلاف الجائع اذا لم يأكل

الفوائت ان كانت كثيرة يسقط الترتيب في نفس الصلوة ايضا لكن فات منه شهران قضى صلوة كل يوم وليلة وان شاء قضى ثلثين فجرا ثم ثلثين ظهرا ثم العصر ثم المغرب ثم العشاء كذلك تاتارخانية

ولا يحرق القملة العقرب بالنار ولا يكره القاء القملة على الشمس ليموت لكن ليس بادب النملة اذا ابتدأت فلا بأس بقتلها والا فلا تاتارخانية

اذا التقط انسان بعد الحصاد فهو له كسنبل خلق مسيح وكذا قشر البطيخ والحبة الملقاة ونوى الخوخ والمشمش اذا كان متفرقا وكذا بقية الجوز بعد اخذ صاحبه وكذا بقية البطيخ تاتارخانية

اخذ الذنب على من فيه قول البائع ولا ضمان على الساعي فيما سال اذا تلف المال بسبب سعيه تاتارخانية

غرم السلطان ان كانت الغرامة لتحصين اموالهم فعلى قدر املاكهم وان كانت لتحصين الرؤس فعلى عدد الرؤس ولا يدخل فيه الصبيان والنسوان تاتارخانية

والثمر الساقط تحت الشجرة لا يحل في المصر واما خارج المصر فان كان مما يبقى كالجوز واللوز لا يحل وان كان مما لا يبقى حل حتى ينتهي حاجته ويحل الثمر الموجود في الماء الجاري وان كثر تحفة

ويحل خضاب اليد والرجل للنساء ما لم يكن فيه تماثيل ويحرم للرجال والصبيان مطلقا ولا بأس بخضاب الرأس واللحية بالحناء والوسمة للرجال والنساء تحفة

امرأة ماتت وفي بطنها ولد فيضطرب شق بطنها ويخرج الولد حكي انه فعل بامر ابي حنيفة وعاش الولد وقال السعدي الثوري انما تترك حتى يسكن الضربان تاتارخانية

٢٠٩

عوارض عوارض عوارض

الاستغفار بجوز وتوزلر

قال ابو يوسف ان المخطئ المجتهد في فهم خير من ان يصيب بغير فهم تاتارخانية

والاستحسان هو الدليل الذي يكون في مقابلة القياس الجلي الذي سبق اليه الافهام حتى

اذا فات الرجل سنة الظهر يأتي بعد الفرض ركعتين ثم اربعا عند ابي يوسف وعند محمد على عكسه تاتارخانية

رجل ادرك الامام في الفجر ان كان في الركعة الاولى يأتي بسنة الفجر ثم يصلي مع الامام وان كان في الركعة الثانية يترك السنة ويصلي معه ثم يقضي السنة عند ارتفاع الشمس عند محمد

ظلم الذمي اشد لانهم من اهل النار فلا يرجى منه العفو تاتارخانية

رجل ادرك الامام في الفجر ان كان في الركعة الاولى يأتي بسنة الفجر ثم يصلي بالامام وان كان في الركعة الاخيرة يترك السنة ويصلي معه ثم يقضي السنة عند ارتفاع الشمس عند محمد تاتارخانية

ولو دعا ظالم الى طعامه ان خاف منه لا بأس بان يطعمه والتورع اولى زجر اله تاتارخانية

المزاح الضحك

وورقة الكتب فيها اسم الله تعالى ويستغنى عنها تلقى في الماء الجاري او تدفن في الارض الطاهرة ولا تحرق ولو غسل في الماء الجاري واخذ القراطيس فهذا افضل تاتارخانية

بضع

ويكره ان يمدح الرجل سلعته عند البيع ومن عليه الحق اذا استحلل فاحل من له الحق وهو لا يعلم قدره ان كان كثيرا بحيث لو علم لا يحله لا يبرأ تاتارخانية

فقوله والسنة قبل الجمعة اربع وبعدها اربع وعند ابی یوسف ستة والافضل عندنا ان یصلی اربعا
ثم رکعتین قال القاضی الامام ابو الحسن رح ولما ابتلی اهل المروة باقامة الجمعة فی مواضع مع اختلاف
العلماء فی جواز ذلک وکان فی قول ابی یوسف وان فی ومن تابعهما الجمعة المسبوقة باطلة ولجمعتان
بالملتان اذا وقعتا معا احتاطوا فی اربع رکعات بعد الجمعة فامر بها جمیع ایمتهم واعملوا بها
ولم یترکها احد منهم لجواز الاربع عن الظهر ان لم تجز الجمعة وقالوا لابد من ذلک ثم اختلفوا فی نیتها فقال
بعضهم ینوی السنة لان الظاهر جواز الجمعة وقال بعضهم ینوی ظهر یومه لان الغرض لا یتادی بها
اذا نوی السنة ولم ینوی الفرض علی تحصیل الاحتیاط وقال بعضهم ینوی اخر ظهر علیه وهذا هو الاحسن
حتی یکون احتیاطا من کل وجه فان کانت الجمعة فاخر ظهر علیه وهو ظهر الوقت فیجزئه وان کانت الجمعة قد
جازت اجزئه الاربع عن ظهر قد فاتت فی عمره قال القاضی الامام رح والاختیار عندی ان یصلی اربعا بهذه
النیة ثم یصلی اربعا بنیة السنة حتی لا یکون تارکا لها فان جمعة ان جازت لم تجزء المؤدی بنیة الظهر
عن السنة ثم اختلف مشایخنا رحمهم الله تعالی فی هذه الاربعة التی امروا بها بعد الجمعة کیف یصلیها
قال بعضهم یقرؤن فی کل رکعة بفاتحة الکتاب والسورة لان الظاهر جواز الجمعة فان هذه سنة وامرنا بها
کانها احتیاطا فیصلیها کما یصلی سایر السنن وقال بعضهم لا یقراء السورة الا فی الاولیین کالظهر لانها
انما امرنا بها لیتجزء عن الظهر منیة المصلی

علی

والطاء اشارة الی خلاف ابی حنیفة والسین اشارة الی خلاف ابی یوسف والمیم اشارة
الی خلاف محمد والزاء اشارة الی خلاف زفر والکاف اشارة الی خلاف مالک
والعاء اشارة الی خلاف الامین والالحاء اشارة الی اختلاف المشایخ والالام
اشارة الی اختلاف فی

ولا یجوز المسح لا یجوز الروایة

والمسح علی زیادة مدة المسح لا یجوز ... علی زیادة مدة المسح فرد ذهاب رجلیه
الا اذا خاف الله فرد ذهاب رجلیه للضرورة
من البرد جاز ان یزید علیه مدة مسحه فی
ما تسح الخف اذا انقطع مدة یمضی علی صلوته
الصلوة وهو لم یجد الماء یمضی علی القطع ولا یتیمم لا
وهو الاصح لانه لا فایدة فی القطع والتیمم جلبه تحفایه

مصائب بر بر ... اردکمال

جلال حق مجموع ادب کمال
جمال

ولا یجوز دفع الزکوة الی من یملک النصاب الا لطالب العلم
والقاری لقوله ع م یجوز دفع الزکوة لطالب العلم ولو کان
نفقة اربعین سنة مبسوط

ولو سمع القاری الاذان قال الافضل ان یمسک عن القراءة تقایة

وخوارزم مملكة معروفة على جيحون فيها مدن كثيرة ككات وصوق ونحوهما والجرجانية
منسوبة الى جرجان بلدة فيها تقال لها اركنج وهي التي قد اشتهرت الان بخوارزم و
في خراسان بلدة اسمه ايضا جرجان بناها يزيد بن مهلب حسن چلبي ٢١١

اجرة القران على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم واصحابه من بعده روي عن عبد الله بن
مسعود وانس بن مالك رضي الله عنهما اربعة دينار ونصف دينار كل دينار
عشرة دراهم واما في زماننا خمسة دراهم وابيض ومن قرا ادنى من هذه بشرط الاجرة
لايكون ثوابه للقاري ولا للمقرا عليه قال الله تعالى ولا تشتروا باياتي ثمنا قليلا
واتفقوا المتقدمون والمتاخرون على ذلك كواشي

واذا غسل مواضع الوضوء اربع مرات يكره قال الفقيه ابو جعفر لا يكره الا اذا راى السنة فيما وراء
الوضوء الثلاث وهذا اذا لم يفرغ من الوضوء فان فرغ ثم استانف الوضوء لا يكره بالاتفاق ومن شك في
بعض وضوئه وهو اول ما شك غسل الموضع الذي شك فيه فان لم يصر الشك عادة له فان وقع ذلك كثيرا لم يلتفت
اليه هذا اذا كان الشك في خلال الوضوء فان كان بعد الفراغ من الوضوء لم يلتفت الى ذلك ومن شك في الحدث
فهو على وضوئه وهو اول ما شك في الطهارة فهو على حدثه ولا يعمل بالتحري ~~وهو ما اذا~~ خلاصه
قال شمس الائمة السرخسي واستحسن كثير من المشايخ الجمع بين الاخذ والوضع وذلك بان يضع باطنه كفه
اليمنى على ظاهر كفه اليسرى ويحلق الابهام مع الخنصر على الرسغ واما شك ومن عليه السهو ان صلى على
النبي صلعم في القعد نسيا اي في قعدة الاخيرة وقعدة السهو هو الاحوط تاتارخانية ولو سها عن القنوت
وتذكر في الركوع الصحيح انه لا يعود الى القيام وعليه السهو وان تذكر بعد ما قام من الركوع
لا يقنت وعليه السهو بخلاف ما اذا ترك السورة فتذكر في الركوع فانه يعود الى القيام ويقرا
ثم ركع وعليه السهو ~~بخلاف ما اذا ترك السورة~~ ولو شك في ركوعه او سجوده فطال تفكره
يلزم السهو ولو ترك السورة في الاولين يقضي في الاخريين وعليه السهو تاتارخانية امام ظن
ان عليه سجدة السهو فسجد واتبعه المسبوق قال بعضهم لا تفسد صلوته وقال بعضهم فسدت والاحوط
ان يعيد الصلوة ان علم ان الامام لم يكن عليه سجدة السهو قنون اى اللبث وينبغي للمسبوق ان لا يقوم
قبل سلام الامام وان قام يقوم بعد ما فرغ الامام من التشهد المسبوق اذا سلم مع الامام ساهيا لا
يمنع البناء ولا يلزم السهو وان حصل الشك بعد الصلوة لا يعتبر في حق المنفرد تاتارخانية

واذا دخل المسبوق في صلوة الامام
كيف يتم وهو مسبوق في ثلث ركعات
يتم به قال ابو حنيفة اذا سلم الامام
قام المسبوق ويصلي ركعتين بفاتحة الكتاب وسورة
ويقعد ويتشهد ثم يقوم ويصلي ركعة بفاتحة الكتاب
خاصة ويتشهد ويسلم لصلوة المغرب وقال ابو يوسف ومحمد
رحمهما الله اذا سلم الامام يقوم المسبوق ويصلي ركعة بفاتحة الكتاب
وسورة ثم يقعد ويتشهد ثم يقوم ويصلي ركعتين في الاولى يقرا بفاتحة الكتاب
وسورة وفي الاخرى بفاتحة الكتاب خاصة ثم يقعد ويتشهد ويسلم في القولين الصحيحين چ
عن البزدوي شرح النسفي والمستصفى

قوله برؤسكم وارجلكم بكسر اللام
الى الكعبين قرا ابن كثير وابو عمرو
وحمزة وعاصم في رواية ابي بكر وارجلكم
بكسر اللام وقرا الباقون بالنصب فمن قرا
بالنصب فانه جعله عطفا على قوله فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق وهو الغسل يعني
واغسلوا ارجلكم الى الكعبين ومن قرا بالجر لدخول حرف
الخفض عليه وهو الباء فكانه قال وامسحوا برؤسكم وارجلكم
يعني اذا كان عليه خفان وقد ثبت ذلك بالسنة ويقال جاز كسرها
بالمجاورة كما قال في اية اخرى وحور عين فقرا بعضهم بالكسر بالمجاورة

يحكى عن عبد الله عن عثمان وكان اذا مر به يقول ما حابط
كان كذا اصنع بغايته

الصبي اذا كان صبيا جميلا
لا يحل النظر اليه على شهوة تاتارخانية

٢٢٢

رجل اوتر فقرا في الثالثة القنوت ونسي القراة حتى ركع قال يرفع راسه ويقرا السورة
ويعيد القنوت والركوع وان قرا فاتحة الكتاب والسورة ولم يقنت حتى ركع قال يمضي
ويسجد سجدة السهو فتوى ابي الليث رجل ام قوما وهم له كارهون ان كان غيره احق به
يكره وان كان هو احق بالامامة لا يكره تعالة اذا قام الامام الي الثالثة قبل ان يفرغ المقتدي
من التشهد يتمه ثم يقوم لان قراة التشهد واجبة بخلاف ما اذا سلم الامام والمقتدي
ما فرغ من الصلوات على النبي عليه السلام او من الدعاء فانه يسلم مع الامام ولو رفع الامام
رائسه من الركوع والسجود قبل ان يسبح المقتدي ثلثا والصحيح ان يتابع الامام لان
المتابعة واجبة وكذا في دعاء القنوت تعالة وسئل محمد بن شجاع عن الامام اذا صلى الظهر
وقعد في الرابعة قدر التشهد ثم قام الي الخامسة ناسيا هل يتابعه القوم قال لا ولكنهم يمكثون
جلوسا فان رجع الامام قبل ان يسجد الخامسة وسلم سلموا معه ولو انه سجد الخامسة سلم القوم
ولا يتابعونه فتوى ابي الليث ويكره الصلوة في ازار واحد من غير عذر وكذا في الثوب المهنة اعني
الثوب الذي يلبس في كل يوم وكل صلوة اديت مع كراهة تعاد على وجه غير مكروه تعالة فان
رفع احدى رجليه في السجدة لا يجوز صلوته ويكره المرور بين يدي المصلي قبل ما وراء موضع السجود لا يكره
ويدفع المار بالاشارة او التسبيح ويكره الجمع بينهما الامام لا يطول الركوع لمجيء احد لانه حرام جدا
ولهذا قالوا نخشى عليه الكفر قيل هذا اذا عرف الشخص اما لم يعرف لا باس بان يزيد
تسبيحة او تسبيحتين على المعتاد لانه اعانة على ادراك على الطاعة الاشارة عند قوله اشهد ان
لا اله الا الله خلاف فيه وقال ابو يوسف يعقد الخنصر والبنصر ويحلق الوسطى ويشير به بالسبابة
وقيل لا يشير وعليه الفتوى اما الخطاء في الاعراب اذا لم يغير المعنى لم يفسد الصلوة كقوله الحمد لله بالنصب
وان غير المعنى تغيرا فاحشا يفسد كقوله وعصى ادم ربه بنصب الميم ورفع الباء وقال المتاخرون
لا يفسدها لان العوام لا يميزون الاعراب وهو اختيار ابي يوسف رحمه الله وكان الاول احوط تعالة
وبعض المشايخ قالوا ان علم ان القران كيف هو الا انه جرى على لسانه على هذا لا تفسد وان كان في
اعتقاده ان القران كذلك تفسد بينة ولو قرا غير المغضوب ولا الضالين بالظاء او بالذال يفسد ولو قرا
ولا الضالين بالظاء او بالذال لا يفسد تعالة وقيل يفسد فتوى ابو الليث

[illegible]